De la autoarea romanului
*MISTERIOASA DISPARIȚIE A KATHARINEI LINDEN*

# HELEN GRANT

# fantoma

„O carte frumoasă. Nu că m-aș fi așteptat la altceva de la Helen Grant." — *Book Witch*

Casa Langlands e bântuită, dar nu de genul de fantomă la care vă gândiți.

Augusta McAndrew locuiește pe o moșie scoțiană izolată alături de bunica ei, Rose. Pentru propria ei siguranță, se ascunde de străini, așa cum a făcut întotdeauna. Vizitatorii sunt puțini și rari – toată lumea știe că acest loc e bântuit.

Într-o zi, Rose pleacă și nu se mai întoarce, lăsând-o pe Augusta singură. Apoi apare Tom McAllister - atrăgător și fascinant, dar periculos. Ceea ce el are să-i spună ar putea să ducă la prăbușirea lumii ei.

Pe măsură ce se apropie unul de celălalt, Tom și Augusta trebuie să găsească un răspuns la următoarea întrebare: este dragostea tot ce avem nevoie pentru a depăși fantomele trecutului?

*biblioteca rao*

HELEN GRANT

# fantoma



**Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale a României**
**GRANT, HELEN**
**Fantoma /** Helen Grant ; trad. din lb. engleză: Andra-Elena Agafiţei prin Lingua Connexion. - Bucureşti : RAO Distribuţie, 2020
ISBN 978-606-006-424-4

I. Agafiţei, Andra Elena (trad.)

821.111

RAO Distribuție
Str. Bârgăului nr. 9-11, sector 1, Bucureşti, România
www.raobooks.com
www.rao.ro



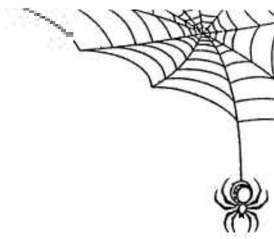
*Fantoma*
Traducere din limba engleză
Andra-Elena Agafiţei prin Lingua Connexion



2020
ISBN 978-606-006-424-4

# Cuprins

*Pentru Ann*



# Prolog

Casa Langlands este bântuită, dar nu de fantoma la care vă gândiți.

Se spune că e fantoma unei fete care a murit aici în timpul Războiului.

Casa e greu de găsit – se află în mijlocul unei proprietăți private și este înconjurată de pădure. Dar în cazul în care cineva chiar se încumetă să o ia pe poteca șerpuitoare de sub coroanele întunecate ale copacilor, în cele din urmă ajunge pe pietrișul din fața unei clădiri imense din piatră gri, cu turle acoperite de șindrilă. Casa Langlands.

Deși rar, se întâmplă. Oamenii care traversează zona rurală pe jos se abat de la drumurile obișnuite și dau peste casă. O dată, un recenzor a venit să bată la ușă de pomană. Și, din când în când, oamenii vin în mod special să caute fantoma.

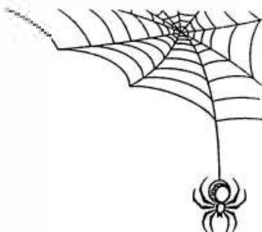
Oricare dintre aceștia poate să ajungă în zona pietrișului, holbându-se la zidurile cenușii, pătate de umezeală și licheni, și la

ferestrele întotdeauna negre ca lignitul pentru că în spatele lor nu e niciodată lumină. S-ar putea să o zărească la una dintre ferestre, uitându-se în jos sau poate privindu-i, la rândul ei, dintr-un petic de umbră de sub copacii care înconjoară casa.

Uneori, nu le vine a crede ochilor. Se holbează și se tot holbează și, uneori, ea dispare. Pleacă de la fereastră sau dispare în bezna de sub copaci. Alteori, îi fixează cu privirea, rămânând pe loc, lucru care-i face mereu să se teamă. Merg cu spatele sau pur și simplu se întorc și fug, alunecând pe pietriș și împiedicându-se. Am văzut cu ochii mei.

O persoană rațională ar spune: „Cum e posibil, având în vedere că nu există fantome?“ Și, de asemenea, ar adăuga: „Cum puteai să vezi așa ceva?“

Răspunsul la ambele întrebări este acesta: pe mine mă văd. Eu sunt cea de care fug, cu ochii mari și uneori țipând. Eu sunt fantoma din casa Langlands.



# Capitolul unu

Am deschis ochii într-o clipă, holbându-mă în întuneric. Inima îmi bătea cu putere din cauza huruielii intense care a sporit până când a părut să umple văzduhul de deasupra casei. O străfulgerare grozavă a luminat conturul tuturor lucrurilor din camera mea pentru o fracțiune de secundă: scheletul de fier al patului, lavoarul, biblioteca. Apoi, un zgomot asurzitor s-a simțit prin întreaga casă. A fost atât de puternic încât mi s-a părut că tot acoperișul avea să-mi cadă în cap.

Am aruncat păturile la o parte și m-am dat jos din pat, simțind podeaua rece de lemn sub tălpi. De undeva din casa străveche am auzit mai multe șocuri slabe, ca și când ceva s-ar fi sfărâmat și ar fi căzut. Mi-am imaginat o spărtură care se tot lățea, fisuri care se răspândeau prin structura veche, prăbușirea bruscă și finală. Am alergat spre ușă.

În clipa în care am deschis-o cu o smucitură, mi-am dat seama de greșeala mea. În casa Langlands nu erau nici gaz, nici curent electric; coridorul era în plină beznă, fiind lipsit chiar și de razele lunii care pătrundeau în dormitor printre draperiile ponosite de catifea. Lumânarea, neaprinsă, era lângă patul meu; din instinct, am căutat cutia de chibrituri pe care o aveam mereu în buzunar, dar, bineînțeles, eram îmbrăcată doar în cămașa de noapte.

Nu aveam timp să mă întorc după ea. Mă gândeam la cealaltă persoană din casa Langlands care era în pericol în cazul în care clădirea s-ar fi prăbușit.

– Bunico! am strigat eu.

Lumina s-a văzut în celălalt capăt al coridorului când bunica a ieșit din dormitorul ei, cu o lampă de alamă cu ulei, flacăra fiind protejată de tubul de sticlă. Și ea purta o cămașă lungă de noapte, dar, chibzuită, își pusese și un halat călduros. Părul alb îi atârna pe un umăr într-o cosiță despletită, făcând-o să pară ciudat de diafană.

– Ești în regulă?

Am vrut s-o târâi la parter chiar în acea clipă, să găsim un loc sigur, deși nu prea îmi dădeam seama unde anume – sub scări, afară?

Bunica era remarcabil de netulburată.

– Perfect în regulă, mi-a spus cu calm și m-a privit cu atenție, fără să pară presată de vreo chestiune urgentă.

– Ar trebui să coborâm, am zis eu la modul cel mai serios. Suntem bombardate!

– Mă îndoiesc de asta, a spus ea pe un ton sec.

Mi-a venit și mie rândul să o privesc uimită.

– Dar ai auzit? Mi s-a părut că a căzut ceva pe casă...

– Da, a spus ea. Dar, ascultă: mai auzi și altceva?

A ridicat mâna și, în ciuda pornirilor mele, chiar am ciulit urechile.

Nimic. Nu se mai auzeau alte bubuituri; motoarele nu mai vuiau deasupra capetelor noastre. O fereastră se zguduia în toc, din cauza unei rafale bruște de vânt. Asta era tot.

– Dar ce-a fost cu bubuitura aia?

– Ar fi bine să ieșim și să vedem ce-a fost; dar mai întâi trebuie să-ți pui un halat, a spus bunica.

Faptul că putea să fie atât de rațională într-un astfel de moment m-a uimit. Însă începeau să-mi clănțăne dinții. M-am întors în dormitor și am îmbrăcat capotul înainte să ieșim să vedem cum stau lucrurile.

Zgomotele precipitate și neregulate pe care le-am auzit încetaseră. În schimb, era unul ciudat pe care, la început, nu l-am putut identifica; prima dată, m-a făcut să mă gândesc la sunetul distant al unui râu învolburat și, apoi, la o șoaptă mai stridentă.

Din câte puteam vedea în acel moment, primele două camere pe care le-am cercetat nu erau afectate. Ne-am uitat și la cea de-a treia, din partea de est a casei, și până și bunica a fost șocată; a scos un sunet ușor, de parcă ar fi rămas fără suflare. În tavan era o gaură prin care vedeam cerul nopții. De fapt, simțeam noaptea pe chipurile întoarse către văzduh, pentru că vântul aducea cu el și picături de ploaie. Vedeam întreaga structură a acoperișului într-o secțiune transversală brutală. Vedeam marginile zdrențuite ale tencuielii, bârnele sfărâmate și, dincolo, colțurile rupte ale țiglelor.

În afară de ploaie și de urletul jalnic al vântului, care producea zgomotul ca de apă curgătoare de mai devreme, nu mai auzeam altceva. Și nici nu se vedea vreo altă lumină cu excepția lunii, pe jumătate ascunsă de norii goniți de vânt. Dacă era un atac, încetase.

În mijlocul covorului persan uzat erau un morman de tencuială – porțiuni întregi și praf decolorat – și pietre crăpate. M-am apropiat cu atenție, căutând bucățile din bomba care cu siguranță provocase totul. La început nu am văzut nimic, dar, înconjurând mormanul de moloz, lumina din lampa bunicii s-a reflectat dintr-o bucată de metal.

– Uită-te la asta!

M-am întins, mijind ochii în lumina slabă. Bunica s-a apropiat să vadă și ea, dar, după o clipă, a scuturat din cap.

– Nu-i o bucată dintr-o bombă, copile. Este girueta. Furtuna a doborât unul dintre coşuri. Asta am auzit.

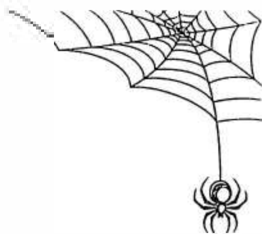
Nu credeam că o persoană în vârstă de șaptesprezece ani putea fi considerată *copil*, dar am trecut cu vederea vorbele ei pentru că mă gândeam la ce tocmai spusese.

„Furtuna."

Era posibil ca zgomotul infernal care mă trezise din somn să fi fost doar un coş dărâmat de vânt şi de ploaie?

Mi-am ridicat privirea ca să mă asigur că nu aveau să mai cadă şi alte resturi din tavan şi apoi am întins o mână şi am curățat obiectul de metal de praful tencuielii. Evident, era girueta din cel mai înalt coş, îndoită şi deformată.

Presupun că ar fi trebuit să mă simt uşurată. Ar fi fost într-adevăr o chestiune serioasă dacă Războiul ar fi ajuns într-o zonă atât de izolată ca Langlands. Faptul că văzduhul nu era luminat de alte lucruri sinistre, ci doar de fulgere, era un lucru *bun*. Eram în siguranță. Langlands era în siguranță. Și atunci, de ce eram atât de dezamăgită?



# Capitolul doi

Înainte, visam ca o persoană străină să vină în Langlands. Visam la un prieten înainte să știu măcar ce înseamnă.

Nu-mi lipsea compania. Bunica îmi era mereu alături, mai puțin în rarele ocazii în care se ducea în orașul din apropiere după lucruri pe care nu puteam să le facem, să le cultivăm sau să le găsim în Langlands. Nu era niciodată prea ocupată să-mi vorbească; de fapt, uneori aveam sentimentul că își impune să o facă, ca să mă amuze sau să-mi spună lucruri pe care le considera educative. Mi-a povestit despre asasinarea lui Iulius Cezar în timp ce frământa aluatul de pâine cu atâta forță, încât ai fi crezut că bătucește capetele asasinilor. Altă dată, îmi aduc aminte că am ascultat-o descriindu-mi viața Mariei, regina Scoției, în timp ce scoteam din pământ cartofi și morcovi, scuturându-i ca să-i curățăm bine.

Nu era ca și când aș fi fost singură sau nu aș fi auzit niciodată o altă voce. Pur și simplu simțeam că ar mai fi putut să existe ceva. Ideea nu era tocmai clară; nu puteam să-mi dau seama cum sau de ce, dar simțeam că dacă aș fi avut un prieten, situația ar fi fost diferită față de cum era cu bunica. *Ar fi fost,* și cam atât.

Visam cu ochii deschiși la cineva care să-mi fie alături – la cineva de-o seamă cu mine. Uneori, când nu aveam treburi de făcut și eram liberă să umblu prin casă și prin împrejurimi, îmi imaginam că această persoană era cu mine și ținea pasul, dar rămânea un pic în urmă, ca să fie invizibilă, să n-o pot vedea nici

cu coada ochiului. Se înțelegea de la sine că eram prea politicoasă pentru a mă întoarce să o iau prin surprindere. De vreme ce nu primeam niciodată oaspeți, habar n-aveam cum *trebuia* să amuz un musafir. Așa că-i arătam Langlands ca și când i-aș fi prezentat propria-mi viață.

Langlands era, în același timp, o fortăreață, un labirint și o cameră plină cu comori. Avea dormitoare, saloane, vestiare, cămări și, în turle, încăperi rotunde mici și ciudate care erau inutile pentru că nu puteai să așezi mobila lângă pereți. În Langlands se mai găsea o scară principală imensă – cu stâlpi cioplitți în scaieți stilizați, ce semănau mai mult cu niște plante umflate de anghinare – și alte scări ascunse, folosite cândva de servitori. Avea și coridoare ale servitorilor astfel încât personalul demult dispărut al casei Langlands să se poată deplasa discret. Mă întrebam dacă pașii lor se auziseră atunci când ei fuseseră acolo. Așa credeam, pentru că în fiecare parte a casei, podelele vechi scârțâiau și gemeau sub cei care le traversau. Mi se părea că trebuie să fi fost ciudat să auzi pe cineva mergând în grabă dintr-un capăt în celălalt, fără să poți să vezi persoana respectivă. Probabil că așa își câștigase Langlands reputația de casă bântuită.

Unele camere nu puteau fi folosite – erau fie pline cu vechituri, fie erau goale, fie erau închise. La urma urmei, atât de multe încăperi nu prea ne-ar fi fost de folos, ca să nu mai spun că ne-ar fi fost greu să le încălzim așa cum trebuie. Fiecare din noi avea un dormitor, mobilat cu unele dintre cele mai bune obiecte din casă, deși ne-am ales camerele în funcție de paturi, care trebuiau să fie cele mai trainice, de vreme ce ne era imposibil să mutăm singure ceva atât de greu. Cu mult timp în urmă, într-o perioadă de care nu-mi mai aduc aminte, am împărțit camera cu bunica, dar, de îndată ce am crescut suficient încât să am una proprie, m-am mutat în cea actuală, de la celălalt capăt al coridorului,

pentru că mi-au plăcut scheletul de fier al patului și draperiile de catifea verde.

Pe lângă camerele noastre, mai aveam o bibliotecă în care se găseau mii de volume și un pian la care bunica mea cânta frumos, spre deosebire de mine. Prin casă mai erau și alte lucruri fascinante – tablouri, portrete, animale împăiate și suvenire exotice aduse de peste mări de strămoșii aventuroși. Era ușor să-ți pierzi o după-amiază punând în ordine scoicile ciudate, cărțile poștale decolorate sau monedele netezite de trecerea vremii.

Exista chiar și un mic mausoleu din piatră, ascuns în spatele unor tufișuri prea mari din pădure. Acolo fuseseră îngropați foștii locatari ai casei Langlands cu secole înainte. Cărarea care dusese cândva într-acolo era aproape toată năpădită de buruieni. Bunica nu mă încuraja să mă duc acolo din respect pentru cei morți, dar, uneori, când mă trezeam rătăcind în preajma lui, zăream zidurile cenușii, distruse de licheni. Așa solitară cum eram, nu mă deranjase niciodată să-i am în preajmă pe cei care muriseră demult. Mausoleul era aproape liniștitor; deși bunica era singura mea rudă, îi aveam și pe strămoșii din trecut.

Fac să pară că ar fi fost un muzeu, dar Langlands era o casă în toată regula chiar dacă noi două, fiind singure, nu puteam să o utilizăm în întregime.

Aveam aproape tot ce ne trebuia. Lemnele de foc pentru iarnă erau din belșug, și ne cultivam singure o mare parte din hrană. Aveam o grădină de legume, pui și ierburi aromate în ghivece. În bucătărie, era o pompă de apă. Trebuia să depunem un efort considerabil ca toate să meargă ca pe roate: să ne îngrijim de legume, să aducem lemnele în casă, să scoatem și să încălzim apa pentru o baie. Totuși, eu preferam să lucrez, nu să învăț. Pe lângă matematică și botanică, bunica m-a obligat să învăț greacă și latină, dar nu le-am văzut niciodată rostul. Nu era ca și când aș fi avut

cu cine altcineva să vorbesc în afară de ea. Dacă se întâmpla ca străinii să ajungă în Langlands, trebuia să mă ascund întotdeauna.

Și asta-i cea mai timpurie amintire a mea: faptul că mă ascundeam.

Nu-mi amintesc cine venea la noi acasă ori de ce. Îmi aduc aminte de cineva care a bătut la ușa de la intrare, loviturile fiind intense și zgomotoase pe panourile de stejar degradate. Țin minte că am urcat pe scara de lemn până la primul etaj, ținându-mi strâns fustele în pumni. La cotitura scărilor, m-am uitat în jos, la holul cu dalele negre și albe ca pe tabla de șah, și am văzut-o pe bunica fixându-mă cu privirea, încruntată și cu maxilarul încordat. În ochii ei se citea clar ce își dorea să fac. Brusc, mi-a făcut semn.

„Pleacă!"

Nu putea să strige – persoana de afară ar fi auzit-o.

Am ajuns în capătul scărilor înainte să o aud pe bunica trăgând zăvoarele ușii de stejar. Într-un colț al palierului se afla un urs împăiat care stătea pe picioarele din spate și ale cărui fălci erau pentru totdeauna încremenite într-un rânjet. Nu-mi era teamă de el; ghearele neascuțite și blana roasă pe alocuri de molii îi știrbeau expresia sălbatică. M-am strecurat în spațiul dintre spatele-i păros și peretele lambrisat și m-am ghemuit, îmbrățișându-mi genunchii. Am așteptat, inspirând mirosul de blană prăfuită.

Nu știu câtă vreme m-am ascuns acolo, și nici ce mi-a spus bunica atunci când m-a găsit. Nu-mi aduc aminte decât atât: că am fost nevoită să mă ascund.

Când ești doar un copilaș, nu pui la îndoială astfel de lucruri. Dar, mai târziu, am făcut-o. *De ce* trebuia să mă ascund? De ce nu puteam părăsi moșia? Unde era mama, fiica bunicii, despre care ea vorbea atât de rar și cu atâta tristețe? Și cine era tatăl meu, despre care nu discuta deloc, și ce se alesese de *el?*

Răspunsul era întotdeauna același: Războiul.

Departe, de cealaltă parte a pădurii întunecate care înconjura casa Langlands, Războiul se dezlănțuia. Avioanele traversau în formație cerul nopții, bombardând orașele de dedesubt. Tancurile imense, cu șenile în loc de cauciucuri treceau huruind printre ruinele orașelor, zdrobind tot ce le stătea în cale. Până și oceanele erau infestate cu submarine mortale care se deplasau înainte și înapoi, urmărind navele. Cei nechemați la luptă trebuiau să muncească pentru a susține războiul. Bunica spunea că este prea bătrână, dar eu nu eram; dacă eram descoperite, aveam să fim separate una de cealaltă.

„Te-ar lua."

Mi-o aduc aminte spunându-mi asta, poate pentru prima dată, poate pentru a zecea. Mă ținea de umeri, scuturându-mă un pic, iar prinsoarea ei mă durea – era prea puternică. Voiam să mă retrag. O șuviță de păr alb desprinsă din cocul de la spate îi cădea peste chip; părea oarecum sălbatică.

„Nu te-ai întoarce niciodată, înțelegi?"

Înțelegeam; m-a făcut să înțeleg tot. Ar fi trebuit să mă duc în oraș și să muncesc într-o fabrică de muniții, sub amenințarea constantă a bombardamentelor. Nu mi-aș mai fi petrecut timpul în bibliotecă, ghemuită în scaunul de lângă fereastră, cu o carte deschisă în poală; nu m-aș mai fi plimbat tăcută prin pădure, ca privirea să-mi fie răsplătită cu un tânăr cerb ce-și înălța capul ca să se uite la mine sau cu un iepure care se îndepărta în grabă cu codița-i albă. Nu m-ar fi așteptat decât o muncă nesfârșită și chinuitoare, cu duhoarea fierbinte de trinitrotoluen în nări, și pericolul constant de explozii accidentale, pe lângă amenințarea atacurilor inamice. Bunica vorbea, iar eu ascultam până când imagini groaznice – în care fetelor de vârsta mea li se îngălbeniseră pielea și părul din cauza contactului permanent cu sulful, în care fetele ca mine erau strivite sub molozul bombardat al caselor – puneau stăpânire pe mintea mea. Și, în cazul în care dorința mea de a ști

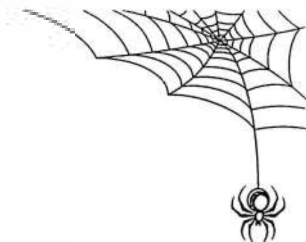
lucruri despre lumea din afara casei Langlands devenea atât de puternică încât să îmi depășească temerile, apărea sentimentul de vinovăție.

Singură la Langlands, bunica n-ar fi reușit să aibă grijă de toate. O problemă practică precum incapacitatea de a tăia suficiente lemne de foc putea face ca iarna să fie letală pentru cineva de vârsta ei. Când Războiul s-ar fi terminat în cele din urmă, și presupunând că aș fi supraviețuit, aș fi putut să mă întorc în Langlands și să descopăr că se transformase într-un mormânt. Mă imaginam mergând iarna pe cărare, pământul negru fiind înghețat sub picioarele mele, fulgii albi căzând încet, și găsind casa rece și întunecată, ușa de la intrare încuiată și pe nimeni care să mi-o deschidă; mă imaginam ocolind casa până la ușa din spate, uitându-mă în cotețul păsărilor și văzând câteva mormane jalnice de pene nemișcate și știind că nu vreau să intru în casă pentru că moarte este și acolo.

De asta – de asta trebuia să mă ascund și nu puteam să părăsesc niciodată moșia. Dar asta nu însemna că mintea mea nu voia să o facă.

Uneori, coboram chiar până la marginea moșiei Langlands, unde se termina pădurea, iar cărarea traversa câmpurile întâlnind în cele din urmă un drum, însă unul prea îndepărtat ca să văd prea mult din ce trecea în sus și-n jos, dar zăream vehiculele mai mari. Totul părea să se miște foarte pașnic. Din când în când, vedeam un avion, dar priveliștea nu părea sinistră: nu cădeau bombe și, la distanță, nu ardea nimic.

Așadar, mi-am spus că bunica ne alesese bine ascunzătoarea, că Langlands era, într-adevăr, prea izolat ca să fie afectat de Război. În ce altceva puteam să cred, dacă nu în ea? Pe cine aveam pe lume, în afară de bunica?



# Capitolul trei

În dimineața ce-a urmat furtunii, ne-am dus în dormitorul afectat și am văzut acolo și mai multă apă de ploaie curgând prin gaura din tavan.

Nu se dormea niciodată în camera aceasta, iar patul de stejar sculptat folosit cândva de locatarul precedent fusese demontat, bucățile mari de lemn fiind sprijinite de un perete. Scăpase fără să se strice, dar vechiul covor persan care acoperea mai toată podeaua era îmbibat de apă și firele de un roșu șters aveau acum o culoare mult mai intensă.

M-am uitat la chipul sumbru al bunicii. Era deja aproape sfârșitul lui octombrie; odată cu venirea iernii, puteam să ne așteptăm la mai multă ploaie și lucruri mai grave. M-am imaginat deschizând ușa într-una dintre diminețile geroase de decembrie și găsind încăperea plină de zăpadă de un alb orbitor și cadrul patului aproape îngropat sub un noian.

Acum că sălbatica iarnă scoțiană pătrunsese în vechea casă, avea să tot înainteze în clădirea afectată. Umezeala urma să se infiltreze în camerele de la parter; lemnăria ar fi putrezit și s-ar fi prăbușit. Ca o rană purulentă, netratată, umezeala ar fi însemnat sfârșitul casei Langlands.

Strângând din buze, bunica s-a uitat o vreme la gaura cu margini zimțate din tavan și a zis:

– Reparațiile ne depășesc. A scuturat din cap. Va trebui să conduc până în oraș și să rog pe cineva să vină.

Era bine că se uita la gaura din tavan, nu la mine. „Să rog pe cineva să vină." Aș fi putut să dansez prin cameră. M-am uitat și eu la gaură, dorindu-mi ca pagubele să fie și mai mari decât păreau.

– Augusta, știi ce înseamnă asta, nu-i așa? a spus bunica.

Faptul că mi-a zis așa, *Augusta*, mi-a atras atenția. O făcea numai când avea ceva serios de spus. În restul timpului, îmi zicea *Ghost*[1], o poreclă pe care o aveam din copilărie, când nu reușisem să-mi rostesc numele cum trebuie. Îmi spuneam ‚*Gust* și, în timp, se transformase în *Ghost*. Era chiar o poreclă potrivită, de vreme ce puținii oameni care mă vedeau asta credeau că sunt.

Știam ce urma.

– Trebuie să mă ascund, am zis, străduindu-mă din răsputeri să par resemnată.

Dacă și-ar fi dat seama că muream de curiozitate să văd cine venea acasă, ar fi făcut tot posibilul să se asigure personal că nu sunt văzută. Oare chiar m-ar fi închis în camera mea? Nu *credeam*, dar nu voiam să risc.

– Îmi pare rău, a zis bunica. O să fie foarte plictisitor pentru tine. S-ar putea ca lucrările să dureze câteva zile.

S-a uitat la mine. Ochii bunicii aveau culoarea cerului de vară, însă numai senini nu mi s-au părut. Privirea ei era intensă; întotdeauna era aproape inutil să o mint. Totuși, lucrul acesta era important. Mi-am impus să o privesc, afișând cu grijă o expresie neutră. M-am străduit să nu arăt că venirea cuiva la Langlands nu mi s-ar fi părut altfel decât foarte, foarte plictisitoare.

– Chiar nu poți să fii văzută, a spus ea. Înțelegi?

– Da, am zis eu. Am să urc în mansardă și am să rămân acolo tot timpul, bunico.

---

[1] Fantomă (n.tr.)

– O să-ți fie groaznic de incomod în mansardă, a rostit bunica plină de îndoieli și apoi s-a uitat la covorul umed, presărat cu bucăți de piatră și tencuială. Dar pur și simplu nu putem să lăsăm lucrurile așa. Este exclus!

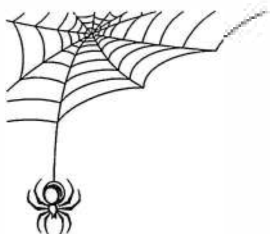
– Ai dreptate, am încuviințat. Este în regulă, bunico! O să-mi fie bine. Pot să-mi iau niște pâine, brânză, un felinar și un teanc de cărți, am adăugat.

– O să-ți fie foarte frig, a obiectat ea, dar îmi dădeam seama că începea să cedeze. Oricum, nu prea avea ce altceva să-mi sugereze.

– Am să iau cu mine pielea veche de urs din bibliotecă și am să mă înfășor în pături. Chiar acum mă duc să-mi fac loc, am adăugat și am plecat înainte să poată să protesteze. Am alergat până în capătul culoarului, unde era o ușă din țesătură de lână verde. De partea cealaltă erau scările abrupte și înguste care duceau spre mansardă; le-am urcat cât mai repede posibil, auzind ușa cum se închide în urma mea. A trebuit să-mi înăbuș dorința de a striga de bucurie, în caz că mă auzea bunica.

De fapt, nu trebuia să eliberez spațiul din mansardă. Aveam deja unul, în spatele tuturor cuferelor și fotografiilor înrămate acoperite, și aproape de singura fereastră. Uneori urcam aici când voiam să mă gândesc la ceva în liniște. Fereastra dădea spre pădure și spre aleea cu pietriș; mă și vedeam zburdând pe deasupra coroanelor copacilor ca o pasăre. M-am îndreptat spre cufere și cutii și m-am așezat lângă fereastră.

Veneau străini în Langlands. Nu conta că probabil ar fi fost niște muncitori în vârstă, prea bătrâni ca să fie chemați la luptă. Tot era cel mai interesant lucru care se întâmplase de secole. Oameni noi. Fețe noi. Și eu aveam să-i văd; eram hotărâtă în privința asta.



# Capitolul patru

Bunica a plecat în oraș cu Austin-ul ei negru. Caroseria strălucitoare, închisă la culoare, și conturul rotunjit al mașinii îmi aduceau aminte de un cărăbuș negru imens. Cele două faruri mari erau ca niște ochi ieșiți din orbite.

Bunica nu credea că muncitorii aveau să revină cu ea în acea azi, dar tot mi-a spus să mă ascund. După ce a plecat, am târât pielea de urs în mansardă și apoi m-am întors după câteva cărți. Am așezat-o pe jos și am încercat să mă întind pe ea, cu capul aproape de fereastră, ca să fac un experiment. Aleea se vedea foarte bine, deși nu știam cât de multe detalii aș fi putut să disting de la distanță – și voiam să văd *tot*, chiar dacă muncitorii erau niște bătrâni pitici.

Încă mă holbam în jos când am zărit din nou Austin-ul bunicii apărând pe alee, dinspre pădure. Am urmărit mașina cotind și am așteptat să văd dacă o a doua mașină avea să o urmeze. N-a fost niciuna.

Înainte să cobor în fugă până la parter, bunica era deja în bucătărie, desfăcându-și nasturii de la paltonul de un bleumarin sobru. Pe masa mare de pin era o cutie de carton plină cu alimente. În mod normal, m-aș fi năpustit să văd ce adusese; astăzi, mă gândeam la alte lucruri.

Presupun că o arătam prea clar, pentru că bunica mi-a spus destul de brusc:

– Nu mai sta pe-aici, Ghost! Ce e cu tine?

– Nimic.

– Dacă ai atât de multă energie, sunt multe treburi de făcut. Expresia i s-a îmblânzit. Vorbesc serios, Ghost! Ai face bine să ți-o mai consumi, pentru c-ai să rămâi în mansardă în următoarele câteva zile.

Mi-am impus să rămân neclintită.

– Câteva zile?

– Probabil. Am vorbit cu domnul McAllister. Vine mâine dimineață să evalueze pagubele, dar nu crede că poate repara totul într-o zi.

– O, Doamne, am spus eu grav.

Nu am ratat privirea pe care mi-a aruncat-o. Există pericole când locuiești mult timp cu o singură persoană; în cele din urmă, puteți să vă citiți – mai mult sau mai puțin – gândurile. Ceva din tonul meu mă dăduse de gol. Se întreba dacă poate avea încredere în mine să rămân nevăzută. Și eu mă întrebam același lucru, doar că știam deja răspunsul.

Totuși, nu m-a întrebat nimic. Ce altceva era de făcut? Nu puteam să reparăm singure acoperișul; nu am fi știut de unde să începem. Nici să lăsăm încăperea expusă intemperiilor nu era o opțiune. Bunica trebuia să aibă încredere în mine – nu avea de ales.

În dimineața zilei următoare, devreme, am dus în mansardă ce-mi trebuia: păturile, pâinea și brânza. Am luat și câteva mere din bucătărie. La nouă fără douăzeci, m-am strecurat pentru ultima dată la parter, sperând să nu mă audă bunica. La primul etaj era o cameră căreia îi spuneam „birou“, deși nu părea să fi fost folosită în acest scop de foarte multă vreme; înăuntru se

depozitaseră prea multe piese de mobilier, așa că trebuia să-ți croiești drum printre ele dacă voiai să ajungi dintr-o parte a camerei în cealaltă. M-am dus direct la un dulap înalt de stejar al cărui lemn închis la culoare strălucea de vechime, și am deschis ușa, rotind cheia cu o grijă deosebită ca să evit să fac zgomot. Tocmai întindeam mâna după lucrul pe care mi-l doream, când am auzit ceva afară: huruitul distant al unui motor.

– Augusta!

Neliniștea răsuna din vocea bunicii.

Am înșfăcat ce-am vrut și am ieșit din cameră, închizând ușa în urma mea cât mai silențios posibil. Apoi m-am dus în capul scărilor și m-am uitat în jos. Bunica stătea în mijlocul holului, ca o regină pe podeaua ca o tablă de șah, și-și masa obsesiv mâinile împreunate în față.

– Mă duc, am zis încetișor, ascunzându-mi mâna în care țineam prețiosul obiect. Când am văzut că mă înțelesese, am traversat culoarul. Eram la jumătatea treptelor din spate când am auzit cauciucurile scârțâind pe pietriș în fața intrării principale și, înainte să aud și portiera trântindu-se, eram în mansardă, închizând ușa după mine,

La parter, cineva deja intrase, m-am gândit eu. Inima mi s-a strâns un pic. Nu era bine dacă musafirii erau în casă; nu aveam să văd nimic.

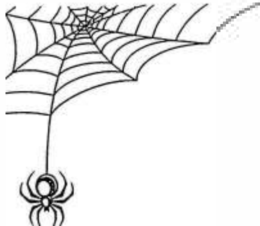
M-am uitat în jos. Poate greșisem coborând încă o dată după binoclu; pierdusem un pic prea mult timp. Probabil că acum trebuia să aștept sfârșitul zilei de lucru ca să zăresc pe cineva ieșind din Langlands.

Totuși, n-am rezistat să nu mă uit. Prima dată, m-am lăsat pe mâini și pe genunchi, apoi pe burtă și pe coate, inhalând mirosul prăfuit al blănii de urs, după care am înaintat până când am aburit geamul ferestrei cu respirația mea. În fața casei era parcat un

vehicul. Nu semăna câtuși de puțin cu al bunicii. Era mai funcțional, ca o cutie imensă pe roți. Am presupus că asta era: un container pentru transportul lucrurilor dintr-un loc în altul. Cumva, era mai elegant decât Austin-ul bunicii, dar mie mi se părea mai urât. Într-o parte, pe fundalul alb, numele *Neil McAllister* era scris cu litere stacojii. Dedesubt era un șir de cifre.

M-am uitat prin binoclu. Era greu, iar micul șurub pe care trebuia să-l folosești ca să ajustezi claritatea imaginii era rigid; mai întâi, m-am străduit să-l răsucesc, dar apoi s-a slăbit și s-a îndepărtat prea mult, iar imaginea s-a încețoșat din nou. Totuși, în cele din urmă am reușit, iar acum vedeam foarte bine vehiculul.

Atunci am surprins o mișcare rapidă în fața lui. Mi-am ținut respirația și am așteptat și, pentru un moment, am crezut că-mi imaginasem sau că, pur și simplu, zărisem ramurile copacilor mișcându-se în vânt, în cealaltă parte a aleii. Apoi, cineva a venit din spatele mașinii și l-am văzut.



# Capitolul cinci

Era *tânăr*, ca mine.

Am rămas șocată când mi-am dat seama de asta; m-a surprins la fel de mult ca o gură de aer rece. Era de-o seamă cu mine sau un pic mai mare. Și era... nu aveam cuvinte să descriu cum era, sau mai degrabă erau cuvinte pe care nu aș fi îndrăznit să le rostesc – nici măcar în sinea mea.

De la fereastra mansardei, m-am uitat în jos oarecum uluită și fascinată și l-am urmărit cum se plimba pe aleea cu pietriș, cercetând fațada casei Langlands și scoțând aburi pe gură în aerul rece de toamnă. Mi-am simțit pielea încălzindu-se când sângele mi s-a ridicat în obraji, dar am continuat să-l privesc.

Încheieturile mă dureau deja din cauza greutății binoclului, dar nu puteam să-l las; în schimb, l-am apucat mai bine. Era șaten, dar culoarea părului nu era suficient de închisă încât să pot spune că era brunet. Chiar și cu binoclul, îmi era imposibil să-i văd ochii de la distanță, dar mi se părea că sunt gri sau căprui, deschiși la culoare sub sprâncenele întunecate. Felul în care privea în jurul lui sugera un interes precaut. Poate că auzise poveștile despre Langlands – despre fantomă.

La un moment dat și-a ridicat privirea spre fereastra înaltă în spatele căreia stăteam lungită pe pielea de urs, holbându-mă în

jos, iar eu am înghețat, inima bătându-mi cu putere și neîndrăznind să mă mișc, însă el s-a uitat în altă parte fără să reacționeze. Presupun că, fiind atât de sus și în spatele reflexiilor geamului, chipul nu mi se vedea.

Purta o jachetă neagră dintr-un material gros, pantaloni albaștri de bumbac și cizme grele. Nimic șic și elegant precum costumele din tablourile în ulei din Langlands, cu fracuri, redingote și vipuști militare.

În mod clar, străinii nu aveau timp sau energie de pierdut cu hainele elegante.

„De ce nu a fost chemat? m-am întrebat eu. Poate slujba lui, de a reconstrui lucruri, e considerată importantă, ca a unui doctor. Bunica spunea că ei nu sunt chemați. Poate e valabil și-n cazul lui."

Am atins geamul rece cu vârfurile degetelor. L-am urmărit sprijinindu-se de partea laterală a vehiculului și făcând, astfel, scrisul nevăzut. *Neil McAllister.* Așa îl chema? Se uita spre casă; am presupus că asculta sau urmărea ceva. După un moment, și-a schimbat poziția și s-a îndepărtat de furgonetă, stând drept și cu brațele pe lângă corp.

Bunica și-a făcut apariția pe pietrișul de dedesubt cu un al doilea străin, a cărui chelie strălucitoare îl eticheta ca fiind bătrân și, prin urmare, mai puțin interesant.

Ceva din felul în care se deplasa bunica sugera că nu este bucuroasă. Se mișca rigid, cu umerii ridicați și capul ușor într-o parte, ca și când s-ar fi ferit de niște vești proaste. Credeam că știu care este problema. Bărbatul mai tânăr. Nu-l voia aici. Probabil gândea, pe bună dreptate, că avea să mi se pară interesant – presupunând că l-aș fi văzut, lucru pe care era evident hotărâtă să-l împiedice.

I-am urmărit pe toți trei – pe bunica și pe cei doi bărbați – mișcându-se pe aleea cu pietriș ca și când ar fi participat la un

dans formal care nu era pe placul niciunuia. Bunica a gesticulat de câteva ori și, apoi, l-am văzut pe bărbatul mai în vârstă clătinând din cap. Am presupus că avea ceva împotriva muncitorului mai tânăr, deși nu puteam să-mi imaginez de ce. Nu prea putea să spună că nu vrea tineri în preajma nepoatei sale, pentru că ei nu trebuiau să știe că eram acolo. Oricum, indiferent ce spunea, nu avea succes. Bătrânul își ținea șapca în mâini, stând politicos cu capul neacoperit înaintea unei doamne, dar, în mod evident, nu ceda. De câteva ori l-am văzut scuturând lent din cap.

După o vreme au părut să ajungă la un soi de înțelegere; toți trei s-au îndreptat spre balconul de piatră de deasupra ușii de la intrare a casei Langlands, iar eu nu i-am mai văzut. Știam ce se va întâmpla acum. Bunica avea să-i conducă în dormitorul cu tavanul stricat, ca să poată evalua munca necesară pentru a-l repara.

Știam că nu trebuie să cobor și să încerc să trag cu urechea sau să mă uit printr-o crăpătură din ușă, cu toate că muream de nerăbdare să o fac. Bunica ar fi fost atentă; cel mai ușor scârțâit al treptelor mansardei mi-ar fi cauzat probleme. Chiar și așa, am coborât câte trei sau patru trepte și am rămas locului o vreme, ascultând. Știam treptele așa cum știam și celelalte părți ale casei Langlands; scârțâiturile pe care le scoteau când urcai sau când coborai erau ca un cântec discordant. Cele de sus nu erau prea zgomotoase câtă vreme mergeai pe partea dreaptă, așa că pe acolo am călcat, după care m-am așezat și am așteptat.

În casa Langlands nu era niciodată cu adevărat liniște. Chiar și noaptea, când stăteam nemișcată în pat, auzeam casa scârțâind. Schimbarea temperaturii în zori sau când se lăsa seara făcea scândurile vechi să se umfle sau să se contracte. Uneori, puteai să juri că cineva se mișca pe furiș. Cea mai ușoară adiere a vântului făcea ca vechile geamuri să zăngănească în rame sau scutura crengile copacilor care se îmbulzeau în apropiere de spatele casei, bătând

în geam. Zgomotele acestea nu mă înfricoșau. Le știam foarte bine, așa că acum distingeam notele discordante, sunetele care-mi spuneau că oamenii traversau etajul casei. Nu doar niște oameni oarecare: bunica, bătrânul și... el.

Mi-am îmbrățișat genunchii și am încercat să-mi țin respirația ca să aud mai bine și cel mai mic sunet. Am auzit o ușă închizându-se energic; era bunica – o închidea ca vizitatorii să nu vadă una dintre camere.

„Urăște situația", mi-am dat eu seama. Nu-mi aduceam aminte ca vreun străin să fi ajuns vreodată la etaj. Nicio altă reparație nu necesitase prezența cuiva în partea de sus a casei – până acum.

Cum îl chema pe cel de-o seamă cu mine? Mi s-a părut rezonabil să presupun că bărbatul mai în vârstă era șeful, deci probabil el era *Neil McAllister* al cărui nume era imprimat pe vehicul. Oare cel tânăr era fiul său? Uneori, fiii erau botezați după tații lor; știam asta din romanele prăfuite din bibliotecă. Putea să fie și Neil – dar, la fel de bine putea și să nu fie. Am încercat în schimb să-mi imaginez ce nume i s-ar fi potrivit și, astfel, m-am amuzat o vreme – până când ușa din partea de jos a scării s-a deschis și bunica și-a făcut apariția.

A fost ca și când nici n-aș fi stat acolo, cu urechea lipită de ușă. Fusesem prea adâncită în propriile gânduri ca să o aud venind.

S-a uitat la mine și, cu toate că o jumătate a chipului era umbrită, mi-am dat seama că nu-mi aproba comportamentul.

– Nu ar trebui să stai aici, Ghost! Dacă ar deschide cineva ușa, te-ar vedea!

Știam la cine se referă. Gândul de a-l întâlni m-a săgetat brusc, făcându-mă să mă simt încântată și vinovată în același timp.

– I-am auzit plecând, așa că te așteptam, am riscat eu.

– Hmmm, a zis ea. Păi, ai face bine să cobori acum. *Au plecat* și nu se mai întorc.

– Deloc? Nu mi-am putut masca tulburarea din glas și am văzut-o încruntându-se. Și cum rămâne cu reparațiile?

– Nu, a spus bunica. Nu astăzi. Domnul McAllister trebuie să cumpere niște materiale.

A mai vorbit un minut sau două și mi-a spus ce era necesar să cumpere muncitorii și ce urmau să facă afară, pe acoperiș, și înăuntru, în dormitor, dar eu o ascultam doar pe jumătate; eram prea copleșită de propria-mi ușurare. Nu aș fi putut îndura dezamăgirea dacă străinii ar fi plecat fără să-i văd mai bine.

Am coborât treptele spre locul în care stătea bunica și am urmat-o pe culoar. Nu mă gândeam încotro se îndrepta, dar nu ar fi trebuit să mă surprindă că ne-am întors în dormitorul cu tavanul deteriorat. Bineînțeles, voia să-l verifice din nou, să se convingă de faptul că are încredere în părerea muncitorilor și să-mi spună mai multe despre asta.

Speram fără entuziasm ca bărbații să fi lăsat vreo urmă în cameră. Știind că ei fuseseră aici, chiar în locul acesta – că el fusese aici – simțeam un oarecare fior. Încăperea nu era dintre cele pe care le vizitam des, dar acum o priveam cu un nou interes, încercând să memorez totul: acesta era mediul în care aveau să lucreze bărbații și acestea erau lucrurile pe care urmau să le vadă în fiecare zi de muncă aici.

Bunica vorbea, arătând spre tavanul avariat și ținând o bucată de tencuială căzută. Între timp, m-am aventurat prin cameră încercând să par cât mai atentă în vreme ce analizam totul și, după ce bunica a terminat și a coborât treptele, eu am zăbovit pe acolo.

Acum era miezul zilei și, pentru prima dată, cerul era senin și aerul era uscat; lumina care pătrundea pe ferestre era rece, dar strălucitoare, dezvăluind obiectele din cameră cu o precizie nemaivăzută. Așa am reușit să o văd – o ușoară scânteiere argintie pe podeaua prăfuită. Am îngenuncheat și am luat-o. Era plată și

subțire și am fost nevoită să-mi folosesc unghiile. Am ţinut obiectul în palmă și m-am uitat lung la el.

Era, în mod evident, o cheie, dar mi-am dat imediat seama că nu era de-a casei; nu ar fi deschis nimic de acolo. Bunica avea un mănunchi imens de chei, deși rareori ne deranjam să încuiem ceva, și toate erau mult mai robuste, cu niște cozi cilindrice. Şi niciuna nu era argintie; cele mai multe erau din alamă mată.

„Este a lor. Unul din ei a scăpat-o."



# Capitolul șase
## Tom

E ca și cum am fi urmăriți. Ieri, când am sosit, am avut același sentiment. Din cauza ploii, este o zi mohorâtă, iar în casă e atât de întuneric încât abia vezi ce faci. Aerul pare mai *dens* aici, de parcă ne-ar apăsa ceva invizibil.

„Ei bine, poată că este mai dens din cauză că e atât de mult praf", îmi spun în sinea mea. Se simte *mirosul* casei – ceară veche de mobilă, flori uscate și mucegai. Ca și când ar intra în putrefacție.

Urcăm în dormitorul pe care l-am văzut cu o zi în urmă și, desigur, ploaia intră prin gaura din tavan. Tata o întreabă pe doamna McAndrew dacă există vreo altă modalitate prin care să putem ajunge la acoperiș, ca să se uite cu mai multă atenție – poate o trapă care să ducă în spațiul dintre tavan și acoperiș? Cât discută despre asta, mă duc până la fereastră ca să mă uit afară.

E ceva pe pervaz. O cheie argintie lucioasă. Pare mai nouă decât orice altceva din camera asta. Semănă cu cheia de la ușa mea, cea de la brelocul din buzunar. Bag mâna în buzunarul de la blugi și scot brelocul, dar cheia de la ușă nu e acolo. E doar cea pentru bicicletă și încă una pe care nu o folosesc niciodată, de la un vestiar, pe care trebuia să o returnez când am terminat liceul.

Mă uit în spatele meu. Tata o urmează pe doamna McAndrew afară din încăpere. Ea vorbește în continuare, cu vocea aceea care

face să pară că-l dezaprobă, și-și flutură mâinile. Presupun că se duc să se uite la trapele din tavan.

Cu siguranță este a mea. Cum a ajuns aici? Nu am pierdut-o cu o zi în urmă, dar tata a descuiat ușa când am ajuns acasă. Bine, deci aș fi putut s-o scap în camera asta, dar nu m-am apropiat de fereastră. Cineva a luat-o și a pus-o aici și, dacă a fost bătrâna doamnă McAndrew, de ce nu mi-a înapoiat-o pur și simplu? Și nu doar cheia mea este pe pervaz. Mai este ceva acolo. Până s-o iau, cele două obiecte erau unul lângă celălalt, ca și când ar fi fost lăsate așa intenționat.

Este o monedă veche, acum maronie și lipsită de strălucire, cu capul unui bărbat. Pe marginea monedei sunt niște cuvinte, dar nu au prea mult sens: ce înseamnă IND IMP? Singurul pe care-l recunosc este GEORGIUS. Presupun că se referă la *George. Regele George*. Când a domnit?

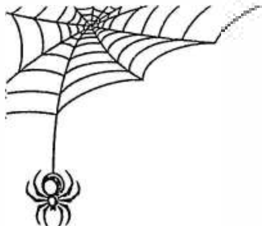
Întorc moneda. Pe spate, văd o femeie cu un coif și o chestie care seamănă cu o furcă. Valorează o centimă. Sub picioarele femeii este o dată: 1944. În 1944 a avut loc cel de-al Doilea Război Mondial – am învățat despre război la liceu. Mă gândesc la *celălalt* lucru pe care l-am auzit pe atunci, doar că de la copiii localnici, nu de la profesor, care era din Edinburgh. La fantoma din casa Langlands. La fata care a murit în Război.

Îmi spun că sunt prost. Este doar o monedă veche la fel ca orice altceva din casa asta. Probabil că bătrâna a lăsat-o aici.

„Dar de ce? mă gândesc eu. De ce să facă asta?“

Chestia asta mă face să simt un frig ciudat. Ceafa mă furnică; cred că mi s-au ridicat perii ca unui câine care latră la lună.

Mă gândesc: „Și dacă nu doamna McAndrew a lăsat moneda într-un loc accesibil, ca să pot să o găsesc în cazul în care o caut? Dacă a fost altcineva?“



# Capitolul şapte
## Ghost

Am hotărât să las o monedă. M-am gândit mult la chestiunea asta. Trebuia să las *ceva* ca să arăt că, pe pervaz, cheia fusese pusă intenţionat. Nu putea să fie un lucru atât de evident ca un bileţel. Dacă bunica intra în cameră înaintea bărbaţilor și-l găsea? Ori dacă i-l arătau cei doi? Nu; o monedă era o variantă mai sigură. Dacă o vedea pe pervaz, bunica putea să concluzioneze just că bărbaţii o găsiseră pe jos și-o puseseră acolo sau chiar că fusese acolo de la bun început, trecută cu vederea. Prin toată casa Langlands erau diverse obiecte – lucruri lăsate pe jos și uitate de foştii locatari, cu zeci de ani în urmă.

Dacă au găsit cheia și moneda şi nu i-au zis nimic bunicii, atunci...

„Atunci ce?" mi-am spus în sinea mea cât am stat în capul scărilor de la mansardă, ascultând ploaia care răpăia pe acoperiş și întrebându-mă dacă intrase cineva în camera avariată. Era o întrebare la care nu puteam să răspund. Nu ştiam cine avea să găsească lucrurile pe care le lăsasem acolo. Nu de asta depindea totul?

Pentru o vreme, nu s-a auzit decât ploaia; apoi am auzit gemetele care însemnau că podelele de lemn protestau sub greutatea oamenilor care se deplasau. Am auzit voci înăbușite, dar nu am reușit să disting niciun cuvânt.

Mi-am cuprins genunchii, tremurând. Eram obișnuită cu holurile neîncălzite și ferestrele prost montate ale casei Langlands, dar era greu să-mi țin de cald stând nemișcată într-un singur loc. Totuși, nu am îndrăznit să mă mișc. Mi i-am imaginat pe bărbații care lucrau în camerele de mai jos, sub privirea atentă a bunicii, oprindu-se ca să asculte sunetul pașilor ușori de deasupra. I-ar fi aruncat rapid o privire bunicii: „Nu e singurul om care locuiește aici?" Apoi, s-ar fi uitat unul la celălalt și s-ar fi mirat...

Cu toate acestea, nu bărbații erau problema. Bunica le-ar fi spus că se umflă scândurile sau că sunt șobolani în mansardă. Necazul avea să vină mai târziu.

Nu. Era mai bine să rămân locului și să nu fac zgomot, cel puțin cât îi știam pe toți la primul etaj. M-am străduit din răsputeri, deși pe la jumătatea zilei îmi era atât de frig încât am traversat ușor mansarda și am deschis unul dintre cuferele depozitate acolo ca să mai caut ceva de pus pe mine.

Toate piesele vestimentare pe care le aveam erau din cuferele astea. Ori de câte ori vreo haină îmi rămânea prea mică sau intra la apă sau, în ultima vreme, când îmbrăcam ceva prea mult timp ca să mai poată fi reparat cu cârpeli și țesături, bunica și cu mine urcam și alegeam altele noi din cuferele și cutiile depozitate în mansardă. Erau multe lucruri, de la rochițe de mătase mărginite cu dantelă, potrivite pentru un bebeluș, la un palton negru și sobru din lână grea, cu o pelerină peste umeri. Bunica avea tendința să-mi aleagă cele mai simple și mai rezistente haine posibil; spunea că nu are sens să port o rochie de tul când trebuie să adun lemne pentru foc, să scot apă din fântână sau morcovi din grădina de legume. Asta nu mă împiedicase să văd câteva dintre comorile împăturite frumos deoparte în cufere, cu săculeți cu lavandă care-și pierduseră de mult și cea mai vagă urmă de miros, ascunși printre teancuri. Pe lângă hainele din tul, mai erau și bluze de dantelă cu guler

înalt, fuste delicate din batist alb și o frumoasă rochie din mătase mov, cu zeci de nășturei la spate. Erau mănuși, articole de lenjerie intimă și evantaie, deși acestea din urmă mi se păreau inutile: nu prea-mi aminteam de vreo ocazie în care să fi fost suficient de cald în Langlands încât să fiu nevoită să folosesc vreunul.

Cufărul pe care tocmai îl deschisesem nu părea să promită nimic: primul lucru pe care l-am găsit a fost o rochie neagră de doliu, din bombazină[1] grea și rigidă. Totuși, după ce-am scotocit prin mai multe teancuri de haine sumbre, am găsit un articol de îmbrăcăminte ce părea călduros: o pelerină de catifea groasă, decorată cu șiruri mărunte de mărgele și blană neagră. Nu mi-a păsat că arăta ca de înmormântare; am îmbrăcat-o și m-am desfătat în căldura ei, atingând blana moale cu nasul.

Mai târziu, când lumina nu se mai vedea pe fereastra din mansardă, bunica a deschis ușa din partea de jos a scărilor și și-a ridicat privirea ca să mă vadă încă înfășurată în pelerina neagră.

– Doamne Dumnezeule, Ghost! a spus ea. Arăți ca o văduvă foarte tânără.

În ciuda pelerinei, eram țeapănă din cauza frigului și a faptului că rămăsesem pe loc atât de mult timp.

– Au plecat?

– Da, a spus bunica. Acum câteva minute.

Am ezitat, întrebându-mă cum să aflu ce voiam să știu. Nu-mi doream să par prea nerăbdătoare.

– Au terminat lucrarea? am întrebat în cele din urmă.

Știam că era imposibil să o fi făcut, dar mi s-a părut o întrebare sigură.

– Nu, o să mai dureze câteva zile, a spus bunica.

S-a uitat direct la mine când am coborât ultimele trepte și, preț de câteva secunde, ne-am privit în ochi.

---

[1] Țesătură originală din mătase sau din mătase și lână (n.tr.)

Apoi am tremurat, iar ea mi-a spus: „Pari înghețată. Vino în bucătărie și bea niște ciocolată caldă".

Am urmat-o de-a lungul coridorului. Trebuia să aprindem lămpile când ajungeam la parter; bunica era deja doar o siluetă întunecată care se mișca înaintea mea. Am trecut pe lângă camera în care se lucra; ușa era întredeschisă, dar nu am avut timp decât să arunc o privire prin spărtura din tavan.

Am reușit să ajung din nou singură la etaj și să mă uit mai bine abia mult mai târziu, după ce am mâncat și m-am încălzit stând aproape de soba din bucătărie. Între timp, se întunecase de-a binelea și afară, și în casă, așa că am fost nevoită să iau o lumânare cu mine.

Cât am urcat treptele, flacăra a pâlpâit, uneori aproape întinzându-se în spatele fitilului. Langlands era un loc expus curentului de aer; câteodată, părea că vechea casă ofta. M-am oprit în capul scărilor și m-am uitat în jos, în caz că bunica ar fi hotărât să plece din bucătăria călduroasă și să mă urmeze. Însă totul era nemișcat și tăcut pe holul de dedesubt.

Am deschis ușa camerei și am intrat, ridicând sfeșnicul. Din cauza găurii din tavan, aici era mai frig decât în restul casei. Deasupra, auzeam ceva umflându-se neîncetat în vânt și am presupus că bărbații întinseseră temporar o prelată.

Pentru un moment, am rămas nemișcată, mijind ochii ca să văd în lumina galbenă și dulce a sfeșnicului în timp ce inspiram aer rece. Nu erau multe de văzut. Mormanul de pietre sfărâmate și metal sucit din mijlocul covorului luat de acolo; pe fundalul mai închis la culoare al covorului persan mai rămăsese doar un contur de praf. M-am apropiat, l-am privit și, sub picioare, am simțit umezeala din covor. Odată terminată treabă, trebuia să facem un foc aici, să uscăm locul. M-am uitat la tavan, dar flacăra nu lumina suficient de departe încât să văd ce se lucrase.

M-am trezit amânând să mă duc la fereastra unde lăsasem cheia și moneda. Că tot a venit vorba de asta, mi-era teamă să le găsesc exact cum le pusesem, neobservate. Sau poate cheia fusese luată și băgată în buzunar, fără alte gânduri. Am ridicat din nou sfeșnicul și mi s-a părut că văd ceva lucind pe pervazul ferestrei. „O, nu! Este tot acolo!" Inima mi s-a strâns.

Totuși, acum era singura ocazie să mă uit, așa că am traversat camera cu grijă.

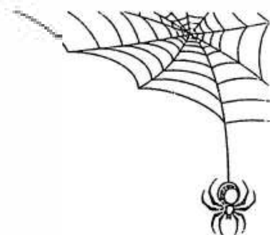
Moneda era pe pervaz – a fost primul lucru pe care l-am văzut. Nu era chiar unde o lăsasem – cel puțin așa aveam impresia –, dar era tot acolo.

M-am apropiat și am văzut că dispăruse cheia. Am aruncat o privire de-a lungul pervazului, și nu era acolo. Apoi m-am uitat la podea, și nu era nici pe jos. Așadar, chiar fusese luată.

M-am uitat cu și mai multă atenție și am văzut urmele de degete în praful de pe pervaz, de unde cineva luase obiectele lăsate de mine și, apoi, băgase unul din ele în buzunar, punându-l pe celălalt la loc. Am întins o mână și-am atins urmele cu degetul mare, conturându-le. În spatele meu, prelata de pe acoperiș a fluturat în vânt.

După aceea, am văzut ce nu văzusem înainte. Printre semnele slab vizibile de pe pervazul prăfuit, cu linii și bucle abstracte, unul ieșea în evidență.

În praf, cineva desenase un semn de întrebare.



# Capitolul opt

O formă desenată în praful de pe un pervaz nu era un lucru atât de important; a dispărut în clipa în care mi-am trecut mâna peste ea. Însă depășisem o limită; făcusem schimb de mesaje cu un străin. Era ca și cum una dintre domnișoarele cu perucă și bijuterii din tablourile în ulei de la parter ar fi prins viață. Scrisul în praf era o idee nemaipomenită: ușor de făcut, ușor de șters și, dacă bunica se întâmpla să-l vadă, putea fi considerat o formă stupidă de amuzament.

„Ce să-i răspund?“

Aveam să-i scriu și eu, bineînțeles; nici măcar nu mă gândisem să nu o fac. Dar, stând locului și cu lumânarea care se topea încet și curgea de-a lungul sfeșnicului, întărindu-mi-se pe degete, m-am întrebat care ar trebui să fie răspunsul meu. Dacă mi-aș fi scris tot numele pe pervaz și bunica l-ar fi văzut, m-aș fi incriminat. Nu, nu îndrăzneam să fac asta – nu încă.

După ce m-am gândit mai bine, am întins mâna și am desenat un „A“ cu vârful degetului – doar atât, litera „A“ de la „Augusta“. Am desenat-o în partea laterală a pervazului, aproape de perdeaua ponosită de brocart, unde putea fi văzută doar dacă o căutai. Apoi mi-am șters degetele prăfuite de rochie, simțindu-mă un pic vinovată.

Era timpul să plec. Nu avea rost să risc să fiu prinsă aici când bunica urca în mansardă. Ar fi devenit bănuitoare. Mi-am privit

o ultimă dată opera, inițiala desenată în praf. După aceea, mi-am ferit lumânarea aprinsă cu mâna liberă și am ieșit din încăpere cât mai silențios posibil.

Culoarul era întunecat. Era atât de întuneric în capul scărilor încât era clar că bunica se afla încă în bucătăria încălzită; altfel, aș fi văzut strălucirea slabă a lămpii pe care o ținea în mână când se ducea la culcare.

M-am dus în camera mea și am închis ușa. Am lăsat sfeșnicul pe noptieră și am început să mă pregătesc de culcare. Nu era o sarcină pe care să vreau să o lungesc – tavanul camerei era înalt și, chiar dacă făceam focul, rareori se încălzea cum trebuie. Momentul dintre dezbrăcatul hainelor și trasul cămășii de noapte peste cap era mereu groaznic. Mi-am pus și un capot înainte să încep să-mi despletesc părul lung. Liber, îmi trecea de talie și-mi lua o vreme să-l perii. Uneori, lucrul acesta mă enerva, dar în seara aceea l-am periat mecanic, nu prea atentă la ce făceam.

Nu puteam să mă gândesc decât la acel semn de întrebare desenat în praf. *El* să-l fi scris – cel mai tânăr? Mi l-am imaginat stând lângă fereastră, cu fruntea plecată și desenând forma cu degetul mare. Gândul la asta mă făcea să-mi fie cald și rece în același timp și să simt o încântare vinovată și ciudată, ca și când aș fi fost prinsă ascultând pe cineva pe furiș.

Dar el să o fi făcut? Sau bărbatul mai în vârstă? Îmi doream să fi știut mai multe despre cum se purtau oamenii. Mi se părea că bunica era mai serioasă decât mine și mai puțin tolerantă față de lucrurile neprevăzute. Nu-mi puteam imagina un vârstnic făcând schimb de mesaje criptice cu o persoană necunoscută, doar de dragul distracției. Totuși, asta nu însemna că toți oamenii în vârstă erau ca bunica și nici că pe toți tinerii îi împboldea curiozitatea ca pe mine.

După ce m-am urcat în pat și am stins lumânarea, am continuat să mă gândesc la asta. A fost ultimul lucru la care îmi amintesc

să mă fi gândit când m-am încălzit ușor-ușor în culcușul meu de pături și am adormit și primul la care mi-a zburat gândul când am deschis ochii în dimineața următoare.

Răpăitul ploii în geamuri m-a trezit. Ploaia torențială nu se oprise.

De la fereastra mansardei, i-am văzut pe bărbați sosind din nou, dar de data asta au parcat mai aproape de colțul casei, în afara câmpului meu vizual. Am urmărit locul multă vreme după aceea, dar nu am mai văzut nimic și n-am auzit decât ploaia pe acoperiș.

În cele din urmă, împinsă de frustrare, m-am strecurat spre partea de jos a treptelor către mansardă și mi-am lipit urechea de ușă. Cu toate scârțâielile și gemetele pe care le scotea vechea casă, nu puteai spune că Langlands era o clădire întru totul liniștită, însă era pe cât de tăcută posibil. Am deschis ușa și am ieșit pe coridor.

Camera avariată era goală, așa cum era de așteptat. M-am apropiat de fereastra din partea laterală, rămânând în spatele perdelelor, unde nu puteam fi văzută de afară. Și apoi am aruncat o privire.

Sub mine vedeam umbrela bunicii. În fața ei și, evident, conversând cu ea, era un bărbat chel, în mod clar cel pe care îl văzusem de sus cu o zi în urmă. Era bătrân, însă nu la fel de bătrân ca bunica, m-am gândit eu. Totuși, din cauză că ploaia-i cădea cu putere în capul descoperit, îmi era greu să-mi fac o părere despre înfățișarea lui; pielea expusă strălucea de umezeală. Am văzut că în mâini ținea strâns o șapcă sau o pălărie; pielea lor era albă și lucea în ploaia rece. Bineînțeles, bunica nu era udă sub umbrela-i uriașă.

Până atunci, cele mai multe lucruri despre modul în care se tratau ființele umane unele pe celelalte le aflasem de la bunica și din cărțile din biblioteca reședinței Langlands, care nu erau o sursă sigură de informații; oamenii din acele cărți aveau parte constant de cereri surprinzătoare în căsătorie, descopereau soți nebuni în

mansardă sau întâmpinau situații care păreau să nu aibă nicio relevanță pentru mine. Bunica insista să facem lucrurile „cum se cuvine" chiar și în lumea noastră limitată; spuneam „te rog" și „mulțumesc" și, cu ocazii speciale – care erau rare –, ne găteam pentru cină. Mai erau multe alte reguli și ordine. În general, bunica mă făcuse să înțeleg că îi plac decența și buna creștere.

Acum, totuși, mă uitam la umbrela imensă care o proteja pe bunica de intemperii și la bărbatul care stătea în fața ei cu pălăria în mâini și ploaia șiroindu-i pe chipul expus; am așteptat ca ea să-i spună să se oprească sau să intre în casă ori, cel puțin, să pună capăt conversației și să-l lase să-și termine treaba cât de repede posibil. Totuși, ea a rămas pe loc și a continuat să vorbească, iar el a fost nevoit să clipească din cauza ploii reci și să se lingă pe buze.

„Nu-i normal. Bunica greșește."

N-aș fi procedat ca ea. I-aș fi zis „Lasă baltă gaura din acoperiș; intră în casă și usucă-te".

Aș fi fost omenoasă, dar bunica *nu* era așa.

Am rămas pe loc și am urmărit totul până când, în cele din urmă, s-a săturat de ce spunea, iar eu am văzut umbrela apropiindu-se de fațada casei. Bărbatul se întorsese deja la lucru, așa că am îndrăznit să înaintez, chiar până la fereastră, și să mă uit în jos.

Tânărul era acolo, uitându-se după bunica. Capul îi era acoperit, deci îmi era imposibil să-i văd chipul, dar mi s-a părut că pot să-i citesc gândurile după modul în care o fixa cu privirea. Părea că suntem *de acord* în privința comportamentului bunicii.

M-am îndepărtat de perdeaua de brocart și am rămas în umbră câteva momente. Simțeam cel mai ciudat lucru și nu puteam să-l identific. Nu era chiar vinovăție, deși chipul îmi ardea, dar nici confuzie, întrucât știam exact ce se întâmplase, cu toate că nu știam ce să simt în privința asta. Pentru prima dată în viața mea, *dezaprobasem* împreună cu altcineva purtarea bunicii.

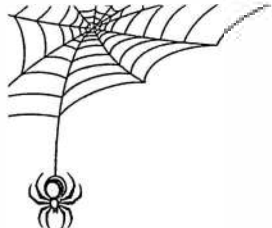
Nu am îndrăznit să mai stau unde eram. M-am dus la ușă, am ascultat ca să mă asigur că bunica nu era prin preajmă, și apoi m-am strecurat pe coridor. După câteva minute, eram din nou în locul meu de lângă fereastra mansardei, îmbrățișându-mi genunchii și gândindu-mă la ce văzusem. Ce se întâmplase, de fapt? Nimic. Niciunul din bărbați nu mă văzuse. Și totuși, mă simțeam ciudat.

A trebuit să rămân în mansardă pentru restul zilei. Bărbații au terminat ce făceau afară, și anume să strângă tufele și ramurile și să construiască o schelă pe partea laterală a clădirii. Apoi au intrat în casă o vreme, deși nu mi-am putut da seama ce făceau. La un moment dat am auzit ușa din partea de jos a scărilor ce duceau spre mansardă deschizându-se și închizându-se repede și am presupus că bunica venise să verifice dacă nu cumva aș putea fi văzută. În ziua aceea n-am mai riscat să mă aventurez prin alte părți.

Noaptea, după ce bărbații au plecat, iar întunericul s-a lăsat atât afară, cât și în casă, m-am întors din nou în cameră, cu o lumânare. Lumina nu răzbea suficient de departe încât să-mi permită să văd tavanul, însă am presupus că lucările progresaseră întrucâtva pentru că, deși ploaia mai bătea în geamuri, n-o mai simțeam pe față.

Am traversat încet încăperea, și nu doar pentru că aveam grijă să nu scot niciun sunet; mă și temeam un pic de ce urma să găsesc – și anume, nimic.

Însă *am găsit* ceva, chiar în capătul pervazului, dincolo de locul în care desenasem litera „A", într-un loc ascuns de perdea. În praf, cineva scrisese „TOM".



# Capitolul nouă

M-am uitat multă vreme la numele scris în praf, „Tom“, înainte să-l şterg cu degetele. Era ceva ireal în a-l vedea acolo. Era o intruziune dintr-o cu totul altă lume. Mă temeam că, dacă nu-l memoram, aveam să cred că l-am visat când m-aş fi trezit a doua zi.

Eram sigură că tânărul îl scrisese. Văzusem modul în care bunica se ocupase aproape exclusiv de bărbatul mai în vârstă. Chiar dacă n-ar fi fost atât de evident că este seniorul, era clar că e patronul afacerii, acel Neil McAllister al cărui nume era vopsit pe partea laterală a vehiculului. Deci asta însemna că Tom era celălalt.

M-am tot gândit la nume de parcă ar fi fost un joc de puzzle ce trebuia rezolvat, dar nu mi-a spus foarte multe. Putea să fie fiul bărbatului mai în vârstă, caz în care ar fi trebuit să-l cheme Tom McAllister, dar, pe de altă parte, putea pur şi simplu să fie un ucenic. Ce mai ştiam despre el? Doar că nu îi spusese bunicii despre lucrurile pe care i le lăsasem să le vadă. Dacă ar fi bănuit câtuşi de puţin ce făcusem, aş fi ştiut totul. Aşadar, nu zisese nimic. Totuşi, nu am putut hotărî imediat care ar fi trebuit să fie următoarea mea mişcare.

„Care este cel mai grav lucru care poate să se întâmple dacă stau de vorbă cu el – cu Tom?“ m-am întrebat în sinea mea. Faptul de a-i spune pe nume, chiar şi-n intimitatea propriilor gânduri, m-a făcut să mă ruşinez.

Răspunsul mi-a apărut brusc în minte, la fel de sumbru ca un semn de rău augur. „Nu poți să ai încredere că oamenii nu vor vorbi." Bunica îmi spusese asta destul de des. Dacă s-ar fi aflat că bătrâna izolată din casa Langlands nu era singură, că nepoata ei locuia cu ea, n-aș mai fi avut cum să mă ascund. Mi-am imaginat toate lucrurile îngrozitoare descrise de bunica: avioanele care bombardau orașul Edinburgh, oamenii omorâți pe străzi, exploziile din fabrici, care-i sfâșiau pe muncitori în bucăți sângeroase și vopseau zidurile aruncate în aer cu o ceață fină și roșie; chiar și nefericita întoarcere acasă, dacă supraviețuiam Războiului.

„N-a spus nimic nimănui până acum", mi-am spus eu. Apoi, m-am gândit: „Nu i-am desenat decât litera *A*. Ce să spună despre asta?" M-am holbat la dungile din praful de unde ștersesem numele lui Tom.

„Și acum?"

Era imposibil să spun sau să-i cer ceva mai complicat decât mâzgălitul unor litere în praf, deși praful era destul în casa Langlands. Ca să fac asta, trebuia să găsesc o cale să-i vorbesc singură lui Tom sau, altfel, să-i las un mesaj adevărat – un bilețel, lăsat într-un loc în care să-l găsească. Dacă alegeam una din variante, mă compromiteam și-i ofeream dovada existenței mele aici, în Langlands.

Un scârțâit distant de pe scări m-a avertizat că bunica urca treptele. Acum, nu aveam timp să decid ce să fac. Am traversat încăperea și m-am uitat pe hol, din pragul ușii. Lumina aurie se vedea slab din lampa pe care o ținea bunica. Mi-am umezit rapid degetele și am stins lumânarea. Apoi m-am grăbit pe coridor și am intrat în camera mea.

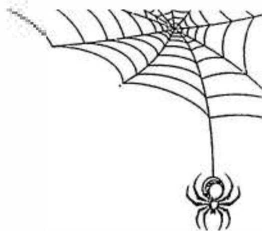
Bunica a trecut pe lângă ușă după un minut sau două.

– Noapte bună, Ghost! a zis ea încetișor, crezând probabil că dormeam deja.

– Noapte bună, bunico!

Am fost ușurată când s-a îndreptat spre camera ei fără să se oprească și am așteptat până am auzit-o închizând ușa. După aceea, m-am dat din nou jos din pat, încă îmbrăcată, și am început să mă dezbrac. Pe întuneric, nu era ușor să mă schimb în pijamale; tremuram când m-am urcat iar în pat. Totuși, nu frigul m-a ținut trează mult timp după aceea, ci întrebarea.

„Și acum?“



# Capitolul zece

A doua zi a fost senină și luminoasă; soarele de toamnă scotea în evidență toate detaliile vizibile de la fereastra mansardei, cu acuratețe. Vremea bună a înveselit-o pe bunica, pentru că a venit să mă caute pe la jumătatea dimineții, părând mai puțin irascibilă decât fusese în ultimele două zile. De fapt, mi-a adus o ceașcă de ceai și mi-a strigat să cobor ca să o iau. M-am așezat pe trepte și l-am sorbit recunoscătoare cât mi-a povestit că lucrările decurgeau mult mai bine acum – nu era ce-mi doream să aud.

Bărbații lucrau la coșul stricat în acea zi, lăsând acoperișul avariat ca lemnele umede să se poată usca la soare înainte să sigileze totul din nou. Vedeam că lucrările progresau spre final, după care cei doi aveau să-și strângă uneltele și să plece, iar eu mi-aș fi pierdut șansa.

După ce bunica a plecat, am luat o hotărâre. Urma să-i scriu lui Tom o scrisoare și să o las într-un loc în care să o găsească. Propria-mi îndrăzneală mă amețea, dar era ceva ce făceam atunci ori niciodată.

Mi-a fost destul de ușor să mă strecor pe coridor ca să găsesc un stilou și o bucată de hârtie. Ca și creioanele pe care le foloseam la lecții, stiloul verde cu auriu era de foarte bună calitate. Cu hârtia, lucrurile erau mai dificile; de vreme ce nu am scris niciodată scrisori nimănui, nu aveam hârtie de scris. Totuși, aveam

mai multe cărți de exerciții cu pagini goale. O pagină smulsă de la sfârșitul uneia dintre cărți ar fi trebuit să-mi fie de ajuns. Mai greu era să-mi dau seama ce să-i scriu.

Până și începutul scrisorii era problematic. Citisem multe exemple în romanele din bibliotecă, însă nimic nu-mi indica modul cel mai potrivit de a te adresa unui străin. Era prea rece să scriu pur și simplu „Domnule“ și, oricum, știam cum îl cheamă pe tânăr. Pe de altă parte, era imposibil să încep cu „Dragul meu Tom“. Cu grijă, am scris cuvintele doar o dată, numai ca să văd cum arată, însă am rupt imediat hârtia, înfierbântată de rușine. În cele din urmă, m-am hotărât la „Dragă Tom“. Formula de adresare tot mi se părea cam prietenoasă, dar, din moment ce nu eram sigură de numele lui de familie, era cea mai practică opțiune.

Mi-am petrecut mult timp cu restul scrisorii, făcând ciorne mâzgălite cu tăieturi. Până la urmă am ajuns la concluzia că îmi dădusem toată silința. Scrisoarea suna așa:

Dragă Tom,

Ce ai face în cazul în care cineva ar vrea să-ți vorbească? Presupunând că e o persoană pe care n-ai întâlnit-o – una pe care nu o cunoști –, i-ai mai permite să-ți vorbească?

Socotind că este cineva care nu trebuia să te abordeze, cineva care ar avea mari probleme – poate ar fi chiar în pericol – dacă s-ar afla că i-ai vorbit? Ai fi de acord să comunicați fără să mai spui nimănui – deloc, niciodată?

Presupunând că e o persoană ale cărei întrebări ar fi ciudate pentru tine, care știe prea puține despre lume – ai promite să-i spui adevărul?

Sper și cred că răspunsul la aceste întrebări este „da“. Dacă e așa, te rog să-mi lași un mesaj în locul în care ai găsit hârtia. „Da“ este suficient.

Dacă răspunsul este „nu“, te rog să distrugi scrisoarea și să uiți că ai citit-o.

Tom, dacă poți, te rog să spui „da.“

A.

Am copiat din nou scrisoarea, ca să fie perfectă, și apoi am împăturit-o cu foarte mare grijă, până când a fost suficient de mică încât s-o ascund în spatele perdelelor. M-am gândit că aș putea s-o pun bine în spațiul dintre geam și ramă, unde Tom ar fi găsit-o dacă s-ar fi uitat, și de unde nu putea să cadă spre podea, ca să risc să o vadă bunica. După aceea, am strecurat scrisoarea în buzunar și am coborât scările mansardei ca să ascult la ușa din partea de jos a treptelor. Nu prea mă așteptam să aud pe nimeni mișcându-se; știam că bărbații lucrau la coșul de fum. După câteva momente, am deschis ușa.

Coridorul era gol și tăcut. Lumina târzie a soarelui de după-amiază se strecura prin ușile deschise, peste podelele lustruite și covorașul uzat de pe trepte.

Am ieșit pe coridor.

Îmi simțeam pulsul în gât; tremuram de încântare. În mintea mea, traversam deja dormitorul grăbită și-n tăcere spre fereastră și împingeam hârtia împăturită în spațiul din ramă. Mi-l imaginam pe Tom găsind-o și luând-o din ascunzătoare, încruntat de concentrare în timp ce o citea. Ce răspuns mi-ar fi lăsat? S-ar fi căutat prin jachetă și-ar fi scos un stilou, mâzgălind singurul cuvânt pe care tânjeam să-l citesc... „Da“. Ideea îmi măcina gândurile și de aceea am uitat, preț de câteva clipte, să fiu la fel de precautà ca de obicei.

Am trecut pe lângă camera bunicii și abia am sesizat că ușa era deschisă. Numai după ce am auzit-o rostind ușor „Ghost?“ m-am oprit brusc, îngrozită.

Nu am vrut să mă întorc și să mă uit. Pentru o secundă, am fost tentată să-mi continui drumul ca și când nimic nu s-ar fi întâmplat, ca și când n-aș fi fost prinsă asupra faptului. Dar chiar înainte de a-mi întoarce capul, am auzit un scârțâit când bunica s-a ridicat de pe scaunul pe care stătuse, încălțările ei țăcănind deodată pe podea.

– Ghost? a repetat ea și, de data asta, cu siguranță avea un ton sumbru. Ce crezi că faci?

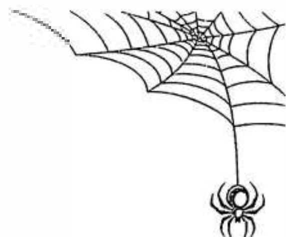
Nimic de ce aș fi putut spune nu mi-ar fi ușurat situația.

Nici bunica nu și-a pierdut timpul chestionându-mă. Avea să o facă mai târziu. M-a apucat ferm de braț și m-a condus pe unde venisem. Mă ținea atât de strâns încât mă durea, așa că am scâncit, dar nu am zis nimic. Oricum mi-ar fi fost greu să vorbesc; dezamăgirea și rușinea de a fi prinsă mă înecau. Fără să mă împotrivesc, am lăsat-o să mă împingă pe ușa care ducea spre scările mansardei; am rămas tăcută și liniștită când a închis ușa în urma mea.

În clipa în care bunica s-a îndepărtat pe coridor, m-am prăbușit pe treptele din partea de jos. Aveam mâna în buzunar, ținând scrisoarea pe care i-o scrisesem lui Tom.

„Dacă ar fi găsit-o bunica...“

Mai că mi s-a făcut rău din cauza ideei. Mi-am strâns degetele-n pumn, boțind hârtia. Apoi am urcat treptele spre mansarda rece și am așteptare căderea nopții.



# Capitolul unsprezece

M-am așteptat ca bunica să fie furioasă pe mine când a venit să mă scoată din mansardă în acea seară; m-am așteptat să facă scandal și să certe cu asprime. De fapt, a fost mai rău: a fost rece cu mine, înghețată de furie. Am încercat să-i spun că-mi pare rău că nu am ascultat-o, că nu intenționasem să fac niciun rău, ci doar să arunc o privire de la una dintre ferestre ca să-i zăresc pe străinii care veniseră la Langlands. Poate că m-a crezut în privința asta, pentru că n-a dat de înțeles că știe despre celelalte lucruri – de cheie, de monedă și de mesajele mâzgălite în praf. Totuși, nu a contat. Nu s-a lăsat înduplecată. În dimineața următoare, m-a dus în mansardă mai devreme decât înainte și m-a închis din nou acolo.

Când am auzit cheia răsucindu-se în broască, am fost tentată să bat cu pumnii în ușă, să strig din toți rărunchii, să încerc să o forțez să se răzgândească. Însă știam că bunica i-ar fi alungat pe bărbați fără să-și termine lucrarea înainte să riște ca ei să mă audă.

Și eu eram supărată, fără să am de ce.

„De ce niciodată nu pot să vorbesc cu nimeni? De ce trebuie să mă ascund tot timpul?"

Știam răspunsul, bineînțeles: din cauza Războiului, a nenorocitului de Război interminabil. Totuși, îmi dădeam seama că existau mai multe moduri de a ruina o viață – de exemplu, de a nu face nimic cu ea. Și dacă Războiul s-ar fi prelungit, iar eu aș fi

îmbătrânit, fără să văd niciodată altceva în afara casei Langlands, fără să vorbesc niciunei noi cunoștințe? Aș fi putut la fel de bine să mă duc la vechiul mausoleu din pădure și să mă întind acolo chiar acum – să mă las îngropată de vie.

„Oricum, mi-am zis eu, Tom nu m-ar fi pârât." În mintea mea, îi spuneam cu îndrăzneală „Tom" de parcă am fi fost deja prieteni. Cu cât mă înfuriam pe bunica, cu atât eram mai convinsă că aș fi putut să am încredere în el, dacă am fi reușit măcar să vorbim.

M-am gândit la cât de puține lucruri văzusem din lumea de dincolo de granițele moșiei: regiunea rurală, drumul pe care vehiculele circulau pașnic, avionul care traversa cerului la fel de inofensiv ca rândunicile migratoare. Uneori, îmi era greu să cred în ororile de la distanță. Bineînțeles, nu se putea spune că viața de aici, de la țară, era la fel de nebunească precum era, probabil, cea din oraș. De ce să mă dea Tom de gol? Ce avea de câștigat dacă o făcea?

Totuși, ocazia era pierdută. Pe toată durata acelei zile, ușa a rămas închisă până la plecarea bărbaților. Bunica a venit apoi să-mi dea drumul de acolo și, dacă a observat cât de țeapănă și stingheră era, nu a zis nimic. M-a condus în bucătărie și mi-a făcut o ceașcă de cacao cât m-am încălzit la plita de fier.

„Lucrările vor fi gata mâine", a spus în timp ce pregătea cina.

S-a uitat la mine ca să vadă dacă am înțeles ce a vrut să spună, și anume că „bărbații vor pleca definitiv". Nu am zis nimic. Nu voiam să-i spun nimic.

Povestea s-a repetat în dimineața următoare. Bunica m-a dus devreme în mansardă și m-a încuiat acolo. M-am gândit să refuz, pur și simplu, să o însoțesc. Eram la fel de înaltă ca ea și cu siguranță la fel de puternică. Nu putea să mă forțeze. Însă probabil mi-a citit gândurile pe chip, întrucât a spus „Ghost, lucrările sunt aproape gata. Dacă nu rămâi în mansardă, am să le zic bărbaților să plece fără să le termine".

Am urcat scările spre mansardă şi m-am mulțumit să mă întind pe pielea de urs şi să urmăresc de la fereastră sosirea bărbaților. Am văzut vehiculul ciudat şi asemănător unei cutii apropiindu-se; i-am văzut coborând pe amândoi. Era o altă zi senină şi, cu ajutorul binoclului, aş fi putut să văd şi cele mai mici detalii, dar, după câteva secunde, vederea mi s-a încețoşat prea mult ca să mai zăresc ceva. Nu-mi mai luasem niciodată „rămas-bun" de la cineva. M-am şters la ochi cu podul palmei şi, când m-am uitat din nou pe fereastră, cei doi bărbați dispăruseră.

Devreme după-amiaza, am auzit-o pe bunica descuind uşa.

„Ghost!" m-a strigat, iar eu am coborât treptele spre locul în care stătea. Ştiam că plecaseră – Tom şi cel mai în vârstă, Neil McAllister. Nu voiam ca bunica să-mi spună asta; mă gândeam că aş fi țipat, dacă ar fi făcut-o.

Am ajuns pe ultima treaptă şi bunica a deschis gura să spună ceva, probabil chiar lucrul pe care nu eram dispusă să-l aud, dar, înainte să poată vorbi, amândouă am auzit un ciocănit. Cineva bătea energic la uşa din față.

Bunica s-a încruntat.

– Cred că au uitat ceva, a zis ea. Rămâi aici, Ghost!

Înainte să apuc să deschid gura, a închis uşa şi a răsucit cheia în broască. Am auzit-o mergând vioi pe coridor; voia să termine odată cu totul şi voia ca bărbații să plece pentru totdeauna.

Am coborât de pe ultima treaptă şi am păşit pe podea. În piept simțeam ceva ciudat – intensitatea senzației care mă agita şi mă furnica era aproape de nesuportat. Uşa nu era încuiată. Fie bunica nu reuşise să o închidă în graba ei, fie vechea broască era uzată. Oricum, nu era încuiată. O lumină slabă contura marginea uşii.

După alte câteva momente, am auzit-o pe bunica pe scări; scârțâitul scândurilor era specific. Cu grijă, am împins uşa şi m-am uitat de-a lungul coridorului gol. Dezamăgirea şi indignarea mă

făceau să fiu nechibzuită. Tom pleca; nu l-aș mai fi revăzut niciodată. Dacă puteam, de ce să nu arunc o ultimă privire de la una dintre ferestrele din față?

Auzeam voci la parter; vorbeau cu bunica, în hol.

„Acum ori niciodată“, mi-am spus în sinea mea. N-am pierdut timpul gândindu-mă la asta. Mi-am croit drum pe coridor cât de repede am îndrăznit, mișcându-mă cu grijă ca să evit locurile în care scândurile scârțâiau cel mai tare. Nu eram departe de capul scărilor când s-a întâmplat: am auzit pe cineva urcând.

„E bunica“, m-am gândit eu, intrând în panică. Am întors capul, uitându-mă după cea mai apropiată ușă deschisă. Însă nu era bunica. Dacă ar fi fost ea, probabil aș fi reușit să mă ascund înainte să ajungă în capul scărilor. Era Tom.

A urcat treptele cu viteză, câte două sau trei deodată, iar eu tot stăteam în mijlocul palierului când a ajuns sus. În clipa în care m-a văzut, s-a oprit brusc. Distanța dintre noi nu era mai mare de trei metri.

Îi vedeam șuvițele brunete care-i cădeau pe frunte, textura pielii și liniile ferme ale maxilarului și ale pomeților. Îi vedeam nările umflate și vedeam cum pieptul îi sălta din cauza alergatului pe scări, depărtarea involuntară a buzelor când m-a văzut stând acolo, sus. Toate detaliile erau clare și pătrunzătoare. Și totul era nelalocul său.

Apăsarea din pieptul meu era atât de intensă încât am crezut că-mi explodează inima, că mor. Nu-mi păsa; acum nu aveam altă soluție decât să mor. Dezvăluisem secretul meu și al bunicii; compromisesem toată siguranța noastră pentru ceva ce sperasem să fie într-un fel și care se dovedise a fi cu totul altceva, un lucru groaznic.

Pentru că nu mă privea așa cum sperasem și-mi imaginasem că ar fi făcut-o dacă ne-am fi întâlnit cum se cuvine – prietenos și

interesat sau măcar nepăsător. Părea îngrozit. Nu mai avea culoare în obraji. Se tot uita la mine, iar ochii de care acum eram suficient de aproape încât să-i văd erau de un verde-albastru deschis, mărginiți de gene negre și mari din cauza șocului.

Pe neașteptate, și-a acoperit chipul cu mâinile, iar eu am înțeles că-i era deosebit de greu să-mi privească înfățișarea. Îl îngrozeam.

Ar fi trebuit să mă întorc și să plec atunci, și poate ar fi existat o mică șansă ca el să creadă că mă visase, că-l păcălise lumina ori o reflexie, sau că nu văzuse nimic. Totuși, nu am făcut-o. Nu intenționasem să fac asta, dar eram deja implicată. Nu aveam cum să dau înapoi.

Am vorbit încet – suficient de încet pentru ca bunica, din holul de dedesubt, să nu mă audă.

– Spune ceva, am șoptit eu. Vorbește-mi.

Însă el nu a zis nimic. Cuvintele mele au părut să-l pălmuiască; s-a cutremurat din cauza lor.

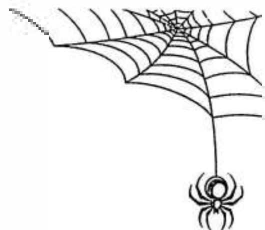
Când tăcerea s-a prelungit, s-a transformat într-un hău care se căsca între noi. În cele din urmă, m-am întors. M-am stăpânit să nu fug de el, pe coridor. Am intrat în cea mai apropiată cameră și am rămas în spatele ușii, unde nu mă vedeam din exterior. Mi-am acoperit gura cu mâinile ca să-mi înăbuș și cel mai mic sunet, și cel mai slab suspin.

Tom nu a venit după mine. Cred că, o vreme, nu a făcut nimic. Nu l-am auzit mergând pe coridor. Nu a strigat – nici după mine, nici după altcineva de la parter. În sfârșit, am auzit mai multe scârțâieli, ceea ce însemna că începuse să coboare treptele, dar nu cu energia cu care le urcase. Pășea încet și greoi, ca și când ar fi coborât cu reticență.

Avea să le spună celorlalți ce văzuse? Habar n-aveam, dar mă gândeam că i-ar fi fost greu să își ascundă șocul. Orice ar fi făcut

el, nu voiam ca bunica să mă prindă în afara mansardei. Înainte ca sunetul scos de ușa masivă de la intrare care se închidea să răsune în casă, eram deja la ușa mansardei. Am închis-o în urma mea. După câteva clipe, am ajuns în capul scărilor.

M-am prăbușit pe scândurile prăfuite. Nu am putut nici măcar să plâng. Lacrimile stăpânite dispăruseră. În schimb, am simțit o durere zdrobitoare. M-am întins pe o parte și m-am ghemuit, strângându-mi pumnii. Am închis strâns ochii, dar în van. Știam că și dacă mi i-aș fi scos din orbite, tot nu aș fi reușit vreodată să nu mai văd chipul îngrozit al lui Tom.



# Capitolul doisprezece
## Tom

„Ce s-a întâmplat?“

Cobor scările, mergând încet ca să am timp să-mi revin, ca să nu-l vadă pe fața mea. Șocul.

„Oare chiar am văzut o fantomă?“

Poate există o altă explicație pentru ce am văzut, dar nu pot acum să mă gândesc la asta. Sunt uluit. Am urcat treptele în fugă și, când am ajuns la etaj, era acolo. O fată. Purta o rochie lungă care era atât de demodată încât doar în filme am mai văzut așa ceva, și avea părul foarte lung și brunet: îi trecea dincolo de talie. Și ochii îi erau negri și foarte mari, iar pielea-i era foarte palidă, așa că părea oarecum ștearsă, ca o fotografie veche. Era frumoasă, dar într-un mod straniu, ca și când ar fi aparținut unor alte vremuri.

„1944“, m-am gândit eu brusc.

M-am holbat la ea și am clipit intens, dar tot era acolo, eu tot mă uitam la fată, iar ea mă privea. Îți dai seama când cineva se uită intenționat la tine. Și era la fel de uimită ca și mine. Am văzut cum, din cauza șocului, buzele i s-au rotunjit într-un „O“.

„Este imposibil să văd așa ceva.“

Mi-am acoperit fața cu mâinile și n-am mai văzut-o. Mi-am spus în sinea mea: „Când am să-mi iau mâinile, nu o să mai fie aici.“

Și, apoi, s-a întâmplat ceva care mi-a făcut să-mi înghețe sângele-n vine. Am auzit-o șoptind „Spune ceva. Vorbește-mi".

Nu i-am răspuns. Nu am fost în stare. M-a înfiorat prea tare să o aud șoptindu-mi așa, ca și când ar fi încercat să mi se strecoare în minte. Am rămas locului, cu palmele peste ochi, până când mi-am dat seama că este liniște. Apoi m-am uitat, iar ea plecase. Am fost uimit peste măsură să mă trezesc din nou singur.

Așa că acum cobor scările, iar tata și bătrâna doamnă McAndrew mă privesc de jos. Tata pare să aștepte un răspuns, iar bătrânica pare doar enervată. Dacă n-aș fi fost atât de rapid, m-ar fi împiedicat să urc treptele.

– Ai găsit-o? mă întreabă tata.

Clatin din cap. Adevărul este că nici măcar nu i-am căutat nivela cu bulă de aer. Probabil că e sus, în dormitorul în care am lucrat, dar n-am de gând să mai urc o dată. Chiar și așa, cum aș putea să explic ce am făcut acolo în timpul ăsta, dacă aș recunoaște că nu am căutat-o?

Doamna McAndrew mi-a aruncat o privire dură când am trecut pe lângă ea. Abia așteaptă ca noi doi să plecăm de aici. Când ușa de la intrare se închide în urma noastră, aud scârțâitul pe care-l scoate zăvorul tras.

Urcându-ne în furgonetă, tata se tot plânge de nivela lui cu bulă de aer. Eu nu rostesc niciun cuvânt. Mă concentrez la ce trebuie să fac: să deschid portiera, să urc și să-mi fixez centura de siguranță. Fac totul de parcă aș fi într-un vis. Mă simt ciudat, poate un pic bolnav. Deconectat.

Zdruncinându-ne pe cărare și îndepărtându-ne de casa Langlands, tata se uită la mine.

– Ce s-a întâmplat?

– Nimic, spun eu.

– Pari...

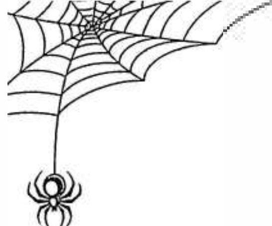
– Obosit, îi răspund. Doar obosit.

Arunc o privire peste umăr când luăm curba și văd casa dispărând în spatele copacilor. Cât ne împachetam uneltele, doamna McAndrew i-a scris tatei un cec pentru suma completă. Nu voi mai revedea locul acela.

Îmi sprijin capul de tetieră și închid ochii.

„Ce s-a întâmplat?“

Întrebarea mă sâcâie, dar nu am niciun răspuns. Un singur lucru știu: că niciodată n-am să povestesc asta nimănui.



# Capitolul treisprezece
## Ghost

– Ghost?

Bunica mă striga de la baza scărilor spre mansardă. M-am ridicat, frecându-mă la ochi cu vârfurile degetelor. Nu plânsesem, dar știam că avea să-și dea seama după expresia mea că era ceva în neregulă. Nu puteam să o ascund; durerea se întipărise în mine. Fără nicio tragere de inimă, m-am târâit până în capul scărilor și m-am uitat în jos.

– Coboară, Ghost!

Bunica se uita în sus, dar umbrele îi ascundeau chipul. Nu puteam să-mi dau seama dacă era furioasă ori bănuitoare. Încet, am coborât treptele. Când am ajuns aproape de ultimele, mi-a zis:

– Ușa nu era încuiată.

– Nu? am spus eu.

Tonul mi s-a părut monoton până și mie. Probabil bunica mea confunda aparenta lipsă de interes cu nevinovăția. Apoi, lumina mi-a dezvăluit chipul.

– Dumnezeule, copilă, ce s-a întâmplat?

– Mă doare capul.

Nu era întru totul neadevărat. Simțeam o presiune în tâmple, ca înaintea unei furtuni. Puteam la fel de bine să cred că, până seara, avea să se transforme într-o răceală în toată regula.

– Păreai în regulă mai devreme, a zis bunica, însă eu am auzit grija în vocea ei, nu bănuiala.

– M-a apucat din senin. Am întors capul, nedorindu-mi s-o privesc în ochi. Cred că mi-ar plăcea să mă întind.

Bunica mi-a atins mâna.

– Iisuse, ești aproape înghețată! Coboară mai întâi în bucătărie și încălzește-te!

Nu aveam energia necesară să mă cert cu ea. Am lăsat-o să mă conducă în bucătărie, unde m-a obligat să mă așez aproape de sobă. Apoi mi-a pregătit o ceașcă de ceai dulce, care mi-a plăcut, și o compresă rece pentru frunte, care nu mi-a plăcut, dar am fost ascultătoare. Îmi era mai ușor s-o las să-și facă griji pentru mine decât să mă împotrivesc.

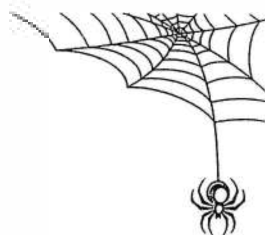
Presupuneam că se simțea vinovată pentru că mă încuiase în mansardă, mai ales că ultima dată mă împinsese înăuntru și mă închisese cu atâta hotărâre. Bunica era strictă, dar nu *crudă*. Și-n mod clar nu avea habar ce se întâmplase cu mine și cu Tom. Credea că pur și simplu îmi era frig și că mă simțeam demoralizată după ce fusesem închisă în mansardă atât de mult timp.

Cât am stat cu ceașca de ceai în mâini și am urmărit-o pe bunica făcându-și treburile, a început să mi se pară că greșisem nespus de mult, deși nu intenționasem. Cineva mă văzuse cu adevărat, cineva care nu era din Langlands. În mod clar, Tom nu-i zisese nimic bunicii, dar asta nu însemna că nu avea să le spună *altor* oameni. Și atunci...

Toate lucrurile cu care mă îngrozise bunica de-a lungul anilor m-au împresurat ca niște demoni lacomi. Cea mai chinuitoare parte era că nu puteam să discut cu bunica despre temerile mele – nu fără să recunosc ce făcusem. Și, de vreme ce nu puteam să dau timpul înapoi, nu mi se părea benefic să mărturisesc. În schimb, trebuia să trăiesc știind că siguranța noastră depindea de acțiunile unui străin. Le-ar fi spus altora sau nu? Habar n-aveam.

Pornirea nestăvilită pe care o avusesem să comunic cu Tom părea, acum, vrednică de dispreț. Oricum mi s-ar fi părut că-l percep, în baza unor simple aparențe, tânărul nu mă percepuse la fel. Prezența mea păruse să-l îngrozească întru totul; nu s-a arătat interesat sau înțelegător. N-avea să fie niciodată ca în cărțile din bibliotecă, ca în romanele în care eroul se arăta ciudat de fascinat de eroină, chiar de prima dată când o zărea. N-avea să fie nici măcar ca în acelea în care *nu* se lăsa impresionat la prima vedere, dar ajungea mai târziu să-și dea seama cât este de interesantă, întrucât lucrările erau gata; Tom nu se mai întorcea. Și pentru mirajul acesta ne pusesem în pericol viața de aici, din Langlands.

În noaptea aceea am stat mult timp întinsă fără să dorm și holbându-mă în întuneric. Era o noapte foarte liniștită, uscată și fără vânt, deloc asemănătoare celei cu furtuna, când coșul de fum căzuse prin acoperiș, provocând toate stricăciunile care duseseră la toate aceste probleme. Acum acoperișul era reparat, iar vremea se îmblânzise atât de mult, încât îți venea greu să crezi că ar fi putut să se întâmple așa ceva. Eu eram singura care se schimbase cu adevărat. Înainte de acea seară, tânjisem să am o legătură cu lumea din afara moșiei Langlands; acum, ideea mă scârbea și, judecând după reacția lumii, și aceasta mă vedea la fel de respingătoare. Lucrurile păreau lipsite de speranță. Poate că am adormit în cele din urmă, dar, cu mult înainte de ivirea zorilor, eram din nou trează și nu mi se părea deloc că dormisem vreun pic.



# Capitolul paisprezece

Dimineața, bunica m-a dus să văd dormitorul în care se lucrase. Dacă te uitai, puteai să-ți dai seama unde fusese reparat plafonul. La fel a fost și-n cazul coșului de fum, când am ieșit să aruncăm o privire; fusese reparat suficient încât ploaia să nu pătrundă pe horn, dar părea înclinat pentru că nu fusese reconstruit cum trebuia. Ar fi durat și ar fi costat mai mult, iar bunica n-ar fi tolerat așa ceva.

– Nu e grozav, nu-i așa? a întrebat bunica.

Eu tot mă simțeam mizerabil și nu reușeam să mă conving să-mi pese prea mult, dar nu voiam ca bunica să observe asta și să mă întrebe ce-i în neregulă. Așa că i-am răspuns:

– Presupun că e dificil, cu Războiul în plină desfășurare.

Nu mă uitam direct la ea, dar, cu colțul ochiului, am văzut-o întorcându-și capul spre mine. Mi s-a părut important să continui conversația, să fac lucrurile să pară normale, așa că am adăugat:

– M-am îngrozit când s-a prăbușit coșul. Chiar am crezut că suntem bombardate.

În mod neobișnuit, bunica nu mi-a răspuns. M-aș fi așteptat să-mi țină o scurtă predică despre faptul că nu trebuie să intru în panică atunci când se întâmplă ceva alarmant sau ceva de genul acesta. În schimb, a tăcut.

Nu ştiam ce altceva să spun. Evenimentele din ziua precedentă mă apăsau ca o ceață groaznică, dar, în ciuda acestui lucru, nu puteam să nu observ că bunica era preocupată de altceva. Nu părea să fi conştientizat ce spusesem; se gândea la altele. După încă un minut sau două în care și-a făcut în liniște socotelile, a părut să-și revină. S-a uitat la mine și mi-a spus:

– Ghost, îmi pare atât de rău că trebuie să fii închisă aici, sus, și că ai drept companie doar o bătrână.

Până la catastrofa din urmă cu o zi, asta fusese situația.

– Știu că așa e cel mai bine, bunico, i-am răspuns simplu.

– Cel mai bine, a repetat ea, mai mult pentru sine. Da, am încercat să fac totul ca să fie cel mai bine.

S-a întors cu spatele la coşul prost refăcut şi s-a îndreptat spre casă. Nu-mi părea rău; era o dimineață uscată și senină, dar aerul era extrem de rece. Curând, iarna urma să pună stăpânire peste Langlands; numai bucătăria cu plita-i veche avea să fie suficient de caldă pentru a o tolera, iar rutina noastră s-ar fi redus, în cea mai mare parte a zilei, la activitățile dintre cei patru pereți.

– Bunico, am zis eu, crezi că există vreo șansă ca Războiul să se termine în curând?

Intram în umbra pridvorului de piatră din fața casei; bunica s-a oprit pentru o clipă și s-a uitat la mine.

– Să se termine? a repetat și a părut din nou preocupată. Nu mi-a răspuns la întrebare. Pentru câteva clipe, a părut pierdută pe gânduri și, apoi, mi-a răspuns cu o altă întrebare. Când ai să împlinești optsprezece ani, Ghost?

– Pe 12 aprilie, am spus eu cu promptitudine, deşi întrebarea m-a luat un pic prin surprindere.

Bunica ştia perfect când este ziua mea. Nu era ca și când vreuna din noi trebuia să țină mintă o mulțime de aniversări, ci doar câte una de fiecare: a mea în aprilie, și a ei, pe 15 iulie.

– În mai puțin de șase luni, a zis ea gânditoare.

Ne-am pus din nou în mișcare, am intrat în casă și ne-am îndreptat spre bucătărie, unde bunica a pus ibricul pe plită ca să facă un ceai. Apoi a venit unde stăteam. Nu mă așezasem; eram lângă fereastră, uitându-mă afară. Pe colțul unui zid cenușiu, care ieșea din casă, se zărea un petic de lumină puternică. Cu trecerea orelor, peticul de lumină se mișca în susul și-n josul casei, micșorându-se în mijlocul zilei și mărindu-se odată cu apropierea serii. Întunericul avea să vină, eu mi-aș fi petrecut încă o zi în Langlands, și nimic nu s-ar fi schimbat – cel puțin, nu în bine. Zilele păreau să se lungească înaintea mea, iar eu nu mai știam ce să-mi doresc.

Bunica s-a uitat și ea pe fereastră și mi-a rostit numele, așa că am fost nevoită să-mi întorc capul spre ea. A trebuit să mă forțez să-i întâlnesc privirea; încă mă temeam că ar fi văzut în ochii mei că am ceva pe conștiință. Însă nu a observat nimic, și abia mult mai târziu mi-am dat seama că, poate, *ea* avea ceva pe suflet.

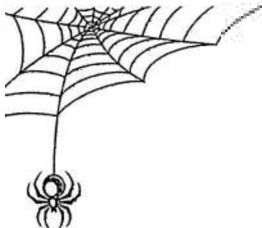
Și-a întins mâinile, mi-a atins umerii și a spus:

– Vreau să nu uiți că, orice s-ar întâmpla în viitor, indiferent cum ar părea lucrurile, m-am gândit mereu la binele tău.

– Da, bunico, am zis eu, deși uimită de cuvintele ei.

Credea oare că, obligându-mă să mă ascund în mansardă, fusese prea severă? Nu puteam să mă gândesc la ce altceva ar fi putut să facă.

După aceea m-a sărutat ușor pe frunte și și-a reluat treburile, probabil rușinată de neobișnuita manifestare a sentimentelor. Mi-am întors privirea spre fereastră și, când am oftat, sunetul a fost prea slab ca bunica să-l audă.



## Capitolul cincisprezece

Iarna a fost foarte grea în anul acela. A nins înainte de Crăciun, şi mult mai mult după aceea. O dată, ne-au rămas foarte puține provizii şi am fost nevoite să aşteptăm o săptămână înainte ca bunica să se ducă în oraş cu maşina, pentru că drumul era prea acoperit de zăpadă. De multe ori a trebuit să ies dimineața devreme ca să dau zăpada din fața cotețului de găini şi să le înlocuiesc apa care înghețase; căratul lemnelor de foc pentru plită însemna să-mi înghețe nasul şi să-mi degere mâinile.

Ziua în care am văzut şi am fost văzută de un străin nu a avut urmări negative în acele luni. Nimeni n-a venit în vizită la Langlands – nu că ar fi fost nevoie, de vreme ce nu a mai avut loc niciun accident – şi nici n-au fost alte semne care să indice faptul că lumea exterioară îmi observase existența. Vinovăția și neliniştea care mă acaparaseră în urma incidentului începuseră să slăbească, deşi tot suferеam din cauza modului în care a reacționase Tom când mă văzuse – de parcă ar fi zărit o fantomă. Ei bine, poate credea că o făcuse.

Ciudat era că pe bunica păreau să o fi afectat stricăciunile produse de furtună şi prezența bărbaților în Langlands, deși nu ştia ce mi se întâmplase. Pentru asta nu puteam să-mi asum responsabilitatea. Singure n-am fi putut să reparăm acoperişul, aşa că fusese nevoită să-i cheme; ei îşi făcuseră treaba şi plecaseră, iar

viața noastră revenise la normal. Nu avea niciun motiv să se mai gândească la asta, și totuși, părea să o facă.

De mai multe ori s-a scuzat oarecum pentru că a trebuit să mă ascund în mansardă, de parcă ar fi fost o corvoadă mai de greu de suportat decât fusese cu adevărat.

De fiecare dată i-am dat același răspuns, „N-a fost chiar atât de rău, bunico", dar mi s-a părut că replica mea nu o liniștea. Zilele acelea de toamnă chiar o supărau, deși nu înțelegeam de ce.

Mi-aduc aminte că într-o dimineață de februarie am descoperit că ninsese și am chemat-o afară, să vadă. Era ger, dar și senin în același timp, iar eu eram recunoscătoare să simt razele soarelui și aerul rece pe chip după atâta vreme petrecută în casă. Presupun că asta mă făcea să pălăvrăgesc cu atâta veselie; după monotonia zilelor de iarnă, orice lucru nou era interesant, chiar și apariția unui pâlc de floricele. Până și nefericirea și dezamăgirea pe care le simțisem după dezastruoasa întâlnire cu Tom fuseseră înlocuite de o durere surdă. M-am trezit din nou aproape fericită.

Bunica nu s-a molipsit de entuziasmul meu. A ieșit din casă și s-a uitat la fulgi, aranjându-și bine haina de iarnă, și m-a ascultat vorbind, însă ea nu a spus prea multe. La drept vorbind, veselia mea părea să o deprime.

În cele din urmă, am intrat din nou în casă, în bucătărie. Trebuia să învăț, așa că m-am așezat la masă, cu cărțile în față, și am fost oarecum surprinsă când a venit și a ocupat un scaun lângă mine. Apoi, chiar mi-a luat mâna, iar eu am fost cu adevărat uimită; în mod evident, avea să-mi spună ceva serios, dar ce anume?

„E vorba despre Tom", mi-a șoptit conștiința mea, dar am ignorat-o cu ușurință. Dacă s-ar fi întâmplat ceva în legătură cu asta, ar fi trebuit să se întâmple demult.

– Augusta, a început bunica, trebuie să-ți zic ceva și nu prea știu cum. A ezitat și o umbră i-a întunecat ochii albaștri, de parcă ar fi ascultat o chemare tăcută pe care eu nu o auzeam. Apoi a continuat. Mă întreb foarte des dacă am procedat corect ascunzându-te aici atât de mult timp, fără compania altor oameni. Nu, nu mă întrerupe, draga mea. Este adevărat, chiar îmi pun întrebări în privința asta. Ți-am mai spus și înainte că am încercat să fac totul pentru binele tău, și asta fac, dar e posibil ca nu întotdeauna să fii de acord cu mine.

Cu siguranță era adevărat că nu fusesem mereu de acord cu ea, dar am încercat să-i spun ceva liniștitor. Nu a părut să mă audă.

– Peste două luni ai să împlinești optsprezece ani și nu ai să mai fii o copilă în ochii nimănui, a spus ea. Multe lucruri au să se schimbe atunci, Augusta. Multe lucruri, a repetat bunica.

– Ce lucruri? am întrebat eu, dar ea a clătinat din cap.

– Toate la timpul lor, draga mea.

Am privit-o cu nedumerire și, apoi, confuzia s-a transformat într-o bănuială neplăcută.

– N-am să fiu nevoită să plec și să lucrez într-o fabrică, nu-i așa?

Am văzut-o tresărind ușor când mi-a auzit întrebarea; aveam dreptate?

– Nu, a fost replica ei. Nu e asta.

– Dar Războiul... am început eu.

– Războiul... nu te va afecta mereu așa cum o face acum, Ghost.

– Vrei să spui că se va *sfârși?*

Eram uluită.

– Presupun... a zis bunica și a ezitat din nou, după care a continuat. Da, cred că putem spune că e posibil să se sfârșească.

I-am apucat mâna cu care mi-o acoperise pe a mea.

– Dar lucrul ăsta e uimitor! Chiar crezi că o să se termine? Deci nu o să mai fim nevoite să ne ascundem aici – o să putem să ieşim pur şi simplu... şi să mergem în oraş şi...

– Augusta! a zis cu asprime, iar eu cu greu mi-am stăpânit încântarea. Deocamdată nu s-a schimbat nimic. Până se va schimba, trebuie să continuăm să trăim ca până acum. Dacă vom avea nevoie de ceva din oraş, mă voi duce eu. Dacă se va întâmpla să mai vină careva pe aici, va trebui să te faci nevăzută. Nimic nu se poate schimba deocamdată, mă înțelegi?

– Da, bunico!

De fapt, nu prea ascultam ce spunea; mă preocupa prea mult ideea că viața noastră singuratică de aici, din Langlands, ar fi putut să se schimbe *curând*. Am fi putut să ieşim; alții ar fi putut să ne viziteze. Am fi putut să vizităm toate locurile despre care citisem, dar pe care nu le văzusem niciodată: oraşul, capitala Edinburgh, marea. În mod uimitor, din vârtejul de idei interesante, o întrebare şi-a făcut brusc apariția în conştiința mea.

– Bunico, dar ce legătură are sfârşitul războiului cu faptul că am să împlinesc optsprezece ani?

Un licăr de emoție a traversat chipul bunicii. Aş fi spus că era groază, dar nu vedeam niciun motiv pentru care să o alarmeze întrebarea, care mie mi se părea destul de logică.

– Doar asta – că sunt anumite adevăruri cărora îți va fi mai uşor să le faci față după ce vei deveni adultă, a spus ea şi-a ridicat o mână. Nu, nu-mi mai pune alte întrebări astăzi. Te rog doar să nu uiți ce ți-am zis. Faci asta pentru mine?

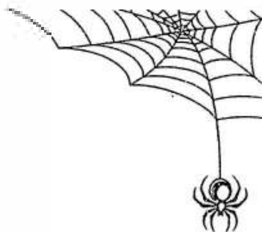
– Da, i-am răspuns cam fără tragere de inimă, de vreme ce mi-ar fi plăcut să-i mai adresez o mie de alte întrebări.

Însă bunica mi-a zis „Dă-mi un sărut", iar eu am sărutat-o uşor pe obrazul catifelat, ca de hârtie, după care s-a ridicat şi s-a

întors la pregătitul legumelor pentru prânz de parcă n-am fi purtat nicio conversație.

Aveam atât de multe lucruri la care să mă gândesc, încât abia mai târziu mi-am dat seama că, deși afirmase că are să-mi zică ceva, nu-mi spusese, de fapt, nimic. Situația urma să se schimbe la împlinirea vârstei de optsprezece ani; Războiul *ar fi putut* să se termine în curând; trebuia să țin minte că întotdeauna acționase spre binele meu. Ce legătură era între toate astea?

Am hotărât să aştept un moment potrivit ca să o întreb mai multe, începând cu motivul pentru care credea că Războiul avea să se termine în curând. Asta era întrebarea arzătoare, pentru că dacă avea dreptate și Războiul se sfârșea, tot ce ținea de viețile noastre urma să se schimbe. Însă n-am avut ocazia să-i adresez nicio întrebare, întrucât la câteva zile după discuția din bucătărie, bunica a plecat cu mașina în oraș și nu s-a mai întors.



# Capitolul șaisprezece

Îmi amintesc că era o altă dimineață senină de februarie, cu un soare strălucitor, dar cu o vreme atât de rece încât te dureau plămânii când respirai aerul de afară. Începeam să rămânem fără câteva lucruri – zahăr, fulgi de săpun – și, pentru că drumul prin pădure era practicabil, bunica hotărâse să facă provizii înainte să ningă din nou.

Când a plecat, eu eram în bucătărie cu cărțile mele. Nu am observat-o plecând. Eram încă foarte preocupată întrebându-mă ce s-ar fi întâmplat dacă Războiul s-ar fi terminat și cum ar fi fost posibil să prezicem așa ceva; prin comparație, un drum obișnuit până-n oraș după fulgi de săpun era neinteresant. N-am ieșit pe aleea de pietriș din fața casei ca să o conduc.

Am lucrat până la ora prânzului și, apoi, mi-am lăsat cărțile la o parte și mi-am făcut ceva de mâncare. Am fiert un ou cu coajă roșie de la găinile năpăstuite și mi-am tăiat o felie din pâinea de casă coaptă de bunica. După aceea, mi-am pregătit un ceai și am stat lângă fereastra din bucătărie cu cana caldă în mâini, urmărind un măcăleandru care țopăia pe-afară. M-am întrebat când urma să se întoarcă bunica și dacă avea să cumpere ceva mai interesant decât lucrurile esențiale.

Apoi am ieșit și am adus într-un coș niște lemne de foc. Niciodată nu mi-a plăcut treaba asta, dar era mai rău noaptea,

când nu vedeam bine și-mi loveam tibiile de grămezile de lemn tăiat sau de butucul pe care le despicam; era mai bine să mă ocup de asta în timpul zilei.

Am cojit legumele pentru cină și le-am lăsat într-o tigaie cu apă rece, pe plită. În cele din urmă, am luat coșul cu mercerie și m-am apucat de obositoarea sarcină de a coase nasturi ori de a cârpi diverse haine. După un timp, mi-am dat seama că lumina puternică de afară dispăruse. Soarele își schimbase poziția, iar umbrele se întinseseră. Începeam să mă chinuiesc să văd ce făceam. Am rupt ața fustei pe care o cârpeam și am vârât totul înapoi în coș.

Întârzierea bunicii începea să mă neliniștească. Unde era? Mă așteptam să se fi întors până atunci.

Nu eram speriată, ci doar un pic frustrată. Nu stabilisem să pregătesc cina, dacă întârzia.

Totuși, când soarele s-a ascuns în spatele copacilor, iar amurgul a învăluit casa, chiar am început să-mi fac griji. Mi-am luat haina și am ieșit în fața casei, tremurând în aerul rece. Zona cu pietriș în care bunica își parca de obicei mașina era goală. Strâgându-mi mai bine haina pe mine, m-am dus în locul în care aleea trecea pe sub copaci și m-am uitat de-a lungul ei, mijind ochii să văd dacă, în întuneric, se apropiau niște faruri. Nimic. Am și ascultat, sperând să aud motorul mașinii prin pădure, dar nu am auzit decât vântul șuierând printre arbori și, din când în când, trilurile păsărilor.

Tulburată, m-am întors în casă. Mi-am spus că, probabil, nu am de ce să mă alarmez. Poate că mașina se stricase, iar bunica fusese nevoită să rămână în oraș câteva ore, în timp ce era reparată. Sau stabilise să meargă mai departe decât de obicei, iar eu nu fusesem atentă când îmi spusese? M-am tot gândit până nici eu

n-am mai fost sigură. Și, între timp, noaptea se lăsa, iar întunericul învăluia din ce în ce mai mult moșia Langlands.

În cele din urmă, n-am mai putut să mă amăgesc. Soarele apusese; afară era întuneric beznă, iar luna era doar o fâșie argintie acoperită de nori. Ceva era în neregulă. Mă temeam că bunica nu avea să se întoarcă. M-am mai dus de câteva în locul de lângă pădure ca să mă uit și să ascult, dar degeaba. Sub copaci totul era atât de întunecat, încât nu vedeam nimic. Niciodată nu mă temusem cu adevărat de întuneric – cum aș fi putut să o fac, de vreme ce, noaptea, o mare parte din Langlands nu era luminată? Însă acum întunericul începea să se joace cu nervii mei. Am început să mă gândesc la vechiul mausoleu din adâncul pădurii și la hidoșeniile pe care le adăpostea și să-mi imaginez cât de groaznic ar fi fost dacă umbrele morților s-ar fi plimbat printre trunchiurile negre și umede ale copacilor.

M-am întors în casă, am închis ușa în urma mea și m-am sprijinit de ea, gândindu-mă. Holul era luminat de o singură lumânare, pe care o lăsasem arzând pe una dintre piesele masive de mobilier vechi. Umbrele dansau peste lambriuri și tablouri, peste cei doi fazani argintii de pe masa din hol și capul de cerb împăiat de pe perete. Ochii de sticlă ai cerbului luceau slab. Îmi auzeam respirația și alte lucruri: ușoarele scârțâieli și vaiete ale vechii case.

Din câte îmi aduceam aminte, niciodată nu-mi petrecusem singură o noapte în casă. Bunica fusese mereu în camera ei din capătul coridorului; dacă se întâmpla ceva, cum ar fi ca, pe timpul nopții, coșul de fum să se prăbușească prin acoperiș, era suficient de aproape ca să mă audă strigând. Acum nu era aici, iar eu nu știam de ce. Holurile neluminate și camerele cu ecou din casa Langlands nu mai păreau prietenoase; mi se părea că semănau cu niște peșteri reci și întunecate, în care oricine sau orice ar fi putut să stea la pândă.

În cele din urmă, am luat o hotărâre. Aveam să-mi petrec noaptea în bucătărie, în căldura mângâietoare care, oricum, sugera siguranță. Dacă bunica s-ar fi întors și ar fi găsit ușa de la intrare încuiată, ar fi încercat-o pe cea din spate, iar eu aș fi auzit-o și aș fi deschis-o.

Mi-am adus o pătură din cameră și am tras mai aproape de plita de fier un jilț vechi de lemn care stătea sprijinit de peretele bucătăriei. Apoi m-am culcușit cât de bine am putut și m-am străduit să dorm.

M-am trezit în dimineața zilei următoare cu durere de cap și membre amorțite din cauza nopții petrecute în jilț. Îmi era și frig. Am întins o mână și am atins plita. Căldura mai radia, însă nu atât de intens pe cât mă așteptam; de obicei, bunica ar fi îngrămădit cu atenție lemnele ca să ardă peste noapte și ar mai fi pus pe foc dimineața, înainte să cobor în bucătărie. Nu-mi imaginasem așa ceva; chiar nu venise acasă, iar eu eram tot singură.

Am dat pătura la o parte și am făcut tot posibilul să aprind din nou focul. Avea să mai dureze o vreme ca apa să fiarbă pentru ceai, iar degetele-mi erau înghețate. Mi-am pregătit un mic dejun cu ultima pâine și niște gem de mure de-al bunicii și, apoi, m-am apucat de treburile obișnuite ale dimineții – hrănitul găinilor și adusul lemnelor de foc – pe care le-am făcut mecanic, încercând să nu mă gândesc la situație. Lucrurile acestea trebuiau făcute; trebuia să le fac. Nu mai aveam ce altceva să fac, decât să aștept și să văd ce se întâmpla; poate mașina bunicii se stricase atât de catastrofal, că fusese nevoită să rămână în oraș, iar ea s-ar fi întors, pur și simplu, mai târziu în cursul zilei de azi. La urma urmei, nu era ca și când ar fi putut să mă anunțe dacă s-ar fi întâmplat așa ceva; nu aveam telefon în Langlands. Am încercat să nu mă gândesc prea mult la celelalte posibilități, mai sinistre.

Ziua a părut să se scurgă cu o lentoare agonizantă. La puțin timp după ora două, m-am dus în capătul zonei cu pietriș din nou și m-am uitat de-a lungul drumului care ducea prin pădure. Vântul sufla mușcător, iar cerul căpătase o nuanță palidă care anunța zăpada. Până aici, sub copaci era doar pământ noroios, dar, în depărtare, deja ningea ușor. Dacă ar fi nins suficient, bunica nu ar fi reușit să se întoarcă în Langlands, indiferent cât de mult și-ar fi dorit.

Seara se lăsase, iar ea tot nu venise acasă, și stratul de zăpadă măsura câțiva centimetri. Odată cu întunericul a început să bată și vântul, iar omătul s-a adunat lângă ziduri și-n pridvorul de piatră.

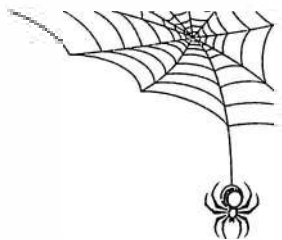
Mi-am petrecut din nou noaptea în bucătărie, deși nu prea am dormit. Am pus lemne în sobă cât lacrimile fierbinți mi-au curs pe dosul palmelor în timp ce lucram. Acum nu mai puteam să neg: bunicii i se întâmplase ceva foarte grav. Chiar dacă mașina s-ar fi stricat, tot nu și-ar fi petrecut două nopți departe de casă. Ar fi plătit pe cineva să o aducă înapoi în Langlands. Ba chiar ar fi abandonat proviziile și s-ar fi întors pe jos. Nu m-ar fi părăsit *niciodată* de bunăvoie.

Mi-era greu să nu trag concluzia că dispariția ei nu avea legătură cu Războiul. Poate se înșelase; probabil că Războiul avea să se termine, dar cu o cucerire, nu cu Pacea. Era posibil ca dușmanii să fi acostat, în cele din urmă, pe țărmurile noastre, și să fi ajuns până și-n colțul nostru singuratic de pe continent. Ce se întâmpla acolo, dincolo de granița moșiei? Mi-era greață să mă gândesc la posibilități, dar voiam să știu cu disperare.

În cea de-a doua dimineață singură, am încercat să deschid ușa de la bucătărie ca să mă duc să hrănesc găinile, dar din cauză că se adunase prea multă zăpadă, nu am reușit. În schimb, am ieșit în lumea albă și rece pe ușa din față unde pridvorul de piatră ferise

oarecum fațada. M-am luptat să merg prin zăpadă și să dau ocol casei până la coteţul găinilor.

Mă gândisem să mă aventurez un pic pe cărare și să caut indicii despre ce s-ar fi putut întâmpla dincolo de moșie, dar mi-am dat seama că era cu adevărat imposibil. Totuși, după ce am terminat ce aveam de făcut, am urcat în mansardă și m-am uitat pe fereastră, îngenunchind chiar în același loc unde, cu luni în urmă, întinsesem pielea de urs și-l zărisem pe Tom pentru prima dată. N-am văzut decât negrul și albul copacilor acoperiți de zăpadă. Dincolo de pădure nu se înălțau fuioare de fum, iar pe cerul perlat al iernii nu se zăreau forme amenințătoare. Bineînțeles, toate acestea nu-mi spuneau nimic folositor; moșia Langlands era atât de izolată că până și orașul Perth putea să ardă din temelii, iar noi să nu vedem nimic. Nu știam decât că, acum, eram singură.



# Capitolul șaptesprezece

Zăpada a durat o săptămână, iar ploaia a topit-o pe toată aproape. Chiar dacă nu a mai plouat, totul mustea de apă. Când s-a arătat din nou, până și soarele mi-a părut palid, apos.

În săptămâna aceea ajunsesem să locuiesc aproape numai în bucătărie. M-am uitat în jurul meu și am văzut că trăiam în mizerie. Ceștile și farfuriile erau adunate grămadă, așteptând să fie spălate; la început, nu mi se păruse că merita să încălzesc apa pentru lucrurile unei singure persoane, dar apoi m-am trezit deodată cu prea multe de spălat ca să pot face față. Masa era plină de sticle, borcane și linguri lipicioase cu care răzuisem și ce mai rămăsese prin ele. Din cauza pietrișului și a noroiului adus de afară, pe încălțăminte, podeaua era mizerabilă și zgrunțuroasă.

M-am privit. Tivul rochiei, pantofii și dresurile erau împroșcate cu noroi. Până și unghiile îmi erau negre.

„Și dacă bunica ar veni acum acasă și te-ar găsi așa?" mi-am spus în sinea mea. Practic, renunțasem la speranța ca ea să revină, dar gândul mă întrista. Nu avea niciun rost să continui așa. Trebuia să fac *ceva*. Dar ce?

În cele din urmă, am aranjat totul și am făcut curățenie în bucătărie și apoi am încălzit apa ca să pot să mă spăl. M-am

îmbrăcat cu haine curate, alese toate ca să-mi țină de cald și după aceea mi-am pus mantoul și o căciulă împletită. Din castronul de pe masă am luat singurul măr rămas și l-am băgat în buzunar.

Am baricadat ușa de la bucătărie și apoi am ieșit pe cea din față, încuind-o în urma mea. Mi s-a părut ciudat; nu-mi aminteam să fi făcut așa ceva vreodată. Niciodată nu mă îndepărtasem de casă atât de mult încât să fie nevoie să o încui.

În pridvor erau frunze pline de noroi. Părea că nimeni nu locuise acolo vreodată. Am pășit peste ele și pe pietriș. În urmă cu câteva zile, când totul fusese acoperit de zăpadă, fiecare pas ar fi lăsat urme; acum, pașii mei nu lăsau niciuna.

Am urmat cotitura aleii până când am ajuns în locul în care se termina pietrișul și începea cărarea șerpuindă spre pădure. Sub copaci, priveliștea era îngrozitoare. Copacii căzuseră și cei care nu blocau calea fuseseră pur și simplu lăsați pradă mușchilor și lichenilor. În apropierea cărării se aflau ruinele unui zid, însă și pe acela îl acoperea deja o pătură umedă de mușchi. Mai departe, unde fusese gardul erau stâlpii de metal ruginiți și sârma încolăcită. Apa picura de pe ramurile copacilor desfrunziți, negri și uzi. În acea zi nu bătea vântul. Între târâitul picioarelor și sunetul respirației mele nu auzeam decât apa care picura.

Eram obișnuită să fiu singură sau, dacă nu singură, să mă aflu în compania unei singure persoane. În toată viața mea nu fusesem nici măcar o dată în mijlocul unei *mulțimi* de oameni. Și totuși, izolarea mă copleșea acum. Liniștea din pădure părea urâtă și răbdătoare, ca liniștea dintr-un mormânt ce aștepta să-și primească ocupantul. Am început să vorbesc în barbă, încercând să mă liniștesc.

„Este frig aici... foarte frig... Ce am să văd când am să ajung în capătul pădurii...?“

După o vreme, m-am descurajat și am tăcut. Am încercat să fluier, dar buzele îmi erau foarte uscate. Mi se părea că durează o veșnicie să ajung la marginea pădurii.

Lângă lizieră era o porțiune dreaptă de cărare ce ducea drept spre un soi de poartă: era deschisă, dar nu puteai să treci pur și simplu, pentru că în fața ei era o groapă pătrată puțin adâncă, acoperită de mai multe bare. Nu era întru totul de netrecut pentru oameni; dacă aș fi vrut, aș fi putut să pășesc peste bare cu grijă și să trec, astfel, mai departe. Totuși, nimic nu obstrucționa portița din partea dreaptă, așa că am trecut pe acolo. Apoi am rămas sub coroanele copacilor de la marginea pădurii și am scrutat terenul din fața mea.

În ciuda ploii recente, zăpada încă mai acoperea ușor unele dintre dealurile îndepărtate. Câmpurile erau împestrițate cu forme compacte pe care le-am identificat ca fiind oi, dar nu vedeam niciun om nicăieri în peisaj.

Tot ce vedeam era calm și pașnic; până și oile se mișcau încet și ușor, rumegând iarba umedă.

„Ce te așteptai să vezi?" mi-am zis în sinea mea. Apoi, m-am gândit: dacă aș fi văzut Austin-ul negru al bunicii, cu botul strălucitor îngropat într-un gard viu sau într-un șanț, cu o siluetă prăbușită în spatele volanului? M-am cutremurat. Însă priveliștea pașnică nu dezvăluia nimic neplăcut, nicăieri: nici sunete discordante, nici trafic pe drumul îndepărtat pe care nu-l observasem până atunci, niciun fuior de fum la orizont. Chiar și așa, am ezitat să părăsesc adăpostul pe care îl formau copacii.

Presupuneam că aș fi mers ore în șir pe jos până în locurile pe care le vedeam la distanță și, de vreme ce nu zăream orașul despre care îmi vorbea bunica, însemna că era și mai departe. Odată ce m-aș fi îndepărtat prea mult de pădure ca să pot să revin în siguranța umbrelor sale, m-aș fi expus acolo; aș fi fost ca

iepurele care străbate un spațiu deschis, nepăsător în fața uliului care-l urmărește.

„În cele din urmă, va trebui să te duci", mi-am reamintit. Știam că era adevărat. Dar pe unde, mai exact?

O vreme, am rămas acolo uitându-mă, pur și simplu, și, în cele din urmă, am auzit ceva care m-a trezit din gândurile mele: un bâzâit – sunetul unui motor. Știam că asta era pentru că-mi aducea aminte de zgomotul pe care-l făcea Austin-ul bunicii. Însă pe drumul spre mine nu venea nicio mașină. Sunetul se auzea de deasupra.

Mi-am ridicat privirea și, mult deasupra mea, am văzut un aparat de zbor care se deplasa paralel cu marginea pădurii. Instinctiv, m-am întors în tufe, departe de lizieră.

„Oare m-a văzut?"

Sunetul s-a intensificat; era chiar deasupra mea. Am rămas nemișcată, inima bătându-mi cu putere. Apoi și-a schimbat tonalitatea, iar eu mi-am dat seama că avionul zburase mai departe; m-a lăsat foarte repede în urmă, zgomotul motorului amuțind odată cu distanța tot mai mare dintre noi. Când am îndrăznit, în cele din urmă, să ies în câmpul deschis și să mă uit după el, avionul era doar un grăunte negru pe cer și, curând după aceea, a dispărut.

Totuși, pentru mine a fost suficient. Nu mai aveam curaj. Era ceva sinistru în faptul că singurul lucru care să întrerupă liniștea mormântală a peisajului era mașinăria aceea, cu zgomotul său monstruos. Era posibil să *mă* fi căutat? În orice caz, cu siguranță căuta *ceva.* Nu mă puteam gândi la un alt motiv pentru care să patruleze zona nepopulată.

În cele din urmă m-am întors în pădure și am început să-mi croiesc drum înapoi spre casă. În buzunare, degetele mi se mișcau și se ascundeau de parcă ar fi fost niște rozătoare; mi-am mușcat buza până când am simțit gustul de cupru al sângelui.

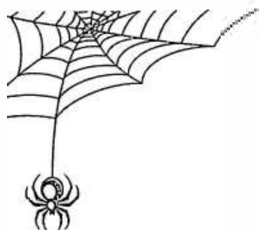
„Bunica“, mă sâcâia neîncetat conștiința.

„Gândește mai întâi, mi-a zis rațiunea. Găsește o hartă în bibliotecă – înainte să încerci din nou, află măcar în ce direcție și cât de departe este orașul.“ Cu fruntea plecată, am mers mai departe.

O voce neașteptată mi-a vorbit din cele mai adânci unghere ale minții. „Să te înarmezi data viitoare!“

Ideea m-a luat prin surprindere, dar când m-am gândit mai bine, am văzut că are sens. Printre toate celelalte lucruri depozitate în casa Langlands, erau mai multe puști de vânătoare. Pentru că bunica îmi arătase, știam cum să încarc și să trag cu una. Se gândise să ne suplimentăm hrana cu vânat, deși nu pusesem niciodată ideea în practică; nu mai vedea suficient de bine încât să tragă cu arma, iar eu refuzasem categoric să ucid vreun animal. Sincer, nu credeam că aş putea împuşca un om. Totuși, ar fi putut descuraja pe cine ar fi vrut să mă atace.

Pe drumul de întoarcere spre casa Langlands, mi-am găsit ocupație gândindu-mă la asta și la altele. Drumul mi s-a părut mult mai lung decât la dus. Am mâncat mărul fără prea mare plăcere; acum mueam de foame, dar era cam vechi. Când am ajuns în apropierea locuinței, am aruncat cotorul în tufișuri, și când am dat să-mi continui drumul, am auzit zgomotul unei vehicul care se apropia.



# Capitolul optsprezece

„Bunica", m-am gândit eu imediat, cuprinsă de ușurare. M-am întors ca să mă uit de-a lungul cărării din spatele meu, dornică să zăresc bine cunoscutul Austin negru. Mașina nu se vedea încă, dar foindu-mă încoace și încolo printre copacii îngrămădiți, am mai avut un gând.

„Poate nu este bunica."

Mintea mi-a zburat la avionul pe care-l văzusem zburând de-a lungul lizierei. Senzația de ușurare s-a risipit într-o clipită. Pentru o secundă am rămas în mijlocul cărării, sfâșiată între dorința de a-mi menține poziția și a vedea cine era și impulsul de a fugi. Motorul se auzea mai tare; probabil că vehiculul s-ar fi zărit în orice moment.

Am alergat spre casă. Eram obosită după atâta mers în aerul rece, dar acum, din cauza panicii, aveam din nou energie. Pietrișul mi-a scârțâit sub tălpi când m-am avântat spre ușa de la intrare, haina de iarnă fluturând în urma mea. Nu îndrăzneam să mă uit în spate. Mă temeam de ce aș fi văzut. Cizmele mi-au plescăit pe dalele de piatră când m-am grăbit spre spațiul protector al pridvorului. Motorul se auzea acum atât de aproape, încât știam că ar mai fi durat doar câteva secunde înainte să aud cauciucurile pe pietrișul din fața casei.

„Cheile, cheile!"

Mâinile îmi erau înghețate din cauza frigului; să scot cheile din buzunar și să o potrivesc pe cea bună în broască era o manevră extrem de dificilă, intervalul de timp rămas ca să o fac înrăutățind lucrurile. Aș fi putut să țip de frustrare când am bâjbâit inutil broasca, degetele refuzând să mă asculte.

Cheia s-a răsucit exact în clipa în care am auzit scârțâitul de care mă temeam. Am deschis ușa suficient cât să mă strecor și apoi am închis-o încet și cu atenție; sunetul unei uși trântite ar fi fost fatal.

Afară, motorul fusese oprit. După o clipă, am auzit clar o portieră închizându-se. M-am întors să fug spre scări și apoi mi-am spus: „Încuie ușa".

Am strecurat cheia în broască și am răsucit-o, rugându-mă ca micul zgomot să nu fie auzit de afară.

În pridvor se auzeau pași – nu era un singur om – și voci care cu siguranță erau ale unor bărbați. Acum eram convinsă că nu era bunica. Nu am încercat să mă mișc; scândurile care scârțâiau m-ar fi dat de gol. Era mai bine să rămân locului și să nu respir prea zgomotos, de teamă să nu scot vreun sunet.

„Aproape că n-am încuiat ușa." Gândul acesta m-a îngrozit. Mi i-am imaginat pe cei care veniseră cu mașina deschizând ușa cu ușurință și invadând casa. Nu aș fi putut să mă ascund de ei; fiecare pas în casa Langlands făcea scândurile să scârțâie. Ar fi fost la fel de grav ca și când aș fi zornăit mănușile a o mie de armuri, toate țipând „Uitați-o!" Ar fi putut să mă urmărească fără niciun efort, oriunde m-aș fi dus.

Bătaia furtunoasă la ușă aproape m-a făcut să tresar. Știusem că ar fi încercat-o, dar vehemența loviturilor mă făcea să tremur.

Nu m-am mișcat. În spatele ușii eram invizibilă; dacă nu o dărâmau, câtă vreme tăceam, nu aveau de unde să știe că eram acolo.

Cineva a strigat „Alo?“ și, după o pauză, „Este cineva aici?“ Alte lovituri și strigăte s-au auzit după o discuție în șoaptă.

Gura îmi era uscată, îmi simțeam picioarele moi și-mi doream să mă întind pe podea, dar nu îndrăzneam. Dacă într-adevăr s-ar fi gândit să spargă ușa, aș fi fost nevoită să fug.

În cele din urmă i-am auzit îndepărtându-se de pridvor și călcând pe pietriș, dar era prea devreme să mă simt ușurată; n-am auzit nici portierele deschizându-se și închizându-se și nici motorul pornit din nou. În mod evident, nu renunțaseră. Era mai probabil să încerce ușa de la bucătărie sau să arunce o privire pe unele dintre ferestrele de la parter.

„Cine sunt ei?“

Asta era întrebarea. M-am gândit că, orice ar fi căutat aici, trebuia să aibă legătură cu ce i se întâmplase bunicii. Era o coincidență prea mare că ea dispăruse, iar străinii veniseră aici, strigând, de îndată ce zăpada nu a mai blocat drumul. La urma urmei, nimeni nu venea la Langlands...

Mi-am acoperit gura cu mâna ca să-mi înăbuș un icnet. Desigur, avuseserăm oaspeți. Oare cei de afară să fi fost Tom și bărbatul mai în vârstă, Neil McAllister? Părea mai probabil să fie așa, decât ca doi străini să vină și să bată la ușă cu atâta îndrăzneală. Mi-am adus aminte de ultima zi în care fuseseră aici, de ziua în care Tom și cu mine ne priviserăm în față și experiența fusese dezastruoasă. După plecarea bărbaților, eu și bunica găsiserăm un instrument uitat în camera în care lucraseră; bunica spunea că este o nivelă cu bulă de aer. Poate se întorseseră după unealtă, deși ar fi fost foarte ciudat să revină după atât de mult timp.

Acum *trebuia* să aflu. Mi-am dat seama că aș fi putut să-i văd. La primul etaj era o fereastră ca de turn pe care arhitectul casei Langlands o proiectase în mod bizar să semene cu o săgeată, deși locuința fusese construită la mult timp după ce se renunțase la

folosirea arcurilor și săgeților ca mijloc de apărare. Era suficient de îngustă, iar turnul în sine destul de întunecat încât să pot să arunc o privire în siguranță, fără să fiu văzută din exterior. Puteam măcar să aflu cine era acolo și, apoi, să decid ce să fac în continuare.

Am traversat holul cu gresie în tăcere și după aceea m-am aventurat în periculoasa încercare de a urca pe scara de lemn fără să fac prea mult zgomot. Scârțâielile și gemetele prelungi ale lemnăriei vechi mă făceau să mă înfior. Dacă cineva stătea chiar lângă ușa din față, cu siguranță mă auzea; nu puteam decât să mă rog ca bărbații să se mai plimbe pe alee. Însă n-a urmat nicio reacție, și nici n-am mai auzit alte bătăi în ușă.

În cele din urmă am ajuns în turnul sigur și m-am uitat pe fereastră. De acolo nu vedeam vehiculul parcat, ci doar o bucată din zidul gri exterior al casei și o parte din aleea cu pietriș, mărginită de copaci. Am așteptat ceea ce mi s-a părut o veșnicie și apoi am zărit o mișcare chiar la limita câmpului meu vizual. După o clipă i-am văzut și pe bărbați și, cu un fior rece de groază, am observat că amândoi erau străini și în uniformă.

De la fereastră, m-am retras repede în umbră. Nu conta că fereastra era prea îngustă și întunecată ca să fiu văzută înăuntru; nu îndrăzneam să-mi asum riscul.

„Soldați."

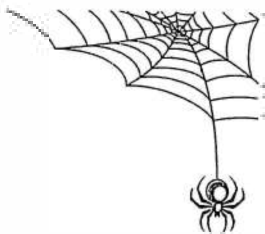
Uniformele erau negre și voluminoase – aveau echipament de protecție împotriva rănilor. Chipurile de sub cozoroace nu erau zâmbitoare, ci sumbre. Nu observasem arme, dar presupuneam că erau înarmați, iar eu nu aveam de gând să mă pun în pericol aruncând o altă privire.

„Bunica avea dreptate, am gândit. Afară nu ești în siguranță."

Nu știam nici dacă în casă eram în siguranță. Ușile erau din stejar masiv, dar erau multe ferestre ușor de spart, în cazul în care cineva chiar ar fi vrut să intre.

În tăcere, am așteptat să aud fie sunetul motorului când bărbații se pregăteau să plece, fie sunetul geamurilor sparte, la parter. Am așteptat atât de mult, încât am reușit să urmăresc praful pe care-l stârnisem intrând în turn plutind leneș în raza de soare ce pătrundea pe fereastră. În cele din urmă am auzit portierele închizându-se și, apoi, motorul pornind; după câteva clipe, roțile au scârțâit pe pietriș, iar vehiculul a dispărut.

A trecut mult timp până să cobor din turn.



# Capitolul nouăsprezece
## Tom

Crăciunul a trecut, la fel și luna ianuarie. Acum suntem în februarie, iar eu tot mă gândesc la casa Langlands mai des decât mi-aș dori; la ce am văzut acolo, sus – sau mi s-a *părut* că am văzut. La fata în ciudata rochie demodată.

„Nu există fantome."

Am dreptate, nu? Sunt oameni care cred în ele, dar sunt și oameni care cred în astrologie, oameni care cred că Elvis este încă în viață și că pe Marte s-au găsit gogoși.

„Dar dacă nu am văzut o fantomă, ce am văzut?" Asta-i întrebarea, iar răspunsul nu e unul bun. Nu este bine să ai halucinații. Înseamnă fie că îți cedează creierul, fie că te droghezi prea mult. A doua variantă nu este valabilă, așa că rămâne prima, și anume că e ceva în neregulă cu creierul meu.

Din ziua aia nu s-a mai întâmplat nimic altceva. Nu am văzut zombi care să-și târșâie picioarele pe High Street sau ceva asemănător, așa că sper că nu sufăr de nimic grav. Totuși, întâmplarea este într-un ungher al minții mele. Părea atât de reală! La fel de reală ca mine.

Încerc să nu mă gândesc la asta pentru că este un mister pe care nu am să-l descifrez, dar tot nu-mi dă pace. Apoi, se întâmplă un lucru care mă face să mai cântăresc o dată situația.

Sunt în oraș, plătind cecuri la bancă pentru tata și, după ce termin, mă întorc pe stradă spre locul în care am lăsat mașina mică a mamei.

La aproximativ o treime din drumul spre vârful dealului, strada se deschide într-o piață. În urmă cu câteva luni, aici era bradul de Crăciun al orașului și toată piața era luminată de instalații colorate. Acum nu mai e nimic aici și, de vreme ce este o zi geroasă, ai crede că oamenii s-ar grăbi să traverseze piața și să intre într-un magazin frumos și călduros, dar, privind înainte, văd câțiva oameni uitându-se la ceva din mijlocul lor.

Apropiindu-mă, văd pe cineva la pământ. Nu mă pot abține să nu mă uit. Orașul e mic, toți se cunosc între ei, așa că e mare probabilitatea să văd un cunoscut. Și așa este. Numai că nu e din oraș.

E bătrâna doamnă McAndrew de la moșia Langlands.

Mă opresc și mă uit mirat și înțeleg imediat: este moartă. Din câte văd, nu este rănită. Pur și simplu pare țeapănă și neînsuflețită. Ca o bucată de ceva, de lemn sau piatră.

„Sau carne“, îmi spun revoltându-mă.

Ochii îi sunt întredeschiși, dar nu se vede decât albul acestora, ca albușul unui ou prăjit. Priveliștea mă îngrețoșează un pic.

Presupun că am scos vreun sunet, pentru că o femeie se întoarce și mă privește.

– Am chemat ambulanța, îmi spune ea.

Alți câțiva trecători încetinesc pasul ca să vadă ce se petrece și, în cele din urmă, aceeași femeie le zice să înainteze și să nu se mai holbeze, ca să-i lase spațiu bătrânei. E unul dintre acei oameni cărora le place să preia controlul; probabil că, atunci când vor ajunge aici, îi va mustra și pe cei din echipajul ambulanței pentru că nu au reușit să sosească la timp. Nu pot să fac nimic: de fapt, nimeni nu mai poate să o ajute pe doamna McAndrew, așa că, până la urmă, plec mai departe.

În sinea mea, mă simt ciudat. Tocmai am văzut un cadavru. Mă aştept să se spună că a murit la spital sau pe drum într-acolo, dar oricine poate să-și dea seama că murise de ceva vreme.

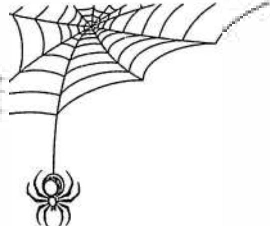
Nu am niciun motiv să o jelesc pe doamna McAndrew. Am lucrat pentru ea câteva zile, dar nu am cunoscut-o cu adevărat. Și nu e ca și cum ar fi fost tragic de tânără. Era *foarte bătrână*.

Totuși, este trist că era singură-singurică în casa aia imensă și întunecată, că nu avea cu cine să-și împartă viața. Mă întreb dacă era vreo persoană pe care s-o iubească sau în care să aibă încredere. Dacă era, nu-i fusese alături în momentul morții. Nu o ținuse nimeni de mână; nu era înconjurată decât de o grămadă de străini care se holbau la ea.

„Ce se va alege de moșia Langlands?“ mă întreb eu.

Presupun că o va moșteni cineva, deși, mai întâi, acel cineva va trebui să fie găsit. Mi-e greu să-mi imaginez un om încântat de o clădire veche și în paragină, fără încălzire sau curent electric, fără măcar un telefon. Între timp, totuși, casa cea veche va rămâne unde este, rece și tăcută, surpându-se în mijlocul pădurii.

Și acesta e momentul în care hotărăsc să mă duc acolo.



# Capitolul douăzeci
## Ghost

M-am temut o vreme, după care m-am înfuriat. Era o furie ciudată, atotcuprinzătoare, ca zumzăitul unui roi de viespi. În mod irațional, eram furioasă pe bunica pentru că mă lăsase singură; nu-i suportam pe bărbații în uniformă care încălcaseră granițele proprietății, obligându-mă să mă ascund; uram Războiul – afurisitul de Război.

Eram furioasă și pe mine. Aventurându-mă spre marginea pădurii, nu făcusem decât să mă pun în pericol. Mă temusem să merg mai departe și nu mă alesesem cu nimic.

Data viitoare, aveam să mă duc înarmată.

Am găsit carabinele și o cutie de cartușe. Am încărcat-o pe una așa cum mă învățase bunica, însă nu am îndrăznit să exersez trasul, de teamă să nu atrag atenția nedorită asupra mea.

Era un obiect frumos, confecționat din lemn foarte bine lustruit și metal splendid gravat, dar și extrem de amenințătoare, o operă de artă concepută pentru a ucide. Mi se părea un intrus periculos în casă; să o manevrez însemna să risc să fiu infectată de dorința de a ucide. Speram că, dacă aș fi ajuns să mă confrunt cu un străin, ar fi fost de ajuns să-i arăt arma și nu aș fi fost nevoită să trag.

Mai târziu am căutat în bibliotecă hărțile zonei. Nu am găsit nimic care să-mi arate moșia Langlands și orașul, așa că mi-am petrecut o vreme cercetând cu atenție diferite hărți și încercând să-mi dau seama unde se suprapuneau. Întrucât hărțile erau frustrant de inexacte, sarcina era una dificilă. De exemplu, cea mai bună hartă a moșiei Langlands, la cea mai mare scară, indica lucruri care nici nu existau, cum ar fi o căsuță lângă poarta de la marginea moșiei. Nu era nicio clădire acolo. Lucrul acesta m-a făcut să mă întreb dacă pot să am încredere în informațiile pe care mi le ofereau hărțile.

Am găsit orașul și am dedus că, în cazul în care harta era exactă în privința distanțelor, dacă nu a detaliilor, puteam să merg pe jos până acolo. Mi-ar fi luat câteva ore, dar mi se părea că aș fi putut face asta dacă plecam în zori, și repede.

Să plec totuși? Asta era întrebarea.

Habar n-aveam în ce urma să mă implic. Faptul că bunica plecase în oraș și nu se mai întorsese îmi spunea că orice se întâmpla acolo *nu* era bine, și chiar ea mă îndemnase să-mi văd de treabă, ca înainte. Pe de altă parte, rămâneam fără tot felul de lucruri; puteam să mă descurc fără zahăr, dacă trebuia, și puteam să-mi spăl hainele cu săpun obișnuit în loc de detergent, dar, odată ce s-ar fi terminat făina, n-aș mai fi avut cum să coc pâine.

Și încă ceva. Nu era ca și când fericirea mea depindea de compania altor oameni. În afară de oamenii care vizitaseră foarte rar moșia și de îngrozitoarea întâlnire cu Tom, doar bunica îmi fusese întotdeauna alături. Însă mă gândeam că, dacă mi-aș fi petrecut prea mult timp de una singură, fără să aud o altă voce și fără să văd un chip care să nu fie înfățișat într-un tablou ori încadrat de marginile aurite ale unei oglinzi, aș fi început să-mi pierd mințile. Deja mi se părea că mă stingeam; zăboveam prea mult asupra hărților și a planurilor fără să decid ce să fac, energia mea

transformându-se în apatie. După excursia la marginea pădurii, am lăsat să treacă o zi – și încă una. A început să plouă și, apoi, să bată vântul. Nu era o vreme bună de plecare, dar dacă nu acționam curând, niciodată nu avea să fie un moment potrivit.

„Mâine", mi-am zis cât m-am uitat pe fereastra din bucătărie la copacii bătuți de vânt. „Îmbracă-te cu cele mai călduroase haine, ia arma și niște mâncare ca să ai energie și du-te în oraș. Nu te obosi să-ți faci acum un plan; mergi pe lângă copaci și tufișuri; evită drumurile aglomerate; nu te lăsa văzută înainte să ajungi la marginea orașului. Observă, vezi ce se petrece, și ia atunci o hotărâre."

Sfaturile pe care mi le dădusem singură aveau sens, așa că m-am dezmorțit ca să mă pregătesc pentru expediție. Nu mai aveam mere și brânză; n-am găsit decât un pachet de biscuiți pe care să-l iau cu mine. Hărțile erau tot în bibliotecă. Trebuia să mă duc să le iau. M-am gândit și la binoclul folosit în ziua în care bărbații veniseră aici; din câte știam, era tot în mansardă, pe scândurile din apropierea ferestrei, unde mă întinsesem pe pielea de urs și-l urmărisem pe Tom. Așa că am urcat până acolo și abia când eram pe scările care duceau spre hol am auzit o mașină apropiindu-se.

Era imposibil să mă fi înșelat. Am auzit până și zgomotul motorului când șoferul s-a străduit să ia curba din fața casei. Oamenii profund înspăimântați spun că frica le îngheață sângele în vene; pe mine frica m-a întărit.

Știam că sosise vremea confruntării. Dacă bărbații în uniforme negre se întorseseră, o făcuseră pentru că, de data asta, voiau să intre în casă. Dacă era altcineva, situația era la fel de gravă, pentru că însemna că străinii începeau să se arate interesați de moșia Langlands. Nu am intrat în panică. În schimb, am

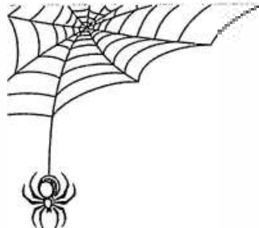
simțit o emoție teribilă, constrângerea animalului încolțit de a lupta pentru viața sa.

Carabina încărcată era pe palierul de la etaj, sprijinită de un perete. Am alergat după ea, fără să încerc să nu fac zgomot pe scări – depășisem momentul acesta.

Afară, scârțâitul cunoscut al cauciucurilor pe pietriș a încetat brusc, iar motorul s-a oprit. Am luat carabina și am auzit o portieră trântindu-se; oricine ar fi fost, nu se deranja să-și ascundă prezența.

Când am coborât treptele, încercând să sprijin patul armei de umăr, ca și când aș fi știut ce făceam, m-am întrebat cât de mult își dorea să intre în casă și la ce s-ar fi pretat ca să reușească. Și atunci mi-am amintit ceva care m-a făcut să tresar mai urât decât sunetul mașinii care se apropiase. În acea dimineață, ieșisem pe ușa din față doar ca să simt razele soarelui pe chip câteva minute.

Ușa era descuiată.



# Capitolul douăzeci și unu
## Tom

Trece o vreme înainte să fac ceva în legătură cu ideea mea. Ninge și timp de o săptămână este un chin să te duci oriunde, darămite la moșia Langlands, cu aleea aia abruptă. Urmează câteva zile de ploaie torențială care topește zăpada, dar după o zi de muncă afară sunt pregătit pentru o baie fierbinte, nu pentru un drum cu mașina prin pădurea neagră și jilavă. Așadar, timpul trece, însă ideea nu-mi dă pace.

În cele din urmă, mă aleg cu o după-amiază liberă în care nu prea am ce face și, pentru că nu mai plouă, împrumut mașina mamei și plec. Îi spun că mă duc în Perth și ies pe ușă înainte să poată să mă roage să-i aduc o grămadă de lucruri de la Tesco. Nu vreau să știe nimeni unde plec.

De ce fac asta? Cred că sper să pot să intru cumva în casă, acum că bătrâna nu mai este acolo. Vreau să mai arunc o privire și să văd dacă lucrurile se schimbă, dacă pot să stau în același loc de pe palier și să *nu* o văd pe fată. Atunci poate reușesc să mă conving că nu am văzut-o cu adevărat ultima dată. Acum nu e nimic acolo, deci n-a fost nimic nici înainte, corect?

Și dacă o văd? Îmi spun că, de data asta, nu am să închid ochii. Am să-i vorbesc. Orice ar fi, am să încerc să înțeleg. Dar așa ceva nu o să se întâmple pentru că nu o să fie nimic de văzut.

Ajung la grilajul de la marginea pădurii care împiedică vitele să traverseze drumul și intru pe alee. Mașina mamei întâmpină probleme în a urca dealul, zdruncinându-se peste șanțuri. Totul arată la fel ca întotdeauna: întunecat, sumbru și năpădit de buruieni. Dacă nimeni nu va reuși să găsească rudele bătrânei doamne McAndrew, probabil că pădurea o să înghită casa Langlands. Într-o zi, un copac o să cadă și o să blocheze drumul și nu o să se mai poată face nimic.

Intru pe aleea cu pietriș din fața casei și parchez în dreptul pridvorului imens de piatră. Trântesc portiera, iar sunetul este foarte puternic în liniștea care plutește deasupra împrejurimilor.

Stând pe pietriș, o clipă fixez peisajul cu privirea. Nu se vede nici urmă de mișcare, nicăieri. Fata moartă și înfricoșătoare nu se zărește la niciuna dintre ferestre.

N-are sens să pierd vremea; s-ar putea să-mi ia ceva timp să găsesc o cale să intru în casă fără să stric prea multe. Bineînțeles, ușile sunt probabil încuiate, dar nu fac niciun rău dacă le încerc oricum; ar fi o prostie să sparg un geam, dacă bătrâna doamnă McAndrew a uitat să încuie ușa cum trebuie. Așa că intru în pridvorul de piatră, care este plin de frunze și alte lucruri aduse de vânt pe vreme rea.

Tocmai când întind mâna spre mânerul ușii, aud ceva: scârțâieli ușoare, ca și când cineva ar fi alergat peste scândurile acoperite de praf dinăuntru.

„Ce-a fost asta?"

Ascult o clipă.

„Vântul printre ramuri", îmi spun și chiar în acel moment aud un zgomot slab dinspre pădure când crengile se leagănă în vânt. Nu cred că sunetul pe care tocmai l-am auzit vine dintr-acolo, *ci din casă.*

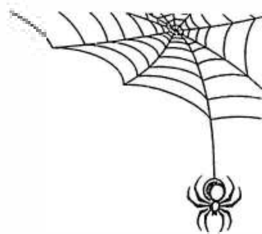
„Șobolani“, îmi zic în sinea mea. „Sau poate că bătrâna avea o pisică.“ Dacă avea, atunci o să fie bucuroasă să iasă afară.

Apuc mânerul și-l răsucesc, așteptându-mă ca ușa să fie încuiată și, când se deschide cu ușurință, sunt atât de surprins încât rămân locului o clipă, cu gura căscată ca un idiot. Apoi îmi revin și intru.

În casă ochii mei au nevoie de un minut ca să se obișnuiască cu întunericul până disting mobilierul vechi și urât și capul de cerb împăiat de pe perete. Și apoi aud un scârțâit prelung pe trepte, ca și când cineva ar fi călcat greoi în mod voit.

Încet, întorc capul. Simt un nod în stomac. Ea este acolo, pe trepte. Fata pe care am văzut-o înainte. Mi-e imposibil să o confund, cu părul ei lung și închis la culoare și chipul rece și frumos. Ochii mari negri mă fixează. Nimic nu e prietenos la înfățișarea ei.

Este îmbrăcată altfel, cu haine mai călduroase, întrucât acum e februarie și este mai frig, deși Dumnezeu știe dacă fantomelor le pasă de vreme – în cazul în care fata este o fantomă. Totuși, nu observ asta decât mai târziu. Ce observ acum este chestia pe care o ține în mâini, sprijinită de umăr. Este o carabină, și e îndreptată spre mine.



# Capitolul douăzeci și doi
## Ghost

Aproape l-am împușcat. Când s-a deschis ușa de la intrare, eram la jumătatea treptelor, în locul în care scara cotește. Ușa s-a deschis fără zgomot și a trecut o clipă înainte ca el să intre, un moment în care am ridicat carabina și mi-am sprijinit-o de umăr, străduindu-mă din răsputeri să țintesc, deși îmi tremurau mâinile. Eram atât de agitată, încât a fost un miracol că n-am apăsat pur și simplu pe trăgaci atunci când a intrat.

Mă așteptam la bărbații în uniforme negre sau la alții ca ei. Când am văzut că era o singură persoană și, apoi, când m-a privit, tot mi-a luat o secundă să înțeleg pe cine vedeam. Șocul a fost atât de intens, încât am simțit că am fost lovită de un fulger.

Era el. Intrusul era Tom, cel care anterior mă rănise atât de mult uitându-se îngrozit la mine. Acum mă fixa iar cu privirea și afișa aceeași expresie, ca și când aș fi fost cel mai înspăimântător lucru pe care-l văzuse vreodată, ca și cum nu-i venea să creadă ce vede. Și de data asta era mai grav, pentru că eu credeam că depășisem momentul, însă întâlnirea parcă răsucea și mai mult cuțitul în rană.

În mâini, carabina îmi părea vie. Brusc, eram conștientă de puterea sa, care tânjea să fie eliberată. Arma *voia* să-l împuște, să

împrăștie durerea pe care mi-o provocase – sau poate tremuratul mâinilor mele făcea țeava să se cutremure de nerăbdare.

L-am văzut tresărind când a zărit carabina îndreptată spre el. A deschis gura să vorbească și, la început, nu a scos niciun cuvânt. Când a reușit să spună ceva, vocea lui mi s-a părut groasă, răgușită.

– Nu trage!

M-am holbat la el, însă nu am coborât arma. Nu înțelegeam situația: ce căuta aici, acum?

– Te rog! a zis Tom. Plec, bine?

Încet și cu grijă, a făcut un pas înapoi, de parcă s-ar fi îndepărtat de un animal periculos.

Mi-am găsit cuvintele.

– Oprește-te!

Cu arma încă îndreptată spre el, am coborât o treaptă și apoi încă una, dar am avut grijă să nu mă apropii prea mult.

– Ce cauți aici? l-am întrebat.

Nu mi-a răspuns la întrebare. Arăta de parcă i-ar fi fost greu să respire. Pentru o clipă, m-a privit în ochi, după care s-a uitat în altă parte, căutând o cale de scăpare, deschizând și închizând gura.

În cele din urmă, a reușit să spună ceva, dar nu mi-a zis ce făcea pe moșia Langlands.

– Ești Ghost? a izbucnit el.

Ceva a părut să mi se încleșteze dureros în piept când am auzit numele de alint pe care mi-l dăduse bunica. Am depus un mare efort ca să-mi păstrez expresia neutră și țeava armei la același nivel.

– Da, am rostit cât am putut de ferm și i-am văzut chipul traversat de șoc. Tu ești Tom, am spus când mi-a fost clar că nu urma să mai spună ceva.

El a dat din cap, înghițind.

– Celălalt este aici?

– Care celălalt?

– Neil McAllister. Este și el cu tine?

– Te referi la tatăl meu? A clătinat din cap. Nu. Sunt doar eu. Am venit singur.

– De ce?

– Pentru că...

S-a oprit, părând confuz.

– De ce? am repetat întrebarea. De ce ai venit aici?

Nu mai voiam să trag; cu cât stăteam mai mult acolo, la doar câțiva metri distanță, cu atât mai puțin credeam că aș fi putut să-l împușc. Însă trebuia să înțeleg ce se întâmplă.

– Te-am văzut, a spus el în cele din urmă. Înainte, când reparam acoperișul.

– Știu, am zis eu.

L-am văzut mușcându-și neliniștit buzele.

– Tu... Chiar ești aici? Nu...

Vocea i s-a spart.

– Mă vezi, nu-i așa? Auzi ce spun.

– Da, dar... Mi s-a părut că îi este un pic rău. Tata spune că doamna McAndrew locuia singură aici. Doar ea. Și toată lumea spune că moșia Langlands este... S-a oprit.

– Bântuită, l-am ajutat eu. Și ai crezut că eu sunt fantoma.

Tom a tăcut. Nici măcar nu a dat din cap în semn de aprobare. Am presupus că se temea: se temea că, rostind cuvântul „fantoma", totul devenea real. Sau poate se temea că m-ar fi jignit și m-ar fi provocat să folosesc pușca. Totuși, greșea dacă asta credea. M-am simțit aproape ușurată când am aflat că acesta era motivul pentru care se îngrozise când mă văzuse – credea că sunt fantoma din Langlands. De fapt, nu era sigur că nu sunt. „Chiar ești aici?" fusese întrebarea lui.

Nimic din toate acestea nu explica prezența lui aici, intrând în casă ca un hoț.

– Așadar, de ce te-ai întors? am vrut eu să știu.

– Poți să lași jos arma?

M-am gândit la asta. În cele din urmă, m-am retras câțiva pași ca să pot reacționa în cazul în care ar fi încercat să facă un gest nesăbuit și apoi mi-am ținut carabina de-a lungul trupului, țeava țintind inofensiv spre tavan.

Tom a expirat lent.

– De ce te-ai întors? l-am întrebat din nou. Nu aveam de gând să renunț.

– Nu am reușit să înțeleg ce am văzut. M-a privit rugător. Credeam că sunt -- nu știu – bolnav. Că am vedenii. M-am gândit că, dacă m-aș întoarce, aș arunca o privire și n-aș vedea nimic, nu mi-aș mai bate capul cu asta. Nu voiam să iau sau să stric ceva. Jur!

Mă privea cu ochii aceia verzi-albaștri și era tentant să-i accept explicația. La urma urmei, avea sens. Știam că bunica încurajase lumea să creadă că Langlands era bântuită ca să le taie oamenilor elanul să vină aici și să-i facă să se îndoiască de ochii și urechile lor în cazul în care *ar fi venit* și ar fi văzut ceva.

În același timp, nu spunea tot adevărul. Îmi știa numele de alint – *Ghost* – și i-ar fi fost imposibil să-l știe dacă nu i l-ar fi zis bunica. Nu mă puteam gândi la niciun motiv pentru care să fi făcut asta. Ea insistase că lucrurile nu trebuiau să se schimbe și că eu trebuia să mă ascund în continuare, chiar până în ziua în care se urcase în Austin-ul său negru și plecase de pe moșia Langlands și, din câte se părea, din viața mea. Era adevărat – spusese și că situația avea să se schimbe, însă nu pentru moment. Încă nu aveam optsprezece ani. Și acesta nu era singurul lucru...

Bănuielile neplăcute începeau să-mi dea ghes.

– Ai venit pentru că ai crezut că locuința este goală, nu-i așa? am zis eu. De unde știai că bunica nu o să fie aici?

– Doamna McAndrew? a rostit el, părând surprins. Eram în oraș când a... S-a oprit. Doamna McAndrew era *bunica* ta?

Nu i-am răspuns.

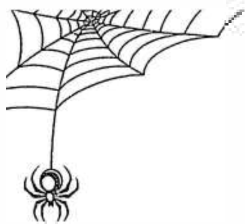
– Când *a... ce*? am spus eu.

– Uite ce este, nu cred...

– Când *a... ce*? aproape că am strigat întrebarea. Am fost extrem de tentată să îndrept din nou arma spre el, ca să-l *forțez* să vorbească. Ce s-a întâmplat cu bunica mea?

M-a privit o clipă în tăcere și apoi a zis:

– A murit.



# Capitolul douăzeci și trei

Tom McAllister mi-a povestit cum murise bunica. Nu se întâmplase nimic din ce îmi imaginasem. Țara nu fusese invadată. Ea nu fusese atacată de infractorii încurajați de starea de război, ci avusese pur și simplu un atac de cord pe stradă și murise acolo, pe trotuar.

De fapt, după primele două zile știusem că nu avea să se mai întoarcă. Bunica nu ar fi plecat și nu m-ar fi lăsat niciodată singură în mod intenționat. I se întâmplase ceva îngrozitor. Însă acea conștientizare era diferită de aceasta.

Brusc, nu mi-a mai păsat că Tom McAllister era acolo, că mă văzuse de-a binelea și chiar îmi vorbise. Putea să iasă din casă, să se ducă în oraș și să le spună tuturor oamenilor pe care-i întâlnea că fantoma din Langlands este o persoană adevărată și că toate lucrurile de aici sunt ale lor, dacă vor să le ia – nu-mi păsa nici de vreuna din variantele astea. Eram stoarsă de energie. M-am așezat pe trepte cu carabina în poală, iar mâhnirea m-a copleșit, târându-mă într-un loc îngrozitor din sinea mea. Nu știu nici măcar dacă am plâns. Mă simțeam de parcă m-aș fi micșorat într-un nod dens de durere.

După o vreme, a urcat treptele și s-a așezat lângă mine. Mai târziu, m-am gândit că a fost curajos din partea lui. Nu era sigur

că n-aveam să folosesc arma. S-a îndepărtat un pic și mi-a vorbit, iar eu îmi aduc aminte că m-a atins ușor pe umăr, alinându-mă sau poate încurajându-mă. A fost prima dată când îmi amintesc să mă fi atins altcineva în afară de bunica. Probabil că și părinții mei o făcuseră, când eram micuță, însă nu-mi aminteam. Gestul m-a surprins, ba chiar m-a șocat. L-am privit și mi s-a părut că văd bunătate în expresia lui, dar, văzând atât de puține chipuri, nu eram expertă în a le citi.

– Nu ar trebui să fii singură aici, a zis el. Pot să sun pe cineva pentru tine?

– Nu, i-am răspuns imediat. Întrebarea m-a făcut să mă gândesc din nou la mine. Îmi păsa dacă Tom le spunea sau nu celor din exterior despre existența mea sau, în orice caz, lucrurile învățate de la bunica erau prea adânc înrădăcinate în mine ca să renunț la ele într-o clipă, oricât de supărată aș fi fost. Nu trebuie să spui nimănui că sunt aici! Nu trebuie!

– De ce nu? a întrebat Tom.

– Nu este sigur. Mi-am dat părul de pe față și m-am forțat să mă uit în ochii lui Tom, încercând să-i arăt cât de gravă era situația. Te rog, nu trebuie să spui nimic! Promite-mi!

Tom m-a fixat, la rândul lui, cu privirea. Sprâncenele îi erau apropiate, deși nu-mi dădeam seama la ce se gândea – dacă îl irita faptul că era presat sau, pur și simplu, uimit. Nu mi-a promis, dar nici nu a refuzat să-mi promită. După o clipă, m-a întrebat:

– Nu mai ai alte rude? Și mama ta?

– Mama a murit, i-am spus eu. În Război.

I-am dat răspunsul pe un ton egal. La urma urmei, nu era ceva neobișnuit pentru mine. Uneori mă gândeam la ea, bineînțeles, sau, mai degrabă, la lipsa ei din viața mea. Mă întrebam dacă ar fi fost la fel de severă ca bunica, mai afectuoasă ori, pur și simplu,

diferită. Însă nu mi-o aminteam deloc, așa că nu-mi lipsea așa cum îmi lipsea bunica. Totuși, Tom nu avea de unde să știe.

Și-a cerut scuze, iar mie mi s-a părut că într-adevăr îi părea rău. Apoi, m-a întrebat ceva ce m-a șocat.

– În ce război?

Nu prea înțelegeam de ce m-ar fi întrebat una ca asta.

– În cel de acum, i-am spus.

După o pauză lungă, Tom a zis:

– Scuze, nu prea sunt la curent cu noutățile din străinătate.

În ciuda amărăciunii cauzate de moartea bunicii, m-am înfuriat.

– Cum poți să spui așa ceva? Oamenii mor *cu miile!* Cum e posibil să nu-ți pese de ce se întâmplă? Atunci m-am gândit la altceva, la o întrebare pe care mi-o pusesem de când Tom venise pentru prima dată în Langlands. Și tu de ce nu te-ai dus la luptă?

– Nu prea sunt genul de om care să devină soldat, a recunoscut el vorbind despre asta de parcă n-ar fi fost chiar important.

– Ești contestatar?

Bunica îmi povestise despre ei: erau oameni care refuzau să lupte din principii morale.

Tom doar m-a privit și a ridicat din umeri.

După o clipă, furia din mine s-a stins.

– Presupun că nu sunt mai bună, am spus. Mă ascund aici, când aș putea să dau o mână de ajutor.

Era adevărat. Nu aveam dreptul să critic. Bunica și cu mine fuseserăm atât de în siguranță în Langlands încât uneori îmi venea greu să cred că eram în Război.

– O mână de ajutor? a repetat Tom. Cuvintele mele au părut să-l șocheze, de parcă nu le-ar fi înțeles. S-a uitat în jos o vreme. Părea să-și studieze mâinile, dar, de fapt, se gândea la ceva. Uite ce este, a spus în cele din urmă, ridicându-și din nou capul și

privindu-mă foarte serios. Spune-mi doar ce război este. Știu că *ar trebui* să știu, dar prefă-te că nu știu și spune-mi oricum.

Râdea de mine? Nu *credeam* că o făcea și-mi era greu să-mi imaginez pe cineva glumind pe seama unui subiect atât de serios.

– Al Doilea Război Mondial, desigur, i-am spus cu mare grijă.

L-am văzut pe Tom căscând ochii și deschizând gura de parcă ar fi tras foarte rapid aer în plămâni. Nu puteam să ghicesc la ce se gândea. De ce îmi adresase întrebarea, și de ce astfel? Mi-a trecut prin cap că poate Războiul se încheiase cu adevărat, așa cum bunica spusese că s-ar fi putut întâmpla. Dar Tom tot ar fi știut, nu-i așa?

„Poate că nu-i așa", mi-am zis eu. „Poate crede că e ceva în neregulă cu mine și-mi pune întrebările astea ca să afle – ca în cărți, când un om este lovit la cap și-l întrebi cum îl cheamă și cine este prim-ministru, ca să vezi dacă își aduce aminte." Mai erau și alte posibilități, dar acestea se conturau atât de amenințător și atât de întunecate în adâncurile imaginației mele, încât nu prea știam cum să le interpretez.

În cele din urmă, Tom a rupt tăcerea.

– În regulă, a spus el încet, știu că întrebarea pare evidentă, dar... în ce an suntem?

Acum chiar credeam că mă testează; era ciudat să mă întrebe așa ceva, deci i-am spus:

– 1945.

– 1945, a rostit Tom pe un ton oarecum egal.

– Da, am încuviințat eu.

Am presupus că avea să spună ceva atunci, dar a tăcut multă vreme după aceea, părând pierdut pe gânduri.

– De ce m-ai întrebat în ce an suntem? l-am întrebat într-un final.

Nu mi-a răspuns la întrebare. M-a privit și, apoi, mi-a adresat și el una.

– Mai locuiește cineva aici, în afară de tine și...?

Voia să spună „doamna McAndrew“, dar s-a oprit când și-a dat seama că ea nu mai locuia aici.

Am clătinat din cap.

– Întotdeauna am fost doar noi două.

– Întotdeauna? a repetat el. Faptul a părut să-l impresioneze într-un fel – bun sau rău, nu-mi dădeam seama. Adică ești aici... de multă vreme?

– Da, i-am răspuns. De când mă știu. De când eram în fașă.

– Și când a fost asta?

– Ei bine, am șaptesprezece ani. În aprilie împlinesc optsprezece.

S-a gândit la vorbele mele.

– Deci, la ce școală ai mers?

– Nu m-am dus la școală, i-am zis eu. Bunica mi-a fost profesoară.

– Ai fost școlită la domiciliu?

Am dat aprobator din cap, un pic nesigură. Nu o auzisem niciodată pe bunica folosind expresia asta.

– M-a învățat tot. Să citesc, să scriu, aritmetică... și, mai târziu, latină...

– *Latină?*

– Da. Și greacă.

Văzând că pare surprins, l-am întrebat:

– Tu nu ai învățat latină și greacă?

– Nu. Eu... A ezitat. La școala mea n-am învățat așa ceva.

– O!

Nu credeam că pot spune vreun lucru care să nu pară critic. Era imposibil să fi fost o școală prea bună.

Nu mi-a părut îngrijorat, ci mai interesat să-mi pună alte întrebări.

– Nu te-ai simțit singură? Adică, dacă ai învățat acasă, cum ți-ai făcut prieteni?

– Nu am prieteni, i-am răspuns cu sinceritate.

Era ciudat să vorbesc așa cu Tom McAllister, dar nu era neplăcut. Să mi se pună atât de multe întrebări era o experiență nouă. Și bunica îmi adresa uneori întrebări, de exemplu „Cum pare vremea astăzi?" sau „Ai dat deja mâncare la găini?" și obișnuia să verifice ceea ce îmi dăduse de învățat. Însă nimeni nu-mi pusese niciodată întrebări despre mine și despre viața mea. Bunica nu avea niciun motiv să o facă, întrucât știa deja totul, și prin preajmă nu fusese nimeni altcineva interesat să afle. Presupuneam că, dacă aș fi avut prieteni, asta ar fi făcut ei.

Am început să simt ceva nou și plăcut față de Tom. Nu puteam să spun că eram fericită, pentru că o jeleam pe bunica, dar era bine să stau acolo, cu el. Speram să rămână mai mult timp și-mi doream să continue să mă privească. Culoarea ochilor lui era cea pe care mi-o imaginasem ca fiind a mării, o nuanță delicată între verde deschis și albastru. Voiam să mai vorbim, așa că am continuat să vorbesc.

– Nu am putut să am prieteni, i-am explicat. Bunica spunea că nu este sigur ca oamenii să știe că locuiesc aici, din cauza Războiului...

M-am oprit. Știam că nu mă pricepeam să descifrez ce gândeau oamenii din expresiile pe care le afișau, pentru că n-o avusesem decât pe bunica pentru a exersa această abilitate, dar nici măcar eu n-am putut rata privirea lui Tom când am menționat din nou Războiul.

– Ce? am spus eu. Ce este?

Mi-a părut foarte reticent să vorbească.

– Are legătură cu Războiul, nu-i așa? l-am întrebat. Spune-mi odată!

– Uite, a zis el în cele din urmă, bunica ta ți-a spus că suntem în 1945, corect? Și că suntem în plin război. În cel de-al Doilea Război Mondial.

– Da, i-am confirmat și am așteptat, însă el s-a uitat în altă parte. Părea să aibă probleme în a-și găsi cuvintele. Bunica a zis că s-ar putea sfârși în curând. Că va fi pace. Asta este? Se termină?

S-a uitat la mine, dar acei ochi verzi-albaștri nu m-au putut privi prea mult; și-a mutat privirea la scara prăfuită și gresia ca o tablă de șah de dedesubt.

– Cam așa ceva, a spus în cele din urmă.

M-am întrebat dacă încerca să fie diplomat, să-mi dea o veste foarte importantă cu mare grijă, ca să nu fiu prea șocată.

Mi-am făcut curaj și l-am întrebat direct:

– S-a terminat deja?

– Da, a fost răspunsul lui.

– Ei bine, este... Am vrut să spun că este o veste minunată și era, desigur, dar apoi mi-am amintit că bunica murise. Nu trăise să vadă ziua pe care o așteptaserăm amândouă. Faptul că murise la atât de puțin timp înainte de terminarea războiului era teribil de ironic. Când? am întrebat, în schimb. Când s-a terminat?

De data asta, când Tom nu mi-a răspuns imediat, am început să mă simt nerăbdătoare. Încerca fără îndoială să fie blând, dar acum chiar voiam să aflu.

– Când? am repetat întrebarea. În urmă cu o săptămână? Acum o lună?

El s-a încruntat într-un fel.

– Spune-mi! am insistat.

– Uite, a zis Tom, nu sunt sigur că eu ar trebui să-ți explic toate astea. Chiar nu ai pe nimeni altcineva?

Am clătinat din cap.

– Nu. Am locuit mereu aici, împreună cu bunica. Fără alți oameni prin preajmă.

Am ezitat, după care am adăugat:

– Ești singura persoană cu care am vorbit, în afară de ea.

– Ce?! *Singura?*

Informația a părut să-l uluiască.

– Da. Nu puneam la socoteală și oamenii pe care doar îi văzusem de la distanță. Nu cunosc pe altcineva. Va *trebui* să-mi spui.

– O, rahat!

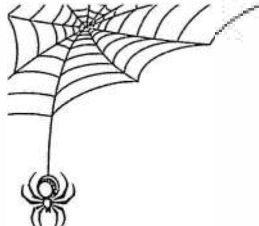
Și-a cuprins capul cu mâinile.

Habar n-aveam ce însemna asta – nu o auzisem niciodată pe bunica rostind cuvântul, și nici eu nu-l întâlnisem în cărți, dar nu părea un cuvânt frumos.

Am întins o mână și i-am atins încheietura. Era un alt lucru pe care-l făceam pentru prima dată; să ating pe altcineva în afară de bunica. I-am simțit pielea caldă și obrajii mi s-au aprins.

– Te rog! i-am zis. Spune-mi!

Și a făcut-o.



## Capitolul douăzeci și patru

– Uite, a spus Tom, nu glumești, nu? Până acum nu ai vorbit decât cu bunica ta?

Am dat aprobator din cap.

– Deci tot ce știi despre... toate lucrurile... e ce ți-a spus ea?

– Da.

– Ei bine, ce ți-a zis este în mare parte adevărat, adică, *parțial* adevărat. A avut loc un *război* care *chiar* s-a terminat în 1945. Doar că... asta s-a întâmplat cu ceva timp în urmă.

– Cu ceva timp în urmă?

Tom s-a uitat în altă parte, ca și când ar fi căutat o cale de ieșire.

– Cu mult timp în urmă, a zis în cele din urmă.

Am vrut să spun că era imposibil să fie adevărat, pentru că bunica nu m-ar fi mințit. Nu atât de *mult*. Să-mi spună că Războiul urma să se termine în curând când, de fapt, abia se terminase nu era o minciună atât de mare; poate încercase să-mi dea vestea cu blândețe. Totuși, nu m-ar fi mințit *ani la rând*.

Apoi m-am gândit la clipele în care mă aventurasem până la marginea moșiei. Totul era mereu atât de pașnic! Nu văzusem nimic care să dovedească spusele bunicii. Poate că Tom zicea adevărul. Poate că bunica mă mințise.

Era oribil să gândesc așa. Era ca și cum adevărul cu care trăisem dintotdeauna ar fi pâlpâit ca flacăra unei lumânări, întunecându-mi și luminându-mi calea.

„E doar cuvântul lui Tom, mi-am zis în sinea mea. Nu trebuie să-l ascult. Aș putea să-i spun să plece."

Totuși, nu puteam să fac asta. Chiar dacă Tom ar fi fost cel care mințea, trebuia să-i aflu povestea.

– Când? am întrebat și până și eu mi-am auzit duritatea din glas.

A urmat o pauză foarte lungă înainte ca Tom să-mi răspundă.

– În urmă cu șaptezeci și doi de ani.

Când nu i-am răspuns, a oftat și a zis:

– Suntem în 2017.

Abia mi-am găsit cuvintele.

– Nu te cred!

Chiar nu îl credeam. Erau prea multe de asimilat. Eram mai degrabă amorțită decât șocată. Ce încerca Tom să spună depășea limita posibilului.

– De ce te-aș minți? a întrebat Tom.

Nu părea enervat, ci oarecum trist.

– Nu știu, am zis brusc mânioasă. Nu te cunosc – nu știu nimic despre tine. S-ar putea să ai motivele tale. M-am gândit la ceva. Nu te-ai dus la luptă. Poate că nu ești un contestatar – poate ești un dezertor.

– E ridicol! a spus Tom. Acum *el* părea mânios. N-ai cum să fii dezertor dacă nu ai din ce război să dezertezi.

– *Tu* afirmi că nu e niciun război, am subliniat eu. De ce ar trebui să te cred? Dacă ai spune adevărul, ar însemna că bunica minte, iar ea nu ar face așa ceva.

Chiar în clipa în care am rostit cuvintele, am simțit împunsătura rece a îndoielii pe care încercam să o înăbuș.

– Dar a făcut-o, nu-i așa? a zis Tom. Nu e niciun război pentru că s-a încheiat în urmă cu șaptezeci și doi de ani. Iar ea știa, pentru că era în oraș, deci nu poți să spui că n-a știut. Te-a mințit în mod intenționat. Apoi, a părut s-o lase mai moale; vocea i s-a îndulcit. Uite ce e, probabil că a avut motivele ei. Poate credea că așa e cel mai bine...

N-am mai putut să mă uit la Tom. Mi-am plecat capul, îmbrățișându-mă singură, și mi-am lăsat părul să-mi cadă peste față, ca să mă ascundă.

– Nu te cred, am repetat eu.

Voiam să fie adevărat. Voiam s-o cred în continuare pe bunica. Și, șaptezeci și doi de ani? Era imposibil. Erau o viață de om. Gândul în sine mă îngrozea; mă făcea să mă simt de parcă înăuntrul meu m-aș fi fărâmițat. Mi-a trecut prin cap că poate exista o fantomă pe moșia Langlands, și că eu eram. Altfel, cum ar fi putut să treacă timpul atât de diferit în lumea exterioară, atât de repede încât să se fi scurs șaptezeci și doi de ani?

Tom a tăcut câteva clipe, după care a spus:

– Uite, am să-ți dovedesc. Mașina mamei e afară – așa am ajuns aici. Am să te duc în oraș și am să-ți arăt.

Clătinam din cap înainte ca el să termine măcar de vorbit. În toți acești ani, mă întrebasem cum era în afara moșiei Langlands – cum erau oamenii și orașele. Tânjisem să văd marea, întinderea de apă despre care se spunea că era atât de vastă încât cu greu mai zăreai curbura pământului. Acum, deodată, nu mai voiam să merg – nu așa, din senin, nu pe loc. În acea clipă, mersul în oraș mi s-a părut la fel de posibil ca gestul de a mă arunca de pe cel mai înalt turn al casei Langlands, știind că m-aș fi fărâmat când aș fi atins pământul.

– Nu, am spus eu gâtuit.

– Ei bine... Tom a ezitat. Dacă nu vrei să ieși, cred că pot să mă duc eu și să mă întorc cu ceva care o să-ți demonstreze că am dreptate. Aș putea să iau un ziar și să-ți arăt data.

Cuvintele lui m-au făcut să simt și mai intens îndoiala rece. „De ce să se ofere să-mi aducă dovezi dacă a inventat tot?"

Pe moment, am avut impulsul să-i spun să plece și să nu se mai întoarcă. Puteam să încerc să uit că mă rănise zicând că bunica mințea. Apoi, m-am gândit la ultima mea ieșire la marginea moșiei. Dacă l-aș fi alungat pe Tom, în cele din urmă tot acolo aș fi ajuns când aș fi rămas fără provizii, înfruntând un drum lung spre o situație necunoscută. Oricare ar fi fost adevărul, trebuia să-l aflu. Și dacă Tom spunea că putea să-mi aducă dovezi...

– Când ai să te întorci? l-am întrebat eu.

– Mâine. Sau poimâine. Depinde când pot să iau mașina. Nu e a mea, este a mamei. Și trebuie să lucrez, cu tata. Revin cât de repede pot. S-a oprit. Ar mai fi ceva. Nu vreau să mă împuști din întâmplare când mă întorc. Poți să lași chestia aia pe undeva? a întrebat și a făcut un semn cu capul spre carabină.

– Nu sunt în siguranță, i-am spus. Înaintea ta s-au întors alți oameni. Soldați. Ușa era încuiată atunci, dar s-ar putea să revină.

– Soldați?

Am dat aprobator din cap.

– Doi.

– Asta nu... Tom s-a oprit. Și-a trecut mâinile peste față, masându-și tâmplele cu vârfurile degetelor și, apoi, m-a privit cu o expresie ciudată; zâmbea, dar sprâncenele-i erau apropiate într-un soi de încruntare. Încep să cred că, la urma urmei, chiar am probleme la cap. Trăiești în 1945 și spui că are loc un război. Și că *solații* au încercat să-ți intre în casă. Și că ești o fantomă. Dacă mă întorc, ai să mai fii aici, ori îmi imaginez toate astea?

– Nu am zis că sunt o fantomă, am spus, deși ideea m-a neliniștit un pic. Exact la asta mă gândisem în urmă cu câteva minute – că poate *eu* eram fantoma din Langlands. Nu mi se părea o explicație mai bizară decât oricare alta.

– Ba da, ai zis, a rostit Tom. Când am intrat în casă. Te-am întrebat „Ești o fantomă?“ Și tu mi-ai răspuns „Da“.

– O! am spus eu. Am crezut că ai spus *Ghost*, nu *o fantomă*. Așa mă cheamă.

– *Numele* tău este *Ghost?*

Ceva din tonul său m-a deranjat.

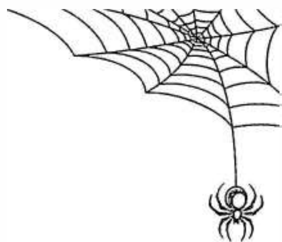
– Este o poreclă. Numele meu adevărat e Augusta.

– Augusta?

Tom și-a ridicat capul și s-a holbat la tavan, dar zâmbea. Când m-a privit din nou, a spus pe un ton destul de grav:

– Ghost este mai potrivit. Apoi s-a ridicat. Am să revin cât de curând posibil. Când am să ajung, am să claxonez de trei ori, bine? Așa ai să știi că sunt eu și nu ai să mă împuști.

Am dat aprobator din cap. L-am urmărit pe Tom coborând treptele. A traversat holul cu dale albe și negre și, când a ajuns la ușa de la intrare, s-a oprit o clipă cu mâna pe ea și s-a întors pe jumătate, ca și cum ar fi uitat ceva. Dar apoi s-a răzgândit. A plecat fără să mai spună un cuvânt, iar ușa s-a închis greoi în urma lui.



# Capitolul douăzeci și cinci

„2017“, a spus Tom McAllister.

După ce a plecat, iar sunetul motorului a amuțit la distanță, am rămas foarte mult pe trepte cu carabina în poală. Simțeam ceva sumbru – o greutate în piept ca sufocarea produsă de o înmormântare.

Bunica era moartă. Acesta era îngrozitorul adevăr gol-goluț. Oricare ar fi fost celelalte adevăruri, nu avea să mi le mai explice vreodată. Voiam să o jelesc, dar celelalte lucruri, întrebările fără răspuns, păreau să mă împiedice. Era posibil ca ea, ființa pe care o iubeam și în care aveam încredere, să mă fi mințit toată viața, iar eu să aud adevărul de la o persoană pe care abia o cunoșteam și în care nu aveam niciun motiv să mă încred?

„Șaptezeci și doi de ani.“

Părea imposibil. Luam în calcul posibilitatea ca Tom McAllister să îmi spună adevărul și, apoi eram nevoită să înfrunt monstruoasa afirmație și să mă gândesc la anii care însumau mai bine de șapte decenii, și să nu-mi vină să cred. Trebuia să fie o minciună.

„Aș fi știut“, mi-am zis în sinea mea.

„De unde?“ s-a auzit o voce firavă și insistentă dintr-un ungher al minții mele. „N-ai părăsit niciodată moșia.“

După o vreme, cearta lăuntrică a înfrânt povara pe care o simțeam. Voiam să-l cred pe Tom; nu voiam să-l cred pe Tom.

Acum, mi se părea ciudat să-mi aduc aminte cum mă ascunsesem în mansardă și-l urmărisem sosind la moșia Langlands împreună cu tatăl său. Îmi dorisem cu atâta disperare să văd un chip nou! Pe atunci, cu doar câteva luni în urmă, ideea că aș putea să stau lângă cineva de vârsta mea și să vorbim, că am putea să stăm atât de aproape unul de celălalt încât să întind mâna și să-l ating, că ne-am privi în ochi, m-ar fi încântat. Mă gândeam la acele vremuri și mi se părea că le percep prin capătul greșit al unui telescop. Păreau atât de îndepărtate, încât totul ar fi putut să i se întâmple altcuiva. Moartea bunicii îmi răpise toată bucuria.

Și nu era vorba doar despre asta. Nu știam dacă să am sau nu încredere în el. La fel era și cu bunica – nu știam dacă trebuia s-o jelesc pe persoana care mă protejase toată viața sau să urlu pentru că mă mințise în tot acest timp. Nu știam dacă Tom era salvatorul meu sau inventatorul celei mai absurde minciuni, care avea propriile intenții sinistre. Și cel mai grav era că nu puteam să-i cred pe amândoi, ci doar pe unul: pe femeia moartă sau pe bărbatul în viață. Treceam de la o convingere extremă la alta, și în timp ce pendulul oscila, nu îndrăzneam să cedez în fața vreunei emoții. Le înăbușeam pe toate, simțind că mă sufoc.

„Nu pot să aștept până se întoarce. Trebuie să aflu."

Credeam că poate mai era o oră până la lăsarea serii și știam că nu era indicat să mă îndepărtez prea mult pentru moment. Dacă îndrăzneam să încerc să mă duc în oraș, trebuia să fie dimineață. Dar puteam să mă gândesc la un singur lucru pe care eram în stare să-l fac.

După cinci minute, eram îmbrăcată cât mai călduros posibil, alergând pe potecă. Nu trebuia să merg la pas pentru că știam că

nu aş fi ajuns mai departe de poartă. Alergam și pentru că încercam să-mi depășesc starea de neliniște.

Când am ajuns la poartă și la ciudatul grilaj de peste drum, era suficient de lumină încât să văd ce fac.

Harta din bibliotecă indicase aici o clădire, un fel de căsuță sau gheretă, mult mai mică decât reședința principală. Coborând dealul, trebuia să fie în partea stângă. Harta, ca orice altceva din Langlands, nu era datată mai devreme de 1945. De fapt, credeam că anul imprimat pe ea era *1938*. Când mai fusesem pe aici, nu văzusem niciun semn al vreunei căsuțe și presupusesem că harta era inexactă; acum, mă întrebam dacă *data* era greșită, nu harta în sine. Dacă trecuseră mai bine de șaptezeci de ani, orice s-ar fi putut schimba.

De pe potecă nu se vedea nimic. Am călcat alături, pe suprafața spongioasă de mușchi și frunze. Rămășițele putrezinde ale tufelor de mure ce se întindeau pe pământ mi s-au agățat de tivul hainei când mi-am croit drum printre ele.

„Nu-i nimic aici. Nicio căsuță. A fost doar o greșeală."

Dar era. Presupun că cineva luase cărămizile cu mulți ani în urmă pentru că, de pe drum, chiar nu se vedea nimic – niciun perete, niciun coş de fum. Totuşi, fundația mai exista, ascunsă sub muşchi şi tufe de mure.

Prima dată mai mult am simțit-o decât am văzut-o. Am făcut un pas înainte și, în locul pământului moale, am simțit ceva solid. Am apăsat cu vârful cizmei și am dat peste o suprafață de piatră netedă.

După aceea, mi-a fost uşor să urmăresc linia zidurilor dispărute demult. Nu mai era niciun lucru care să indice ce fel de clădire fusese, dar era unde o arătase harta. Fusese aici în anii '40, iar acum dispăruse. Era imposibil să-mi dau seama exact câți ani

trecuseră, dar pădurea își spunea propria poveste. Trunchiurile copacilor ocupaseră spațiile în care, cândva, fuseseră camere.

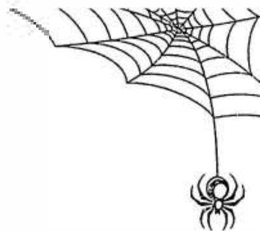
Deși soarele dispăruse, iar umbrele se înmulțeau, am rămas acolo o vreme. Odată cu apusul soarelui, temperatura scădea, și eu simțeam frigul mușcător în ciuda hainei călduroase.

M-am gândit la bunica, dar era ca și când aş fi vrut s-o ating și aş fi pipăit doar aerul. Nu o cunoscusem cu adevărat. Tot ce-mi aminteam eram fals.

„Oricum, avea dreptate într-o privință, am gândit cu amărăciune: nu pot să am încredere în nimeni."

M-am întors și mi-am târșâit picioarele spre casă. Era întuneric de-a binelea când am ajuns; dacă n-ar fi fost lumina lunii, m-aş fi chinuit să-mi găsesc drumul. Am intrat în casă, am încuiat ușa în urma mea și, apoi, m-am dus în bucătărie să mă încălzesc. Nu aveam niciun motiv să-mi mai petrec o noapte acolo. La urma urmei, cui i-ar fi păsat dacă toate celelalte camere, atât de întunecate și de reci, ar fi rămas goale?

Am aprins o lampă și, lângă flacăra galbenă, mi-am făcut o ceașcă de ceai cu ultima lingură de zahăr, fără lapte. Nu-mi era deloc foame. M-am așezat la masa de lemn de pin cu ceaiul în fața mea, ascultând ticăitul ceasului din bucătărie. A trecut o vreme până mi-am dat seama că plângeam.



# Capitolul douăzeci și șase

Tom McAllister s-a întors a doua zi. A venit cu mașina și a claxonat de trei ori, așa cum zisese că avea să facă.

Mă întrebasem dacă într-adevăr urma să revină. Ziua precedentă îmi părea întru totul ciudat de ireală, ca și când m-aș fi trezit dintr-un vis febril. Dacă Tom nu s-ar fi întors, aș fi putut să accept situația.

„Bunica a murit."

Moartea ei era cel mai ușor de „procesat". Știam că un lucru teribil o forțase să mă părăsească.

„Bunica m-a mințit."

Încă încercam să înțeleg asta. Tot nu-mi venea a crede – nici măcar după ce văzusem ruinele căsuței sub resturile vegetale din pădure. Douăzeci și patru de ore erau prea puține ca să dezleg misterul celor șaptesprezece ani.

„Am stat de vorbă cu Tom."

Era cel mai ciudat lucru dintre toate. Am stat atât de aproape unul de celălalt, încât i-am văzut pulsând vena de la gât și culoarea *genelor*. Mi-a plăcut cum arăta după ce a trecut peste șocul de a mă vedea – mi-au plăcut expresiile care i-au traversat chipul.

În dimineața aceea eram neliniștită, așteptând să văd dacă avea să vină. Spusese că era posibil să nu se întoarcă în acea zi, ci în următoarea, dar eram nerăbdătoare. Așa că mi-am împletit

părul lung și m-am ocupat de lucrurile care trebuiau mereu făcute prin casă: am spălat vesela de la micul dejun, am curățat masa și am măturat podeaua din bucătărie. Apoi, m-am îmbrăcat cu un palton vechi ca să nu-mi fie frig și am ieșit să hrănesc găinile și să aduc mai multe lemne pentru sobă. Era o zi senină și fără precipitații și era plăcut afară, dar, dacă eram sinceră cu mine însămi, voiam să aud sunetul unui motor de mașină. Și, bineînțeles, a venit mai târziu în acea dimineață. Am auzit mașina venind și am privit din pridvorul de piatră până am văzut că era Tom, după care m-am îndreptat spre el.

– Ghost! a spus cu un zâmbet.

Numele părea să-l amuze. În brațe avea o mulțime de lucruri, dar nu m-a lăsat să mă uit chiar atunci la ele. A spus că voia să le lase jos, așa că am intrat în casă și l-am condus pe coridor, spre bucătărie.

– Vrei un ceai? Mă tem că nu mai am nici lapte, nici zahăr, am adăugat după aceea.

– Dacă vrei, aș putea să-ți cumpăr din oraș, a spus Tom și, apoi, a părut surprins de propria-i sugestie.

Fără să se gândească, zisese că avea să revină pentru a treia oară. Totuși, n-a vrut ceai. Nu puteam să-l învinovățesc; așa simplu și neîndulcit, avea un gust oribil.

Tom a lăsat lucrurile pe masă. Trei dintre ele erau reviste. Știam ce erau pentru că în bibliotecă aveam exemplare din *Country Life*[1], toate foarte subțiri, fragile și doar cu imagini alb-negru. Copertele acestora erau foarte colorate și strălucitoare.

Mai era și o cutie cu bomboane de ciocolată și, în clipa în care am citit cuvintele de pe partea laterală, am început să salivez. Nu-mi dădusem seama că-mi lipseau dulciurile atât de mult. Sau chiar senzația de sațietate, după ce mâncam. De la dispariția

---

[1] Viața rurală (n.tr.)

bunicii, îmi era foame cea mai mare parte a timpului, pentru că uitam să gătesc sau pentru că folosisem deja cele mai bune ingrediente. M-am uitat cu jind la bomboanele de ciocolată, cu greu venindu-mi a crede că erau pentru mine.

– Am coborât până la poartă seara trecută, am zis eu. Știi tu, cea de la marginea pădurii. Cândva, acolo era o clădire, o căsuță sau o gheretă.

– Da? a spus Tom.

– Am găsit o hartă din 1938. Pe atunci exista o clădire, dar acum au mai rămas doar câteva pietre în pământ.

Am întins mâna și am atins una dintre reviste, simțind luciul neted și uitându-mă mai degrabă la imaginile intens colorate de pe copertă decât la Tom.

– A trecut mult timp, nu-i așa? am întrebat eu.

– Mda.

Tot nu puteam să mă uit la el. Altceva voiam să-l întreb.

– Unde este bunica?

S-a lăsat liniștea cât Tom s-a gândit la întrebarea mea.

– Nu știu, a spus în cele din urmă. A fost dusă la spital cu ambulanța, în caz... ei bine, în caz că puteau să o ajute cumva. A ezitat. Și presupun că lasă cadavrul la morga spitalului până reușesc să-i contacteze familia ca să organizeze înmormântarea.

– În afară de mine, nu avea alte rude, am spus eu.

– Ei bine, presupun că cineva ar fi trebuit să vină să verifice, a zis Tom.

– Au fost cei doi bărbați, am subliniat eu. Soldații.

– Era imposibil să fie soldați. Ai uitat că Războiul s-a terminat?

– *Chiar au venit,* i-am răspuns. Știu ce am văzut.

Tom s-a gândit.

– Cum arătau soldații?

– Purtau uniforme negre.

– Și erau mai voinici?

Am dat aprobator din cap.

– Erau polițiști, nu soldați. Probabil au venit să vadă dacă aici locuiește vreo rudă de-a doamnei McAndrew.

– Și eu m-am ascuns de ei, am zis încet.

Sentimentul că Tom știa mai bine decât mine ce văzusem era derutant. Deodată, am vrut să mă așez. Am luat loc pe unul dintre scaunele din bucătărie, mi-am sprijinit coatele de masă și capul în mâini. Eram obișnuită cu lipsa experienței privind lumea exterioară, dar acum, ignoranța mea părea să se extindă îngrozitor în toate direcțiile, ca o mlaștină vastă plină de pericole și capcane. Era adevărat că bărbații pe care îi văzusem erau polițiști, și nu soldați? Ar fi trebuit să le deschid ușa? Dar dacă nu aveam niciun motiv să mă tem de ei, de ce insistase bunica să mă ascund? Nimic nu mai avea sens.

Tom și-a tras un scaun și s-a așezat la masă, în fața mea.

– Uite, a spus el, nu-ți face griji în legătură cu asta. Ai să-ți dai seama mai târziu cum trebuie să procedezi. Nu este împotriva legii să nu răspunzi la ușă atunci când vine poliția.

– Dar ce vor face? am întrebat.

– Cu bunica ta? Nu știu. Presupun că o vreme o să rămână cu cei fără familie și că apoi o să fie îngropată sau incinerată. Dacă vrei, aș putea să încerc să aflu.

– Nu! am zis eu deodată. Nu vreau să știu.

Știam că par irascibilă și că probabil mai târziu *aș fi vrut* să aflu, dar, pe moment, nu prea voiam. Nu voiam să iau decizii cu privire la înmormântare; o voiam pe bunica în fața mea, vie și nevătămată. Voiam să o apuc de umeri și să o întreb *de ce* îmi făcuse asta – *de ce?* Mă lăsase singură într-o lume pe care nu o înțelegeam și habar n-aveam de ce o făcuse.

Eram furioasă și pe mine. Cu cât mă gândeam mai mult la asta, cu atât mai naivă și credulă mi se părea că am fost. În noaptea în care hornul s-a prăbușit prin acoperiș, m-am gândit imediat că moșia Langlands fusese bombardată; mi-am imaginat avioane zburând peste acoperișuri și turnuri. M-am gândit la Război, și totuși, bunica nu a părut să se teamă deloc. Fusese extrem de calmă.

„Mă îndoiesc", mi-a răspuns când i-am zis pe nerăsuflate că am fost bombardate. De ce nu mi-am dat seama că nu se temea pentru că știa că nu fusesem bombardate, că era, practic, imposibil?

„Proasto, proasto!" m-am ocărât singură. Situația mă făcea să mă întreb dacă greșeam încrezându-mă în Tom, dar ce opțiune aveam? Nu mai cunoșteam pe nimeni altcineva, iar el spusese că avea să-mi aducă dovezi ca să-mi demonstreze că zicea adevărul.

Am tras revistele spre mine. Nu-mi era greu să descifrez datele tipărite pe coperți. Pe două scria „Martie 2017", iar pe cea de-a treia „Februarie 2017." Nu puteam să-mi imaginez cum ar fi putut cineva să creeze astfel de lucruri doar ca să susțină o minciună. Trebuiau să fie adevărate.

Prima pe care am deschis-o era *National Geographic* – era plină cu cele mai frumoase fotografii pe care le văzusem vreodată, și toate color. Erau atât de strălucitoare, încât aduceau mai mult cu cele mai strașnice tablouri din casa Langlands decât cu niște fotografii.

M-am uitat la mai multe fotografii de-ale unui mare oraș și, apoi, la ale unei mașinării strălucitoare și aerodinamice căreia puteam doar să-i ghicesc scopul. Mi se părea că viața din această lume era la fel de diferită de viața în Langlands cum erau și imaginile color de cele sepia din casă. Aproape toate lucrurile din Langlands erau ușor pătate de trecerea timpului. Lemnăria era roasă, covoarele și draperiile erau decolorate, iar camerele în care

intram rareori erau acoperite de un strat subțire de praf cenușiu. Până și paginile cărților din bibliotecă se îngălbeneau.

Afară, totuși, oamenii care se îmbulzeau pe străzi purtau un curcubeu orbitor de diverse culori, unele dintre ele atât de vii încât păreau să lucească. Totul era intens luminat. De pe străzi și din mașini și clădiri, lumina se revărsa atât de uimitor încât mă întrebam cum de nu îi orbea pe oameni. Și cum de mai puteau să doarmă? Părea că noaptea fusese alungată de acolo. În plus, era clar că în astfel de locuri nu era niciun război. Cum ar fi putut cineva să se ascundă de bombele lansate din aer, când toate clădirile își dezvăluiau existența cu lumini atât de strălucitoare?

Cu un sentiment ciudat, ca un nod în piept, am terminat de răsfoit *National Geographic.*

„Minciuni. Numai minciuni."

Cumva, minciuna despre Război părea cea mai gravă dintre toate. Visasem bărbați care înaintau cu greu prin noroi, înfășurați în sârmă ghimpată, uciși de focurile de armă; îmi imaginasem gazele, sângele și țipetele. Însă acele lucruri erau istorie; se sfârșiseră demult. Mă simțeam de parcă bunica încercase să mă facă să mă port cum trebuia pretinzând că aveam o boală cumplită. Nu era corect să spui așa ceva, dacă nu era adevărat.

Am deschis cea de-a doua revistă, plină de imagini cu case în care se aflau oameni. Erau interioarele acelor clădiri fantastic luminate pe care le văzusem în fotografiile din *National Geographic.* Camerele erau decorate în culori îndrăznețe, ca ale pietrelor prețioase. Unele erau incredibil de simple, însă una dintre case era sigur veche, înfrumusețată cu ajutorul tuturor materialelor și al tehnicilor pe care lumea modernă putea să le ofere. Pe polița din spatele camerei de zi erau doi fazani argintii, ca aceia care stăteau așezați față în față pe dulapul din holul casei Langlands. O vreme, am fixat fotografia cu privirea. Era ciudat să văd ceva atât

de cunoscut într-un astfel de decor, însă dovedea legătura dintre viața mea de aici și cea de afară. Lucrurile din reviste nu erau imaginare, erau *adevărate*.

– Ce este asta? l-am întrebat pe Tom McAllister când am ajuns la mai multe fotografii cu bucătării pline de obiecte necunoscute.

El a venit lângă mine, iar eu i-am conștientizat apropierea când s-a aplecat peste umărul meu ca să se uite. L-am auzit inspirând.

– Este o mașină de spălat vase, mi-a răspuns Tom. Pui farfuriile și restul veselei înăuntru, iar mașina le spală.

– Și aceea?

– E o mașină de spălat. Pentru haine.

– Sunt două.

– Probabil cealaltă este un uscător – ca să usuce hainele.

– Și acela?

– Este un cuptor cu microunde. Ca să gătești, a adăugat când și-a dat seama că nu însemna nimic pentru mine.

– Cum? Nu ai cum să aprinzi focul.

– Cu unde electromagnetice. Mi-a aruncat o privire. Nu are niciun sens pentru tine, nu-i așa?

Irațional, m-am trezit enervându-mă. Îmi dădeam seama că Tom încerca doar să-mi fie de ajutor, dar...

– Crezi că sunt proastă, am spus eu.

– Nu, a zis el, mult prea repede. Bineînțeles că nu. N-ai mai văzut niciodată unul, deci de unde să fi știut?

– Este neobișnuit? am întrebat, arătând spre obiect. Adică, este nou? Sau toată lumea îl știe?

– Nu este chiar atât de nou, a fost răspunsul lui. Aproape toți au unul.

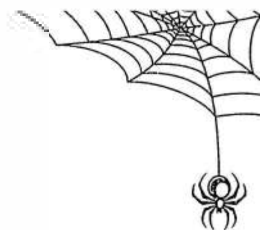
M-am uitat la poze și m-am gândit că bunica nu numai că ar fi trebuit să-mi spună despre lucrurile astea, dar ar fi fost firesc să

fi și cumpărat unele. „O mașină de spălat vase! N-aș fi fost nevoită să scot apa cu pompa și să o încălzesc pe plită de fiecare dată când trebuia să spălăm. Am fi putut să avem o mașină care să ne spele și să ne și usuce hainele, în loc să le spălăm pe toate manual."

Mă înfuriam prea mult; mă temeam să nu-mi pierd controlul. Am închis revista cu imaginile-i fermecătoare și am împins-o departe de mine.

Nu ar fi trebuit să mă uit pe cea de-a treia revistă. Aș fi putut să-i spun lui Tom că sunt obosită, că aveam să o citesc mai târziu. Înlăuntrul meu însă, acum, se năștea o nechibzuință amară. Voiam să aflu totul, să știu cât de înapoiată eram față de lume, cât de profund mă trădase bunica.

Revista asta nu era despre case sau orașe, ci numai despre oameni – femei și fete care purtau paltoane, rochii și chiar pantaloni. Am văzut fotografia unei fete cam de-o vârstă cu mine care era îmbrăcată cu o pereche de pantaloni strâmți, croiți din același bumbac albastru cu țesături în diagonală ca ai lui Tom McAllister, și o cămașă ce părea făcută din mici solzi argintii suprapuși. Unele cămăși păreau să dezvăluie alarmant umerii, iar rochiile alunecau ușor pe coapse. O serie de fotografii înfățișau doar femei în vârstă în haine mai colorate și mai îndrăznețe decât orice îmbrăcasem eu vreodată. Toate aveau chipuri frumoase și perfecte și fiecare dintre ele, fără excepție, avea părul scurt – adică în comparație cu al meu. Unele – în mod șocant – erau la fel de scurt tunse ca Tom, și părul niciuneia nu depășea nivelul umerilor. Niciuna nu avea părul ca al meu, care-mi trecea de umeri și-mi ajungea dincolo de talie și șolduri, încât mereu păream să înot în el. Brusc, m-am văzut prin ochii lui Tom McAllister; mi-am dat seama că, în situațiile în care îmi doream să fiu interesantă sau cel puțin normală, eram ridicolă și, în cele din urmă, mi-am pierdut controlul.



# Capitolul douăzeci și șapte
## Tom

Când se întâmplă, mă ia prin surprindere. Stă acolo și frunzărește ultima revistă când, deodată, o ia razna pur și simplu. Apucă strâns paginile până mototolește hârtia în pumni și, apoi, trage de file încercând să o sfâșie în jumătate. Nu reușește, așa că le rupe, suspinând groaznic – pare că țipă.

Sunt tot lângă ea, dar nu cred că-și amintește măcar că mă aflu acolo. Rupe revista în bucățele și o „mătură“ cu brațul de pe masă, odată cu ceașca de ceai și farfuriuța. Următorul distrus e ceainicul, care se izbește de dalele de piatră. Pe masă este o cutie de lemn plină cu tacâmuri și, în clipa în care aceasta ajunge pe podea, se aude un zgomot teribil când cuțitele, furculițele și lingurile se împrăștie peste tot.

Îmi revin în simțiri abia când se întinde spre cutia pentru ceai. Deja a rămas fără zahăr. Dacă o aruncă și pe aceea, o să bea numai apă caldă. Mă deplasez și o iau chiar eu.

Apoi își lasă capul pe brațe și plânge.

Cu foarte mare grijă, îi ating umărul cu o mână.

La început, nu cred că observă, însă, după aceea, se ridică un pic, se sprijină de mine și plânge până la epuizare.

Cel puțin așa cred eu, că s-a extenuat. Se oprește din plâns și se șterge la ochi, după care se ridică de pe scaun și se duce în

celălalt capăt al bucătăriei, unde se află un bufet cu rafturi pline de farfurii. Pentru o clipă, cred că o să înceapă să arunce și vesela, dar deschide unul dintre sertare. Când văd ce scoate, sunt atât de șocat că rămân tablou.

– Nu o face! îi spun și înaintez câțiva pași, dar apoi mă opresc pentru că ține o foarfecă. Pare imensă în mâna ei. Nu e micuță, de tăiat hârtie, ci foarte mare, cu vârfuri ascuțite. Las-o jos, Ghost! zic și mă simt cam rău când mă gândesc la ce ar putea să facă. Nu te răni! Nu merită!

Ea mă privește calmă ca niciodată. Apoi, își ia cosița împletită care-i atârnă peste un umăr și-o ciopârțește.

– Nu face asta! îi strig îngrozit.

– De ce nu? mă-ntreabă ea. Nimeni nu-și mai poartă părul așa.

– Știu, dar...

O fixez cu privirea. Este prea târziu. Și-a tăiat-o deja pe jumătate. Continuă și se chinuiește un pic pentru că părul este atât de des încât îi este greu să-l cuprindă între lamele foarfecii. Când termină, tot părul alunecă pe podea ca un șarpte. Stă locului cu foarfeca în mână, respirând greoi de parcă ar fi alergat.

O lasă pe masă și-și piaptănă părul cu degetele. Tot este lung, trecându-i de umeri, dar vârfurile sunt inegale acolo unde le-a ciopârțit.

– Poți să închizi gura, Tom, spune ea, iar eu îmi dau seama că stau cu gura căscată.

Pentru o clipă sau două își privește vârfurile ciuntite și apoi zice:

– Nu pot să termin singură. Va trebui s-o faci tu.

– Ce? întreb eu. Nu știu cum.

– Trebuie să te descurci mai bine decât mine. Nu văd vârfurile cum trebuie la spate. Ia foarfeca și mi-o întinde. Haide!

Dacă ziua devenea din ce în ce mai ciudată, acum e ireală. O fată mă roagă să o tund cu foarfeca de bucătărie. Nu pot să-mi imaginez vreo altă fată pe care am cunoscut-o cerându-mi așa ceva.

Fără tragere de inimă, iau foarfeca.

– Atunci, întoarce-te, îi spun, iar ea se întoarce cu spatele la mine.

Mă uit la părul ei. Mai are destul, în ciuda pletelor tăiate. Îl ating ușor, încercând să netezesc vârfurile ca toate să fie bine întinse înainte să le tai.

– N-am mai tuns niciodată, îi spun.

– Nici eu, îmi răspunde ea.

Așteaptă. Vârfurile arată de parcă ar fi fost tunse cu foarfeca de grădină. Mi-ar fi fost greu să înrăutățesc situația. Aliniez lamele foarfecii și tai pentru prima dată, cu grijă.

Ghost se mișcă ușor.

– Rămâi nemișcată! îi spun. Urmez linia vârfurilor, străduindu-mă din răsputeri să tai drept. Probabil că greșesc. O coafeză adevărată i-ar ține vârfurile cu degetele și ar tăia de-a lungul lor, dar nu știu cum să fac asta.

Mișc foarfeca dintr-o parte în cealaltă și apoi revin, încercând să îndrept vârfurile inegale. Mă las pe spate și-mi privesc opera. Nu e atât de rău pe cât mi-aș fi imaginat. Las foarfeca și, încet, îi pieptăn părul cu degetele, atingându-i ceafa și făcând-o să se înfioare. Și acela e momentul în care mă gândesc să o sărut.

Deodată, din neîndemânare, îi prind părul – cred că o doare.

– Scuze! îi spun cu stângăcie și-mi scot cu grijă degetele din părul ei. Cred că am terminat.

Ea se întoarce cu fața la mine și-și ridică mâinile, trecându-și-le prin păr.

– Pare ușor, spune fata.

Nu îi zic nimic. Cu părul mai scurt, seamănă mai mult cu o fată obișnuită și mai puțin cu fantoma din casa Langlands. Pare normală și foarte drăguță.

Își întoarce capul dintr-o parte în alta, simțindu-și părul cum se mișcă.

– Îți stă bine, spun în cele din urmă.

– Este mai bine, zice ea. Pentru prima dată, văd un zâmbet pe chipul ei – însă dispare la fel de repede cum a apărut. Este din nou serioasă. Îmi cer scuze. În legătură cu cele întâmplate acum... Pur și simplu... mi-am pierdut cumpătul.

Eu ridic din umeri.

– Nu-i nimic – doar că ai rămas fără ceainic și fără ceașcă.

Se gândește la asta.

– O să trebuiască să mă uit să văd dacă avem alt ceainic.

– Sau poți să cumperi pliculețe cu ceai, îi spun eu. Dacă-l faci numai pentru tine, e o variantă bună.

– Îmi cumperi tu, Tom? Și niște zahăr?

Uitasem de asta.

– Mda, îi răspund.

– Când te întorci?

– Nu știu. Nu pot să iau mereu mașina. Nu este a mea, e a mamei.

Din întâmplare, am una în plus, dar nu-i spun. Mai întâi, vreau să mă gândesc un pic la faptul că am vrut să o sărut. Mi se pare că ar fi greșit chiar dacă ar fi vrut să o fac, ca și când i-ai fura ceva unei persoane, fără ca ea să știe. Înțelege măcar ce i-a făcut bunica ei? Mă gândesc la cum și-a pierdut cumpătul, spărgând obiectele din bucătărie – și asta după ce s-a uitat la câteva reviste. Și ce o să se întâmple când o să iasă și o să vadă lumea reală? O să aibă nevoie de ajutor, nu de sărutări, și poate de mai mult ajutor decât poate oferi un singur om.

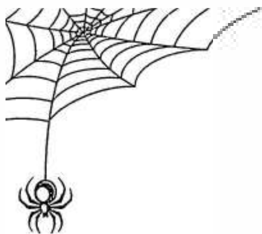
Îi spun lui Ghost că am să încerc să revin cândva în următoarele câteva zile, fără să fiu precis. Presupun că înțelege mesajul pentru că mă însoțește până la ușa de la intrare și, chiar în clipa în care urc în mașină, îmi zice:

– Tom, îmi pare rău că m-am pierdut cu firea! Ai să te întorci, nu-i așa?

Eu dau aprobator din cap.

– Bineînțeles că da.

Când mă îndepărtez, mă uit în urmă, iar ea stă în pridvorul de piatră și mă privește plecând, părul acum mai scurt fluturându-i în vânt, iar eu mă gândesc: „Am să revin?“



# Capitolul douăzeci și opt
## Ghost

Tom nu a venit a doua zi, și nici în următoarea. Mi-am spus că nu prea mă puteam *aștepta* să se întoarcă atât de curând. Avea viața lui, una pe care-mi era greu să mi-o imaginez. Însă din cauza celor întâmplate în bucătărie, eram îngrijorată că nu avea să mai revină niciodată. Am sfâșiat chiar în fața lui revistele pe care mi le adusese. Am țipat ca o zână ce prevestește moartea. Nu reușeam să-mi închipui cum i s-a părut faptul că a trebuit să mă ajute să mă tund, dar nu aveam niciun regret în privința *asta*.

Și, apoi, mai rămânea chestiunea părerii mele despre Tom. Ce trebuia să cred despre el – ce trebuia să simt?

După ce a plecat și m-am întors în bucătărie, am văzut bomboanele de ciocolată pe care-mi le adusese. Concentrându-mă asupra revistelor, uitasem de ele; nici măcar nu i-am mulțumit. Am deschis cutia și le-am văzut pe toate ordonate într-o tăviță. Am vrut să încerc una și să le păstrez pe restul pentru mai târziu, dar după ce am gustat-o pe prima și am simțit pe limbă explozia de dulceață, mi-am dat seama cât de mult îmi lipsise zahărul. După aceea, nu m-am mai putut opri. În afară de două, le-am mâncat pe toate, iar acelea mi-au rămas din cauză că începea să-mi fie greață. Apoi m-am simțit vinovată și oarecum neliniștită, întrebându-mă dacă toate lucrurile din lumea lui Tom erau la fel de irezistibile ca

bomboanele și dacă m-ar fi atras ca nevoia de laudanum. În ciuda acestui fapt sau poate datorită lui, îmi doream să-l revăd.

Să fiu singură în Langlands era mai greu ca înainte. Fiecare colț al casei era bântuit de prezența invizibilă a bunicii, însă acum nu știam dacă să o jelesc sau să fiu furioasă pe ea. Mă duceam într-o cameră să caut ce-mi trebuia și vedeam ceva de-al ei: o carte care nu avea să fie niciodată citită până la final sau un set de borcane care n-ar mai fi păstrat dulceața pentru care erau destinate. Mă învăluia sentimentul unei pierderi groaznice, și apoi îmi aduceam aminte de șocul de a-l auzi pe Tom spunând „șaptezeci și doi de ani", iar durerea se dizolva într-o mânie amară și intensă care părea să mă otrăvească. Cel mai grav era că nu știam *de ce* bunica îmi făcuse asta. Era moartă; oricât îmi doream să o apuc de reverele paltonului și să o scutur până mi-ar fi spus adevărul, nu mai puteam să o fac niciodată. Mă înstrăinase de restul lumii și probabil că nu aveam să aflu motivul nicicând. Și totuși, trebuia să fie unul. De ce se temea atât de mult? Ce credea că s-ar fi întâmplat dacă aș fi avut contact cu lumea exterioară?

Erau momente în care lumea pe care am zărit-o în revistele arătate de Tom părea ireală. Langlands era acolo, așa cum fusese dintotdeauna, plină de lucruri cunoscute și cerându-mi să-mi îndeplinesc sarcinile pe care le avusesem mereu: să tai lemne, să încălzesc apa ca să spăl rufele. A crede în lumea lui Tom – cu orașe minunat luminate și aparate domestice menite să-ți ușureze viața – în timp ce trăiam în continuare în Langlands era ca și cum aș fi încercat să cred în rai, în vreme ce mă chinuiam zi de zi. În schimb, îmi era foarte greu să nu cred ce vedeam în fața ochilor.

În a treia zi, am început să cred că Tom nu avea să revină niciodată în Langlands. Acum, totul depindea de momentul în care urma să rămân fără provizii și să-mi încerc norocul de una singură în lumea exterioară.

Când am auzit semnalul stabilit – cele trei zgomote scoase de claxonul mașinii – și am ieșit ca să-l văd coborând din vehicul, am fost atât de mulțumită încât am fugit spre el pe pietriș, iar Tom a fost și el încântat ori luat prin surprindere, pentru că și-a deschis brațele, iar eu am alergat către îmbrățișarea lui.

Crezusem că era rău fără zahăr; era mai rău fără compania unei alte persoane. Am fost atât de entuziasmată să-l văd, că nu m-am gândit dacă era bine sau nu să-l îmbrățișez. Am făcut-o pur și simplu. M-a luat în brațe, iar eu m-am sprijinit de el, lăsându-mi capul pe umărul său. Mirosea frumos; se dăduse cu un soi de apă de colonie care mirosea la fel de amețitor ca bomboanele de ciocolată pe care le mâncasem.

Tom m-a ținut câtă vreme m-am agățat de el, însă era oarecum rigid; am simțit asta și am presupus că era uimit de îndrăzneala mea. Poate chiar șocat. Mi-am impus să mă retrag.

– Scuze! i-am zis și am încercat să zâmbesc, pentru a-i arăta că nu era mare lucru. Eram doar încântată să te văd. Mă gândeam că e posibil să nu te mai întorci.

Am zărit cumva urma unei expresii traversându-i chipul când am spus asta? Nu eram sigură. Apoi mi-a zâmbit pe jumătate.

– Am adus ceai și zahăr. Și asta.

A căutat ceva în mașină și mi-a dat-o.

– Ce este?

– O băutură. Nu, nu o agita!

Am ținut obiectul plină de îndoială. Recipientul metalic viu colorat era foarte rece. Mi se părea că arată ciudat, mai mult ca o cutie de vopsea sau de cremă de lustruit decât ca o băutură.

Tom mi-a adus și altele: struguri, o pâine și o cutie de lapte. Le-a dus pe toate în casă și în bucătărie, unde le-a lăsat pe masă, timp în care l-am urmărit ținând în mâini cutia de metal.

– Uite, mi-a zis el. Așa se deschide.

Mi-a dat-o înapoi.

– Să o torn într-un pahar?

El a ridicat din umeri.

– Poți să bei și din cutie. M-a urmărit, după care a râs. Era prima dată când o făcea, iar sunetul era plăcut. I-am zâmbit la rândul meu, într-o doară.

– Este ciudată.

– E acidulată, mi-a spus. Să nu o bei prea repede.

Nu era niciun pericol. Băutura mi se părea interesantă, însă nu puteam să hotărăsc dacă-mi *plăcea* sau nu.

Și Tom avea o cutie, așa că am presupus că lui *chiar* îi plăcea. A început să se plimbe prin bucătărie cu ea în mână, uitându-se la toate: la bufetul cu farfurii, la plită, la tigăile care atârnau pe perete. N-am putut să nu-l urmăresc cu privirea. S-a uitat la tot, mai puțin la mine, după care a zis:

– Era cât pe ce să nu mă întorc.

– O!

Nu am știut ce altceva să zic. Cu o clipă înainte, fusesem încântată că se întorsese; acum eram cuprinsă de o dezamăgire rece. Nu vrusese să o facă.

S-a întors cu fața la mine și m-a privit în ochi, însă extrem de serios.

– Uite, Ghost, nu sunt sigur că procedez corect. Nu sunt cea mai potrivită persoană... A oftat. Nu știi cum o să fie când o să se afle, știi tu, că locuiești aici de ani de zile, crezând că suntem în al Doilea Război Mondial. Probabil că nici nu ai să poți să rămâi în casa asta.

– De ce nu? i-am cerut să-mi spună, mult mai indignată decât mă simțeam. Sentimentul rece era mai intens; groaza teribilă și care mă amorțea sporea în mine. Aici este căminul meu.

– Pentru că oamenii vor fi interesați. *Prea* interesați. Și, chiar și fără *ei*, sunt tot felul de funcționari care vor vrea să se implice. Faptul că bunica ta te-a ținut aici, fără să te lase să te duci la școală, înseamnă că te-a abuzat sau așa ceva. Vor vrea să facă investigații. Ai nevoie de ajutorul unei persoane mai potrivite decât mine. Nici măcar nu sunt sigur că *pot* să te ajut. Adică, nu suntem rude. Probabil ar trebui să fii cu familia ta, dacă ai una, pe undeva.

– Nu am, i-am răspuns. Și chiar dacă aş avea neamuri, nu vreau să plec să locuiesc cu ele. Eu trăiesc *aici*. În Langlands.

– Nu înțelegi. Când oamenii vor afla, nu te vor lăsa în pace.

– Păi, de ce trebuie să spui cuiva? l-am întrebat.

Tom m-a privit cu ochi mari.

– Pentru că... nu poți să stai aici de una singură pentru totdeauna.

– De ce nu? Acum eram iritată. Nu ştiu nimic despre aparatele voastre de gătit electromagnetice, dar ştiu cum să mă descurc cu toate aici, în Langlands.

– Da, dar nu poți să cultivi singură tot. Ți-ar trebui lucruri din oraş și, dacă te duci acolo... A amuțit.

– M-ar observa, nu-i aşa, din cauza hainelor stupide?

Tom a oftat din nou.

– Cam... ies în evidență.

Știam că avea dreptate și că, practic, îl forțasem să o spună, dar tot mă simțeam jignită.

– Uite, ai putea să mă ajuți cu asta. Ai putea să-mi aduci alte haine, ca să arăt ca toți ceilalți. Nu mi-a zis nimic, așa că am continuat. Te rog, Tom! *Te rog!*

M-a privit, iar eu am zărit umbra unui zâmbet.

– Mda, mă și văd ducându-mă la Primark și cumpărând haine pentru fete. Apoi a scuturat din cap. Trebuie să mă gândesc la asta, Ghost.

Mi-am amintit-o pe bunica vorbind despre faptul că fusese nevoită să mă țină acolo, în Langlands, indiferent dacă procedase bine sau nu.

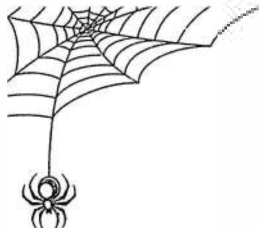
„Peste două luni ai să împlinești optsprezece ani și nu ai să mai fii o copilă în ochii nimănui. Multe lucruri au să se schimbe atunci, Augusta", îmi spusese ea.

– Tom, ai zis că s-ar putea considera abuz faptul că bunica nu m-a trimis la școală. Ei bine, în aprilie împlinesc optsprezece ani. Nu mai sunt o copilă. Așadar, cum să conteze?

După ce m-a auzit, Tom a tăcut o vreme, dar a părut nefericit.

– Am să fiu adultă, am spus eu. Și atunci am să pot trăi aici de una singură dacă vreau, nu-i așa? L-am privit rugător. Nu trebuie decât să păstrezi secretul până atunci. Nu sunt nici măcar două luni. *Te rog!*

Tom a dat aprobator din cap.



# Capitolul douăzeci și nouă
## Tom

Vești proaste. Știu că sunt vești proaste chiar dacă dau din cap, iar Ghost spune „Mulțumesc, Tom, îți mulțumesc din suflet!"

Presupun că are dreptate. *Are* aproape optsprezece ani. Nu are rost să se afle că nu este înscrisă la școală. Dacă se află totul, viața ei nu-i va mai aparține.

Totuși, nu trebuie doar să-mi țin gura. Va avea nevoie de diverse lucruri – de zahăr, pâine, lapte, și câte și mai câte. Asta înseamnă să împrumut mașina mamei, iar ea sigur îmi va pune întrebări. Și nici măcar nu se va termina aici. O aniversare nu este magică. Ghost nu va putea, brusc, să se adapteze la viața din secolul XXI. Până astăzi, nu a văzut o cutie de Irn Bru[1]. N-a văzut niciodată un cuptor cu microunde. Este posibil pentru cineva să recupereze șaptezeci și doi de ani pierduți? Nu știu.

Cu toate acestea, știu că vreau să o ajut. Parțial, ca să-i fac în ciudă bătrânei pentru că, indiferent de motivele ei, a procedat greșit; a distrus viața unei persoane. Dar, în principal, vreau să o fac pentru *ea*. Pentru Ghost.

N-am cum să n-o admir. N-a trecut mult timp de când a aflat că tot ce i s-a spus de-o viață întreagă este o mare minciună, și încă rezistă. Și, în după-amiaza aceea, a avut curaj să coboare

---

[1] Băutură răcoritoare carbogazoasă scoțiană (n.tr.)

treptele așa, gândindu-se că avea să-i oprească pe soldați cu o carabină veche.

Totuși, nu este doar atât. Nu e ca toate persoanele pe care le-am cunoscut. Chiar și cu părul mai scurt, este diferită, diferită într-un fel care mă face să o tot privesc. Având în vedere că mi-am spus deja că nu am să o fac, îmi amintesc mai des decât ar trebui momentul în care m-am gândit să o sărut. Și acum, când mă roagă să o ajut cu ceva, vreau să-i spun „da" chiar dacă, probabil, *este* o idee proastă.

Oricum, promit să-i păstrez secretul, iar ea mă întreabă:

– Și cum rămâne cu hainele, Tom? Mă ajuți să le cumpăr?

Mă gândesc la asta.

– Depinde ce vrei, Ghost. Nu-i o problemă să cumpăr zahăr, ceai și altele asemenea, dar nu am destui bani ca să-ți cumpăr o garderobă cu totul nouă. Ar trebui să economisesc pentru facultate.

Ea mă privește cu calm și-mi spune:

– Am bani.

– Ai?

– Ei bine, are bunica. Adică, avea. Știu unde-i ține.

Mă holbez la ea. Dau să deschid gura ca să-i spun că nu ar trebui să-mi zică așa ceva și că în mod sigur nu ar trebui să spună nimănui care ar putea să vină în Langlands, dar apoi mă gândesc că poate se referă la o grămadă de monede vechi, ca acel bănuț din 1944 pe care l-am găsit pe pervaz.

– Bine, îi răspund cu precauție. Poate ar trebui să-mi arăți.

– Vino cu mine! îmi zice ea.

Ne întoarcem pe coridorul care dă spre holul cu cerbul împăiat și apoi urcăm treptele spre palierul unde se află camera la tavanul căreia am lucrat împreună cu tata în toamnă. Trecem pe lângă ea, spre o încăpere în care nu am intrat niciodată, din capătul îndepărtat al holului.

Ghost apucă mânerul și, după modul în care îl răsucește, presupun că ea crede că e posibil ca ușa să fie încuiată. Totuși, nu este; se deschide cu ușurință. Camera este un dormitor, și-ți dai imediat seama al cui este – sau a fost. E al unei *bătrâne*. În aer se simte chiar și un fel de parfum pentru doamne în vârstă, ușor dulce și pudrat.

Este plin de obiecte, dar e îngrijit și ordonat. Patul a fost făcut, și e acoperit de pernuțe. Cărțile din mica bibliotecă sunt aliniate, niciuna ieșind în față sau fiind așezată peste altele. Pe rafturi și pe polița șemineului, toate ornamentele din sticlă și porțelan sunt aranjate cu grijă și la distanță unele de celelalte. Până și halatul de pe spatele ușii este pe un umeraș.

Ghost se duce direct la un birou de sub fereastră și începe să deschidă sertarele. Dă peste multe hârtii, așa că-și pierde rapid răbdarea și le scoate pe toate, lăsându-le pe birou. După ce termină, se uită la ele. Bucățile de hârtie zboară și aterizează pe podea, dar nu pare să-i pese. De ce i-ar păsa? Bătrâna doamnă McAndrew n-o să vină acasă și nu o să se plângă că e dezordine.

Orice ar căuta nu este acolo, așa că încearcă măsuța de toaletă și, apoi, dulapul de lângă pat. Acolo, găsește în cele din urmă ceea ce caută. Mi-l arată. Un caiet.

Ghost îl răsfoiește până găsește ce vrea.

– Uite!

Văd un număr scris frumos de mâna unei bătrâne.

– Este CNP-ul ei? spun eu, jenându-mă.

– Ce este un CNP? întreabă Ghost.

– Nu contează.

– Este pentru seif, îmi zice ea.

Ajungem din nou la parter și intrăm pe un coridor pe unde n-am mai mers. Intrăm într-o bibliotecă: toți pereții sunt plini de rafturi cu geamuri de sticlă. Toate cărțile par vechi. Pe un suport

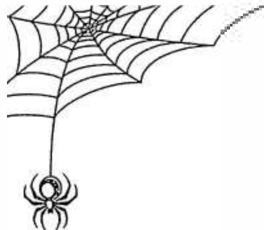
de lemn este un glob imens și, în mijlocul încăperii, se află un dulap cu sertare mari care ar putea fi folosite pentru depozitarea hărților. La ferestre și pe o bucată îngustă de perete dintre două vitrine, creând un fundal pentru o statuie din marmură albă, sunt perdele de catifea verde. Ai crede că sunt de decor, însă Ghost trage una într-o parte și găsim seiful.

– Bunica nu mi-a permis niciodată să-l deschid, spune ea. A fost nevoită să scrie cifrul pentru că uita anumite lucruri, dar nu am reușit niciodată să iau caietul pe care-l păstra în camera ei. Dar acum...

„Acum este moartă."

Mă gândesc la faptul că, dacă Ghost nu s-a uitat niciodată în seif, e posibil să nu conțină nimic sau niciun obiect de valoare. Însă ea reușește să utilizeze combinația de cifre, deschide seiful, iar eu văd că m-am înșelat.

Înăuntru sunt o mulțime de lucruri pe care probabil ar trebui să le verifice, acum că moșia Langlands îi revine ei: documente, teancuri de scrisori și niște cutii în care s-ar putea să fie bijuterii. Și bancnote. Multe – foarte multe. Aș spune că în seif sunt mii de lire.



# Capitolul treizeci
## Ghost

Tom nu a părut foarte mulțumit când am deschis seiful și i-am arătat banii.

Nu-i mai văzusem de aproape; bunica nu mă lăsa. Bancnotele mă fascinau. Pe toate apărea capul unui bărbat. La început, m-am gândit că este fie regele George, fapt care m-a tulburat pentru un moment: în 2017, regele George trebuie să fie mort demult, așadar, cum putea să apară pe aceste bancnote netede și care păreau noi? Apoi am văzut că nu era regele, ci o persoană pe care am recunoscut-o din prefața unei cărți din bibliotecă: Sir Walter Scott.

Bancnotele erau multe și de diverse culori, cele mai multe fiind adunate în teancuri groase. Totuși, nu știam dacă banii erau mulți sau puțini. Am luat din seif unul dintre teancuri și i l-am arătat lui Tom: hârtiile de culoarea lavandei erau imprimate cu numărul *20*.

Avea o privire pe care nu puteam să o citesc – părea oarecum încremenit. Arăta așa cum se simțise când i-am alergat în brațe – de parcă nu ar fi știut cum să reacționeze.

– Este în regulă? l-am întrebat eu. Sunt bani mulți?

Tom a expirat prelung.

– Da, sunt mulți bani, Ghost.

Mi-a luat cu atenție teancul din mâini și l-a întors, după care l-a pus înapoi în seif și m-a privit în ochi.

– Uite, a spus în cele din urmă. Sunt prea mulți. Asta este o avere. Nu mi se pare corect să iau vreun ban.

– De ce nu? l-am întrebat. Erau banii bunicii, dar acum sunt ai mei. Dacă-ți spun că poți să iei câteva bancnote ca să cumperi diverse lucruri, nu văd de ce nu poți să o faci.

– Da, dar... când ai spus că ai bani, am crezut că te referi... nu știu, la un borcan de dulceață cu cincizeci de lire – bani de mâncare pentru o săptămână sau așa ceva.

– Nu văd de ce contează cât de mulți sunt.

– Ei bine, dacă nu ești singura rudă a bunicii tale, atunci și celelalte neamuri ar putea să aibă dreptul la o parte din bani. Probabil că poliția încearcă să le dea de urmă chiar acum. Cum o să pară situația dacă o persoană pe care abia o cunoști a luat din ei?

Asta m-a durut. Poate că nu-l cunoșteam prea bine pe Tom; la urma urmei, trecuseră doar câteva luni de când îl văzusem prima dată. Dar de vreme ce bunica era moartă, îl cunoșteam mai bine decât pe oricine altcineva din întreaga lume. M-am uitat în jos la mâinile mele, la degetele pe care mi le țineam strâns.

– Bunica nu avea alte rude, am spus cu o voce joasă. Și chiar dacă ar fi avut, de ce să le fi lăsat banii ei?

– Nu știu, dar nu cred că poți să-i folosești pe toți. Cred că trebuie să fie citit testamentul.

Știam ceva despre asta. În multe dintre romanele din bibliotecă era vorba despre testamente și conținutul lor – despre bătrâni care făceau aluzii la ce conțineau și care amenințau să le schimbe în favoarea unuia sau altuia.

– Ei bine, poate și testamentul este aici, i-am atras eu atenția. Toate celelalte lucruri importante ale ei sunt aici. Cele mai scumpe bijuterii le păstra în seif.

Tom a șovăit, dar eu am început să scot obiectele din seif, lăsându-le grămadă pe podeaua din bibliotecă. Înainte să ajung la jumătatea celor aflate acolo, mi-am dat seama că nu erau doar bani, ci și alte lucruri pe care trebuia să le cercetez. În afară de bijuteriile bunicii din cutiuțele cu laturi aurite și teancurile groase de bancnote, am găsit tot felul de documente: certificate cu margini frumos gravate, scrisori oficiale și un singur pașaport de un roșu-închis, cu un blazon pe copertă.

Am găsit ușor testamentul bunicii, întrucât era legat cu niște coperți subțiri, pe prima fiind tipărite cuvintele „Testament și ultima dorință".

L-am deschis și am citit: „Testamentul acesta este întocmit de mine, Rose Elspeth McAndrew, născută pe 15 iulie 1935..."

Eram conștientă că Tom, care era lângă mine, citea peste umărul meu.

„1935. Deci în 1945 ar fi avut doar zece ani." M-am cutremurat când am citit. Am răsfoit cele câteva pagini până la sfârșitul testamentului, unde i-am găsit semnătura și anul în care a fost întocmit, adică în 1999. Asta făcea imposibil ca bunica să-și fi închipuit că trăiam în 1945. Cu siguranță știa adevărul; se semnase alături. Mai erau și alte două nume – ale persoanelor care semnaseră ca martori. Nu recunoșteam niciunul, deși adresele menționate erau în oraș. Unul era Fraser MacFarlane, avocat, iar celălalt era George Robertson, medic generalist.

Din câte mi-am dat repede seama, în ciuda limbajului juridic formal, testamentul îmi lăsa totul mie. Dacă muream înaintea bunicii sau în treizeci de zile de la decesul ei, totul ajungea la o oarecare organizație de binefacere. Nu am recunoscut numele. Nu se menționau alte rude.

Totul era al meu. Eram proprietara unei moșii cu o casă grandioasă, dar dărăpănată, a unor bijuterii de modă veche și a unei grămezi de bani gheață.

Nu m-am bucurat să aflu toate astea. Bunica pe care credeam că o cunosc se îndepărtase de mine cu mult înainte să plece în oraș și să nu se mai întoarcă; acum, simțeam că și identitatea mea se dezintegra. „Nepoata mea, Augusta Elspeth McAndrew" scria în testament. Asta eram eu. Și Fraser MacFarlane și George Robertson știau că eu sunt, în ciuda faptului că bunica m-a sâcâit în toți acești ani să nu permit nimănui să afle de existența mea. Parcă eram două: Augusta care apărea în documentul din 1999 și Augusta care crescuse crezând că trăiește în 1945. Doar că Augusta din 1999 era cu adevărat o fantomă, un nimeni; nu exista decât în scris.

Am închis dosarul.

– Ai dreptate, a spus Tom încet. Totul îți aparține.

– Știu, i-am răspuns și ne-am uitat unul la celălalt. Tom era aproape de mine, atât de aproape încât mă simțeam ciudat de agitată. Hai să împărțim totul! i-am zis impulsiv.

Tom a făcut ochii mari.

– Nu se poate.

– De ce nu?

– Nu mă cunoști. Nu poți să împarți moștenirea cu o persoană pe care abia ai întâlnit-o. S-ar putea să fiu...

– Rău? l-am întrebat, privindu-l. Lacom, crud?

– Nu, a zis Tom pe un ton egal. Nu sunt rău, lacom sau crud, dar nu mă cunoști așa cum trebuie.

– Nu cunosc pe altcineva, i-am atras atenția. Și dacă ies, trebuie să arăt ca alți oameni. Și tu ai spus că, așa, ies în evidență. Ia o parte din bani și cumpără-mi niște haine potrivite. Te rog! Ajută-mă să arăt ca toți ceilalți!

– Niciodată n-ai să arăți ca restul lumii, a spus Tom deodată.

Pentru o clipă, m-am simțit rănită. Am crezut că spunea că nu am nicio speranță, că sunt atât de incompatibilă cu lumea lui, atât de neiformată, de ciudată și de incapabilă să mă adaptez, încât niciodată n-aş fi putut să fiu luată drept una dintre ei, indiferent ce aş fi făcut și indiferent cum m-aş fi îmbrăcat. M-am simțit condamnată. Și apoi am descoperit că nu la asta se referise, deși cu siguranță mai aveam multe de învățat înainte să înțeleg cum se procedează în 2017, pentru că m-a îmbrățișat și m-a sărutat.

A fost neașteptat, straniu și minunat. Și-a plecat capul și buzele lui le-au atins pe ale mele, aproape ca într-o încercare, și apoi m-a sărutat dezmierdător, ca și când ar fi vrut să soarbă lichidul fierbinte care părea să-mi curgă prin vene.

M-am temut că încercările mele șovăitoare de a-l săruta erau stângace, și știam că ar fi trebuit să-l opresc; bunica s-ar fi așteptat să-i dau o palmă peste față pentru că mă insultase, dar eu nu voiam să se oprească din ce făcea.

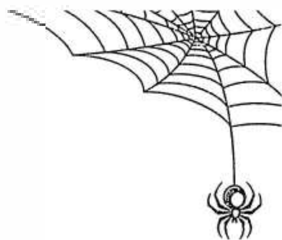
Nu mi se părea greșit, ci... întru totul perfect.

Tom a fost cel care s-a retras din sărut; s-a îndepărtat un pic și ne-am privit. Îmi simțeam inima bătând cu putere; respirația părea să-mi tremure în gât.

– Îmi... a început Tom, iar eu am scuturat din cap.

„Nu o spune!“

Știam că voia să-mi spună că-i pare rău că m-a sărutat. Însă mie nu mi-a părut rău – nici atunci, nici după aceea.



# Capitolul treizeci și unu

Ne-am uitat apoi la toate celelalte lucruri din seif. La început, ne-am făcut de lucru sortând hârtiile, pentru că era mai ușor decât să vorbim despre ce se întâmplase. Dacă Tom regreta că mă sărutase, nu voiam să-l aud spunând-o, și oricum nu știam ce să zic. După o vreme, totuși, ne-am lăsat atât de absorbiți de ce făceam, încât amândoi am uitat de timiditate.

– Uită-te la asta! mi-a zis Tom și mi-a întins o fotografie.

Era alb-negru și atât de veche, încât hârtia se îngălbenea. În ea apărea o fetiță cu o fustă scurtă, șosete până la glezne și pantofi de piele lăcuită. Mijea ușor ochii în soare, iar în spatele ei era casa Langlands; pridvorul de piatră era inconfundabil. „Să fiu eu?“ m-am întrebat fugitiv. Apoi, am întors fotografia și, pe spate, am citit cuvintele scrise cu creionul: „Rose la vârsta de șase ani“.

– Ar fi în 1941, am spus uitându-mă la versiunea mai tânără a bunicii.

– Pe atunci chiar era război, a zis Tom.

Asta m-a făcut să mă simt un pic ciudat. Așadar, ce-*mi* spusese bunica fusese adevărat pentru *ea*. Se aflase în Langlands în timpul Războiului. Încă mă uitam la fotografie când Tom a rostit:

– Uite una cu tine!

– Este imposibil! i-am zis. Nimeni nu m-a pozat niciodată.

I-am luat fotografia. Ca și cealaltă, era alb-negru, iar fundalul era simplu, deci nu puteai să-ți dai seama unde fusese făcută. Pentru o clipă, din cauza asemănării izbitoare, m-am gândit că eu sunt fata, dar nu aveam nicio rochie ca aceea pe care o purta ea: croită dintr-un material cu pătrățele, cu fusta plină și strânsă pe talie. În plus, nici nu-mi purtam părul așa – al fetei era aproape la fel de lung ca al meu, acum că îl tunsesem, dar frumos pieptănat pe spate, în timp ce al meu îmi încadra fața. Cu cât m-am uitat mai mult, cu atât am observat diferențele subtile dintre chipurile noastre: al ei era un pic mai plin decât al meu și avea buzele mai subțiri. Dar asemănarea dintre noi două era uimitoare.

Am întors fotografia. „Rose, 1952", am citit cuvintele scrise cu creionul de aceeași persoană. Am văzut și ștampila unui fotograf din oraș.

„Rose?" Am mai întors fotografia de câteva ori, holbându-mă la ea.

– Nu sunt eu – este bunica, am spus.

– Imposibil! s-a auzit Tom, uitându-se peste umărul meu.

– Ea este, i-am răspuns. Scrie pe spate.

Și mie îmi venea greu a crede; nu mi-o aminteam decât ca pe o femeie în vârstă. În fotografie, era cam de aceeași vârstă cu mine. M-am întrebat ce se întâmplase între timp de făcuse lucrurile așa cum le făcuse – de ce mă mințise așa. Imaginea o arăta fericită și relaxată.

M-am întrebat și dacă, printre mormanele de hârtii, erau și poze cu părinții mei. Am îngenuncheat și-am început să mă uit prin ele, împingând într-o parte documentele legate și teancurile de scrisori, nerăbdătoare să găsesc mai multe fotografii. Am dat peste una mai mare, din ziua nunții bunicii, în care îl ținea pe bunicul meu de braț. Purta o rochie albă simplă din satin greu și un voal fixat de o mică diademă cu pietre sclipitoare. Voalul

nu-i acoperea fața, iar ea zâmbea. Interesată, mi-am mutat apoi privirea la bunicul, Angus McAndrew, pe care nu l-am cunoscut niciodată – murise înainte să mă nasc. „Dacă nu ar fi murit, ar fi stat altfel lucrurile?“ m-am întrebat în sinea mea. Gândul la toți oamenii pe care îi cunoscuse bunica, la toate relațiile diferite și factorii care ar fi putut s-o determine să facă ceea ce făcuse m-a făcut să amețesc un pic. Bunicul îmi părea blând, dar serios. Dar fusese strict sau chiar aspru? Oare obsesia pentru anul 1945 se născuse din cauza lui sau a faptului că murise? I-am privit mult timp chipul, însă bunicul nu mi-a spus nimic.

Am găsit alte trei fotografii, care păreau să fie din același set; erau ale unui copil, ale unei fete, și toate erau color. Culorile nu erau de aceeași calitate ca în revistele aduse de Tom; păreau șterse. În două dintre fotografii, fata stătea în picioare, mereu în colțul unei camere. „Este camera unui copil“, am presupus eu, uitându-mă la tapetul cu model și piesele mici de mobilier – niciodată nu avusesem așa ceva în Langlands. Purta o rochie roșie cu șorțulet și pe dedesubt o bluză crem, iar piciorușele-i dolofane erau „captive“ în dresuri dungate. Avea părul de aceeași culoare ca al meu, dar ochii bunicii. Am întors toate cele trei fotografii; pe spatele a două dintre ele nu scria nimic, dar pe cealaltă scria „Elspeth“.

– Este mama! am spus, uimită.

Era prima dată când vedeam o fotografie de-a ei. Mi-am simțit gâtul strângându-se ciudat, ca și când ar fi urmat să vărs lacrimi, dar am înăbușit senzația. Am vrut să văd dacă mai erau și alte poze cu ea, dar nu din copilărie – am vrut să o văd cum era când a devenit mama mea. Am căutat printre documente și teancurile de hârtii, întinzându-le pe podeaua din bibliotecă până când Tom și cu mine ne-am trezit blocați pe o insulă dintr-o mare întinsă de hârtie, dar nu am mai găsit nici măcar una.

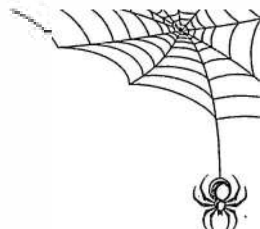
Totuși, am găsit certificatul de naștere al bunicii, pe cel de căsătorie, un card de sănătate îndoit, pe numele ei, și un certificat de deces pentru Angus McAndrew, din 1981. În plus, am găsit o singură cheie aurie, strălucitoare și destul de nouă în comparație cu cele de pe inelul cu chei al bunicii, dar fără niciun însemn; un alt mic mister. N-am găsit niciun document oficial pentru mama și nimic despre mine: niciun certificat de naștere, nicio fișă medicală. În ceea ce privește conținutul seifului, existam ca beneficiară a testamentului bunicii, însă nu și în rest.

„Langlands este o casă imensă", mi-am adus eu aminte, gândindu-mă la toate dulapurile, sertarele, birourile, rafturile și geamantanele și cutiile din mansardă. Erau sute, poate chiar mii de locuri în care bunica ar fi putut să păstreze lucruri. Aș fi putut să caut ani de zile și, chiar dacă nu aș fi găsit nicio altă fotografie sau vreun alt document, nu ar fi însemnat că nu existau, ci doar că bunica le ascunsese atât de bine, că nu reușisem să le găsesc. Probabil că seiful i se păruse cel mai sigur loc din casă pentru a păstra toți acești bani – o avere, spusese Tom.

Am luat din nou una dintre fotografiile mamei și m-am uitat la ea, încercând să-mi imaginez cum s-ar fi transformat chipul dolofan al copilei într-unul de adult. Sentimentul că nu puteam să ajung la ea era oribil. Una era să cresc crezând că am pierdut-o, și alta era să simt că sunt atât de aproape de a o vedea și că totuși îmi scăpase. De ce printre grămezile de hârtii nu mai erau și alte poze cu ea? Nu era nici măcar un certificat de deces.

Atunci m-am gândit la ceva, la un lucru atât de surprinzător încât, preț de câteva momente, am rămas înconjurată de mormanele de hârtii pe podeaua din bibliotecă, fără să spun nimic. Bunica mă mințise în legătură cu anul, cu Războiul și cu pericolele din afara moșiei Langlands. Poate mă mințise și în privința mamei.

„Poate nu este moartă", m-am gândit eu.



# Capitolul treizeci și doi

Când Tom a plecat în acea după-amiază, nu am încercat să-l fac să stea mai mult. Asta poate părea ciudat, pentru că nu reușeam să mă gândesc la nimic mai plăcut decât să fiu cu el, să-i spun diverse lucruri și să-l privesc atunci când îmi răspundea și – probabil – să mă sărute din nou. Voiam totuși să fiu singură o vreme, ca să mă gândesc. Pentru moment nu puteam să-i spun că eu credeam că era posibil ca mama să fie în viață. Nu voiam să-l aud punându-mi întrebările firești, cea mai importantă fiind aceasta: „Dacă nu e moartă, atunci unde este?" Acum că îi văzusem fotografiile, îmi părea mai reală decât înainte, și nu eram pregătită să o las să-mi scape din nou – nu încă.

În cele din urmă, Tom a luat niște bancnote cu el. Îmi dădeam seama că ideea îl neliniștea, dar niciunul din noi nu putea să se gândească la o alternativă. Era imposibil să ies în lumea lui îmbrăcată cu haine mai vechi de șaptezeci de ani, și nici nu puteam să-i cer să cheltuiască pentru mine bani pe care nu-i avea.

După ce a plecat, m-am întors în bibliotecă, unde seiful era încă deschis, iar conținutul, împrăștiat pe podea. Am strâns toate lucrurile și le-am pus din nou în seif: documentele și certificatele, pașaportul bunicii și teancurile de bani. Aranjându-le cu grijă, m-am gândit la ziua în care Tom se întorsese în Langlands, iar eu rămăsesem pe trepte cu arma în mâinile-mi tremurânde, pregătită

să apăr casa și tot ce era în ea. M-am gândit că Tom avea dreptate; nu aș fi cedat nimic niciunui străin. Însă Tom nu era chiar un străin.

„Ce este?" m-am întrebat când lumina zilei care pătrundea pe ferestrele bibliotecii a devenit aurie și a început să piară, iar umbrele au luat amploare. „Este prietenul meu?" Mi-am atins buzele cu degetele reci, amintindu-mi cum le-am simțit pe ale lui Tom. Amintirea m-a făcut să mă îmbujorez. Am presupus că bunica mi-ar fi zis că fapta lui Tom nu-l făcuse prietenul meu, ci ceva mult mai rău. Dar de ce să îmi pese de ce ar fi spus bunica? De ce să am încredere în ea? Când am închis ușa seifului, mi-am zis că nu-mi pasă de asta. Acum aveam și eu sentimente care să mă îndrume, iar ele îmi spuneau că, dacă Tom ar mai încerca să mă sărute, nu ar trebui să-l opresc.

Tom nu s-a întors în următoarele trei zile. A fost nevoit să meargă la lucru cu tatăl său și, în plus, m-a avertizat că avea să dureze o vreme până să cumpere lucrurile pe care mi le doream. Am așteptat fără tihnă; eram nerăbdătoare să-l văd și intolerantă cu mine. Aveam treabă de făcut – mereu –, dar după ce-mi terminam treburile și prindeam timp liber, mă trezeam zăbovind în fața uneia dintre oglinzile mari și pătate cu rugină din casă, încercând să-mi imaginez cum aș arăta în haine moderne. Am urcat până în mansardă ca să caut prin geamantane ceva vag asemănător cu ceea ce am văzut în reviste, dar degeaba. Am văzut cât de mototolite și decolorate erau materialele, cât de groaznic de demodate erau gulerele înalte și rândurile de năsturei.

În cea de-a treia zi, a fost o ușurare să aud cele trei claxoane ale mașinii, ceea ce însemna că Tom, și nu altcineva, se întorsese. Când am ieșit să-l întâmpin, coborâse deja din mașină cu sacoșele subțiri și strălucitoare și care dezvăluiau câte ceva din lucrurile cumpărate.

Am intrat în casă și în bucătărie, unde Tom a lăsat toate sacoșele pe masă. Îi dădusem câteva măsurători, dar toate erau în inci, iar el spusese că acum se folosea un alt sistem. Totuși, de îndată ce am început să scot lucrurile din sacoșe, mi-am dat seama că, în mare, mi se potriveau. Dacă aveam să mă simt sau nu confortabil purtându-le era o altă chestiune: nu semănau cu nimic din ce purtasem până atunci și cele mai multe păreau și mai ușoare, pentru că nu erau întărite cu căptușeli groase sau jupe.

Am ezitat, cu brațele pline de haine.

– Dacă eu... dacă am să arăt bine, ai să vrei să mă scoți afară – adică, dincolo de moșia Langlands – o vreme?

– Desigur. Mamei nu-i trebuie mașina astăzi. Tom a zâmbit. Este foarte înțelegătoare și mi-o împrumută. Crede că am o iubită secretă despre care nu-i povestesc.

„Ai", mi-am zis în sinea mea, dar cuvintele lui Tom m-au făcut să simt din nou acea îndoială rece. Poate nu percepea la fel ca mine ce se întâmplase între noi; poate că un sărut însemna mai puțin pentru el decât pentru mine. În ceea ce mă privea, viața în afara moșiei era un mister. Cine știa cum procedau ei acolo?

Am urcat cu hainele noi în dormitor, lăsându-l pe Tom în bucătărie să-și încălzească mâinile deasupra plitei. Camera părea rece și neglijată; de vreme ce în bucătărie era mult mai cald decât în restul casei și nu o mai aveam pe bunica să insiste să fac lucrurile într-un anumit fel, rareori dormeam și îmi petreceam timpul aici.

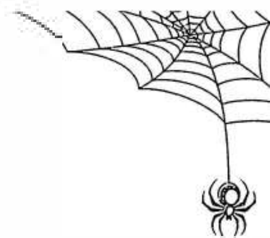
Mi-era greu să-mi dau seama ce a durat mai mult: să mă dezbrac sau să îmbrac hainele noi. Mereu îmi lua ceva timp să mă dezbrac de vechile haine sau să le îmbrac: aveau foarte multe straturi și aproape totul se încheia cu găici minuscule sau cu nasturi. Probabil că, odată ce m-aș fi obișnuit cu noile lucruri, le-aș fi îmbrăcat repede, dar se încheiau cu un mecanism pe care nu-l mai folosisem niciodată, cu două rânduri de dinți în miniatură

care se întrepătrundeau când treceai cu un glisor peste ele. Mi-a luat o vreme să descopăr cum să-l folosesc și să am încredere că, odată fixat, urma să rămână închis.

Aveam câteva bluze albe de bumbac, iar acelea erau foarte practice și comode; nu trebuiau încheiate și puteam să le trag, pur și simplu, peste cap. Și mai erau și pantalonii, la care m-am uitat un minut înainte să încerc să-i îmbrac și, când am făcut-o, m-am gândit că Tom greșise mărimea. Erau prea strâmți. Am reușit să-i îmbrac și, odată ce am înțeles trucul, am putut să trag și fermoarul, dar mi se păreau ciudați și arătau – ei bine, știam ce am văzut în reviste, dar tot îmi era greu să cred că oamenii umblau îmbrăcați așa, cu haine atât de strâmte încât să le scoată în evidență șoldurile și picioarele. Totuși, nu aveam de ales; dacă nu suportam hainele moderne, la fel de bine puteam și să nu ies în oraș.

În cele din urmă, am găsit și jacheta, care a mai îmbunătățit situația: tot era mai strâmtă decât lucrurile cu care eram obișnuită, dar era croită dintr-o piele moale și părea trainică.

Mi-am pus cizmele, le-am încheiat șireturile și, apoi, mi-am găsit peria și mi-am pieptănat părul. După aceea, m-am gândit că poate ar trebui să adaug ceva – un colier sau o eșarfă, și am pierdut câteva minute căutând în zadar ceva potrivit, până când mi-am dat seama că nu făceam decât să amân inevitabilul moment în care trebuia să cobor și să-l las pe Tom să mă vadă. Ce aș fi făcut dacă s-ar fi arătat îngrozit sau, mai rău, dacă ar fi râs de mine? Însă nu aveam de ales. Așteptasem foarte mult timp să plec de aici, iar asta era singura modalitate de a o face. Am ieșit din cameră, închizând cu grijă ușa în urma mea, și m-am dus la parter.



# Capitolul treizeci și trei
## Tom

Este greu să-mi dau seama ce a crezut Ghost despre lucrurile pe care le-am cumpărat, dar a plecat să le probeze pe toate. A lipsit mai mult decât m-aș fi gândit, dar acum îi aud pașii pe holul spre bucătărie. Se oprește în fața ușii, ca și când ar trebui să hotărască dacă intră sau nu. Aștept și, după câteva momente, împinge ușa și intră.

O privesc fără să spun nimic. Arată ca o fată din secolul XXI. Ei bine, nu chiar ca altele pe care le cunosc, pentru că bronzul ei nu este fals și sprâncenele ei nu sunt desenate, dar arată modern. Nu ai avea de unde să știi că tocmai a sosit aici din viața din 1945. Este aproape imposibil să-mi aduc aminte că nu a trăit în prezent, că sunt o mie de lucruri despre care nu are habar.

– Arăt bine? mă întreabă ea.

– Da, îi răspund. Arăți grozav!

„Puțin spus“, gândesc în sinea mea.

– Atunci putem să mergem undeva, Tom? Te rog?

După felul în care vorbește, pare nerăbdătoare, ca și când ar crede că-și va pierde curajul dacă nu plecăm acum, și poate că are dreptate. Chiar dacă nu ajungem mai departe de drumul principal, tot se va îndepărta de Langlands mai mult decât a făcut-o vreodată.

Vrea să ne urcăm în mașină și să plecăm, înainte ca emoțiile să o împiedice să facă asta.

– Bineînțeles, este răspunsul meu. Unde vrei să mergem?

Mă aștept să-mi spună că vrea să ne ducem undeva să-și mai aleagă niște haine sau poate doar să ne plimbăm cu mașina și să admirăm peisajul rustic, dacă nu face față locurilor prea populate. Însă ea mă privește plină de speranță și mă întreabă:

– Putem să mergem să vedem marea?

Dau să-i spun „Nu, este la kilometri distanță, ar dura o veșnicie!", însă apoi mă gândesc: „De ce nu?" În aproximativ o oră puteam să ajungem în Dundee. Sau poate nu în Dundee – sunt prea mulți oameni. În Saint Andrews? După aceea, îmi vine o idee mai bună. Trebuie să folosesc restul de bani pe care mi i-a dat ca să cumpăr benzină, dar nu avem niciun motiv să nu mergem, așa că-i răspund:

– Da, dar o să fie frig.

– Nu-mi pasă, spune ea, iar eu chiar o cred.

Nu vrea decât să plecăm înainte să dea înapoi.

Ne întoarcem în holul cu capul de cerb împăiat. Ghost scoate cheia din broască și, după ce ieșim în pridvorul de piatră, o încuie cu foarte mare grijă. Nu mă deranjez să-i atrag atenția asupra faptului că, probabil, gestul este inutil pentru că nimeni nu vine niciodată aici.

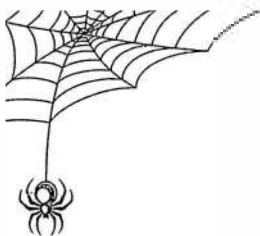
Când deschid mașina cu telecomanda, pare uimită, iar eu trebuie să-mi aduc din nou aminte că, indiferent cum arată, nu este o fată din secolul XXI. Preț de câteva momente, stă și se uită la mașină, și mă întreb dacă așteaptă să-i deschid portiera. Apoi îmi dau seama că oricum probabil habar n-are pe unde să urce, mai ales dacă bătrâna n-a plimbat-o niciodată cu mașina ei de epocă. Îi deschid portiera și, după ce urcă, o închid.

După ce urc şi eu, trebuie să îi arăt cum să-şi pună centura de siguranță, iar asta mă face să am îndoieli în legătură cu plimbarea noastră, dar i-am făcut o promisiune.

– Eşti pregătită? o întreb.

Ea dă aprobator din cap, deşi pare cam nesigură.

– Bine, atunci, îi răspund şi pornesc motorul, trecând peste pietriş şi intrând pe cărarea care trece prin pădure şi spre lumea de dincolo de moşia Langlands.



# Capitolul treizeci și patru
## Ghost

Când am ajuns în locul unde cărarea ieșea din pădure în câmpul deschis, la granița moșiei Langlands, mașina a încetinit până când n-a mers mai repede decât aș fi făcut-o eu pe jos. Prin parbriz, m-am uitat în față și am văzut stâlpii de la poartă. Niciodată nu am trecut mai departe de ei. Brusc, am început să mă simt ciudat de neliniștită în privința planului nostru. Am avut cumplita convingere că mașina urma să se oprească înainte să treacă de acea graniță – că îmi era fizic imposibil să părăsesc vreodată moșia. O forță nevăzută m-ar fi împiedicat să o fac, târându-mă fără voie înapoi în casa străveche.

Când mașina a încetinit, convingerea s-a transformat într-un sentiment înăbușitor. Nu puteam să mă mișc. Nu puteam să mă uit la Tom, și nici să-i vorbesc. Presiunea din pieptul meu s-a intensificat până când aproape n-am mai reușit să respir și am început să văd pete. Mi-am imaginat mașina oprindu-se, refuzând să înainteze un centimetru peste granița moșiei sau, mai grav, depășind-o, eu împrăștiindu-mă în aer ca praful purtat de vânt. Panica bolborosea în mine. Scânteile negre din aer păreau să devină una singură.

– Ghost? *Ghost?*

Insistența lui Tom m-a făcut să-mi revin. Am deschis ochii și am văzut cerul, încadrat de marginile parbrizului. Eram moleșită pe scaun, centura pe care mi-o pusese Tom presându-mi gâtul într-o parte.

El mă întreba ce s-a întâmplat, dacă mă simt bine, dar eu nu i-am răspuns. Mă împingeam în sus cu mâinile ca să pot să mă uit bine pe geam.

Era senin, mult mai senin decât atunci când am trecut prin pădure. Ieșisem de sub coroanele copacilor. M-am răsucit pe scaun și m-am uitat pe geamul din spate. Am văzut stâlpii de la poartă în urma noastră, intrarea în pădure fiind ca o gură întunecată. Erau destul de departe încât să văd și grilajul de metal dintre ei.

– Am ieșit, am spus eu.

– Da, a zis Tom. Ce s-a întâmplat? Ai leșinat? Te-ai schimbat la față.

– De ce am încetinit? l-am întrebat.

– Din cauza gardului pentru vite. Tom vorbea de parcă ar fi spus ceva evident. Ți s-a făcut rău?

– Nu. Adică, poate. Nu știu. M-am întors, fixând cu privirea drumul dinaintea noastră care cobora dealul, câmpurile care îl flancau și imensitatea cerului.

Ieșisem. Nu mai eram pe moșie. Și nu mi se întâmplase nimic. Cerul nu-mi căzuse-n cap; nu murisem pe loc. Tom mă trecuse pur și simplu granița, fără să ezite, ca și cum m-ar fi luat în brațe și m-ar fi trecut peste prag. Senzația de înăbușire dispăruse. Acum simțeam un soi de bucurie sălbatică. Eram afară, în lume. Voiam să văd *totul.*

M-am uitat la Tom și l-am întrebat:

– Putem să plecăm?

El m-a fixat o clipă cu privirea, după care a zâmbit.

– Da.

Acum că nu mai eram pe cărarea cu șanțuri și noroi, puteam să mergem mai repede. Mașina părea să zboare ca o pasăre pe drumul neted dintre câmpuri; gardurile vii din ambele părți se vedeau în ceață. La început mi-a fost greață, dar apoi am aflat cum să evit acea senzație – să mă uit oarecum înainte, și nu direct pe geamul lateral. Chiar și așa, când am ajuns în capătul primului drum și am cotit la stânga pe unul mai lat, viteza era alarmantă.

I-am aruncat lui Tom o privire pe furiș, dar nu a părut îngrijorat. Să mă uit la el era un fel de plăcere vinovată, și aș fi continuat să-l privesc, doar că arborii din fundal și câmpurile pe lângă care treceam în viteză mă distrăgeau prea mult; am amețit din nou.

O vreme, am traversat o zonă rurală cu foarte puține clădiri. Am văzut o casă la distanță, în fața dealului; nu era la fel de mare ca Langlands, dar nu era nici mică. Apoi am trecut pe lângă alte două case care erau atât de mici încât mi s-au părut a fi de păpuși comparativ cu casa în care locuiam acum singură.

Un pic mai târziu, am intrat într-un sat, și aici am văzut câțiva oameni mergând pe stradă. Câțiva erau bătrâni, ca bunica, dar am zărit și o femeie mult mai tânără – probabil nu cu mult mai mare decât mine – cu un copilaș de mână. Am întors capul după ei, dar distanța îi transformase deja în niște puncte.

M-am gândit la femeia și la copilul pe care-i văzusem pe fugă, apoi la mama și la bunica și la ceea ce-mi făcuse, și probabil că și Tom s-a gândit pentru că, după câteva momente, mi-a zis:

– L-am întrebat pe tata despre Langlands. S-a uitat la mine. De cât timp locuia bunica ta acolo, lucruri din astea. A copilărit în oraș, așa că m-am gândit că s-ar putea să știe ceva.

– Ce ți-a spus?

Tom a zâmbit.

– Să nu-mi dea prin cap să trec pe acolo, ca să nu rup țeava de eșapament de la mașina mamei din cauza șanțurilor.

– Nu i-ai spus că ai făcut-o, nu-i așa? l-am întrebat alarmată.

– Bineînțeles că nu. I-am zis doar că sunt pur și simplu curios pentru că locul este la fel de înfiorător ca... ei bine, foarte înfiorător. A ridicat din umeri. A spus că, în copilăria lui, erau povești despre moșie, și probabil și înainte, și că, o dată, s-a dus până acolo – când era cam de vârsta mea. S-a dus cu prima lui mașină, cu o fată. Nu cu mama – s-a întâmplat înainte să o cunoască. Tom s-a strâmbat. A spus că locuința era pustie. Toate ferestrele erau baricadate. A vrut să intre și să arunce o privire, dar fata care îl însoțea nu a vrut.

– A făcut-o? l-am întrebat.

– Nu. S-au dus în oraș, la un restaurant.

– O! am zis eu, dezamăgită. Atunci, înseamnă că nu ți-a spus mare lucru.

– Am aflat că, pe atunci, casa era goală, mi-a atras Tom atenția. S-a gândit o clipă. Cred că prin 1980, poate 1985. Dar cineva a locuit acolo în timpul Războiului, pentru că în fotografie ai văzut-o pe bunica ta, când era copilă, în fața casei.

– Presupun că a plecat și că s-a întors mai târziu, am spus eu.

– Dar de ce? a întrebat Tom și a riscat să-mi arunce o privire. Și tu? Ai locuit acolo dintotdeauna? Sau îți amintești să fi trăit în altă parte înainte?

Am clătinat din cap.

– Dintotdeauna am locuit în casa Langlands. De când mă știu.

– Ei bine, unde te-ai născut? Ți-a spus vreodată bunica ta?

– În Langlands, i-am răspuns lui Tom.

– Serios? Nicio femeie nu mai naște acasă.

Iar nu țineam pasul cu lumea lui Tom. De fiecare dată când se întâmpla, mă înfuria – ca înțepătura unei insecte minuscule. Înainte să-mi măsor cuvintele, am zis:

– Mulți se nasc acasă...

Și apoi m-am oprit. „În 1945." Însă nu eram în 1945.

Tom nu m-a contrazis, ci, în schimb, m-a întrebat:

– Și părinții tăi? Ți-i amintești?

Am scuturat din cap. Și eu îmi pusesem de multe ori întrebarea asta. Îmi cercetasem trecutul și mă străduisem să-mi aduc aminte ceva, orice, însă nu reușisem – nu avusesem nici măcar senzația ciudată că nu-mi amintesc. Părinții lipseau din amintirile mele.

– Ce ți-a povestit bunica ta despre ei?

Mi-am privit mâinile împreunate în poală.

– A spus că mama a murit în Război. Dacă Războiul s-a terminat, nu știu ce s-a întâmplat cu ea, dar bunica a zis că este moartă.

– Nu are sens, a fost replica lui Tom. Chiar dacă am fi fost acum în 1945, ar fi fost imposibil să moară în Război. Adică, nu a durat decât cinci sau șase ani. Dacă mama ta a murit când erai mică, ei bine, asta înseamnă că s-a întâmplat cu mai bine de șase ani în urmă.

Nu am zis nimic. Discuția asta era mai supărătoare decât faptul că nu-mi găseam locul în lumea lui Tom. Mă simțeam de parcă aș fi fost ridicol de naivă. Bunica vorbise despre Război ca și când ar fi fost în plină desfășurare; făcuse să pară că dura de o veșnicie, iar eu nu mă îndoisem de asta – nici măcar pe jumătate. Eram furioasă pe mine și mai furioasă ca niciodată pe bunica.

După o clipă, Tom m-a întrebat:

– Și ce știi despre tatăl tău?

Mi-am ridicat capul.

– Nu prea vorbea despre el, i-am spus eu. De parcă ar fi făcut ceva atât de îngrozitor încât nici măcar nu putea să se gândească la asta.

– Nu ți-a spus niciodată ce anume?

Am clătinat din cap.

– Nu.

O clipă am călătorit în tăcere, trecând pe lângă copaci, câmpuri și garduri verzi.

– M-am tot gândit la mama, am zis la un moment dat. Dacă nu a murit în Război, așa cum a spus bunica... adică dacă ar fi fost imposibil... atunci, poate... Am ezitat. Poate că nici nu este moartă.

Tom nu a zis nimic o vreme, iar eu am început să mă întreb dacă m-a auzit. Însă apoi a spus:

– Presupun că este posibil. Dar atunci, unde este?

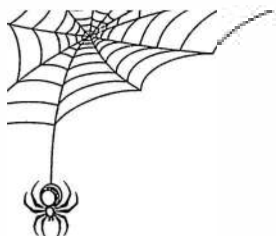
A fost rândul meu să tac. Îmi venise o idee în legătură cu întrebare asta, dar mi se păruse atât de neîntemeiată, încât aproape mă temusem să-i dau glas.

– M-am gândit că poate de aceea nu-i plăcea bunicii să vorbească despre tata, am spus în cele din urmă. Poate el a fost cel care a luat-o pe mama. Cu el, adică.

Obrajii îmi erau calzi; mi se părea prea intim să-i împărtășesc ideea mea cum că, poate, mama plecase din dragoste. Ideea în sine nu era decât o schiță în gândurile mele. Nu știam de ce ar fi vrut tata să plece, ce datorie urgentă, obligație sau emoție ar fi putut să-l determine să o facă. Dar să mă gândesc la faptul că mama l-a urmat dintr-o dragoste atât de mare încât copleșea orice altceva era mai liniștitor decât să mi-o imaginez moartă. Era ca în poveștile din cărțile din bibliotecă – dramatic și frumos.

În toate basmele era mereu un personaj negativ: o mamă vitregă răzbunătoare, un gnom rău. În acesta, era vocea slabă și otrăvitoare din mintea mea, care mă întreba: „De ce te-a părăsit?"

Mă durea să cred că iubirea nețărmurită pe care mi-o imaginasem pentru ea nu mă inclusese și pe mine. Totuși, preferam să cred că plecase din iubire decât că murise.



# Capitolul treizeci și cinci

În ultima parte a drumului am trecut de cel puțin două ori prin zone cu clădiri pe care le-am crezut a fi orașe după numărul de case, deși Tom a spus că sunt doar niște comune. Pe acolo erau mai mulți oameni pe trotuare și mai multe mașini. Totul părea haotic de aglomerat. Cum puteau să traverseze strada în siguranță? Și cum se descurcau șoferii, când totul se petrecea atât de rapid și nu aveau timp să citească niciun indicator, ca să nu mai vorbim de hotărârea de a o apuca într-o anumită direcție?

Încântarea pe care am simțit-o mai devreme, când am părăsit moșia Langlands, se stingea. Am început să mă gândesc la ce s-ar fi întâmplat dacă m-aș fi despărțit cumva de Tom aici, la cum nu aș fi reușit niciodată să găsesc de una singură drumul înapoi spre casă. Eram prea departe și totul era prea tulburător. N-aveam niciun motiv să cred că m-aș fi putut despărți de Tom sau că m-ar fi abandonat, și totuși, odată ce ideea de a fi separați mi s-a sădit în minte, a început să tot crească, precum o iederă care-și întinde lăstarii printre cărămizi. Înainte, am pălăvrăgit despre ce vedeam pe geam; acum, tăceam. Străzile pe lângă care treceam păreau la fel de ostile ca deșertul sau fundul oceanului; nu știam cum să supraviețuiesc singură aici. Oricât mă străduiam s-o resping, teama apăsătoare mă învăluia. Voiam să strig „Întoarce, Tom, te rog, du-mă acasă acum!“ Dorința era atât de puternică încât

aproape-mi simțeam cuvintele pe limbă. Mi-am mușcat buza ca să nu le urlu.

Însă acum, mașina încetinea. Tom nu făcea cale-ntoarsă; oprea. Alunecând, ne-am oprit, iar el, cumva, a făcut motorul să amuțească. Apoi s-a întors către mine cu un zâmbet, deși n-a mai fost atât de vesel când m-a văzut.

– Te simți bine?

Eu am dat aprobator din cap, cu toate că-mi simțeam gâtul atât de strangulat încât nu puteam să vorbesc.

– Nu trebuie să coborâm. Putem să ne întoarcem, dacă vrei.

„Nu, am gândit eu. Am nevoie de aer." Am pipăit portiera, dar nu am reușit să-mi dau seama cum să o deschid, iar centura care-mi traversa pieptul mă îngrădea.

S-a auzit un zgomot și centura s-a slăbit. Desfăcând-o, Tom a coborât și mi-a deschis portiera.

Era frig și bătea vântul. A fost nevoit s-o țină ca să nu se închidă, iar urletul vântului s-a auzit brusc și cutremurător.

– Bine ai venit în Elie! mi-a strigat Tom la ureche în clipa în care am coborât din mașină.

În mod straniu, de îndată ce am simțit pământul sub picioare, am început să-mi revin. Vântul rece îmi dădea curaj. Eram obișnuită cu frigul și cu vremea rea de care în timpul iernii în Langlands aveam parte din plin. Era și verdeață, mult mai plăcută decât griul neîndurător al orașelor, și nu se vedeau alți oameni.

Luându-mă de mână, Tom m-a tras după el. Era plăcut să-i simt mâna în a mea. Pielea îi era caldă, iar prinsoarea fermă și liniștitoare. Am încetat să-mi fac griji că, într-un fel sau altul, aveam să fiu separată de el. Știam că nu ar fi renunțat la mine. Împiedicându-ne prin iarbă și cu vântul în față, m-am simțit mai veselă. Apoi am ajuns în vârful unei bucăți de pământ care se înălța din verdeață și, pentru prima dată în viața mea, am văzut marea.

„Marea." Nu era nici albastră, nici verde, așa cum citisem în cărți, ci de un albastru-cenușiu, și se întindea atât de mult în depărtare încât perspectiva se pierdea: orizontul neclar putea să fie la trei, treizeci sau trei sute de kilometri depărtare, sau poate era o iluzie și era nețărmurit. Acolo unde apa întâlnea malul se forma o spumă albă, și tot înainta și se retrăgea neliniștită. Îi simțeam și mirosul; un ușor iz sărat în aer.

Am coborât pe nisip, care era umed și lipicios chiar înainte să ne apropiem de marginea apei. Urletul vântului se contopea cu agitația valurilor ce se spărgeau.

Am fost nevoită să ridic tonul ca să mă fac auzită.

– Vreau să intru în apă!

Tom a părut uimit.

– Ce? Vrei să înoți? Nu se poate, ai să înghețil!

– Nu! i-am strigat la rândul meu. Nu știu să înot! Era adevărat; nu avusesem ocazia să învăț. Vreau doar să intru cu picioarele în apă!

– Tot ai să înghеți, mi-a zis Tom, dar când i-am dat drumul la mână ca să mă aplec și să-mi dezleg șireturile de la cizme, a făcut la fel.

Când am intrat în apă, am avut un șoc rece, dar tot mi-am spus că nu este atât de rău. Merita să îndur frigul ca să simt pentru prima dată nisipul sub tălpi și mișcarea valurilor. Mi-am mișcat degetele, savurând senzația.

Poate după un minut, mi-am dat seama de greșeala mea. Apa era atât de rece, încât nu m-am aclimatizat. În loc să-mi fie mai cald, a început să-mi fie din ce în ce mai frig. Picioarele îmi înghețau deja. Am ieșit alergând din apă, șchiopătând pentru că nu-mi simțeam picioarele. În plus, pantalonii îmi erau uzi până la jumătatea gambelor. Materialul era ciudat de rigid, incomod, și mi se lipea neplăcut de glezne. Hainele moderne nu erau nici

pe departe la fel de practice precum vechile mele rochii, pe care puteam să mi le ridic de poale. Nici Tom nu era într-o situație mai bună. Și tivul pantalonilor lui era ud. Nu părea să-l deranjeze; de fapt, zâmbea larg. Zâmbetul îl făcea atât de chipeș, că mi-am simțit obrajii arzând și m-am uitat repede în jos.

– Mulțumită? m-a întrebat el vesel.

– Nu-mi simt degetele de la picioare, i-am răspuns, studiindu-le cu mare interes.

– Ți-am zis eu!

Mi-am luat cizmele și ne-am îndreptat spre un bolovan imens, unde am încercat să ne uscăm picioarele. Era aproape imposibil să scăpăm de tot nisipul; când m-am încălțat din nou, m-am împăcat cu ideea de a mă simți de parcă aș merge pe prundiș pentru restul zilei. M-am strâmbat, iar Tom a râs.

– Ți-a ajuns?

Am clătinat din cap și mi-am dat pe spate părul pe care vântul mi-l sufla peste față.

– Încă nu. I-am arătat stâncile. Putem să ajungem acolo, sus?

– Dacă vrei. Nu-ți este frig?

– Nu, am mințit, încercând să nu tremur prea evident.

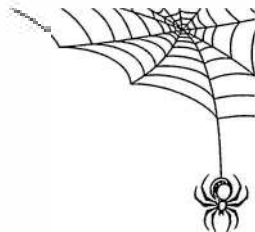
Acum că nu mai eram în Langlands, voiam să profit de experiență la maxim.

Ne-a luat o vreme să urcăm pe cărarea abruptă în zigzag care ducea spre stânci și, când am ajuns în vârf, nu mi-a mai fost frig, în ciuda frigului; mi-era cald din cauza efortului și hainele strâmte mă stânjeneau. Cum reușeau oamenii să facă ceva, *orice*, îmbrăcați așa? Eram încântată de cizmele mele uzate. În fotografiile din reviste, am văzut cu ce erau încălțate unele dintre fete, și eram convinsă că niciodată nu aș fi fost în stare să merg cu așa ceva.

Tom m-a luat de mână și m-a tras pe ultimii câțiva metri și, când am ajuns în vârf, nu mi-a dat drumul; am mers ținându-ne

de mână. Cu desișurile sale, platoul nu semăna deloc cu Langlands. Aici, sus, era iarbă, dar nu erau copaci; totul era plat, vast, deschis și în bătaia vântului, iar cerul părea să se rotească deasupra noastră, amețitor. Ne-am oprit din mers. Vântul era era atât de puternic, încât simțeam că ar fi putut să ne ia pe sus; nu am îndrăznit să mă apropii prea mult de marginea stâncii, în caz că m-ar fi împins. Era primejdios și minunat în același timp. De aici, unde priveliștea nu era încadrată de liniile de coastă, marea părea cu adevărat infinită, la fel de vastă ca văzduhul. Când razele soarelui străpungeau norii, suprafața apei scânteia uimitor, fiind prea strălucitoare ca să o privești.

În ciuda soarelui de iarnă, era frig. Tom m-a tras într-o îmbrățișare, buzele lui pe obrajii și gura mea fiind singurele calde pe pielea mea expusă. Vântul îmi șuiera în urechi, acoperind totul: suflul meu, mugetul mării, cuvintele lui Tom, dacă vorbea. Dacă un om ar fi stat chiar lângă mine și mi-ar fi spus „Întoarce-te, nu face asta!", nu l-aș fi auzit. Mi-am băgat degetele reci în părul lui Tom și l-am sărutat și eu.



# Capitolul treizeci și șase
## Tom

Pe un asemenea ger, un sărut nu poate să dureze mult. Ghost nu poate să mai susțină că nu îi este frig; simt cum îmi tremură în brațe. Ne întoarcem la mașină și, de îndată ce motorul pornește, setez radiatorul la maxim.

Trebuie să ne oprim să alimentăm, deci cu ultimii bani pe care mi i-a dat Ghost din seiful bunicii ei, plătesc benzina și o cafea pentru ea. Apoi pornim din nou la drum și mergem în tăcere câteva minute, în timp ce-și bea cafeaua. Mă roagă să-i povestesc despre 2017, așa că îi fac pe plac.

Îi spun despre medicina modernă – cum pot oamenii să fie vindecați de boli cândva incurabile și cum încep să poată fabrica brațe bionice pe care să le miști doar gândindu-te la ele. Cum produc proteze mecanice pentru oamenii fără picioare.

Îi zic apoi despre oamenii care au ajuns pe Lună, gândindu-mă că faptul avea să o uimească, iar eu sunt surprins când nu pare impresionată. Îmi ia o vreme să-mi dau seama că nu mă crede. Nu recunoaște. Pur și simplu nu-mi pune prea multe întrebări în privința asta; cât vorbesc, îmi pare cam distantă. Poate-s prea multe de procesat sau poate crede că, pur și simplu, inventez.

Abandonez istorisirea cu aterizatul pe Lună și, în schimb, îi povestesc despre lucruri obișnuite, pe care toată lumea le are în

casă. Pe unele le-a văzut în revistele pe care i le-am dus: mașini de spălat vase, cuptoare cu microunde, mașini de spălat rufe. Mă gândesc la ce am pe acasă și-i spun. Bătrâna doamnă McAndrew nu avea congelator și nici măcar un frigider, așadar Ghost se arată interesată de ele, de ideea de a putea păstra alimentele proaspete o veșnicie. Uneori pare furioasă, dar se stăpânește.

Cu mine nu-și pierde niciodată cumpătul, așa că presupun că pe bătrână este supărată. Cine nu ar fi, după ani în care a tăiat bușteni și a spălat totul manual, când, de fapt, nu era nevoie să o facă?

Este dificil să-mi dau seama ce este și ce nu este nou pentru ea. În Langlands nu există nicio sursă de alimentare cu energie electrică, dar a auzit de gaz și de electricitate, și știe ce este un telefon, cu toate că în casă nu are nici așa ceva.

Aproape uit să menționez televizorul pentru că-mi pare atât de evident, dar, pentru ea, este o idee cu totul nouă.

– Și toată lumea are unul acasă? mă întreabă, parcă nevenindu-i să creadă.

– Da, îi răspund eu.

Mă întreabă cum funcționează și nu știu să-i răspund, și asta este frustrant pentru amândoi. Presupun că, în lumea ei, lucrurile sunt mai simple. Probabil cea mai complicată mașină pe care a văzut-o este vechea mașină a doamnei McAndrew, care nu avea un motor cu injecție.

Mă gândesc că, probabil, ar fi mai ușor s-o duc pe Ghost la mine acasă și să-i *arăt* toate aceste lucruri, dar, pentru moment, am promis să păstrez secretul existenței sale și, dacă ne-am întâlni cu mama sau tata, asta nu ar mai fi posibil. Mama deja bănuiește că-i împrumut mașina ca să vizitez o fată, și n-am scăpa fără un milion de întrebări. „Mai mergi la școală?" este o întrebare simplă care ar stârni un dezastru.

Așa că mă străduiesc în continuare să-i spun cum trăiesc oamenii în 2017 – cei care nu au fost crescuți de vreo bătrână nebună, într-o casă din pădure. Situația se complică atunci când ajung să-i explic cum funcționează internetul. Încep prin a încerca să i-l descriu, dar, în clipa în care rostesc „computer", îmi dau seama că trebuie să o lămuresc și-n privința asta. Pe la jumătatea explicațiilor, spun „tastatură" și ea mă întreabă „Ca la pian?", iar când îmi dau seama de cât de mare este diferența dintre ce știe Ghost și ce știu eu, că se bazează pe mine să o fac să înțeleagă cum stau lucrurile, că sarcina mea este *prea importantă,* simt că mă ia din nou amețeala, ca mai devreme. Ar trebui să fiu o enciclopedie umană ca să reușesc.

Suntem la aproximativ un kilometru de Langlands când îmi spun „Chiar dacă nu pot să-i arăt casa, pot să-i arăt internetul". Îmi caut smartphone-ul în buzunar și i-l întind, atent la drum.

– Poftim! Este un smartphone, adaug, dându-mi prea târziu seama că nu e sigură ce este.

– Un telefon?

– Da. Dar poți să intri și online cu el. Adică poți să te uiți pe internet.

– Nu știu cum.

– Îți arăt eu. Vezi butonul din partea de jos a ecranului? Apasă-l pe acela mai întâi.

– Nu s-a întâmplat nimic, spune Ghost după o clipă de tăcere.

Suntem la marginea moșiei Langlands; după un moment, trecem peste grilajul pentru vite.

– Nu-i nimic, zic eu. Am să mă uit când ne oprim.

– Ce ar trebui să facă? mă întreabă ea.

– Totul, îi răspund și ridic din umeri. Poți să intri pe internet, să dai telefoane, să asculți muzică, să te uiți la videoclipuri. Nu știu. Să faci fotografii. Chestii din astea.

Sunt conștient că tot întoarce telefonul de pe o parte pe alta, ca și când ar fi un puzzle pe care nu știe de unde să-l înceapă. Ajungem în fața casei Langlands și opresc motorul.

– Uite, îi zic și ea îmi dă telefonul.

Apăs cu încredere butonul de pornire, dar nu se întâmplă nimic. Nu mai am baterie. Apoi îmi aduc aminte că de dimineață, înainte să vin aici, am vrut să-l pun la încărcat, dar nu am făcut-o. Am fost plecat toată ziua și acum, bateria rămasă nu-mi permite nici să-l deschid.

Ghost se uită răbdătoare peste umărul meu.

– Nu e bine, îi spun. Este mort. Trebuie să-l încarc.

Nu-mi răspunde, așa că mă uit la ea și surprind zâmbetul șiret care dispare aproape imediat ce i se naște pe buze, modul în care-și mușcă buza înainte să-și întoarcă inocent capul ca să se uite pe geam.

Mă las pe spătarul scaunului, neștiind dacă să râd sau să fiu indignat. Țin smartphone-ul în mână și nu este decât o porcărie lucioasă; la fel de bine aș putea să țin o piatră.

– Face tot ce ți-am zis, îi spun.

– Da, îmi răspunde fără să mă privească.

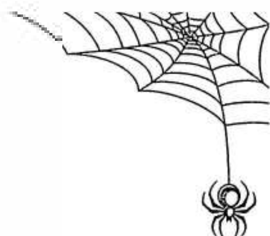
– Am să-l încarc înainte să vin data viitoare. Mă opresc. Atunci o să funcționeze.

– Da.

– Nu mai râde!

– Nu râd! îmi spune, dar acum o face; ultimul cuvânt nu se mai aude.

Ghost se uită direct la mine, iar râsul i se citește și în privire. Nu arată ca un refugiat ciudat din 1945. Arată uimitor – ca o fată pe care aș putea să o iubesc.



# Capitolul treizeci și șapte
## Ghost

M-am bucurat să mă întorc în Langlands în acea zi, prima în care am văzut lumea de afară. Era îngrozitor și înviorător să știu că am trecusem granița moșiei și că nu se întâmplase nimic; cerul nu-mi căzuse în cap. Văzusem în sfârșit marea, îi auzisem șoapta și îi simțisem răceala ca de gheață pe pielea goală. Voiam să mă gândesc la toate astea, la brațele lui Tom în jurul meu și la căldura sărutului său.

Credeam că avea să mă lase în fața ușii și să plece, pentru că se făcea târziu. Dar a intrat cu mine în casă, stându-mi alături când am deschis ușa. Am avut nevoie de o clipă să mă descurc cu broasca. M-am simțit brusc neîndemânatică, iar mâna lui pe talia mea a părut să înrăutățească situația; am tot bâjbâit și aproape am scăpat cheia.

În cele din urmă, am reușit. Înăuntru era rece și destul de întuneric. După vântul aspru și aerul de mare, liniștea părea mormântală. Mi-am imaginat praful plutind și acoperind totul în straturi. Presupunând că aș fi plecat cu Tom și nu m-aș fi întors niciodată – ce ar fi fost diferit? În lipsa mea, casa Langlands nu s-ar fi deteriorat nici mai încet, nici mai repede. Nu eram sigură că gândul mă liniștea sau mă făcea nostalgică.

Ne-am dus în bucătărie, unde era cât de cât cald datorită sobei, și m-am dus imediat să mai pun niște lemne pe foc.

– Tom, aprinzi tu lampa? i-am spus peste umăr când am îngenuncheat în fața sobei. Pe masă era o lampă cu ulei; am auzit un zgomot când a luat-o.

După o clipă, l-am auzit spunând „Nu știu cum să o fac“, iar mie mi s-a părut ciudat să aflu că a crește în secolul XXI nu însemna că știi cum să faci tot ce făceau oamenii înainte.

M-am ridicat și m-am dus lângă Tom, care ținea nedumerit lampa, și am întins mâinile ca să-mi dea și chibriturile. I-am arătat cum să o aprindă și, după ce am înlocuit sticla, m-am trezit privindu-l în ochi.

Mă sărutase și înainte, desigur, când deschisese seiful bunicii, și pe stâncă, în timp ce vântul urla pe lângă urechile noastre. Chiar și înainte să se aplece spre mine, am știut că urma să mă sărute din nou și, anticipând ce avea să se întâmple, am simțit un soi de vertij foarte intens, ca și când mi-ar fi fost teamă.

Teamă de ce anume? Asta era întrebarea. Nu-mi era frică de Tom. Nu. Mă temeam de mine.

*Voiam* să mă sărute. Apropierea, atingerea buzelor lui de ale mele și mâinile lui în părul meu erau cele mai interesante lucruri pe care le simțisem vreodată, ca și când aș fi zburat și-aș fi căzut în același timp, ca și când aș fi fost șoimul care spintecă văzduhul și apoi se înalță fără să atingă pământul.

Îmi doream să mă simt așa din nou, așa că atunci când Tom m-a cuprins în brațe și m-a tras către el, nu m-am împotrivit. Sub apăsarea buzelor lui, ale mele s-au deschis în mod natural. Inima îmi bătea cu putere; abia mai puteam să respir. L-am îmbrățișat și eu, ținându-mă de el, și-am fost uimită de propria-mi îndrăzneală.

Pentru că era o îndrăzneală. Știam că nu se cuvenea să o fac. Una era să-i fac în ciudă bunicii; după minciunile ei, n-aveam

niciun motiv să-mi pese de ce ar fi spus. Însă asta nu însemna că era în regulă să fiu singură aici cu Tom, lipindu-mă de el în timp ce mă săruta. Nu eram suficient de naivă încât să cred că, dacă era plăcut, era și bine.

Tom se împingea în mine; am făcut un pas înapoi, m-am dezechilibrat, și am simțit în spate peretele rece. Mi-am înclinat capul. Am închis ochii, iar Tom și-a băgat degetele în părul meu.

Știam că ar fi trebuit să-l împing. Probabil ar fi trebuit să-i dau o palmă peste față și să-i spun că mă insultase. Nu eram logodiți, iar acestea nu erau niște săruturi pe care ni le ofeream pe furiș. Erau săruturi *flămânde.*

Totuși, nu am făcut-o. Sărutările lui Tom mă făceau să mă simt ca o nesăbuită. Nu voiam să se oprească. Îmi doream să mă tot sărute, să mă sărute mai intens și să mă țină mai strâns.

Apoi și-a strecurat mâna în jacheta pe care mi-a cumpărat-o, pe sub cămașa moale, și m-a mângâiat. Nu m-am putut abține și am tresărit. Nu ne-am mai sărutat. Am întors capul într-o parte și-am încercat să-mi recapăt suflarea.

Nu am putut să-l privesc în ochi. Și-a sprijinit fruntea de perete și, preț de câteva secunde, l-am auzit respirând tremurat. Apoi s-a îndepărtat de zid și a făcut un pas înapoi.

Niciunul din noi nu a zis un cuvânt. Ce aș fi putut să spun? „Îmi pare rău?“ Nu-mi părea rău. Eram confuză.

Mi-am netezit cămașa cu mâinile tremurânde și am trecut pe lângă Tom, făcându-mi de lucru cu lampa de ulei, reglând-o până când flacăra a fost prea mare.

– Ar trebui să plec. Mama are nevoie de mașină în seara asta, a spus Tom după prea mult timp în care liniștea s-a lăsat între noi.

– Bine, i-am zis când, de fapt, voiam să-i spun „Nu pleca!“ sau „Ia-mă cu tine!“

Am luat lampa și l-am condus spre hol și spre ușa de la intrare. Tom m-a urmat îndeaproape, dar nu m-a atins, și nici nu m-a sărutat de rămas-bun în dreptul ușii.

– Mă întorc curând, mi-a zis când s-a oprit în prag.

A trebuit să mă mulțumesc cu asta. L-am urmărit întorcând mașina și plecând și, după ce nu am mai auzit zgomotul motorului, am închis ușa și am încuiat-o, după care am urcat la etaj. Am vrut să mă duc în cameră și să mă schimb cu vechea mea rochie, dar, mai întâi, m-am dus până în camera bunicii. În dormitorul meu aveam o oglinjoară, însă în camera ei era o oglindă în care puteam să mă văd în întregime, de la noul meu păr mai scurt la cizme. Am lăsat lampa cu ulei pe noptieră și mi-am studiat reflecția. După părerea mea, arătam modern – oricum ar fi fost, n-aș fi ieșit în evidență printre oamenii pe care îi zărisem din mașină. Mi-am dat seama că nicio altă fată sau femeie care arăta ca mine nu intrase niciodată în casa Langlands. Gândul mă tulbura. Oare locul meu mai era aici? M-am întors cu spatele la oglindă. Nu-mi găseam locul nici în lumea *de afară* – cel puțin nu încă.

M-am dus în camera mea și m-am dezbrăcat de hainele cele noi. Pantalonii se uscaseră în drum spre casă, dar materialul era rigid din cauza apei sărate. M-am gândit că trebuia să-i spăl. Am împăturit totul cu grijă, de parcă aș fi fost o cameristă care pune deoparte hainele stăpânei. Chiar așa mă simțeam – de parcă ar fi fost ale altei persoane.

Îmi doream *să mai fi fost* cineva acolo – cineva cu care să pot vorbi. Dacă o fată de vârsta mea ar fi venit atunci acasă în locul lui Tom, căutând să afle adevărul despre fantoma din Langlands, am fi putut să ne împrietenim. Aș fi putut să o întreb atât de multe – doar că, dacă ar fi venit o fată, n-aș fi simțit nevoia să-i pun cele mai arzătoare întrebări, toate în legătură cu Tom.

„Era supărat pe mine când a plecat astăzi?“

La asta voiam să aflu răspunsul. Nu mă mai sărutase și nici nu mă mai atinsese. Abia ne-am mai vorbit după ce am tresărit, iar el s-a îndepărtat de mine. Dar zisese că avea să revină în curând.

„Oare chiar a vorbit serios?" s-a auzit glasul îndoielii. „Curând" nu era același lucru cu „mâine" sau „la sfârșit de săptămână". Era vag; putea să însemne „niciodată".

„Cum va decurge totul?" Asta era cea mai importantă întrebare. Știam răspunsul oferit de cărțile din biblioteca Langlands, cărți publicate cu mai bine de șaptezeci de ani în urmă. În acele cărți, odată ce eroul și eroina treceau peste certurile dramatice (el fiind prea mândru, iar ea prea idealistă), gentilomul își declara intențiile mai întâi fetei și, apoi, părinților ei. Puteau să se și sărute. Se căsătoreau la puțin timp după aceea și, dacă nu o făceau, situația era considerată dezastruoasă.

Știam și ce se întâmpla după căsătorie, deși bunica nu-mi vorbise niciodată explicit despre asta.

„Altă chestiune pe care voia să mi-o spună cândva, în viitor, dar nu a apucat să o facă", am gândit cu tristețe.

Aș fi putut să nu aflu niciodată, doar că în bibliotecă era o carte despre asta. Am găsit-o într-o după-amiază ploioasă, când căutam ceva nou de citit; m-am urcat pe scară ca să mă uit la ceva de pe rafturile de mai sus și, scoțând cartea pe care o voiam, am văzut că în spatele ei era ascunsă o alta, lipită de raft, intitulată *Married Love*[1].

Aveam sentimentul că bunica nu ar fi fost de acord să o citesc, așa că bineînțeles că am fost hotărâtă să o lecturez din scoarță-n scoarță, ceea ce am și făcut. Informațiile importante erau în al cincilea capitol, care începea cu un citat din Sf.. Pavel: „Dragostea nu face rău aproapelui"[2]. Am citit totul cu foarte mare atenție și îmi

---

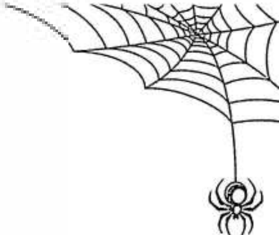
[1] *Dragostea căsătorită*, de Marie Stopes (n.tr.)
Romani 13:10 (n.tr.)

aduc aminte că m-am gândit că, orice scria pe copertă, „mecanica" faptului în sine nu impunea ca bărbatul și femeia să fie căsătoriți.

Și am presupus că acela era motivul pentru care personajele erau mereu atât de dornice să se căsătorească; altfel, odată ce și-ar fi dat seama că se plac, ar fi putut sfârși prin a o face fără să fie căsătoriți. Apoi, femeia ar fi fost considerată „pierdută" – aparent, nu bărbatul – și, dacă s-ar fi născut un copil, ar fi fost unul „din flori", ceea ce era mai grav decât părea.

Înțelegeam toate astea, dar îmi erau la fel de folositoare ca o hartă a ținutului Pertshire când, de fapt, voiam să vizitez Londra. Cum funcționau lucrurile în 2017? Habar nu aveam și, din cauza asta, nu-mi dădeam seama dacă Tom se supărase pe mine, pe el, ori dacă nu se supărase deloc.

Era un mister pe care nu urma să-l deslușesc în acea seară; nici toate cărțile din bibliotecă n-ar fi putut să o facă. Îmbrăcată din nou cu vechile mele haine, m-am întors în bucătărie. Mă simțeam plictisită, în ciuda zilei grandioase, a zilei în care am părăsit, în sfârșit, moșia și am văzut lumea de dincolo de granițele sale. Am vrut să-mi pregătesc ceva de mâncare, dar nu aveam poftă de nimic, și părea un efort prea mare. În cele din urmă m-am întins pe băncuță înfășurată cu pătura și am adormit nemâncată.



# Capitolul treizeci și opt

Tom nu a venit în următoarele patru zile. Nu spusese că avea să revină într-o zi anume, bineînțeles, iar eu nu știam ce alte lucruri ar fi putut să-l împiedice să vină, dar odată cu trecerea timpului m-a cuprins o mâhnire profundă.

„Nu o să se mai întoarcă niciodată", mi-am zis în încercarea de a mă convinge să cred asta astfel încât dezamăgirea să nu fie atât de mare când n-ar fi apărut zile la rând. M-am ocupat de sarcinile mele zilnice: tăiatul lemnelor pentru foc și hrănitul găinilor. Dar, mișcându-mă încolo și încoace, ducând și scoțând lucruri din casă ori pompând apă, rememoram evenimentele petrecute în acea zi.

Să-mi fi considerat Tom comportamentul drept respingere? Sau poate îl obosea deja să fie cu o fată care nu știa nimic despre lumea lui, căreia trebuia să i se spună totul, chiar și cum să deschidă un telefon? I-ar fi fost ușor să abandoneze tot, pentru că nu merita. Nu trebuia decât să păstreze distanța.

Am pus noile haine în sertarul de jos al unui dulap în perete din dormitorul meu. Urma să le scot din nou când, în cele din urmă, aveam să fiu obligată să mă duc în oraș după provizii. Altfel, nu voiam să le văd. Îmi aminteau pur și simplu de o zi care se încheiase într-un mod pe care nu-l înțelegeam. Mă durea să mă gândesc la asta, deși aproape numai la asta mă gândeam.

În a cincea zi, razele reci ale soarelui care pătrundeau orbitor pe fereastra din bucătărie m-au trezit. M-am trezit și m-am uitat

la ceasul din încăpere. Era ora trei și jumătate. Mi se părea imposibil să fi dormit atât de mult. În plus, lumina care se revărsa pe fereastră îmi spunea că era dimineață, nu după-amiază. Ceasul se oprise; uitasem să-l întorc.

Mi-a trecut prin minte că, pe lângă faptul că nu știam cât era ceasul, habar nu aveam nici în ce zi eram. Cumva, pierdusem noțiunea timpului. Era marți sau sâmbătă? Eram destul de sigură că era luna martie, dar nu știam mai multe.

Am ieșit să aduc mai multe lemne pentru sobă, iar ziua mi s-a părut senină și frumoasă. Aerul era încă foarte rece și stând o clipă și uitându-mă la ramurile negre ale copacilor, am auzit sunete slabe: ciripitul unei păsări, hârâitul unei creaturi sălbatice în tufe și, în depărtare, un motor.

Speranța nu a înflorit imediat. Mai auzisem astfel de sunete, când avioanele treceau pe deasupra casei sau când se lucra în câmpurile de dincolo de pădure. Dar în timp ce stăteam pe cărarea pavată care ducea de la ușa bucătăriei în spatele casei, mi-am dat seama că sunetul se auzea din ce în ce mai tare. Cineva venea pe cărarea din pădure.

Am lăsat jos coșul pe care-l căram pentru lemnele tăiate și mi-am șters mâinile de fustă. Apoi m-am îndreptat încet spre colțul casei, de unde aș fi văzut aleea. Nu am fugit. La urma urmei, se putea să nu fie Tom; puteau să fie din nou cei doi oameni în uniformă. M-am lipit de colțul de piatră și am așteptat.

Înainte să văd bine mașina, am zărit o străfulgerare roșie printre copaci. Era Tom sau, în orice caz, mama lui Tom. Sunetul motorului s-a auzit ca un muget când mașina a urcat cu greu ultima parte a cărării și a scârțâit peste pietriș. Când botul acesteia s-a apropiat de mine, am făcut un pas în spate, după colțul casei.

Nu știu de ce am făcut asta. Ar fi trebuit să fiu încântată să-l văd după ce-l așteptasem cinci zile; ar fi trebuit să alerg pe pietriș cu brațele deschise, dar nu am făcut-o. Am rămas locului.

„Cinci zile“, m-am gândit eu. Ce motiv bun să fi avut ca să nu vină atât de mult timp? Poate că nu voise să se întoarcă, iar acum venise să-mi spună că îi pare rău, că nu va mai veni niciodată. Sau poate nu eram atât de importantă pentru el cât era el pentru mine și cinci zile erau o nimica toată; nu spusese „curând“, ci „destul de curând“. Nu eram sigură că voiam să știu care era varianta corectă. Am fost tentată să mă strecor înapoi în casă pe ușa de la bucătărie, să o încui și să mă ascund până după ce ar fi plecat. Cel puțin atunci nu aș fi fost nevoită să ascult ce avea de spus.

Motorul mașinii s-a oprit și, după o clipă sau două, am auzit portiera trântindu-se. Am rămas cu spatele lipit de zidul rece de piatră, mușcându-mi buza și fără să mă mișc.

– Ghost?

L-am auzit strigându-mă și inima mi s-a strâns și mai mult. Vocea lui m-a făcut să cred că era furios. Am simțit iar impulsul de a fugi în casă și de a mă ascunde.

Apoi l-am auzit din nou, a doua oară mai slab pentru că intrase în pridvorul de piatră. Știam că ușa din față era încuiată. Peste o secundă sau două, avea să bată cu vigoare.

Nu puteam să o fac. Nu puteam să fug. Am expirat prelung, am ieșit de după colțul casei și am mers vioi spre partea din față, nepermițându-mi să mă gândesc prea mult la ce făceam.

Tom mi-a auzit cizmele pe pietriș și a ieșit din pridvorul de piatră. Și-a întors capul spre mine, iar eu i-am zărit privirea mânioasă care nu prea a șovăit când m-a văzut.

M-am oprit unde eram. Era imposibil să nu o fac. Nu conta că bunica mă mințise, că mă străduiam conștient să resping ce mă învățase despre lume. Era prea înrădăcinată în mine îndoiala privind ceea ce se afla dincolo de Langlands, amenințarea pericolului. Tom părea furios; instinctul meu a fost să păstrez distanța.

– Ghost?

S-a îndreptat cu pași mari spre mine. Eu am rămas pe loc, atentă. Am încercat să-mi găsesc cuvintele, dar n-am fost nevoită să spun nimic pentru că a început el să vorbească.

– N-a vrut să-mi dea nenorocita de mașină! De asta nu am venit. A vrut să-mi demonstreze ceva. Cinci zile – cinci zile mi-a luat să o conving.

– Pe cine?

– Pe mama. Știu că este a ei, dar ce se așteaptă să fac? S-a încruntat. Știi ziua în care ne-am dus în Elie? I-a trebuit mașina pentru ceva, iar eu am uitat. Pur și simplu am uitat. Nu am făcut-o intenționat. Când am ajuns acasă, ne-am certat cumplit. Acum spune că nu pot să-i mai folosesc mașina. Tom a oftat exasperat. Bine, este mașina ei, dar ce se așteaptă să fac? A clătinat din cap. Ar fi trebuit să plec direct la facultate, în loc să-i las să mă convingă să lucrez pentru tata. Așa, n-aș mai fi fost blocat aici, nevoit să o implor să mi-o dea când vreau să mă duc undeva.

„Atunci nu ai mai fi venit niciodată în Langlands“, mi-am spus eu și poate că gândul mi s-a citit pe față pentru că, după o clipă, Tom a părut să se relaxeze; furia i-a părăsit chipul.

– Hei! a zis el. Nu am vrut să mă descarc pe tine. Pur și simplu n-am putut să mă întorc și n-am avut cum să te anunț. Și mama era... S-a oprit, fără să-mi spună cum era. Și a tot încercat să mă facă să vorbesc, să afle unde am fost și cu cine. Nu i-am spus, a adăugat apoi. Asta o înnebunește.

– Îmi pare rău! i-am zis pentru că n-am știut ce altceva să-i spun.

Nu voiam ca Tom să aibă probleme, dar eram bucuroasă că-mi păstrase secretul.

– Hai să încheiem subiectul, a spus el. Poate ar trebui să-ți cumpărăm un telefon. Dacă se mai enervează și-mi spune că nu-mi dă mașina, pot să te anunț.

M-am gândit la asta.

– Și dacă rămân fără baterie, cum ai pățit tu?

M-a fixat cu privirea.

– Mda. Nu ai cum să-l încarci. Pe aici nu este energie electrică, nu?

Am scuturat din cap.

– Și ce trebuia să faci, dacă aveai o urgență? a întrebat Tom sceptic. Dacă se îmbolnăvea vreuna din voi două? Nu s-a întâmplat niciodată?

– O dată m-am îmbolnăvit grav, am spus. Nu știu ce-a fost. Îmi amintesc doar că am stat mult timp întinsă în camera mea și că o voiam pe bunica, dar nu venea. Cred că s-a dus undeva, la un doctor, și mi-a adus ceva.

– Nu te-a luat cu ea?

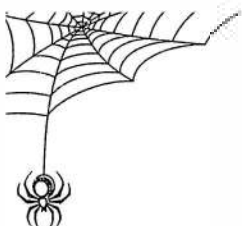
– Nu.

Tom a fluierat.

– Chiar nu a vrut să știe nimeni că ești aici, nu-i așa? Mă întreb ce-ar fi făcut dacă ți-ar fi fost mai rău – te-ar fi lăsat să mori?

– Bineînțeles că nu, am spus cu fermitate, dar m-am simțit stânjenită.

Bunica fusese atât de hotărâtă să mă țină departe de lumea de afară, că mă mințise toată viața; într-un fel, nespunându-le de existența mea, îi mințise și pe ceilalți. Dacă aș fi zăcut pe patul de moarte în Langlands, ar fi hotărât să mă scoată din casă, pentru ajutor? Nu eram întru totul sigură că ar fi făcut-o. Faptele ei mă întristau; ori de câte ori îmi dădeam seama de ceva, amărăciunea era și mai profundă. Mă făcea să vreau să distrug toată iluzia, să încalc tot ce mă învățase bunica. Și, mai mult decât oricând, mă făcea să vreau să aflu motivul pentru care procedase așa.



# Capitolul treizeci și nouă
## Tom

Cele cinci zile m-au înfuriat, dar mi-au dat și timp să mă gândesc. Dacă putem să aflăm ceva despre părinții lui Ghost sau motivul pentru care bunica ei a acționat așa cum a făcut-o, există un loc de unde este clar că ar trebui să începem căutările. Așa că acolo ne ducem.

Este posibil ca în bibliotecă să miroasă și mai mult a praf decât ultima dată? Nu cred că se poate – n-a fost cu prea mult timp în urmă –, dar mă întreb dacă fără bătrâna doamnă McAndrew care să fie la conducere casa Langlands nu a renunțat cumva la fantomă. Camera pare neînsuflețită, un mormânt pentru cărți. Mă uit la toate cotoarele decolorate și mă întreb dacă le va mai citi careva vreodată. Lumina soarelui care intră pe ferestre nu face decât să dezvăluie praful și petele de pe geam.

O las pe Ghost să deschidă seiful. E oarecum nepotrivit să văd toate teancurile de bancnote stivuite ca niște cărămizi. Nu pot să le văd fără să mă gândesc la toate lucrurile pe care aș putea să cheltuiesc banii, la chestiile pe care mi le-am dorit de ani de zile și pe care aș putea să le *cumpăr* cu tot bănetul, și mă simt de parcă aș fura. Banii sunt ai lui Ghost. Nu vreau să mă uit la ei.

Mă duc la dulapul din mijlocul bibliotecii și o aștept să aducă testamentul. Nu durează mult să îl găsească și apoi vine lângă mine

și dă paginile până când o găsește pe cea cu semnăturile. Este atât de aproape de mine, că ori de câte ori dă o pagină, își atinge ușor brațul de al meu. Încerc să mă uit la cuvintele dactilografiate, dar privirea îmi alunecă la profilul ei, la pielea moale și părul brunet pe care și-l tot dă după ureche. Presupun că încă nu s-a obișnuit cu el atât de scurt și că o deranjează că-i tot vine în față. Asta mă face să mă gândesc la ziua în care am tuns-o și la cum am vrut să o sărut. Apoi vreau să lăsăm baltă vechile documente și să o iau pur și simplu în brațe și să o sărut – și aș face-o, doar că îmi aduc aminte cum a tresărit ultima dată. Nu vreau să ne stric relația.

Încerc să mă concentrez la paginile dactilografiate din fața noastră și la semnături: Fraser MacFarlane, avocat, și George Robertson, medic generalist. Nu-l cunosc pe niciunul din ei. Nu mă surprinde că n-am auzit niciodată de Fraser MacFarlane, pentru că în viața mea n-am vorbit cu un avocat, dar n-am auzit nici de George Robertson, și asta *e* ciudat. În oraș există un singur cabinet medical și, în decursul anilor, cred că i-am văzut pe toți medicii, pentru că ori de câte ori mă îmbolnăveam, mama voia să fiu consultat de un medic – nu aștepta un medic anume. Poate că a locuit în oraș, dar apoi s-a mutat. Va trebui să mă interesez.

Scot telefonul din buzunar și fotografiez cele două semnături, ca să nu le uit. Simt că Ghost se apleacă să vadă ce fac, așa că-i arăt poza. Aș putea să folosesc telefonul acum ca să caut numele pe Google, dar îmi va fi mai ușor să fac asta de pe laptop, acasă.

În schimb, fac un pas în spate. *Clic.* Și iat-o surprinsă pe ecran: Ghost, cu o jumătate a chipului palid în lumina care intra pe ferestre, și cu cealaltă în umbră, cu ochii negri mari și serioși. Cu rochia demodată, chiar seamănă cu o fantomă, cu una frumoasă. Întorc telefonul ca să poată vedea ecranul.

Nu reacționează așa cum ar reacționa alții. Nu spune „O, este oribilă!“ sau „Mai fă-mi una, când nu mă strâmb!“ Se uită cu o oarecare tristețe.

– N-am mai văzut niciodată așa ceva, spune ea. O fotografie cu mine. Nu există niciuna.

– Dar aveau aparate de fotografiat în 1945, nu-i așa? o întreb și, auzindu-mă vorbind, îmi dau seama că este ciudat cât de mult m-am obișnuit să mă gândesc la ea ca fiind din 1945, o călătoare în timp, și nu ca la un om care a crescut în vremurile noastre, dar crezând că este în altă epocă.

– Da, spune Ghost. Dar bunica nu m-a fotografiat niciodată. M-am văzut doar în oglindă. Se uită din nou la telefon. Arăt... altfel. Tot ca mine, doar că...

– Asta pentru că ești obișnuită să-ți vezi reflecția, îi zic eu. Totul este pe dos. Știi tu, ca o imagine în oglindă. O fotografie, ei bine... dacă este bună, te înfățișează cum ești cu adevărat.

– O! spune și tace preț de câteva momente. Mi-ar plăcea o fotografie ca asta... cu tine.

– Nu una cu tine, dacă tot nu ai?

– Nu, este primul ei răspuns, după care se răzgândește.

În cele din urmă, o fac să stea lângă mine și fac o fotografie cu amândoi. Nu pot să-i trimit poza într-un mesaj pentru că nu are telefon, așa că-i spun că am să o printez acasă și că am să i-o aduc data viitoare. Apoi ne prostim un pic, pozându-ne unul pe celălalt. Chiar dacă până mai ieri nu a văzut un smartphone, Ghost învață destul de repede cum să-l folosească. Mă fotografiază de câteva ori în bibliotecă, eu îi mai fac niște poze și apoi ieșim pe hol și deschidem ușa de la intrare ca să pătrundă niște lumină, iar ea îmi mai face una stând sub capul de cerb împăiat.

Mă gândesc la ce-ar spune prietenii mei dacă ar vedea-o pe asta. Dacă le-aș spune că am fost în Langlands, că nu am văzut

casa doar pe afară, ci am și intrat. Ar fi cea mai tare poveste. Este imposibil să nu mă gândesc la asta, așa cum îmi este imposibil să nu mă gândesc la toate lucrurile pe care aș putea să le cumpăr cu banii din seif. Nu aș face-o – nu aș face-o, cum nici nu m-aș atinge de bancnote. Totuși, mă gândesc la asta. Dacă le-aș arăta prietenilor mei câteva dintre fotografiile cu Ghost în rochia demodată, stând pe treptele lângă care se află capul de cerb, probabil că ar crede ce am crezut și eu prima dată când am văzut-o. Că ea este fantoma din Langlands.

Peste umărul meu, Ghost se uită la una dintre poze.

– Ar fi trebuit să mă îmbrac cu ceva mai frumos, spune gânditoare, părând pentru prima dată a fi ca alte fete pe care le cunosc. Am haine mai bune în mansardă, îmi spune, iar eu ridic din sprâncene. Hai să vezi!

Urcăm scările și trecem pe lângă dormitorul în care am reparat tavanul împreună cu tata. În capătul culoarului este o ușă uzată. Ghost o deschide și zărim niște trepte înguste care duc spre o lumină slabă din vârf.

Ghost mă privește.

– Aici eram, sus, când ai venit prima dată.

O urmez pe trepte. Nu știu la ce să mă aștept și, când ajungem în mansardă, nu pot decât să mă holbez. Este *plină* de lucruri: lăzi, cutii și geamantane ca acelea folosite în filme ca să ascunzi un cadavru. Văd obiecte pătrate și dreptunghiulare acoperite cu cearșafuri, care poate sunt tablouri sau oglinzi, și câteva statui de marmură. Lumina intră pe o fereastră din capătul îndepărtat și când ne croim drum într-acolo, văd o piele de urs întinsă pe podea. O piele de urs adevărată, cu tot cu cap.

Pe Ghost nu pare să o deranjeze. Îngenunchează pe pielea de urs ca să poată deschide unul dintre geamantane. Este plin cu haine. Îmi dau seama de asta imediat, pentru că deasupra este o

pelerină grea din stofă de lână, una pe care ar putea s-o poarte Sherlock Holmes.

Ghost o ia și o lasă pe podea, după care scoate o jachetă militară de un roșu intens, cu manșete albastre și multe împletituri aurii, dar îmi vede expresia când mă uit la ea, așa că o aruncă peste pelerină.

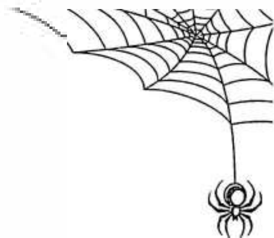
Urmează cea mai urâtă pereche de pantaloni din stofă ecosez pe care i-am văzut vreodată. Scoate un frac, o haină pe care oamenii o purtau seara. Mă face să râd.

– În niciun caz! îi spun eu.

Totuși, în cele din urmă găsește o ținută potrivită – demodată, dar nu într-atât de mult încât să te simți ciudat îmbrăcând-o: un costum închis la culoare, ca acela pe care probabil îl purta bunicul când ieșea la întâlnire cu bunica.

Ne privim reciproc.

– În regulă, îi spun eu.



# Capitolul patruzeci
## Ghost

În după-amiaza aceea am fost mai fericită ca niciodată.

Am găsit o rochie într-o frumoasă nuanță de albastru-închis, cu aplicații de satin strălucitor acoperite cu un tul delicat și tiv argintiu scânteietor. În cutii găseai cu ce să-ți asortezi ținuta: cămăși, mănuși, pantofi, cravate și fulare, dresuri și jupe. Foștii proprietari ai moșiei Langlands își împachetaseră costumele de-o viață în mansardă.

Am dus totul la parter și apoi m-am închis în camera mea ca să mă îmbrac, în timp ce Tom s-a dus într-una dintre celelalte încăperi ca să se îmbrace și el. Deloc surprinzător, am fost mai rapidă decât Tom pentru că eram obișnuită cu nasturii minusculi, în vreme ce, probabil, el nu văzuse niciodată gulere cu butoni. Pe palier, am așteptat oarecum nerăbdătoare să iasă.

Când a ieșit, aproape am țipat, și nu doar pentru că hainele i se potriveau. Tom arăta bine indiferent ce purta. Nu; era pentru că arăta atât de convingător... Parcă ar fi sosit din 1945. Era ca și când în loc să încerc să țin pasul cu el în 2017, ar fi călătorit în 1945 cu mine.

Presupun că m-a văzut holbându-mă, pentru că s-a apropiat mai degrabă stângaci. Mi-a zâmbit pe jumătate, făcându-mă să rămân fără suflare, după care mi-a spus:

– Mi se pare că ieşim să luăm cina la RITZ.

Nu i-am spus că nu erau haine pentru cină. Nu am vrut să stric momentul și oricum, era atât de chipeş încât chiar nu-mi păsa.

Tom s-a uitat la mine și la rochia albastră și a zis:

– Arăți grozav; eşti într-adevăr... și a ezitat, gândindu-se la cuvântul potrivit, iar eu mi-am ținut respirația. Bun, a zis în cele din urmă. Ți se potriveşte.

– Mulțumesc, i-am spus eu.

Tom s-a apropiat mai mult de mine și, pentru o clipă, m-am gândit că poate avea să mă îmbrățişeze și să mă sărute din nou. În schimb, m-a înconjurat și m-a studiat din toate unghiurile, de parcă s-ar fi uitat la ceva fascinant.

– Este uimitor! a spus după un moment. Nu ştiu de ce, dar nu arăți de parcă tocmai te-ai gătit. Chiar arăți ca desprinsă din 1945.

Așadar, și el simțea. Era aproape posibil să-mi imaginez că asta se întâmplase, că aparțineam a ceea ce ştiam acum că era trecutul.

Acesta era efectul casei Langlands. Bineînțeles, mai toate lucrurile din casă – în afară de cele câteva aduse de Tom – erau vechi de cel puțin șaptezeci de ani. Locul emana o energie specifică, de parcă ar fi fost o bătrână care pur și simplu refuza să accepte trecerea timpului și respingea orice noutate. Acum că Tom și cu mine eram îmbrăcați pe măsura atmosferei din casă, mi se părea că lumea de afară se risipea ca un vis; părea din ce în ce mai puțin tangibilă în comparație cu experiența mea și a lui Tom aici, în Langlands, în hainele fine luate din mansardă.

Ne-am dus apoi la parter și am făcut și mai multe fotografii cu telefonul lui Tom. A făcut una în care stăteam aproape unul de celălalt și după aceea a făcut ceva de culorile au dispărut, iar fotografia s-a învechit, ca acelea din bibliotecă.

– Acum pare chiar foarte veche, a spus părând încântat.

– Fă-o cum era înainte, i-am zis eu.

– De ce?

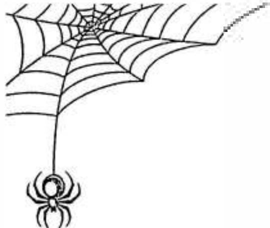
– Îmi plac mai mult culorile, i-am răspuns, în lipsă de alte idei. Mă deranja cumva să văd fotografia care într-adevăr părea să fi fost făcută cu un secol în urmă. Mă făcea să-mi fie dor, ca şi când aş fi fost departe de casă.

Mai târziu, l-am dus pe Tom prin toată casa, arătându-i camerele pe care nu le văzuse înainte şi spunându-i ce ştiam din istoria moşiei Langlands. De la ferestre ne-am uitat la grădini şi la pădurea care le înconjura. Am pregătit ceva de mâncare cu câteva dintre ingredientele aduse de Tom şi am mâncat în sufragerie, râzând unul de celălalt de la capetele mesei lungi.

Și Tom m-a sărutat din nou.

M-a luat în braţe, şi-a plecat capul şi m-a sărutat atât de tandru încât o căldură blândă a părut să-mi curgă prin vene. Nu şi-a strecurat mâinile pe sub hainele şi pielea mea, ca înainte. Cred că înţelegea că, în ziua pe care ne-o petreceam împreună, furasem câteva ore din 1945, când iubirea se manifesta formal şi fără grabă.

Ziua aceea a fost frumoasă, dar amintirea ei e specială dintr-un alt motiv: a fost ziua în care pentru prima dată m-am gândit serios că, la un moment dat, Tom ar fi putut să păşească în lumea mea, nu eu într-a lui.



# Capitolul patruzeci și unu

Tom m-a surprins cu următoarea vizită. După două zile, stăteam pe pietrișul din fața casei cu o ceașcă de ceai în mâini și mă încălzeam la soarele de după-amiază târzie (de care tot mai mult mă bucuram într-un palton greu de lână, chiar și în martie), când am auzit sunetul distant al unui motor.

De vreme ce atât de puține vehicule ajungeau în Langlands, le identificam după diferitele sunete scoase, dar pe acesta nu l-am recunoscut: era mai slab și, cumva, mai monoton decât motorul mașinii lui Tom. M-am întors în umbrele pridvorului de piatră și-am urmărit totul cu atenție.

Zumzăitul s-a amplificat și apoi, deodată, ceva a izbucnit dinspre copaci. Știam ce era. Văzusem motociclete ilustrate în cărțile din bibliotecă și în ziua cu plimbarea pe coastă, zărisem chiar câteva moderne. Totuși, era o surpriză să văd una venind pe aleea din Langlands. S-a oprit înaintea pietrișului, iar motociclistul a coborât.

„Este Tom“, mi-am zis în gând, judecând după aspectul fizic și înălțime, dar pentru că avea casca peste față era imposibil să fiu sută la sută sigură, așa că am rămas în umbre, așteptând.

A făcut ceva ca motocicleta să rămână de una singură pe cele două roți și apoi și-a scos casca. Da, era Tom. Am lăsat ceașca de ceai pe marginea unui ghiveci de piatră și m-am dus să-l întâmpin.

Geaca de piele îi venea ca turnată; îmi aducea aminte de imaginile cu piloții din vremea războiului. Mi-am amintit de groaznica zi în care mi-a spus că viața mea a rămas în urmă cu șaptezeci și doi de ani, iar eu nu am vrut să-l cred, agățându-mă de gândul că era posibil să nege Războiul din motive personale.

„Nu te-ai dus la luptă. Poate că nu ești un contestatar – poate ești un dezertor."

Cu aceste vorbe l-am jignit. Acum că-l cunoșteam mai bine, nu credeam că ar fi fugit de o luptă. În ziua în care l-am înfruntat pe hol cu carabina încărcată, nu a încercat să fugă, deși am văzut că se temea. A rămas și mi-a spus adevărul.

Mă gândeam că *dacă* am fi fost în 1945, ar fi luptat vitejește. Așa îmi trăiam viața în acele zile: la modul condițional. „Dacă, atunci... numai dacă..."

Acum totuși i-am zâmbit, iar Tom mi-a zâmbit la rândul lui, mulțumit de sine.

– Surpriză! mi-a zis el. Am lucrat la ea o vreme și în sfârșit am reușit s-o fac să funcționeze. De azi, pot să vin aici oricând doresc – nu trebuie să mă mai bazez pe mama să-mi împrumute mașina. S-a întors ca să se uite la motocicletă și m-am uitat și eu.

– Este minunată! am zis, fără să am câtuși de puțin habar dacă era foarte bună pentru anul 2017 sau foarte nepotrivită, iar Tom a râs.

– Mama nu este de aceeași părere. Crede că o să am un accident, așa că este mai dispusă ca niciodată să mă lase să împrumut mașina.

Am intrat în casă – în bucătărie, ca de obicei, pentru că acolo era cel mai cald – și fără niciun avertisment, Tom a spus:

– I-am căutat pe cei doi bărbați, așa cum am promis. Pe Fraser MacFarlane și pe George Robertson.

Eu am rămas pe loc și l-am privit, așteptând.

– Fraser MacFarlane a murit, a spus și-a ridicat din umeri. Îmi pare rău! Am căutat online... Pe internet, a continuat, probabil văzându-mi expresia goală. Există consemnări, ca și în ziare, doar că mai ușor de accesat. Am găsit un articol despre el în ziarul local – „În amintirea avocatului local" sau așa ceva. A murit în urmă cu câțiva ani.

– O! am exclamat eu.

– De George Robertson nu sunt atât de sigur. Știu că s-a pensionat. Scria ceva despre asta în același ziar. A ridicat din umeri. Nu au multe știri. N-am găsit niciun articol în care să se scrie despre moartea lui. Totuși, s-ar putea să nu însemne nimic. Nu știu ce s-a întâmplat după ce a ieșit la pensie. Dacă a rămas în oraș, cineva o să știe unde este. Dar dacă a murit în vreun azil din Anglia, probabil că nu s-a scris în ziarul de acolo și poate nici aici, dacă nu era foarte cunoscut.

L-am privit pe Tom în ochi, încercând să-i descifrez expresia.

– Și asta-i tot? Nu mai e nimic de găsit?

El a clătinat din cap.

– Nu, nu este tot. E un oraș mic, Ghost. Cineva o să știe unde s-a dus bătrânul doctor Robertson. Va trebui să aflu după vechile metode – punând întrebări. A zâmbit. Înveselește-te! Dacă e teafăr și nevătămat, o să-l găsim în cele din urmă.

„Și dacă nu este? m-am gândit eu. Atunci n-am să aflu niciodată de ce bunica a făcut ce-a făcut. N-am să aflu... și-am să fiu mereu supărată pe ea."

Presupun că sentimentele mi s-au citit pe chip. Tom m-a privit o secundă ca și când ar fi luat ceva în calcul, după care mi-a spus:

– Uite, hai să nu rămânem aici în seara asta. Să ieșim!

– Cum?

– Cu motocicleta, desigur. Va trebui să te schimbi – nu poți să ieși cu rochia aia.

– Unde mergem?

– Ce-ai zice să ne ducem în oraș? Aproape toate magazinele sunt închise, așa că va fi destul de liniște. Am putea să mâncăm ceva.

M-am gândit la propunerea lui.

– Și dacă ne întâlnim cu oameni pe care-i cunoști?

Tom a ridicat din umeri.

– O să inventăm o poveste. Am putea spune că ești din Anglia.

– Par englezoaică?

– Ei bine, pari... diferită. Nu la modul rău, a adăugat Tom grăbit. Pur și simplu pari... nu știu... oarecum protocolară.

– O!

– Am putea spune că lucrezi aici sau că ți-ai luat un an sabatic.

Nu l-am întrebat ce însemna asta.

– Probabil ar trebui să ne gândim la un nume, a adăugat el. Adică nu cred că ne vom întâlni cu vreun cunoscut, dar dacă ne întâlnim, poate ar fi mai bine să-i spunem că te cheamă altfel, și nu Augusta McAndrew. Pentru orice eventualitate.

– Augusta nu mai este un nume obișnuit? l-am întrebat.

– Nu prea, mi-a răspuns Tom serios.

– Sophia? am sugerat cu prudență, dar Tom a clătinat din cap. Beatrice? m-am hazardat eu.

I-am văzut colțul gurii zvâcnind.

– Doar dacă ești un mare fan al familiei regale.

Nu l-am întrebat de ce ar fi fost o problemă.

– Florence?

Auzind numele, Tom a râs zgomotos. De fapt, a râs până s-a șters la ochi cu dosul palmei, iar eu m-am uitat urât la el, cu mâinile în șolduri.

– Atunci, alege tu! i-am zis supărată, după ce s-a liniștit suficient încât să mă asculte.

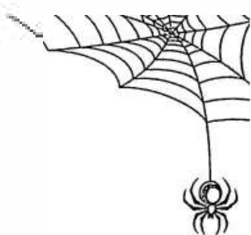
– Nu ştiu, a spus Tom. Ce părere ai de „Jess“?

– Pare nume de băiat, i-am răspuns pe loc.

Pe Tom l-a apucat iar râsul, dar a făcut un efort să se oprească.

– Aşa nu o să mai plecăm niciodată. Hai să ne facem mai târziu griji în privința asta.

– În regulă, i-am răspuns cu precauție. Cum să mă îmbrac?



# Capitolul patruzeci şi doi

După cinci minute am coborât din nou scările purtând pantalonii cumpăraţi de Tom, geaca de piele şi un pulover de lână pe dedesubt; îmi spusese că avea să ne fie frig pe motocicletă. Aveam şi o pereche de mănuşi de piele pe care le-am luat din camera bunicii.

Tom a desfăcut casca de rezervă din partea din spate a motocicletei şi m-a ajutat să mi-o pun. A fost extrem de ciudat să urc pe vehicul.

– Ţine-te de mine! mi-a zis Tom când a pornit motorul.

Deplasarea pe cărare m-a tulburat. Nu plouase în ultimele zile, aşa că pământul era tare, dar motocicleta tot părea să sară şi trepideze alarmant; când am trecut peste grilajul din locul în care cărarea ieşea din pădure, mi s-a părut că am să mă rup în bucăţi. Totuşi, odată ce-am intrat pe asfalt, a fost minunat – înviorător şi înfricoşător în acelaşi timp şi cu totul altfel decât călătoria într-o maşină – *rapid*. Simţeam suflarea vântului, vibraţiile motocicletei pe drum şi senzaţia delirantă dată de traversarea spaţiului deschis, cerul rotindu-se deasupra noastră. Unde erau curbe, senzaţia era înspăimântătoare. Mă ameţea, făcându-mă să icnesc şi să mă ţin de Tom din răsputeri.

În cele din urmă am ajuns în oraş şi când câmpurile şi pădurile pe lângă care am trecut s-au transformat în casele din spatele grădinilor pătrate împrejmuite, am devenit brusc serioasă. Mi-am

imaginat-o pe bunica intrând în oraș pe același drum, la volanul mașinii negre strălucitoare despre care acum știam că era extrem de demodată. Mi-am imaginat mâinile înmănușate ținând strâns volanul și concentrarea-i sumbră. Probabil că locurile pe care le vedeam acum pentru prima dată îi erau la fel de cunoscute pe cât îmi erau mie camerele și holurile din Langlands. Poate că unele dintre ele erau deosebit de importante pentru ea, dar nu aveam de unde să știu care anume. Casa aceea, de exemplu, cu toată lemnăria într-o nuanță uimitoare de stacojiu ar fi putut să fie căminul unei bune prietene sau, pur și simplu, un reper în drum spre oraș. N-aveam să aflu niciodată. Oare avea *prietene* aici? Nici asta n-aveam cum să știu.

Și, bineînțeles, murise aici, în lumea asta pe care nu o împărtășisem cu ea.

Capul mi-era plin de aceste gânduri când am ajuns în centrul orașului. Nu a durat mult. Presupun că distanța de la prima casă de la marginea orașului până la piața din centru era mai mică decât de la casa Langlands la marginea moșiei, unde grilajul zăcea în drum. Tom a parcat motocicleta. Eu mi-am scos casca, simțindu-mă stângace. Era imposibil să scap de aproape optsprezece ani în care m-am ascuns – și totuși, cine avea să mă recunoască de vreme ce, până acum câteva zile, nu exista nici măcar o fotografie cu mine? Și Tom avea dreptate; dacă ne întreba cineva, puteam să-i dau un nume fals. Chiar nu era niciun risc. Neliniștea pe care o simțeam era ca rămășița unui vis urât ori precum cicatricea care îți provoacă mâncărimi după ce rana s-a vindecat.

În schimb, am încercat să mă concentrez asupra orașului. Strada pe care am venit părea mai îngustă și mai îngrădită decât comunele și satele prin care trecusem în ziua în care am fost pe coastă. Unele clădiri erau foarte simple; altele – am presupus că erau mai vechi – aveau o arhitectură mai complicată. Pentru mine era fascinant să văd trecerea timpului marcată în oraș: vitrinele

țipătoare din fața clădirilor degradate de intemperii. În mijlocul pieței era un fel de monument comemorativ, așa că am urcat treptele și-am citit data: 1893. Cumva, mă liniștea să văd că trecutul – un trecut care includea anii de dinainte de 1945 – mai era încă prezent aici. Poate că, la urma urmei, nu eram foarte departe de casă.

O vreme, ne-am plimbat prin oraş. Vitrinele magazinelor mi se păreau fascinante, deși nu-mi părea rău că magazinele în sine erau închise. Mi-am imaginat că ziua orașul era la fel de aglomerat ca acela pe care l-am văzut în revista adusă de Tom. Însă oamenii care treceau acum pe lângă noi nu ne observau.

În cele din urmă, Tom m-a tras de lângă magazine.

– O să mâncăm niște pește prăjit cu cartofi, mi-a spus el. Nu poți să trăiești în secolul XXI fără să mănânci așa ceva.

Locul în care m-a dus m-a uluit, deși aroma mâncării prăjite era incredibil de savuroasă. Am stat cu spatele la perete, așteptându-ne comanda.

– Unde ne așezăm? l-am întrebat pe Tom în șoaptă.

El mi-a aruncat amuzat o privire.

– Nu ne așezăm.

– Nu putem să mâncăm așa ceva pe stradă! am spus scandalizată, dar abia după ce am ieșit din nou și ne-am îndepărtat de personal.

– Ba da, putem! mi-a zis Tom vesel și mi-a întins unul din pachetele cu mâncare. O să ne așezăm pe zidul de acolo.

L-am urmat. Pachetul era tentant de cald în mâinile mele, dar eu tot ezitam.

– Tom, i-am spus când ne-am așezat pe zid, mâncatul pe stradă... este... nu este...

Tom m-a privit.

– Lasă-mă să ghicesc! Bunica ta ți-a spus că e o dovadă de proastă creștere.

– Da.

Tom a dat deoparte una dintre hârtii, a scos un cartof prăjit imens și l-a băgat în gură. După ce l-a înghițit, a spus:

– Nu știu de ce s-a deranjat să-ți spună asta, când oricum nu te-a scos niciodată din Langlands. Pe ce stradă credea că o să mănânci cartofi prăjiți?

– Nu-i plăcea să mă plimb cu mâncarea, i-am răspuns. Nici măcar în grădină.

M-am gândit că interdicția asta nu m-a împiedicat niciodată să mănânc fructe de pădure în grădină sau să șterpelesc mere ca să le mănânc în cameră în timp ce citeam o carte, și că niciodată nu m-am simțit compromisă din punct de vedere moral din aceste motive. Totuși, am ezitat. Mirosul mâncării proaspăt prăjite care emana din pachetul cald din poala mea era înnebunitor. Simțeam că salivez. Și, la urma urmei, de ce să-mi pese de ce s-ar fi așteptat bunica să fac? Însă modul în care mă învățase să mă port era adânc înrădăcinat în mine. „Doar pentru că un lucru pare bun, nu înseamnă că și este“ și „Personalitatea și comportamentul sunt mai importante decât înfățișarea“ erau două dintre lecțiile învățate. Doar pentru că aroma de pește și cartofi prăjiți mă făcea să vreau să deschid pachetul și să înfulec tot, nu însemna că se cuvenea să o fac.

Hârtia mi-a foșnit sub degete, dar nu am mâncat.

– Ghost, a spus Tom, mănâncă ceva! Și-a înclinat capul. N-ai să fii arestată dacă nu te comporți manierat, să știi.

M-am uitat în ochii lui Tom; el nu și-a mutat privirea. Părea ușor amuzat, dar nu dădea înapoi. Aștepta să mănânc. M-am gândit că a refuza mâncarea pe care mi-o cumpărase putea fi un gest mai nepoliticos decât a fi văzută mâncând pe stradă.

Am deschis pachetul și am început să mănânc. Mâncarea era delicioasă. Odată ce am început, nu m-am putut opri. Eram lihnită și, oricum, o gustasem, așa că la fel de bine puteam să o savurez.

Am mâncat tot, am mototolit hârtia într-un ghem și m-am lins pe degete.

M-am simțit mai bine după ce am mâncat – veselă și prietenoasă. Cui îi păsa dacă nu mă purtam ca o domnișoară? Mă îndoiam că acei câțiva oameni care au trecut pe lângă noi cât au mâncat chiar m-au observat.

„Bunica n-avea dreptate." De data asta nu-mi vorbea doar propria furie. Acum vedeam destul de clar că modul în care se comporta era irelevant în lumea lui Tom. Mă întrebam dacă regulile acelea rigide aveau vreun sens, chiar și în 1945. „Nu mânca pe stradă; nu vorbi despre bani; înclină bolul de supă în față; nu trebuie să fii niciodată singură cu un bărbat."

Mai târziu în acea seară, după ce Tom m-a adus înapoi în Langlands și m-a sărutat de rămas-bun, leneș, s-a oprit cu brațele în jurul meu și cu fruntea sprijinită de a mea, fiind prea apropiați ca să ne privim măcar în ochi.

– Ghost, știi... nu ies cu altcineva, a spus el. Adică, nu există nicio altă fată.

După aceea a tăcut preț de câteva momente, la fel ca și mine, dar i-am simțit degetele pe gât, mângâindu-mi pielea aproape gânditor.

– Nu știu cum ar fi mers lucrurile în 1945, a zis apoi.

– Cum merg în 2017? am întrebat în șoaptă.

Tom s-a gândit.

– Avansează cât de rapid sau de încet vrei tu.

Atingerea lui era caldă; pielea mea părea să strălucească datorită ei. Când eram atât de apropiați, amețeam; nu puteam să gândesc. Nu-mi dădeam seama cum ar fi fost dacă lucrurile ar fi avansat *rapid* sau încet. Nu puteam să mă gândesc decât la Tom, la cum inspira, la cât de aproape era de mine, la felul în care atunci când clipea, îi simțeam genele atingându-mi ușor pielea.

– O să se întunece. Ar trebui să plec înainte să fie prea întuneric să văd cărarea, a spus Tom în cele din urmă.

– Da, am încuviințat eu.

M-a sărutat din nou, dar rapid, buzele lui atingându-mi obrazul, nu gura. Apoi s-a îndreptat spre motocicletă legănându-și casca în mână, iar eu l-am urmărit plecând cu mâinile strâns împreunate ca și când aș fi compensat pierderea atingerii sale.

După ce a plecat, m-am întors în casă și-am urcat scările spre camera mea. De la moartea bunicii nu mai dormisem acolo. Nu doar din cauza frigului – la urma urmei, eram obișnuită cu el –, ci a singurătății stranii de a fi în Langlands pe cont propriu. Bucătăria, caldă și îmbietoare cum era, părea să mă aline. Dormitul pe băncuță sau pe podea era un preț mic de plătit pentru a nu mă simți atât de singură.

Acum, totuși, am intrat în dormitorul în care am dormit încă din copilărie, cu patul de fier, chiuveta cu oglinjoara de deasupra ei și mica bibliotecă plină de volume uzate. Patul era dublu; camera nu fusese mobilată cu gândul la un singur copil, ci, mai probabil, la oaspeții de demult.

Mi-am scos cizmele și m-am urcat în pat. Nu m-am băgat sub pături; pur și simplu m-am întins peste ele și m-am uitat la tavanul cu tencuială bogat ornamentată, încununat ici și colo cu delicate pânze de păianjen. După o vreme, mi-am întors capul pe pernă ca să mă uit în dreapta, la locul de lângă mine. Am încercat să mi-l imaginez pe Tom întins alături.

Razele soarelui care apunea pătrundeau pe ferestrele înalte. Umbrele serii erau acum mari, iar lumina scotea în evidență orice contrast mai intens. Era prea evident că eram singură. Am închis ochii și am încercat din nou.

Aproape am reușit să-l văd, cu fața întoarsă către mine, pe pernă. Ochii verzi-albaștri, părul brunet, conturul pomeților. Gura

lui. Am încercat să simt cum ar fi ca noi doi să stăm întinși, iar el să se întoarcă spre mine, atingându-mi fața, umărul.

Mi-am atins buzele cu degetul, simțind presiunea ușoară, imaginându-mi buzele lui Tom pe ale mele. Mi-am conturat clavicula, întrebându-mă cum m-aș fi simțit dacă aș fi simțit atingerea lui Tom, și nu pe a mea. Ar fi fost frumos ori m-aș fi simțit oribil, groaznic de vinovată?

M-am analizat și nu am simțit decât confuzie. Nu-mi dădeam seama unde se sfârșeau furnicăturile emoțiilor și începeau împunsăturile arzătoare ale vinei.

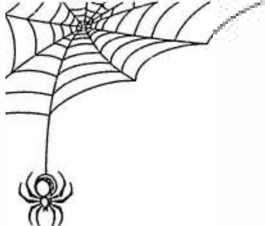
Apoi, o scândură a scârțâit în afara dormitorului, iar eu am sărit ca arsă. Am deschis ochii. Am coborât din pat aproape înainte să-mi dau seama ce fac, iar inima îmi bătea atât de tare, încât mă simțeam amețită. Din câțiva pași, am traversat camera și am deschis larg ușa.

„Nimic." Nu era nimeni acolo. Am ieșit pe palier și m-am uitat în ambele părți, dar eram singură. Bineînțeles că eram. Scârțâitul pe care l-am auzit era al unei scânduri pe care călcasem în drum spre camera mea, sunetul fiind amplificat de propria-mi vină.

M-am sprijinit de cadrul ușii și mi-am acoperit fața cu mâinile.

„Ce este în neregulă cu mine? m-am gândit. De ce nu știu măcar ce vreau?"

Am rămas acolo multă vreme, până când ultima rază de lumină a dispărut, și am fost nevoită să cobor la bucătărie în întuneric.



# Capitolul patruzeci și trei

Primăvara vine târziu în Perthshire; copacii nu sunt încă verzi în martie. Adeseori, mă trezeam dimineața și tremuram de frig când încercam să aprind focul în soba din bucătărie. Totuși, uneori, apa din cotețul găinilor era înghețată când mă duceam să le dau de mâncare.

După ziua în care Tom m-a dus în oraș cu motocicleta lui, a mai venit de câteva ori, uneori cu motocicleta, alteori cu mașina mamei sale. O dată, mi-a adus o fotografie cu noi, cea pe care ne-am făcut-o în ziua în care ne-am îmbrăcat cu hainele din mansardă. Am scos din ramă o gravură din dormitorul meu și am înlocuit-o cu fotografia: Tom și cu mine zâmbeam pentru totdeauna din spatele sticlei.

Lecțiile mele despre căile anului 2017 se desfășurau printre picături. Tom avea mari lacune privind istoria ultimilor șaptezeci de ani. Se străduia din răsputeri să umple golurile căutând informații. A început să vină cu o chestie căreia îi spunea tabletă și care semăna întrucâtva cu tăblița pe care am avut-o când bunica m-a învățat alfabetul, doar că în locul zonei destinate scrisului avea un soi de dreptunghi luminat. Motivul pentru care tableta nu era de încredere avea legătură cu faptul că locuința mea era poziționată cu spatele la povârnișul dealului; când funcționa, Tom găsea

răspunsurile pe care le căuta, dar adesea era lentă și câteodată nu funcționa deloc.

Cealaltă problemă era că unele chestiuni mi se păreau greu de înțeles. Istoria nu prezenta dificultăți; odată ce evenimentele aparțineau clar trecutului, era mai ușor să faci legătura între ce s-a întâmplat și urmări. Însă mi se părea extrem de dificil să înțeleg unele lucruri moderne. „Energia" părea să fie o mare problemă pentru că totul trebuia să funcționeze cu gaz, petrol sau curent electric, iar acestea nu erau niciodată îndeajuns; în caz contrar, oamenii nepotriviți aveau controlul asupra lor și, când se foloseau acești combustibili, afectau groaznic mediul rural.

– De ce oamenii nu folosesc, pur și simplu, mai puțină energie? am sugerat eu.

Tom a ridicat din umeri.

– Le trebuie pentru mașini, avioane și... ei bine, cam pentru toate obiectele din casă: pentru mașina de spălat vase, mașina de spălat rufe, televizor...

– Ar putea să apeleze la cai, am obiectat. Și ar putea să spele rufele și vasele manual, cum fac eu aici.

Tom a clătinat din cap.

– Oamenii nu mai vor să facă asta. Durează prea mult. Și oricum, dacă e vorba de un cuplu în care lucrează amândoi, ca mama și tata, cine o să mai aibă timpul și energia să facă totul manual?

– Mama ta lucrează? Tot timpul?

– Bineînțeles.

– Dar... Tom!

Discuția continua cu alte lucruri de neînțeles, ca și când am fi trecut prin toate etapele unei misiuni imposibile, fără a ajunge vreodată la final.

Între încercările de a-mi explica principalele evenimente din ultimii șaptezeci de ani, Tom mă scotea în oraș – într-o seară, am

ieşit la o plimbare pe o cărare de-a lungul unui râu şi am trecut de două ori pe sub ce mai rămăsese din podurile feroviare şi într-o sâmbătă-dimineață ne-am dus în oraş foarte devreme, înainte ca majoritatea magazinelor să se deschidă. Mai devreme sau mai târziu, trebuia să mă obişnuiesc cu locurile mai aglomerate – ştiam asta –, dar nu încă. Când mă gândeam la atât de mulți oameni, la *mulțimi*, amețeam. Îmi petrecusem atât de mult timp fără să văd pe altcineva în afară de bunica, încât nu mă imaginam amintindu-mi zeci de fețe – poate sute – şi recunoscându-le când le-aş fi revăzut. Ştiam că n-aş fi uitat niciodată chipul lui Tom – era singura certitudine într-o lume haotică. Dar cum rămânea cu toate celelalte? Mă vedeam rătăcind printr-o mare nesfârşită de străini, fiecare o față necunoscută, fiecare privindu-mă. Nu; încă nu eram pregătită pentru locurile aglomerate. În plus, cu Tom voiam să fiu, nu cu toți acei necunoscuți.

Uneori, când Tom îmi povestea despre vremurile dintre timpul lui şi al meu şi-mi arăta părți din lumea sa, aceasta dispărea în fundal când mă pierdeam în plăcerea de a-l studia. Îmi plăcea cum părul îi cădea dezordonat pe frunte şi cum îl dădea la o parte fără să se gândească la asta; îmi plăcea cum se încrunta când se concentra la ceva, de parcă problema l-ar fi enervat. Îmi plăcea verdele-albastru al ochilor lui, deşi, acum că văzusem oceanul, ştiam că nu avea acea culoare, cel puțin nu în Scoția – era gri, argintiu unde se reflecta lumina. Ochii lui Tom aveau culoarea mării doar în imaginația mea.

Îmi plăcea să-i urmăresc şi mâinile când, în aer, schița forme menite să-mi descrie lucruri. Mâinile îi erau aspre din cauza muncilor în aer liber, dar erau blânde când îmi atingea fața sau mă trăgea aproape ca să mă sărute. Îi urmăream mâinile mişcându-se şi-mi imaginam atingerea lor; uneori închideam ochii sau mă uitam în altă parte.

Cel mai greu era că, în marea parte a timpului, Tom nu-mi era alături: în orele lungi și, uneori, zile la rând, eram singură. Nu mă puteam abține din a mă răsfăța visându-l pe Tom aici tot timpul. Fără el, casa Langlands părea neînsuflețită, iar eu eram fantoma care o bântuia.

Trebuia să fac *ceva* să împiedic singurătatea să devină copleșitoare, așa că după ce-mi terminam treburile, îmi petreceam timpul încercând să aflu tot ce se putea despre situația mea. Tom spusese că avea să întrebe de doctorul Robertson, dar oare nu găseam vreo informație în documentele din casă?

De trei ori am scos tot din seiful din bibliotecă, uitându-mă la fiecare act în parte; ba chiar am fluturat și teancurile de bancnote, în caz că era ceva prins între ele. Nu am găsit nimic despre doctorul Robertson. A doua oară când am scos hârtiile din seif, a căzut și cheia aurie. Am luat-o și-am rotit-o între degete, dar în cele din urmă n-am făcut decât s-o pun la loc în seif.

Am luat din nou și fotografiile și m-am tot uitat la ele ca și cum, dacă le-aș fi privit îndeajuns, ar fi prins viață și mi-ar fi spus ce trebuia să știu. Pe cele din copilăria mamei le-am studiat cu interes; pe cele ale bunicii le-am privit cu sentimente confuze. „Mincinoaso“, am rostit în sinea mea cu amărăciune. Însă fotografiile în care era de vârsta mea și apoi tânără mireasă au fost făcute cu mult timp înainte să mă nasc – cu mult înainte să înceapă să-mi spună toate acele neadevăruri despre Război. Înainte ca totul să se strice. Am pus fotografia printre celelalte hârtii.

Apoi, am încercat și celelalte locuri în care m-am gândit că bunica ar fi putut să păstreze documente. M-am întors în camera ei, unde toate sertarele erau încă trase de ultima dată când am fost acolo, căutând cifrul pentru seif. Ei bine, de ce să nu fie? Dacă eu nu făceam curățenie, nu avea cine să facă. Totuși, era ciudat să o

văd așa, când ea fusese mereu foarte ordonată. Am simțit o urmă de regret pe care am înăbușit-o cu hotărâre.

În orice caz, nici aici nu am găsit nimic despre doctorul Robertson.

M-am uitat în sertarele, birourile și dulapurile din toată casa, însă nu am găsit nimic, iar căutările mi-au servit doar ca să-mi arate că, dacă existau informații și bunica într-adevăr vrusese să le ascundă de mine, nu le-aș fi găsit niciodată. Langlands era, pur și simplu, prea mare și erau prea multe locuri în care ar fi putut să ascundă diverse lucruri. Nu puteam să scot fiecare scândură slăbită din fiecare cameră sau să caut în toate cărțile din bibliotecă. Nu am găsit nimic; Tom a fost cel care a făcut descoperirea.

A venit într-o marți după-amiază, în toiul unei furtuni. A venit cu mașina, lucru bine gândit, pentru că în ciuda distanței scurte dintre locul în care a parcat-o și ușa casei, tot s-a udat leoarcă. Din cauza ropotului ploii pe acoperiș și-n ferestre nu am auzit mașina venind, dar l-am auzit bătând la ușă. Când am deschis-o, mi-a zâmbit cu ochii plini de bucurie, printre șuvițele ude care-i cădeau pe chip și mi-a zis:

– Vreme de primăvară!

– E primăvară?

– Prima zi, a spus și a intrat în casă, scuturându-și capul ca să scape de apa care-i picura din păr.

Era 21 martie. În mai puțin de trei săptămâni urma să împlinesc optsprezece ani. Nu m-am gândit prea mult la asta. Tom a încercat să mă sărute, dar, când am țipat din cauza apei care se scurgea de pe el, a râs. Era atât de ud încât simțeam umezeala de pe geaca lui intrându-mi în haine. Când m-am îndepărtat, materialul bluzei mele devenise transparent, lipindu-mi-se de piele. La fel de bine aș fi putut să nu o port deloc.

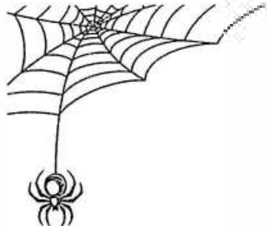
L-am văzut pe Tom privindu-mă și mi-am simțit obrajii luând foc. Am tras marginile cardiganului peste materialul umed. Tăcerea s-a lăsat între noi preț de câteva momente.

În cele din urmă, Tom a vorbit primul. Și-a dres vocea, spunând:

– Am vești. Am aflat ceva.

Confuză, l-am fixat cu privirea.

– Despre doctorul Robertson. E posibil să-l fi găsit.



# Capitolul patruzeci și patru

Este ciudat cum poți să te obișnuiești *să nu știi* ceva. Când Tom mi-a spus că era posibil să-l fi găsit pe doctorul Robertson, a fost aproape un șoc. N-am țopăit de emoție, ci doar am întrebat:

– Cum?

Tom a ridicat din umeri.

– Așa cum am crezut – punând întrebări. Mai întâi, m-am dus la adresa din testamentul bunicii tale, dar nu mai există. Cândva, acolo era o casă mare, dar au demolat-o. Acum sunt apartamente. M-am uitat la numele din dreptul soneriilor, dar nu am văzut niciun Robertson. Am verificat și în cartea de telefoane, și nu l-am găsit nici acolo, dar poate că numărul lui nu este înregistrat.

Mergând pe coridor spre bucătărie, Tom a continuat:

– Apoi m-am dus la centrul medical, dar acolo nu au auzit de el. Femeia de la recepție mi-a spus că nu pot să ofere informații personale, dar că nu a cunoscut niciun doctor Robertson în oraș. A clătinat din cap. A început să mă întrebe de ce vreau să aflu, iar eu i-am zis că este un vechi prieten de-al bunicii. Nu cred că m-a crezut. După aceea m-a întrebat cine este bunica, dar i-am spus că nu contează și am plecat. Mă gândeam că poate s-a mutat imediat din oraș.

– Și atunci ce ai făcut? l-am întrebat, gândind că totul părea lipsit de orice speranță.

– La ieșire, am văzut o inscripție cu data la care s-a construit centrul, și m-am gândit că n-a trecut mult timp de atunci și că poate s-a mutat sau s-a pensionat înainte. Când am ajuns acasă, am căutat pe Google doctori din oraș... E ca atunci când cauți informații despre ei, a adăugat Tom văzându-mi expresia. Dar singura informație era despre centrul medical, a continuat el. Mi-am zis că-n mod sigur trebuie să fi existat altceva înainte de centru, așa că am încercat să caut „cabinete medicale vechi", dar tot nu am găsit nimic. Poate dacă aș fi avut denumirea sau adresa... dar nu am dat decât peste locuri din alte orașe. S-a strâmbat. Și m-am gândit că asta este – nu mai știu ce să fac.

Tom s-a oprit când am împins ușa de la bucătărie și am intrat. Ne-am îndreptat amândoi spre sobă; afară nu mai era ger, dar cu hainele umede pe noi era neplăcut de frig.

– Oricum, când m-am întors aseară de la serviciu, am găsit-o pe bunica stând de vorbă cu mama, a spus Tom. Are optzeci și șase de ani și locuiește în oraș de când s-a născut. M-am gândit că dacă știe cineva unde este doctorul Robertson, ea trebuie să fie acea persoană. Așa că am așteptat până când mama s-a dus să facă un ceai și am întrebat-o dacă a auzit vreodată de un doctor Robertson.

– Ce ți-a răspuns?

Felul lui Tom de a povesti mă fascina, și nu doar pentru că voiam să știu ce-i spusese bunica lui. Nu puteam să-mi imaginez cum era să faci parte dintr-o familie cu atât de mulți membri – o mamă, un tată, o bunică, probabil și veri, unchi și mătuși. Unii oameni aveau și frați, și surori, deși Tom era singur la părinți.

– A vrut să afle imediat de ce întreb, a spus Tom. Nu îi scapă *nimic*. După ce femeia de la centru m-a întrebat același lucru, m-am gândit c-ar fi mai bine să inventez o poveste. Am spus că un

fost client de-al tatei vrea să afle pentru că are ceva ce-i aparține și dorește să-i returneze obiectul. Apoi m-a întrebat ce anume.

Tom zâmbea larg, de parcă insistențele bunicii sale ar fi fost amuzante. *Pe mine* mă neliniștea; mi se părea că, mai devreme sau mai târziu, cineva ar fi insistat până ar fi aflat cu adevărat de ce întreba. Oare și-ar fi încălcat promisiunea dacă ar fi fost presat prea mult? Însă Tom nu era îngrijorat.

– I-am zis primul lucru la care m-am gândit, și anume o nivelă cu bule de aer. Asta căutam eu în ziua în care te-am văzut, când tata și cu mine am terminat lucrările aici. A scuturat din cap. Nu cred că m-a crezut. A spus că e ciudat ca un om să împrumute așa ceva de la un doctor, dar că îl cunoaște pe doctorul Robertson. A zis că s-a pensionat – dar noi știam asta deja – și că locuiește în oraș. Am întrebat-o unde și mi-a spus că nu știe, dar probabil într-una dintre casele mari din partea de nord a străzii High, pentru că mereu a avut bani. Și apoi, a încheiat Tom, am auzit că mama se întorcea cu ceaiul bunicii, așa că am întrebat-o de indigestia ei, pentru că despre asta poate să vorbească ore în șir.

Am râs în ciuda mea, dar apoi am zis:

– Așadar, nu știm exact unde locuiește?

Tom a scuturat din cap.

– Dar știm că mai este în viață și că locuiește în oraș.

– Presupun că da, am spus, dar cam dezamăgită. Nimic din casă nu-mi oferise niciun indiciu; mă bazam pe ce ar fi putut să afle Tom.

– Am să mai pun întrebări, a zis el. Cineva o să știe. Mereu e cineva care știe.

A tăcut și amândoi am ascultat ploaia bătând în fereastra din bucătărie. Până și lumina care pătrundea în casă părea gri și mohorâtă.

– Cum trăiești aici? m-a întrebat Tom. În majoritatea camerelor este frig, iar aici este atât de întuneric! S-a uitat la mine. Nu spun că nu e o casă bună. Doar că i-aș aduce niște îmbunătățiri.

– Cum ar fi?

– Pentru început, aș trage un fir de curent electric. Și aș apela la încălzirea centrală. Aș pune țevi mai bune. Câteva dintre ferestrele din spate sunt baricadate. Am văzut când lucram aici. Le-aș înlocui. Aș repara coșul cum trebuie, cel care a căzut prin acoperiș. Mda, aș repara și acoperișul. Când eram sus, se vedeau țiglele lipsă. S-a gândit o clipă. N-aș schimba prea mult interiorul. Doar aș recondiționa lucrurile, ca bucățile de lambriu sparte. Aș vopsi din nou tavanele și lemnul și aș face curat peste tot. Aș scăpa de toate pânzele de păianjen.

– Pare mult de muncă, am spus eu.

Mi-ar fi plăcut să-l ascult pe Tom vorbind ca și când ar fi locuit aici, ca și când casa i-ar fi aparținut și lui, ca să o renoveze. Însă mă deranja să-l aud vorbind despre lambriurile sparte și pânzele de păianjen. Nici eu nu prea le observam; n-avea rost să le observ, de vreme ce nu puteam să fac nimic în privința lor – nu eram tâmplar și nu puteam să ajung la tavanele înalte să șterg praful nici dacă mi-aș fi dorit. Dar Tom le observase.

Nu părea îngrijorat.

– Probabil ar fi mai rapid să construiesc o casă nouă, a zis vesel. S-a uitat în sus, departe de mine, fixând cu privirea ceva ce doar el putea să vadă. Asta vreau să fac – să construiesc lucruri noi, a zis Tom. Vreau să fiu arhitect.

– Înveți de la tatăl tău? l-am întrebat eu.

Tom a scuturat din cap.

– Tata se ocupă doar de lucrări mărunte: reparații, acoperișuri, chestii de genul acesta. Am spus că am să lucrez o vreme cu tata ca să economisesc niște bani înainte să plec la facultate. Cred

că speră c-o să-mi placă atât de mult încât, până la urmă, am să preiau afacerea, dar... Tom a ridicat din umeri. Nu vreau să repar acoperişuri şi să construiesc curți interioare pentru bătrâne toată viața. Vreau să proiectez clădiri. A zâmbit. Deşi, probabil, vor fi supermarketuri şi blocuri de apartamente.

– Şi dacă ai putea să construieşti *orice?*

– Atunci, aş proiecta ceva de care oamenii să-şi aducă aminte. Poate un turn uriaş în centrul oraşului Glasgow. Ar avea o denumire oficială, dar când oamenii ar zbura pe deasupra oraşului şi s-ar uita pe hublou, ar spune „Acesta e turnul lui Tom McAllister". A ridicat din sprâncene. Nu ştiu ce-i atât de amuzant. Vorbesc foarte serios, să știi!

– Sunt sigură că ar fi minunat! am zis strâmbând din nas, străduindu-mă să par serioasă.

– Mincinoaso! Iar râzi de mine!

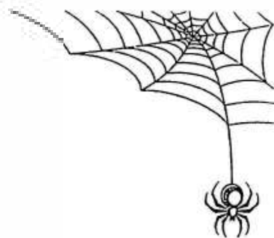
– Ba nu!

Tom şi-a încrucişat brațele, dar zâmbea.

– Haide, *tu* ce ai face, dacă ai putea să faci orice?

Am vrut să spun ceva, dar nu mi-am găsit cuvintele. Ce *aş fi făcut?* Lumea de dincolo de Langlands era prea vastă, prea străină, prea plină de posibilități necunoscute. Dacă m-aş fi îndreptat spre granițele moşiei şi aş fi păşit în anul 1945, aş fi ştiut la ce să mă aştept. Dar 2017 era un tărâm nețărmurit, din care cunoscusem doar o mică parte.

– Mi-aş găsi mama, am spus în cele din urmă. Asta aş face. M-am uitat la Tom. Aş afla cine sunt cu adevărat.



# Capitolul patruzeci și cinci
## Tom

„Cineva o să știe", i-am zis și, bineînțeles, cineva știe. CCTV ar fi inutil în orașul acesta; nu ți-ar spune nimic din ce nu știu vecinii tăi. De data asta, bătrâna doamnă Campbell e cea în cunoștință de cauză.

Tata și cu mine construim o nouă terasă în spatele bungaloului ei. Nu știu de ce vrea una – nu o văd să-și petreacă vara făcând grătare. În cea mai mare parte a săptămânii plouă, chiar și când lucrăm, fapt care-mi amintește de ce nu vreau să fac asta o veșnicie. Totuși, doamna Campbell nu este o femeie rea. Ne face ceai cu mult zahăr. Cred că ne compătimește pentru că lucrăm în grădina din spate, ploaia scurgându-se de pe șepcile noastre și pe ceafă.

Cât lucrez, mintea îmi zboară către Langlands. Mă gândesc la cât de sumbru este în casă, cu ploaia care cade pe acoperiș; la Ghost care se mișcă de colo-colo pe întuneric, părând cu adevărat o fantomă în hainele-i demodate. Gândul mă neliniștește și mă face să-mi pară rău de ea. Mersul la moșie aduce cu o călătorie înapoi în timp, cu săpatul unui mormânt.

Trebuie să aflăm adevărul. A avut vreun motiv întemeiat să o ascundă acolo? Pentru că, dacă nu a avut, vreau să o oblig să părăsească Langlands acum, imediat. O vreau în lumea mea, nu în locul acela vechi și înfricoșător. Mă gândesc tot timpul la ce

motiv ar fi putut bătrâna McAndrew să aibă să o țină acolo, dar nu-i dau de capăt. Poate că era pur și simplu nebună, deși nu mi s-a părut a fi.

În cea de-a doua zi, tata trebuie să se ducă la magazinul cu articole de menaj ca să cumpere ceva, așa că pentru scurt timp rămân doar eu cu doamna Campbell. La două minute după plecarea lui, este în prag cu o ceașcă de ceai și o felie de tort pe o farfurie.

– Intră un minut, spune ea. Pari înghețat.

Presupun că a ales momentul acesta pentru că l-a văzut pe tata plecând. El vrea mereu să-și vadă de treabă, nu să stea de vorbă. Presupun că se simte singură. Probabil că, odată, a existat și un domn Campbell.

Mă uit la cizmele mele, dar îmi spune să intru oricum și, odată ce o fac, îi sunt recunoscător pentru că în bucătărie este mult mai cald decât în grădina din spate. Mă așez la masă și mănânc felia de tort, iar ea îmi vorbește despre lucrare, fiica ei din Aberdeen și ploaia care îi cauzează dureri de încheieturi. Urmează să-mi spună ce i-a zis doctorul în legătură cu asta, când mă gândesc să o întreb de doctorul Robertson. Cu siguranță e destul de în vârstă încât să-și amintească de el.

Când prind ocazia, o întreb:

– Doamnă Campbell, vă aduceți aminte de un doctor pe nume George Robertson, care lucra în oraș?

– O, da! îmi răspunde ea și, spre deosebire de femeia de la centrul medical, nici măcar nu mă întreabă de ce vreau să știu. Este prea ocupată să-mi spună ce doctor tânăr și chipeș era și cum nimeni nu a reușit să-și dea seama de ce nu s-a însurat. Se spune că a suferit din dragoste, doar că nu știu cine i-a frânt inima, zice bătrâna și-mi mai spune cât de uimiți au fost toți când, până la urmă, s-a însurat cu o fată foarte bogată. Nu ar fi fost nevoit să-și

mai practice meseria, dar îi plăcea prea mult – este o chemare, nu-i așa?

Sunt atent la ceasul din bucătărie, întrebându-mă când o să se întoarcă tata, în timp ce doamna Campbell îmi trece în revistă toate evenimentele importante din viața doctorului Robertson: momentul în care un om a fost călcat de mașină chiar în fața cabinetului, iar el a ieșit și i-a salvat viața; despre fiul care a crescut și s-a mutat la Londra; despre soția lui care a murit la șaizeci și doi de ani.

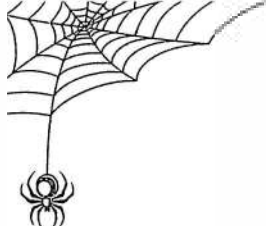
– Mai locuiește în oraș? vreau eu să aflu, gândindu-mă că de data asta cu siguranță o să mă întrebe de ce vreau să știu toate astea, dar nu o face.

– Da, lângă Ferntower Road, spune ea. În casa cu toată lemnăria vopsită în roșu. Nu-mi imaginez cum se descurcă la vârsta lui.

Cred că și ea are cel puțin șaptezeci de ani, dar nu-i atrag atenția asupra acestui fapt. O las să termine de vorbit, îi mulțumesc pentru ceai și tort și mă ridic. Ies din nou în ploaie, cam cu două minute înainte ca tata să se întoarcă.

– N-ai făcut multe cât am fost plecat, spune el.

Ridic din umeri. N-am nimic de zis. Cu prima ocazie, poate chiar în seara asta după lucru, dacă nu mai plouă măcar jumătate de oră, am de gând să mă duc pe Ferntower Road și să caut casa cu lemnăria roșie. Intenționez să-l găsesc pe doctorul Robertson.



# Capitolul patruzeci și șase
## Ghost

Când am mai venit pe Tom, se gândea la ceva – ceva nu-i dădea pace. O vedeam pe fața lui; învățam să-l citesc așa cum, uitându-mă la cerul de deasupra moșiei Langlands, îmi dădeam seama că se schimba vremea. Lucrul acesta m-ar fi încântat, doar că știam că ceva nu era în regulă.

Îmi adusese diverse lucruri: pâine, lapte, săpun și niște fructe pe care nu le-am recunoscut – ciudate și verzi, ca niște ouă acoperite de mușchi.

– Kiwi, mi-a spus el. Coaja nu se mănâncă, doar pulpa.

Am rotit unul în mână.

– Sunt ceva nou?

Tom a scuturat din cap.

– Nu cred. Presupun că bunicii tale pur și simplu nu-i plăceau.

După ce a lăsat totul pe masa din bucătărie, s-a îndreptat și m-a privit sumbru.

– Vești proaste. L-am găsit pe doctorul Robertson, dar nu vrea să stea de vorbă cu noi.

M-am holbat la el.

– De ce nu? Și cum l-ai găsit?

– Cu ajutorul doamnei Campbell. E o doamnă pentru care am lucrat împreună cu tata. Este foarte bătrână, așa că m-am gândit

că e posibil să-și aducă aminte de doctorul Robertson, ceea ce s-a și întâmplat. Tom s-a scărpinat în vârful capului. Îi place să vorbească. Dificil este să alegi ce vrei să știi din tot ce-ți spune. Mi-a povestit toată viața doctorului. În orice caz, mi-a zis unde locuiește – în nu știu ce casă imensă departe de Ferntower Road, cu lemnăria vopsită în roșu. Nu mi-a fost greu să o găsesc.

– Ai fost acolo?

– Mda. Tom a oftat. Poate am greșit. Dar am fost acolo, în fața casei, și mi-am zis: de ce nu? M-am gândit să-l întreb dacă ar vrea să te vadă. Oricum, am vrut să mă asigur că, într-adevăr, el este. Doamna Campbell părea sigură de asta, dar ar fi putut să îl confunde cu altcineva. Așa că m-am dus și am bătut la ușă.

– Ce a spus?

– Nici măcar nu a deschis ușa de tot. Avea un zăvor cu lanțul pus. L-am întrebat dacă este doctorul Robertson, iar el mi-a confirmat, după care m-a întrebat „Ce poftești?“ I-am spus că aș vrea să știu dacă putem sta de vorbă câteva momente despre o persoană pe care o cunoaște. M-a întrebat despre cine este vorba, așa că i-am zis că e vorba de Rose McAndrew. A tăcut multă vreme, după care pur și simplu a clătinat din cap și a închis ușa. Am bătut din nou, dar nu a răspuns. I-am strigat dacă nu putem discuta câteva minute, însă degeaba. N-am știut ce altceva să mai fac, așa că am tot bătut la ușă până a întredeschis-o și mi-a zis „Pleacă!“ Mi-am dat seama că intenționează să o închidă din nou, deci i-am zis „Uite, vreau doar să vorbim; nu trebuie să intru, și nu v-aș deranja dacă nu ar fi important“. M-a fixat cu privirea vreo două secunde, după care mi-a spus „Pleacă sau sun la poliție!“ Am fost nevoit să plec. Voia să sune.

Tăceam când Tom a terminat cu explicațiile. Încă mai țineam fructul verde și ciudat în mână; părea aspru, ca și când aș fi ținut o creatură mică, dolofană și cu o piele țepoasă. Nu știam ce să spun.

– Îmi pare rău! a zis Tom în cele din urmă. Nu am vrut să forțez nota. Dacă el chiar ar fi sunat la poliție, nu aș fi putut să le spun polițiștilor ce caut acolo fără să te menționez.

Nu-și uitase promisiunea.

– Mulțumesc! am zis ușor.

Tom a expirat prelung.

– Știi, poate că asta-i singura metodă de a rezolva totul. Să vorbim cu autoritățile – cu poliția, cu serviciile sociale, cu orice instituție. Am putea să așteptăm până împlinești optsprezece ani, a adăugat grăbit, probabil văzându-mi groaza pe chip. Mai sunt câteva săptămâni. Dar, uite, ar putea să-l *oblige* să ne spună ce știe. Poate să refuze să discute cu mine, dar nu cred că poate să refuze să vorbească cu ei.

Când a spus asta, m-am așezat pe unul dintre scaunele din bucătărie și mi-am sprijinit coatele de masă și capul în mâini. De ce era atât de imposibil să găsim cea mai bună soluție? Poate că Tom avea dreptate și nu puteam să aflăm singuri adevărul. Era adevărat că, foarte curând, împlineam optsprezece ani. Puteam să așteptăm și apoi să cerem ajutor. Oricum, nu era ca și cum aș fi putut să mă ascund de lumea de afară pentru tot restul vieții. Așadar, de ce mă îndurera ideea atât de mult?

După o clipă, Tom s-a așezat pe scaunul de alături. L-am simțit atingându-mi ușor părul, aranjându-mi-l după ureche pentru a-mi putea vedea chipul.

Nu m-am uitat la el, ci la mâinile mele de pe blatul mesei, întorcându-le ca să-mi pot studia palmele, de parcă ar fi fost o hartă către un loc unde-mi doream să merg. M-am străduit să găsesc cuvintele potrivite pentru a-i spune lui Tom cum mă simțeam.

– Mi-aș fi dorit... am început și am ezitat. Mi-aș fi dorit ca doctorul Robertson să stea de vorbă cu tine. Poate că *ne este*

*imposibil* să aflăm adevărul pe cont propriu, dar, orice ar fi de aflat, simt că eu aș vrea să știu *mai întâi*. I-am aruncat o privire lui Tom. Înțelegi? Nu vreau să aflu în același timp cu o grămadă de străini. Dacă e ceva rău, nu vreau să se uite la mine, să vadă cum reacționez. Și dacă... M-am gândit. Și dacă bunica a făcut ceva rău, și asta aș vrea să aflu prima.

Apoi am tăcut. Nu puteam să-i explic mai amănunțit sentimentele mele pentru bunica. Gândul la ea era ca o durere surdă sub coaste. Nu puteam să mă gândesc la niciun motiv suficient de important sau absolut necesar care să-i justifice faptele. Mă transformase într-un anacronism, într-o ființă la fel de nelalocul ei în lumea modernă ca o mumie egipteană sau un cavaler în armură. În ciuda acestui fapt, voiam timp să mă gândesc la ce aș fi spus lumii despre ea; la cum aș fi putut să le-o explic oamenilor care nu o cunoșteau. Nu era doar persoana care mă ținuse departe de lumea de afară, care mă crescuse potrivit unui stil de viață care nu mai exista și care mă mințise vreme de șaptesprezece ani, ci și cea care mă învățase să scriu și să citesc. Îmi împletise părul când eram prea mică să o fac eu și-mi citise *Motanul încălțat* și *Cutia cu iască*[1] de nenumărate ori, deși, probabil, era groaznic de plictisită. Îmi făcea lapte cu cacao când ieșeam să tai lemne pentru foc și aveam mâinile înghețate și, uneori, îmi cocea mere cu scorțișoară – unul dintre deserturile mele preferate. O uram pentru ce făcuse și-i duceam dorul, dar nu puteam să le vorbesc străinilor despre ea înainte să-mi fac ordine în gânduri.

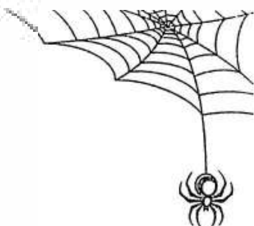
Presupun că și Tom se gândea, întrucât nici el nu a zis nimic multă vreme. În ciuda gândurilor care-mi roiau în cap ca niște viespi furioase, nu am putut să nu fiu conștientă de apropierea lui. Nu ne vorbeam, dar știam că este întors cu fața la mine. A oftat în tăcere, iar eu i-am simțit suflarea pe piele.

---

[1] Basm de Hans Christian Andersen (n.tr.)

Când m-a atins, m-am gândit că vrea doar să-mi aranjeze din nou părul, dar mi-a întors fața către el cu blândețe. Mă privea concentrat, de parcă m-ar fi studiat. Îndrăzneala de a ne privi în ochi de atât de aproape m-ar fi făcut să roșesc, doar că, într-un fel, îmi dădeam seama că nu se gândea să mă sărute; mintea îi era în cu totul altă parte.

– Cred că există o metodă prin care să-l facem pe doctorul Robertson să stea de vorbă cu noi, a zis Tom în cele din urmă.



# Capitolul patruzeci și șapte

– Știi, a spus Tom calm, o să funcționeze numai dacă bătrânul o cunoștea atunci pe bunica ta. S-a uitat la mine și apoi din nou la drum. Dacă a întâlnit-o după ce te-ai născut, și-o va aminti doar cum era la bătrânețe.

– Știu, am rostit eu greoi. Când mă uitam pe geamul mașinii, abia mă zăream în sticla suprapusă peste peisajul pe lângă care treceam. Mi se părea că semăn mult cu bunica în tinerețea ei; aproape atât de mult încât am fi putut fi gemene. Mă coafasem așa cum se coafase ea în fotografie, pieptănându-mi părul pe spate și prinzându-l în părți cu agrafe găsite în camera bunicii. Bineînțeles, nu reușisem să găsesc o rochie exact ca aceea pe care o purta în fotografie. Fusta nu era la fel de plină, iar materialul era mai potrivit pentru vară; tremuram oarecum, dar era destul de asemănătoare.

Găsirea unei rochii adecvate printre hainele păstrate în geamantanele din mansardă durase, probabil, mai puțin decât obținerea efectului potrivit cu ajutorul machiajului. Nu mă machiasem niciodată, și nu aveam nici măcar o pudră. Fusesem nevoită să caut printre obiectele de pe măsuța de toaletă a bunicii și să mă descurc cu acelea. Multele încercări nereușite dovediseră că aplicarea minuțioasă a unuia dintre rujurile cele mai închise la culoare îmi făcea buzele un pic mai subțiri și mai asemănătoare cu ale ei.

Nu îmi plăcea efectul; aveam impresia că mă îmbătrânea și că, într-un fel, mă facea să par mai dură. Totuși, avea rezultate; semănam mai mult cu ea decât cu mine.

– Totuși, merită să încercăm, a continuat Tom. Sunt șanse mari să o fi cunoscut când era tânără. Știm că *el* era aici atunci, pentru că așa a spus doamna Campbell, și știm că și bunica ta era, conform fotografiilor. A mormăit ușor amuzat. Știi ce-a zis doamna Campbell despre el? „Se spune că a suferit din dragoste, doar că nu știu cine i-a frânt inima." Poate a fost bunica ta. Era destul de atrăgătoare.

Replica lui m-a făcut să zâmbesc un pic. Era ciudat să mi-o imaginez pe bunica frângând inima cuiva. Rareori îmi vorbise de bunicul meu, și deloc de tata, iar în tăcerea ei, citisem dezaprobarea sau dezgustul.

– Oricum, a continuat Tom, a avut suficientă încredere în cei doi – în doctorul Roberston și-n celălalt individ, avocatul care a murit – încât să le spună despre tine. Nu cred că ar fi făcut-o dacă nu i-ar fi cunoscut foarte bine.

– Așa este, am încuviințat și am ridicat neajutorată din umeri. Tot timpul a fost atât de atentă în privința asta. Încă-mi este greu să cred că le-a spus.

– Cred că erau prieteni vechi, a spus Tom.

Ne apropiam de periferia orașului. Înainte de plecare, fusesem agitată; acum îmi era cam rău.

– Cu tine n-a vrut să vorbească, am rostit din senin. De ce-ar vrea acum să stea de vorbă cu noi?

Am cotit la dreapta pe un drum lateral, iar Tom a oprit mașina, verificând dacă era cineva în urma noastră.

– Uite ce cred eu, a zis el cu seriozitate. Nu m-a refuzat așa doar pentru că nu mă cunoaște. Tata și cu mine facem diverse reparații pentru oamenii în vârstă, și mulți dintre ei au lipite pe

ușă niște abțibilduri pe care scrie „Fără musafiri nepoftiți“, iar pe a lui nu era niciunul. Și, când am menționat numele buncii tale, a amuțit. Nu a întrebat „Cine este?“ și nici nu a spus „Nu cunosc pe nimeni cu acest nume“. Se gândea ce să facă. Sunt sigur. Cred că doctorul Robertson știa destul de bine ce se întâmplă și o proteja. De asta cred că ea... sau o persoană pe care o crede a fi bunica ta e singura cu care va vorbi.

„Totul depinde de abilitatea mea de a-l convinge că sunt ea“, mi-am zis în sinea mea. M-am uitat la Tom și l-am întrebat:

– Putem să mergem? Cred că vreau să termin cu asta înainte să-mi pierd curajul.

L-am ascultat pe Tom spunându-mi că nu avea să se întâmple așa ceva, că totul urma să fie în regulă și că semănam atât de bine cu bunica, încât chiar și dacă i-aș fi vorbit doctorului Robertson în chineza mandarină, tot ar fi crezut că eram ea. Mi-am împreunat mâinile în poală, dar fără să mă pot opri din a-mi încleșta neîncetat degetele. Gura îmi era uscată. Doar atât puteam să fac pentru a nu-mi atinge părul; mă simțeam expusă cu el strâns la spate atât de bine, dar nu îndrăzneam să stric efectul.

Opream din nou.

– Am ajuns! a spus Tom, desfăcându-și centura de siguranță, și și-a înclinat capul spre stradă. Nu intru pe aleea lui pentru că nu e bine să-l avertizăm.

– În regulă, am spus eu.

Am coborât din mașină și m-am îmbrățișat în briza rece de primăvară, rochia subțire fluturându-mi în jurul picioarelor. Purtam și o pereche de pantofi de-ai bunicii, pentru că eu nu aveam decât cizme cu șireturi. Pantofii îmi erau mai mici cu o jumătate de măsură, iar vârfurile erau îndreptate în sus; erau incomozi.

Tom a dat din cap spre o poartă împrejmuită de tufe dese, cândva frumos tunse în dreptunghiuri îngrijite, dar acum cam

năpădite de buruieni. Căzusem de acord să mă duc singură la ușă. Dacă doctorul Robertson l-ar fi văzut pe Tom, ar fi putut să se sperie și să sune la poliție, așa cum îl amenințase înainte. Am înghițit.

„Care-i cel mai rău lucru care se poate întâmpla? m-am întrebat eu. Doar că nu va vrea să-ți vorbească." Dar era destul de grav; atunci era posibil să nu mai aflu niciodată adevărul despre mine și despre bunica.

M-am îndreptat cu atenție spre poartă și m-am uitat pe lângă capătul gardului. Eram obișnuită cu lucrurile vechi – totul era vechi în Langlands –, dar casa bătrânului doctor părea neglijată până și în ochii mei. Buruienile răsăriseră pretutindeni și, în vreme ce acelea erau din belșug, plantele din ghivecele amplasate de ambele părți ale ușii de la intrare muriseră demult și se zbârciseră. Singura pată de culoare era roșul-aprins al vopselei, iar asta făcea casa să pară sumbră și tristă. La parter, jaluzelele de la ferestre le făceau opace. Am presupus că, din moment ce nu vedeam înăuntru, nici persoana din casă nu vedea afară, dar tot mă simțeam stânjenită, de parcă aș fi fost urmărită.

Am avut grijă să pășesc ușor pe dalele de piatră care duceau spre ușa de la intrare, toate înconjurate de un pat de mușchi verde, semănând astfel mai mult cu niște punți într-un iaz înspumat. M-am uitat o dată peste umăr, căutându-l pe Tom, dar el, chibzuit, se ascundea. Eram pe cont propriu.

Casa avea o verandă cu o ușă exterioară deschisă și una interioară bine închisă. Lângă ușa exterioară era o sonerie, însă când am apăsat-o, am simțit-o moale – ca un burete – și nu am auzit-o sunând în casă. În cele din urmă, am procedat ca Tom și am bătut cu hotărâre la ușă.

Am ascultat, dar am auzit numai sunetul respirației mele și trilul unei păsări, la distanță. Am mai bătut o dată și, de data asta, am auzit ceva în casă: un târșâit. Doctorul Robertson nu a

strigat să spună că vină să deschidă ușa; potrivit experienței lui Tom, poate spera ca musafirul să renunțe și să plece înainte ca el să ajungă acolo. Nici eu n-am spus nimic, pentru că n-am vrut să-i dau ocazia să-mi zică să plec fără să mă vadă. Pur și simplu am rămas într-o parte a ușii cât s-a apropiat greoi de partea cealaltă. Inima îmi bătea atât de puternic încât începeam să mă tem că urma să leșin.

De cealaltă parte a ușii s-a auzit un zornăit și, apoi, s-a întredeschis un pic – poate cât să încapă o mână – și m-am trezit uitându-mă la doctorul Robertson.

De când îl cunoscusem pe Tom, mă apropiasem de străini mai mult decât înainte. Trecusem pe lângă ei pe stradă, fusesem în mijlocul lor la restaurantul cu pește și cartofi prăjiți. Tot era un șoc să mă aflu atât de aproape de un necunoscut – să-l privesc în ochi.

Doctorul Robertson era cel puțin la fel de bătrân ca bunica și, de vreme ce nu-mi cunoscusem bunicul, asta-l făcea cel mai în vârstă om pe care-l văzusem vreodată. Nu era nici chipeș. Bunica fusese frumoasă în ciuda vârstei sale, ori așa mi se păruse, cu trăsături delicate și ochii de un albastru limpede. Doctorul Robertson își purta toți anii ca pe o povară. Pielea de pe față îi atârna, plină de riduri, iar ochii îi erau acoperiți de o peliculă, albul ochilor fiind la fel de galben ca paginile unei cărți vechi. Semăna cu un căpcăun dintr-un basm.

Mi-am uitat cuvintele pregătite cu grijă. Incapabilă să spun ceva, mi-a lipsit și prezența de spirit să înaintez ca să țin ușa ori să fac un pas înapoi, ca să mă îndepărtez. Pur și simplu am rămas pe loc, dreaptă și țeapănă ca o tijă, holbându-mă la el cu ochi mari.

Liniștea s-a pogorât între noi. Am avut timp să apuc mâna ce strângea ușa și ale cărei articulații se umflau cu o strălucire furioasă. Zulufii de pe frunte erau acum mai mult albi decât negri, dar tot mai păstrau o urmă din fosta culoare, ca semnul distinctiv

al unui viezure. Cravata maronie de stofă era înnodată neglijent, de degete îmbătrânite.

– *Rose!* a zis doctorul Robertson cu o voce pătrunsă de o emoție pe care nu am reușit să o identific.

În clipa următoare, ușa mi s-a închis repede în față, iar eu am rămas uitându-mă la panourile uzate. Nu știam cum să procedez în continuare. Mă văzuse, mă identificase ca fiind Rose McAndrew, și-mi trântise ușa în față.

Mai eram încă acolo, întrebându-mă dacă să încerc să mai bat o dată la ușă, când am auzit un zornăit de cealaltă parte a ușii în clipa în care lanțul a fost scos și ușa s-a deschis iar, de această dată suficient de mult încât, dincolo de bătrânul doctor, să văd în capătul holului o cameră unde lumina soarelui mohorât de primăvară arunca totul într-o paloare.

– Rose, a repetat doctorul Robertson, aproape rugător. Chiar tu ești? S-a sprijinit de cadrul ușii, privindu-mă neliniștit cu ochii afectați de cataractă de parcă nu-i prea venea a crede ce vedea, după cum am presupus că era și cazul. E imposibil să fii tu, a zis el nedumerit. Ești la fel de bătrână ca mine. Mi-au spus că ai murit.

Brusc, s-a îndepărtat de mine și s-a așezat pe un scaun care era pe hol, cu spătarul la perete. Am văzut că mâinile noduroase care țineau brațele scaunului tremurau.

Am intrat în casă. Acum nu putea să-mi spună să plec; eram înăuntru.

Doctorul Robertson s-a scufundat și mai mult în scaun, cât mai departe posibil de mine, iar eu mi-am dat seama că, de fapt, se temea de mine.

– Ai venit să mă iei? a întrebat cu o voce tremurândă și s-a uitat dintr-o parte în alta, privirea lui părând să înjunghie aerul.

Am scuturat din cap și vârfurile părului – pe care le ondulasem atât de atent ca să semene cu ale bunicii – mi s-au atins de gât.

– Trebuie să vă vorbesc, am spus grav și l-am urmărit lingându-se pe buze și gândindu-se. A închis o dată ochii, rapid, ca și când ar fi vrut să-și limpezească vederea.

În cele din urmă, a întins o mână și mi-a arătat camera luminată rece din capătul holului.

– Vom merge în sufragerie, a spus el. Când l-am așteptat, a scuturat din cap. Ia-o înainte. Nu mai sunt tânăr, trebuie să merg încet.

M-am îndreptat încotro mi-a arătat. M-am străduit să merg normal, deși pantofii bunicii mă rodeau și mă jenau la fiecare pas; mi-am adus aminte de Mica Sirenă, căreia i se părea că pășește pe vârfuri de săbii când încerca să meargă ca o fată umană, cu noile picioare. În spatele meu, l-am auzit pe doctorul Robertson gemând din cauza efortului de a se ridica în picioare și, apoi, sunetul scos de închiderea ușii de la intrare. M-am gândit la Tom care aștepta afară și m-am simțit stânjenită că-l exclud din tot ce mi se întâmpla în acel moment.

„Nu ai de ce să te temi", mi-am reamintit eu. Îl auzeam pe bătrân înaintând pe hol în urma mea, chinuitor de lent și gemând din cauza efortului. Chiar presupunând că s-ar fi înfuriat groaznic în clipa în care ar fi aflat cine eram cu adevărat, nu eram în niciun pericol; puteam să ajung la ușa de la intrare și să ies înainte ca el să parcurgă un sfert din distanța până acolo. „Totuși..."

Am intrat în sufragerie. Lumina strălucitoare pătrundea prin ferestrele mari dispuse de-a lungul camerei. Răcoarea era singura care înveselea încăperea. Era foarte ordonată, însă nu era ordinea unui loc plin de viață. Revista de pe măsuță fusese aliniată astfel încât să fie perfect paralelă cu marginea. În comparație cu lambriurile și podelele de scândură din Langlands, în această casă găseai confort și multe lucruri moi: un covor gros, tapet cu o textură ca de catifea, draperii groase și pernuțe îndesate. Totul era

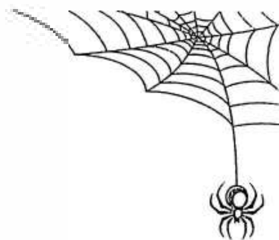
în nuanțe de maro-deschis care, cumva, sporea efectul de tristețe inefabilă. Privirea-mi tot era atrasă de singurul strop vizibil de culoare, un mănunchi de narcise galbene din grădina neîngrijită de dincolo de fereastră.

Un ceas ticăia zgomotos în liniștea camerei. M-am uitat după el și pe poliță, lângă el, am văzut o fotografie înrămată a celei care în mod sigur fusese doamna Robertson. Zâmbea, iar mie mi s-a părut că, sub buclele-i încărunțite, avea un chip plăcut, însă tot era la fel de deprimant ca restul încăperii; fotografia se decolorase odată cu trecerea anilor, și nu era greu să-ți dai seama că doctorul Robertson era singur de foarte mult timp.

L-am auzit pe bătrân intrând în cameră și m-am întors cu fața la el. A mai înaintat câțiva pași, apucând spătarul unui scaun ca să se sprijine. Lumina soarelui îmi cădea pe chip, fiind aproape suficient de puternică încât să mă orbească; făceam un efort conștient ca să țin ochii deschiși, atentă la fața bătrânului.

M-a privit în tăcere probabil o jumătate de minut, încruntându-și sprâncenele stufoase.

– Fătuco, nu crezi c-ai face mai bine să-mi spui cine ești? m-a întrebat apoi.



# Capitolul patruzeci și opt

În cele din urmă, ne-am așezat de o parte și de a alta a măsuței, doctorul Robertson într-un scaun cu spătar înalt, iar eu pe canapeaua tapițată. După ce mi-a zis să iau loc, a tăcut, așteptând în mod clar să-i dau o explicație.

Mi-am mușcat buza. N-aveam ce să-i explic, așa că i-am spus adevărul.

– Sunt Augusta McAndrew, nepoata lui Rose McAndrew.

– O! a rostit lent bătrânul. Așa se explică de ce-i semeni atât de mult, a spus și a scos un mic mormăit – poate de amuzament sau vinovăție. Totuși, de foarte mult timp n-am mai văzut alte fete de vârsta ta care să poarte o astfel de rochie.

– Dumneavoastră sunteți doctorul George Robertson care a semnat ca martor testamentul bunicii mele?

– Da, a răspuns el simplu, fără să mai dezvăluie altceva. Felul în care mă tot fixa cu privirea mă neliniștea; nu eram obișnuită cu privirile cercetătoare. Semănați atât de bine încât nu mă mir că te-am confundat cu Rose, a spus într-un sfârșit. Dar ea a murit, nu-i așa?

Am dat aprobator din cap.

Bătrânul a scos un sunet șuierător ciudat pe care, în cele din urmă, l-am interpretat ca fiind un chicotit.

– Credeam că ești fantoma ei și că ai venit să-mi spui că mi-a sosit timpul. Norocul tău că n-am suferit un atac de cord, ca să fie adevărat!

N-am putut să râd la replica lui; mi-am dat seama că, poate, avea dreptate.

După câteva momente, doctorul Robertson s-a oprit din râs și m-a privit cu foarte multă atenție.

– Ai venit de la școală ca să intri în posesia moștenirii, nu?

– Nu am mers la școală, i-am răspuns eu.

– Atunci, înseamnă că ți-ai terminat studiile?

– Nu. N-am mers niciodată la școală. Am simțit că roșesc sub privirea lui. Am auzit cum pronunțase cuvintele „să intri în posesia moștenirii", cu vocea plină de îndoieli. Despre asta voiam să vorbesc cu dumneavoastră, am adăugat.

– Hm! Nu știu ce crezi tu că pot să-ți spun.

– Vreau să știu de ce a făcut... ce a făcut, am rostit pe nerăsuflate. De ce mi-a spus toate acele minciuni. De ce m-a lăsat să cred că este Război, când nu era. De ce m-a făcut să cred că suntem în 1945, când nu este așa.

Dându-mi seama că mai am un pic și plâng, m-am oprit brusc.

– Cred că ar fi mai bine să-mi spui exact ce ți-a făcut Rose, nu? s-a auzit doctorul Robertson în liniștea din cameră.

Mi s-a părut că știa foarte bine ce făcuse bunica; voia doar să afle cât de mult știu eu. Oricum, i-am povestit totul: cum am crescut crezând că este război, unul atât de groaznic încât bunica și cu mine am fost nevoite să ne ascundem de el; cum, până în ziua în care am coborât scările din Langlands ținând o carabină și l-am văzut pe Tom, nu am vorbit cu nicio altă persoană în afară de bunica; că nu mi-am cunoscut părinții și că nu știam dacă puținele informații pe care mi le dăduse ea despre ei erau sau nu adevărate;

că bunica spusese că sunt lucruri pe care urmează să mi le spună de îndată ce împlinesc optsprezece ani... și cum, într-o zi, a plecat cu mașina și nu s-a mai întors, iar eu nu am mai aflat adevărul.

Am ajuns la partea în care Tom și cu mine am intrat în biblioteca din Langlands și am scos totul din seif; i-am povestit doctorului Robertson cum am găsit testamentul și numele lui scris în partea de jos a paginii, și cum lui Tom i-a venit ideea să-l căutăm ca să aflăm ce știe. Când am ajuns cu povestirea aici, bătrânul s-a încruntat, iar eu am avut sentimentul că era supărat pe Tom din cauza ideii lui. Dar presupun că știa că nu era de niciun folos să fie supărat acum, pentru că nu a încercat să pretindă că nu are ce să-mi zică. A oftat profund, ca și când ar fi renunțat la ceva și, după ce s-a lăsat pe spătarul scaunului, a început să vorbească.

– Când am întâlnit-o prima dată pe Rose, îți semăna foarte mult, a spus doctorul Robertson. Asta s-a întâmplat prin anii ’50, probabil înainte ca părinții tăi să se nască. Era cu câțiva ani mai în vârstă decât mine și cu o stare materială mai bună; familia ei deținea moșia Langlands. Nu am îndrăznit niciodată să o rog să iasă cu mine. Cred că știa că o plac, totuși, pentru că era mereu foarte drăguță mine, cu toate că, probabil, îi păream un băiat prostuț. Apoi s-a măritat cu Angus McAndrew, și asta chiar mi-a frânt inima. Când a luat-o în Anglia, a fost aproape ca o ușurare, pentru că n-am mai fost nevoit să-i văd împreună.

Bătrânul și-a dres vocea zgomotos.

– Nu-ți povestesc asta pentru că sunt sentimental; vreau doar să înțelegi de ce am ajutat-o, mai târziu.

Eu nu am spus nimic.

– Oricum, m-am căsătorit și eu la câțiva ani după aceea, și asta a fost tot. Am aniversat al treizeci și cincilea an de căsnicie cu puțin timp înainte să moară. A dat din cap spre fotografia de lângă ceas. Am fost foarte fericiți împreună, a zis el. Nu aș vrea să

crezi altceva. Însă am fost îndrăgostit şi de Rose. Nu cred că poate cineva să uite prima persoană de care se îndrăgosteşte.

Doctorul Robertson a tăcut un moment gândindu-se la asta înainte să continue:

– Ei bine, a spus în cele din urmă, presupun că abia după şaptesprezece sau optsprezece ani mi-a bătut la uşă într-o seară, cam tot în perioada asta a anului, dar era deja întuneric beznă, aşa că presupun că era foarte târziu. Shelagh era plecată la sora ei câteva zile, deci eram singur – şi a fost bine, luând în considerare toate lucrurile. Fiind medic, eram obişnuit să fiu chemat la orice oră din zi sau din noapte, deşi, în mod normal, eram sunat – nu-mi apărea nimeni la uşă. Oricum, am deschis uşa şi am văzut-o pe Rose. Am recunoscut-o imediat. Abia dacă avea o zi peste şaizeci de ani, dar tot era frumoasă. „George, mi-a zis ea. Slavă cerului! Slavă cerului! Sunt eu, Rose McAndrew. Îţi aduci aminte de mine, nu?“ Am vrut să-i răspund, dar m-a întrerupt. „Este adevărat că eşti doctor?“ m-a întrebat şi s-a agăţat de braţul meu, de parcă m-ar fi implorat să-i confirm. „Da“, i-am răspuns şi apoi m-am trezit că mă trage din pragul uşii. „Trebuie să vii cu mine. Este o urgenţă!“ „Sunt în halat, Rose!“ i-am spus, pentru că nu părea să fi observat. „Am nevoie de câteva minute. Şi despre ce fel de urgenţă este vorba?“ Vezi tu, îmi imaginam un accident de maşină pe drum sau aşa ceva. Pentru o secundă nu a zis nimic, de parcă aş fi luat-o prin surprindere, după care care mi-a zis că este vorba despre o tânără însărcinată. Bineînţeles, am consultat femei însărcinate cât am fost rezident, dar în mare parte le-am luat tensiunea şi le-am spus să ia vitamine. După cum îmi povestea Rose, cazul acesta părea mai serios, aşa că am început să-i pun mai multe întrebări, gândindu-mă în acelaşi timp ce să iau cu mine. Rose nu se mai oprea. A început să vorbească foarte agitată, spunând că sunt singura persoană din lume care ar putea să vină şi că, dacă

nu o fac, am să o am pe tânără pe conștiință. Pentru altcineva, nu aș fi făcut-o. Înțelept ar fi fost să mai discutăm, să încerc să aflu mai multe informații despre ce s-a întâmplat și apoi să iau o decizie. Aș fi însoțit-o și dacă mi-ar fi spus totul, dar cu siguranță aș fi chemat o ambulanță. Dar...

Bătrânul și-a ridicat privirea, întinzându-și mâinile bătrâne și noduroase ca și când ar fi spus „Ce puteam să fac?"

– Era Rose, a zis el. Nu puteam să o refuz. I-am spus să intre și să aștepte în casă, unde era cald, cât mă duceam să mă îmbrac și să-mi adun lucrurile. A intrat și a rămas pe loc, tremurând. Nu-și luase nici măcar un palton. Am împins-o către această cameră și i-am spus să se încălzească în fața focului până eram gata. Nu cred că am lipsit mai mult de cinci minute, dar când m-am întors, aproape m-a târât pe ușă – își dorea cu disperare să plecăm. Avea o mașinuță parcată pe undeva – nu vechitura aceea neagră și mare pe care a condus-o mai târziu, ci una obișnuită, un Ford Fiesta sau ceva asemănător. Mi-a spus să o urmez din mașina mea. Rose era într-un fel aparte. Dacă-ți spunea să faci un lucru, îl făceai.

Am zâmbit fără să vreau când l-am auzit. Era adevărat.

– Așa că am urmat-o, a continuat doctorul Robertson, iar ea a condus ca o lunatică până la casa Langlands. M-am străduit să nu rămân prea în urmă, dar nu a fost ușor, căci mașina se zdruncina din cauza șanțurilor din drum. Nu era greu să-ți dai seama că drumul nu prea era folosit. Dacă s-ar fi întâmplat mai târziu pe parcursul anilor și plantele ar fi crescut mai mult, nu sunt sigur că am mai fi ajuns. Pe la jumătate, drumul era blocat de un trunchi de copac – cineva a încercat să-l împingă, dar nu a reușit, așa că abia am avut loc să trec pe lângă el. Am fost nevoit să reduc viteza, dar apoi m-am gândit că nu voi reuși să urc panta. Și farurile de la mașina lui Rose abia se mai zăreau la distanță. Și am fost nedumerit tot timpul pentru că, din câte știam eu, casa Langlands era

închisă de ani de zile. Credeam că rudele lui Rose au murit și că moștenitorului – dacă o moștenise careva – i s-ar fi părut că ar depune un efort prea mare și ar cheltui prea mult ca să o modernizeze. Când am ajuns acasă, de afară nu se vedea nicio lumină. Totuși, Rose avea o lanternă și, odată ce am intrat, am văzut o lumină slabă la etaj. Dacă înainte eram uimit, acum începeam să mă neliniștesc. Locul mirosea a praf și descompunere și în casă nu era niciun bec; am presupus că nu era nici apă curentă, și am avut dreptate. Trebuia pompată din bucătărie. Dacă povestea lui Rose cu femeia însărcinată era adevărată, urma să-mi fie greu să o ajut prea mult în acele condiții. Începeam să cred că poate nu exista nicio gravidă. Poate Rose avea halucinații. Nu eram genul acela de doctor – bătrânul și-a atins fruntea –, dar mi se părea posibil. Și apoi am auzit ceva – un sunet de la etaj pe care l-am recunoscut de îndată. Nu ai cum să confunzi plânsul unui nou-născut. L-a auzit și Rose și a urcat scările în grabă. N-am reușit să țin pasul cu ea. Am urmat-o în unul dintre dormitoare și, ei bine...

S-a uitat la mine, ridicând din sprâncenele-i stufoase.

– Așadar, ne-am mai întâlnit, copilă, chiar dacă nu-ți aduci aminte. A oftat. Mama ta, săraca, s-a descurcat singură cât Rose a fost plecată să mă aducă. Ați avut noroc amândouă că totul a decurs fără probleme. V-am consultat și apoi le-am rugat stăruitor pe cele două femei să meargă cu tine la spital. Nici nu puteam să-mi imaginez de ce Langlands li se părea un loc potrivit pentru o naștere și dacă mama sau copilul s-ar fi îmbolnăvit după aceea... ei bine, ajutorul unui doctor de la țară nu ar fi fost suficient.

Bătrânul a clătinat din cap.

– N-au vrut să mă asculte. O vreme, am încercat să le fac să înțeleagă, dar mi-am dat seama că mama ta se simțea rău, așa că am făcut tot posibilul să-i asigur confortul și, apoi, am luat-o pe Rose la parter și am vorbit cu ea. I-am spus că s-ar putea pune în

discuție protecția copilului – Langlands era, practic, o casă abandonată; nu era potrivită pentru un nou-născut. Puteam să am probleme dacă nu le raportam autorităților competente neliniștile mele. Încă nu hotărâsem să fac asta, dar am vrut să o sperii un pic, să o determin să-mi spună exact ce se petrece. Altfel, o vedeam în stare să-mi zică să plec, fără nicio explicație. Rose putea să fie foarte încăpățânată.

– Ce a spus? am izbucnit eu, aplecându-mă înainte.

Asta voiam cu adevărat să știu, la urma urmei: ce motiv ar fi putut să aibă bunica să procedeze așa.

Doctorul Robertson a clătinat din cap resemnat.

– Mama bebelușului era fiica lui Rose. Presupun că ți-ai dat seama de asta deja. Toate trei se ascundeau, și acum ai să mă întrebi de cine, iar mie îmi pare rău că eu sunt cel care îți spune că de tatăl tău se ascundeau. Rose mi-a zis o poveste, însă nu e nevoie să auzi chiar toate detaliile. Mama ta era mult mai tânără decât el, și nu cred că știa în ce se implică atunci când s-a căsătorit cu el sau, poate, era deja sub papucul lui – nu sunt sigur. O bătea și nu mai știu ce altceva îi făcea și multă vreme a fost prea descurajată ca să se gândească să plece. Rose era frenetică și destul de disperată încât să-l înfrunte, dar el nu o lăsa să se apropie de mama ta. A îndepărtat-o de toate rudele și de toți prietenii ei. Apoi mama ta a rămas însărcinată cu tine. Știa că dacă rămânea cu tatăl tău, era posibil să o bată din nou și să piardă copilul sau să nască și nou-născutul să fie și el abuzat. A găsit puterea să facă pentru tine ce n-a putut să facă pentru sine și a fugit. A plecat doar cu hainele de pe ea. N-avea niciun rost să împacheteze lucruri pentru că el și-ar fi dat seama de intențiile ei. S-a dus direct la Rose. Bunicul tău, Angus, era mort, așa că nu o avea decât pe Rose. Rose știa că tatăl tău o va urmări. Nu i-ar fi permis niciodată mamei tale

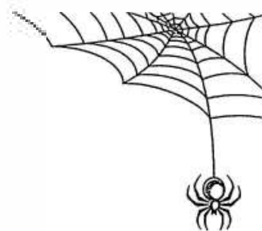
să scape. În ochii lui, ea îi aparținea. Probabil ar fi preferat să o omoare decât s-o lase să plece.

Chipul bătrânului doctor s-a schimonosit din cauza dezgustului.

– Am mai întâlnit asemenea situații, chiar și într-un oraș „drăguț“ ca al nostru. Însă tatăl tău era mai periculos decât majoritatea pentru că avea resurse – bani și legături. Este un om foarte bogat.

A clătinat din cap.

– Ce era să facă Rose? Dacă ar fi rămas unde era, în Anglia, n-ar fi trecut mult timp înainte ca tatăl tău să le prindă din urmă. Era hotărâtă să nu se întâmple așa ceva. O, știa că exista riscul ca mama ta să cedeze și să se întoarcă la el. Am mai văzut și situația asta: femei atât de descurajate încât nu mai au voința să scape. Dar Rose a fost dură, știi? Suficient de dură pentru amândouă. A împachetat ce s-a putut, inclusiv obiectele de valoare pe care le-a găsit, și a condus toată noaptea până-n Langlands.



# Capitolul patruzeci și nouă

L-am ascultat pe doctorul Robertson vorbind și mi-am apăsat stomacul cu mâinile, de teamă că greața care se agita în mine m-ar fi făcut să vomit. Ori de câte ori mă gândeam că sunt pe pământ, lucrurile păreau să se dea peste cap și să devină mai grave decât înainte. Neputincioasă, m-am gândit că mă înșelasem în privința întregii situații. Bunica încerca, într-adevăr, să ne protejeze pe mine și pe mama. Și marea poveste de iubire pe care mi-am imaginat-o între mama și tata a fost o minciună. Credeam că poate au plecat împreună, că poate se iubeau atât de mult încât nu mai aveau loc și pentru mine în povestea lor, dar acum...

Fusese deprimant să cresc fără mama; fusese plăcut și dureros în același timp să mi-o imaginez abandonându-mă pentru iubire. Era înfricoșător să mă gândesc la faptul că mă părăsise ca să se întoarcă în brațele unui monstru.

– Nu plânge, copilă! mi-a zis brusc bătrânul doctor. În tonul său nu se simțea nicio căldură, dar, cumva, lipsa empatiei m-a îmbărbătat. Vrei să auzi restul poveștii? m-a întrebat el. Pentru că, dacă ai să-mi mai bați o dată la ușă, n-am să-ți deschid și dacă o să mai vină altcineva să-mi pună întrebări, să știi că am să spun că nu știu nimic.

– Da, vreau să știu totul, i-am răspuns dând din cap și privindu-l în ochi. Tot ce știți. Spuneți-mi de ce s-a dus în Langlands. De ce acolo? Și de ce atunci – adică de ce a ales perioada Războiului?

– Ei bine, până acum n-am știut că ți-a zis că este Război, așa că nu pot să-ți spun exact la ce s-a gândit, dar pot să bănuiesc. Să știi că Rose chiar și-a petrecut anii Războiului la moșia Langlands. Casa a fost locuită până atunci; abia mai târziu a fost abandonată. Avea rude care locuiau acolo și când orașele au început să fie bombardate, familia ei a dus-o în Langlands ca să fie în siguranță. Când am întâlnit-o prima dată, în tinerețe, vorbea despre timpul petrecut acolo ca de o perioadă minunată. Părinții ei erau foarte severi; la urma urmei, erau victorieni. Aveau multe idei privind manierele, educația unui copil și așa mai departe. Rose a fost mai liberă ca niciodată, alergând pe terenurile moșiei toată ziua. Mi-aduc aminte că o dată mi-a spus că, în ciuda Războiului, se simțea mai fericită și mai în siguranță ca oricând. Bătrânul a ridicat din sprâncene, privindu-mă cu superioritate. Așadar, iată-ți răspunsul! Și-a dorit să ai parte de ce-a avut și ea: de siguranță și de iubire. Poate că voia într-adevăr să mai fie 1945, înainte ca totul să meargă prost.

– Și cum rămâne cu mama? am spus, încercând să nu-mi tremure vocea. Știam că nu aveam prea mult timp la dispoziție; trebuia să aflu tot ce putea să-mi spună. De ce nu a rămas și ea în Langlands? Până la urmă s-a întors la tata? Și de ce nu m-a luat și pe mine?

– Nu pot să-ți răspund, pentru că nu știu. Din când în când, am mai văzut-o pe Rose în oraș – nu prea des, ia aminte, dar știam că tot în Langlands locuiește. Nu m-a căutat niciodată pentru consultații. Presupun că ea credea că situația își va găsi mai repede o rezolvare dacă nu discuta despre asta. După noaptea în care m-a chemat, nu v-am mai văzut pe tine și pe mama ta. Într-o zi, la

câteva luni după noaptea aceea, am stat de vorbă pe stradă. Am întrebat-o de mamă și de nou-născut, iar ea mi-a zis că ați plecat amândouă într-un loc sigur. I-am zis că a fost o alegere bună, întrucât casa Langlands nu era potrivită pentru un bebeluș, având în vedere starea în care se găsea atunci, iar bunica ta m-a privit în ochi și mi-a spus că, dacă vreau, pot să vin să mă conving de faptul că în afară de ea nu mai locuiește nimeni acolo. Nu puteam să mă duc fără s-o fac mincinoasă, așa că bineînțeles că nu m-am dus. Totuși, m-am gândit la voi două. Ultima dată am vorbit cu Rose cu câțiva ani în urmă, poate cinci. Am întrebat-o din nou de tine și de mama ta. Mi-a spus că mama ta locuiește în străinătate și că tu ești plecată la o școală cu internat. Am încercat să zic ceva despre noaptea aceea, dar m-a întrerupt, spunându-mi că este mai bine ca trecutul să rămână trecut, și asta a fost tot.

„Ai venit de la școală ca să intri în posesia moștenirii", spusese când a auzit cine eram cu adevărat. Presupuneam că bătrânul se încrezuse în vorbele bunicii.

M-am gândit ce altceva mai puteam să-l întreb. Deja se agita în scaun, apucând brațele cu mâinile-i noduroase ca și când s-ar fi pregătit să se ridice. „Dacă ai să-mi mai bați o dată la ușă, n-am să-ți deschid" – mă avertizase.

Era ultima mea șansă. Văzând că urma să mă conducă spre ieșire, am fost nevoită să mă ridic și eu, dar între timp m-am gândit la ceva.

– Care era numele de familie al tatălui meu? am rostit pe nerăsuflate. Puteți să-mi spuneți?

Doctorul Robertson era acum în picioare și, în ciuda vârstei, întreaga sa postură indica imperioasa nevoie de a mă scoate din casă.

– Nu, a zis scurt, dar pot să ți-l scriu, a adăugat când inima mi-a sărit din piept de dezamăgire.

A ieşit din cameră fără alte explicaţii, iar eu l-am urmat pe hol, unde erau o măsuţă şi un obiect pe care l-am recunoscut din fotografii ca fiind un telefon. Alături erau un carneţel şi un stilou. După o clipă de gândire, doctorul Robertson a scris ceva, a smuls foaia şi mi-a înmânat-o.

Am citit ce mi-a scris şi mi-am dat seama de ce a spus că nu putea să-mi spună numele; nu ştiam cum să îl pronunţ. Am vrut să-l întreb de unde ştia cum să-l scrie, dar era deja cu spatele la mine, îndreptându-se către uşa de la intrare. Interviul se terminase.

M-a aşteptat cu mâna pe zăvor şi când m-am apropiat de el, s-a aplecat atât de mult spre mine încât am simţit mirosul dulce şi urât mirositor al respiraţiei sale.

– Ţi-am povestit toate aceste lucruri de dragul lui Rose, a spus el. Dar să nu te mai întorci niciodată aici! Şi dacă mai spui cuiva ce ţi-am zis şi acel cineva îmi va bate la uşă, voi nega totul. Ai înţeles?

– Da, a fost răspunsul meu.

Mi-am dat seama că încerca să mă intimideze şi că nu-mi era frică de el. Nu mai eram la fel de timidă ca înainte când mă confruntam cu un necunoscut. Când m-am uitat din nou la el, nu m-am simţit înfricoşată, neliniştită sau surprinsă. Am simţit antipatie. Ar fi putut să o ajute mai mult pe bunica, dată fiind situaţia. Ar fi putut să-i pună mai multe întrebări. Poate – doar poate – lucrurile s-ar fi sfârşit altfel.

Bătrânul a deschis uşa şi, când a dat-o într-o parte, l-am văzut pe Tom de cealaltă parte a ei cu mâna ridicată, parcă gata să ciocănească.

Privirea i-a trecut de doctorul Robertson şi, când m-a văzut, m-a întrebat:

– Eşti bine?

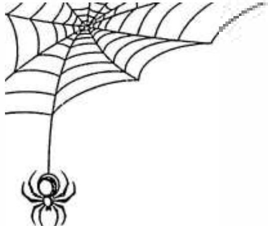
– Da, i-am răspuns trecând pe lângă bătrân. Am rămas lângă Tom și ne-am uitat la el, stând în pragul ușii. Doctorul ne-a privit la rândul lui, urât, iar eu mi-am dat seama că l-a recunoscut pe Tom. Pentru o clipă, mi s-a părut că urma să spună ceva; a dat din buze fără să scoată un sunet, ca și când ar fi încercat să-și găsească cuvintele, dar apoi s-a retras și a închis ușa atât de repede, că aproape a trântit-o. Am auzit zornăitul când a pus lanțul de partea cealaltă și, apoi, sunetul unui zăvor tras. Tom s-a uitat la mine.

– Începeam să mă întreb dacă ți-a făcut ceva, a spus pe un ton relaxat, dar cu o expresie întunecată.

M-am întors cu spatele la casă.

– Nu sunt prea sigură că nu mi-a făcut, am rostit încet când m-am îndreptat către poartă. Dacă într-adevăr i-ar fi păsat atât de mult de bunica, așa cum a spus, ar fi putut să schimbe totul.

Când am ajuns la poartă, am privit casa peste umăr, dar n-am zărit niciun semn de viață. Și după aceea nu m-am mai uitat în urmă.



# Capitolul cincizeci

Drumul înapoi spre Langlands a fost ca o nebuloasă. M-am uitat pe geam fără să văd, de fapt, ceva; nici astăzi n-aș putea să vă spun dacă ploua sau dacă soarele strălucea orbitor. I-am spus lui Tom toate detaliile pe care mi le-a dat bătrânul, dar și lucrurile pe care nu a reușit să mi le zică, însă gândul la bunica și faptul că o nedreptățisem mă apăsau.

Trebuia să îmi fi dat seama că nu ar fi făcut ce a făcut doar din cruzime. La urma urmei, a fost nevoită să trăiască la fel ca mine, izolată de lume, fără toate aparatele care ușurau atât de mult viața modernă. Poate că ei i-a fost și mai greu, de vreme ce în mod sigur fusese obișnuită cu ele.

Mi-am adus aminte ce mi-a spus, indiciile oferite în ultimele luni.

„Vreau să nu uiți că orice s-ar întâmpla în viitor, indiferent cum ar părea lucrurile, m-am gândit mereu la binele tău."

După ce mi-a spus asta, a adăugat: „Sunt anumite adevăruri cărora îți va fi mai ușor să le faci față după ce vei deveni adultă".

Apoi mi-a cerut să o sărut, ca și cum mi-ar fi prevăzut furia și amărăciunea când aș fi aflat adevărul. Părea un gest ciudat de vulnerabil. Bunica fusese puternică dintotdeauna – uneori chiar aprigă, un om pe care te puteai baza în orice situație. Acum o vedeam neliniștită și plină de îndoieli, temându-se de cum aș fi

reacționat la ceea ce ar fi trebuit, în mod inevitabil, să-mi spună, și gândindu-se la trecut cu o intensitate febrilă, întrebându-se dacă existase vreun moment în care ar fi putut să îndrăznească să renunțe la prefăcătorii. Dacă mi-ar fi spus adevărul când aveam șapte ani sau zece sau treisprezece ani, m-aș fi mulțumit să rămân în Langlands tot timpul, învățând limba greacă și hrănind găinile? Sau aș fi încercat să scap de ea cu orice ocazie și să fug până la marginea moșiei, unde poarta de la lizieră marca începutul lumii de afară? Știam prea bine răspunsul la aceste întrebări, la fel ca și ea. Așa că a continuat să mă amăgească, spunând în sufletul ei „Iartă-mă!"

„Te iert!" am zis în tăcere, dar prea târziu.

Cât despre mama... Nu știam ce să simt față de ea. De ce nu a rămas cu mine și cu bunica? Și unde a plecat? Repetând cuvintele bunicii, doctorul Robertson mi-a spus că a plecat în străinătate; dar, pe de altă parte, el a aflat că eu eram la o școală cu internat. Așadar, mama putea fi oriunde; dar nu s-a întors niciodată după mine.

Când am ajuns în Langlands, Tom m-a însoțit în casă.

– Ghost? Ești în regulă? m-a întrebat el.

– Mă simt atât de rău, Tom! Mă luptam cu lacrimile. Am fost atât de mânioasă pe bunica pentru ce a făcut, că nici măcar nu am încercat să aflu ce i s-a întâmplat – adică, unde au îngropat-o. Mi s-a părut că nici nu vreau să știu. Dar ea încerca să mă *protejeze*, să facă totul pentru binele meu.

Tom m-a îmbrățișat.

– Nu aveai de unde să știi. Și erai în stare de șoc. Nu poți să te învinovățești pentru ce ai simțit.

Am clătinat din cap.

– Simt că ar fi trebuit să știu. Mi-a *spus* că face totul pentru binele meu. M-am uitat la Tom. Crezi că acum este prea târziu să aflu ce s-a întâmplat cu ea?

– Sunt sigur că *am putea* să aflăm, mi-a răspuns Tom. Am putea să ne ducem la poliție. Ei ar trebui să știe unde să se ducă, pe cine să întrebe. Dar, Ghost... A ezitat. Să știi că îți vor pune întrebări. Multe întrebări.

– Sunt nepoata ei, i-am atras atenția. Sigur sunt nevoiți să-mi spună, nu-i așa?

– Nu-i atât de ușor. Sunt destul de sigur că va trebui să dovedești cine ești, iar tu nu ai nimic, nu? Nici pașaport, nici certificat de naștere, nici foaie matricolă, nimic. Asta înseamnă că, probabil, va trebui să le povestești tot. Și apoi, o mulțime de oameni se vor arăta foarte interesați...

– *Prea* interesați, am zis pe un ton egal, aducându-mi aminte de vorbele lui Tom de mai înainte, când am discutat despre asta.

– Mda, a spus Tom și a expirat lent. Va fi circ, Ghost! Și probabil nu vei putea să-l împiedici pe tatăl tău să se amestece.

– De ce nu?

– Pentru că dacă vei fi nevoită să-ți dovedești identitatea – și presupun că vei fi, dacă vrei să moștenești locul acesta – s-ar putea să trebuiască să facă un test ADN, iar el este singura ta rudă, asta în cazul în care nu reușesc să-ți găsească mama.

– Ce este un test ADN? l-am întrebat pe Tom.

– E doar un fel de test ca să determine gradele de rudenie. Dar, uite, chiar dacă nu ar fi nevoiți să-l facă, tot nu ai nicio garanție că tatăl tău nu va afla. Și, dacă e adevărat ce-a spus doctorul Robertson, nu este un tip de treabă.

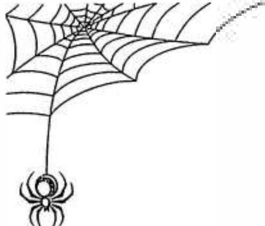
Am închis ochii, sprijinindu-mi capul de umărul lui Tom.

– Tom, nu știu ce să fac! Nu pot s-o uit pur și simplu pe bunica! M-aș simți ca și când aș abandona-o.

– Nu o abandonezi, a spus Tom cu seriozitate. Uite, pentru ea era foarte important să rămâi ascunsă până la împlinirea vârstei de optsprezece ani, nu? Sunt doar două săptămâni și jumătate

până atunci. Putem să mai încercăm să aflăm câte ceva. Dacă nu găsim nimic, ei bine... A ridicat din umeri. Atunci putem hotărî dacă mergem sau nu la poliție. Atunci oricum vei avea optsprezece ani. Dacă nu vrei să-ți vezi tatăl, nu cred că poate să te oblige careva să o faci.

– În regulă, i-am răspuns. Știam că planul lui Tom era rațional, dar tot mă simțeam vinovată. „Două săptămâni și jumătate", mi-am spus în sinea mea.



# Capitolul cincizeci și unu
## Tom

Acum conduc spre casă, dar abia văd pădurea pe lângă care trec. Fac totul mecanic, cu gândul la ce se va întâmpla dacă Ghost se va duce la poliție. Sau, poate, *când*. O dată, m-a rugat să îi promit că nu voi spune nimănui despre ea, că îi voi păstra secretul – cel puțin până când va împlini optsprezece ani. Acum, se gândește chiar ea să le spună, și eu sunt cel care își pierde curajul.

Mă gândesc la un scenariu în care nu spunem nimic nimănui ani de zile. O vizitez în continuare și o învăț despre viața din secolul XXI. Îi cumpăr haine mai moderne, ca în majoritatea timpului să nu fie nevoită să umble arătând ca un personaj dintr-o carte de istorie. Se obișnuiește să iasă în locuri aglomerate. În cele din urmă, învață să facă față vieții din 2017; oamenii nu ar observa nimic ciudat la ea. Apoi ne ducem la autorități și le explicăm că este o problemă cu actele, pentru că bunica ei a crescut-o și a educat-o acasă și, din câte se pare, bătrâna nu a apucat să îi declare existența. Lucrul acesta aduce cu sine un pic de agitație și un morman de hârțoage, dar, în final, totul se rezolvă. La urma urmei, este o problemă legală, dar nu e ca și cum ar părea că Ghost este dezavantajată sau prejudiciată într-un fel. Nu e un fapt demn de publicat ca, de pildă, viața unei fete care a fost crescută crezând

că trăiește în timpul celui de-al Doilea Război Mondial, fără să vadă pe nimeni altcineva, cu excepția bunicii. N-ar provoca mare vâlvă într-un ziar. *Fata nu avea actele în regulă.* Ca să publici așa ceva, ar trebui să ai o săptămână plictisitoare.

E posibil ca scenariul să poată fi pus în aplicare, doar că lucrurile s-au schimbat de când a vorbit cu doctorul Robertson. Ghost nu își mai urăște bunica. Vrea să afle ce s-a întâmplat cu bătrâna, unde au îngropat-o – poate vrea să-i ducă flori la mormânt. Ar putea hotărî că este mai important decât să rămână ascunsă. Nu depinde de mine să iau decizia asta, dar nu cred că înțelege cu adevărat cum va fi dacă spune totul.

Acestea sunt gândurile care nu-mi dau pace când intru în curte și opresc motorul. Plouă când cobor și încui mașina. Îmi țin capul în jos și umerii îmi sunt plecați din cauza a tot ce mă apasă, așa că nu o văd pe mama decât atunci când e în dreptul cotului meu, țipând la mine.

Își ține jacheta cu mâinile la piept, încercând să nu se ude, și este furioasă.

– Unde ai fost? Ți-am *zis* că am nevoie de mașină în după-amiaza asta! Mi-am ratat nenorocita de programare!

„O, la naiba! Am făcut-o din nou." Acum îmi aduc aminte că mi-a zis că nu pot să păstrez mașina toată ziua. Pur și simplu am uitat. Am prea multe pe cap, și toate-s chestii pe care îmi este imposibil să le spun mamei.

Îmi cer scuze mormăind, dar îmi dau seama că scuzele mele nu vor fi de ajuns – nici pe departe. Este atât de furioasă încât chiar îmi dă o palmă peste braț. Nu-mi aduc aminte să mă mai fi plesnit după ce am împlinit zece ani.

– Egoist ticălos! îmi strigă ea.

Cuvintele ei mă rănesc; mă fac să mă enervez și eu un pic pentru că, bine, am uitat că avea nevoie de mașină, *dar nu intenționat.*

– O ai acum! îi spun grăbit.

– Îmi trebuia acum o oră! țipă ea. Va trebui să plătesc consultația!

Îmi dau seama că orice aş spune nu va face decât să o înfurie și mai mult, iar eu nu vreau să-mi pierd cumpătul pentru că deja aproape mi-a interzis o dată să mai folosesc mașina. Așa că-mi cer iar scuze și intru în casă.

Cred că o să ia mașina și să o plece, dar nu o face; intră și ea, tot luându-se de mine. Apoi cred că am să mă duc în camera mea și am să aştept să se calmeze, dar nu cedează. Deodată, o văd că-mi stă în cale cu mâinile-n şolduri și roșie la față.

– O, nu! spune ea. Noi doi o să stăm de vorbă, domnule!

Îmi las capul pe spate și oftez.

– Mamă, am spus că-mi pare rău. De *două* ori!

– N-are legătură doar cu mașina, spune ea. Mă descurc eu cumva. Aş putea să-i zic tatălui tău să-mi dea banii pe care i-am pierdut din salariul care ți se cuvine. Mijeşte ochii. Vreau să știu ce se întâmplă cu tine.

– Ce se întâmplă? întreb. Inima mi se strânge, dar încerc să nu-mi afişez emoțiile.

– Nu face pe inocentul! se răstește la mine și-mi arată bucătăria și, de vreme ce e clar că n-am scăpare, mă-ndrept într-acolo. Încerc să mă sprijin de dulapuri, dar îmi spune să iau loc.

După ce ne așezăm de-o parte și de alta a mesei, își încrucișează brațele și zice:

– În regulă. Ce se petrece?

– Pur și simplu am uitat de programarea ta, îi spun eu. Acum îmi aduc aminte că mi-ai zis. Am uitat și atât. Îmi cer scuze! adaug pentru a treia oară.

Mama se apleacă spre mine.

– Pui tu ceva la cale! mi-a zis pe un ton acuzator. Înainte, nu împrumutai mașina atât de des, iar eu știam mereu unde te duci. Acum, o iei o dată la două zile și niciodată nu știu unde ești.

– Nu sunt copil, mamă! Nu trebuie să-ți spun mereu unde mă duc.

– Ba da, dacă iei mașina mea.

– Bine, îi spun, oprindu-mă chiar înainte să-mi cer scuze din nou. Înțeleg. Data viitoare am să iau motocicleta.

Dau să mă ridic, dar ea nu mă lasă în pace.

– Ia loc, Tom!

– Mamă...

– Nu, Tom! Stai jos! Se uită urât la mine. Nu glumesc. Vreau să știu ce se întâmplă. Unde te duci tot timpul?

Ne holbăm unul la celălalt în tăcere. Toate posibilele răspunsuri la întrebare îmi roiesc în minte. Ba chiar am și un impuls nebun să-i spun mamei toată povestea, însă nu pentru mult timp. I-am promis lui Ghost că nu am să fac asta și, de vreme ce despre ea este vorba, nu cred că eu trebuie să fiu cel care dă totul în vileag.

Mă așez, mă uit la mama și văd mânia pe chipul ei și încerc să ignor întrebările furioase cu care mă bombardează.

Cu toate acestea, nu prea reușesc. Nu pot să nu reacționez când mă întreabă dacă nu cumva am vreo legătură cu cineva. Presupun că își dă seama după fața mea că a atins un punct sensibil, pentru că se apropie de mine ca o rachetă care detectează căldura.

– Cu un... Tace. Traficant?

– *Mamă!* Nu-mi vine să cred că m-ai întrebat asta! Acum și *eu* îmi încrucișez brațele. Sunt atât de furios încât trebuie să mă forțez să vorbesc calm. Mi-am petrecut timpul cu o... cu prietenii, îi zic.

– Cu prietenii, repetă ea pe un ton egal.

– Da, îi răspund și strâmb din bărbie.

– Prieteni pe care nu-i cunosc?

– Cred... că nu.

– Prieteni care nu vin niciodată pe aici? Clatină din cap. Tom, niciodată n-ai fost secretos! Ce s-a schimbat?

– Ți-am spus. Nu mai sunt un puști. Am nouăsprezece ani. Am viața mea.

– Tot aici locuiești.

– Doar până la vară. Și aș fi fost deja la facultate, dacă tata nu m-ar fi convins să fac pauză un an.

Mama nu mai pare furioasă când îi spun asta, ci rănită: singurul ei copil își dorea cu nerăbdare să plece de acasă. O las mai moale, dar tot nu am să-i spun nimic din ce am promis să nu spun.

– Uite ce e, îi zic. Nu e nimic grav. Am cunoscut pe cineva, bine? O fată. Cu ea mă întâlnesc.

Pentru moment, mama pare ușurată, dar apoi mă „atacă" din nou.

– Și nu poți să o aduci pe aici din când în când?

– Nu, îi răspund cu hotărâre.

– De ce nu? Ți-e rușine cu ea? Îi vine o idee. Ți-e rușine cu noi?

– Nu, mamă. Acum regret și ce i-am spus, deși nu e nimic important. Nu ar fi trebuit să-i dezvălui nimic. Numai că nu este momentul potrivit, adaug imediat.

– Măcar ai de gând să-mi spui ceva despre ea? Cum o cheamă, unde locuiește?

– Nu, mamă.

Ne uităm fix unul la celălalt peste masa din bucătărie, iar eu continui să o privesc în mod voit, fără să tresar, fără să cedez. În cele din urmă, frustrată, scoate un mic sunet enervant.

– Nu-ți mai dau mașina, îmi spune ea.

– Bine, îi răspund calm, deși inima mi se strânge un pic.

Motocicleta este bună când vremea e frumoasă, dar nu grozavă când este de rahat – mai aproape tot timpul pe aici.

Mama își mușcă buza. Îmi dau seama că se aștepta să ne certăm mai mult din cauza mașinii, dar nu mușc momeala.

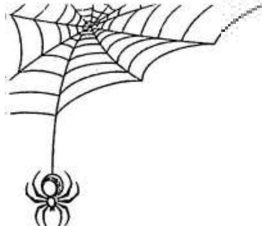
– Când? întreabă în cele din urmă. Când ai să o aduci pe aici sau ai să-mi spui măcar ceva despre ea?

Ridicându-mă în picioare, mă îndepărtez de masă. Sunt gata să pun capăt conversației.

– Tom!

Eu tac.

– Curând.



# Capitolul cincizeci și doi
## Ghost

Tom s-a întors a doua zi, adică duminică, dar a venit cu motocicleta, cu toate că ploua și era frig. Avea o expresie sumbră.

– Mama nu mă mai lasă să iau mașina, a fost primul lucru pe care mi l-a zis când a intrat în casă, umerii strălucindu-i din cauza ploii.

– De ce nu?

– Am uitat că ieri trebuia să fiu acasă mai devreme. A ratat o programare pentru că nu a avut mașina și s-a enervat. Cu mâna în care nu ținea casca, și-a dat părul ud de pe față. Apoi a început să-mi ceară să-i spun unde mă duc tot timpul cu mașina.

Brusc, am fost conștientă de inima care-mi bătea cu putere.

– Ce i-ai spus?

– Că mă văd cu o prietenă. A vrut să știe cum te cheamă și așa mai departe, dar nu i-am spus. Cred că s-a supărat mai tare din cauza asta decât din cauza mașinii.

„O prietenă." Când Tom a rostit cuvântul, inima mi s-a umplut de presimțiri rele. „Așa mă vede?" Știam că nu era așa, bineînțeles; refuzam să cred că, în secolul XXI, un băiat săruta o fată așa cum m-a sărutat el doar din prietenie. A fost nevoit să-i spună mamei ce i-a spus ca să-mi păstreze secretul. Știam asta.

Își onora promisiunea de a nu vorbi despre mine. Era întru totul absurd să simt că, într-un fel, a negat ce se întâmpla între noi nespunându-i mamei sale „Mă văd cu o fată și o iubesc".

Îndoiala s-a strecurat ca o nevăstuică, în secret și cu o privire lacomă. „Poate că situația începe să-l obosească; trebuie să-mi aducă diverse tot timpul, să-mi explice chestii pe care celelalte fete pe care le cunoaște le-ar înțelege pur și simplu, să le ascundă lucruri părinților lui..."

Doar gândul la asta îmi dădea dureri de cap. Era epuizant să încerc să înțeleg lumea lui Tom, să încerc să ghicesc cum ar fi trebuit să mă port sau să fiu ca să nu ies în evidență sau să mă fac de râs. Și mă gândeam prea des la ziua în care, sărutându-ne în bucătărie, Tom și-a strecurat mâna pe sub bluza mea și pe pielea-mi goală, iar eu am sărit ca o pisică. Uneori, îmi doream să nu fi tresărit; uneori, îmi doream să se fi sfârșit altfel. Apoi simțeam împunsătura fierbinte a vinei, gândindu-mă că-mi doream ceva nepotrivit.

„Cum merg lucrurile în 2017?" a fost întrebarea pe care i-am adresat-o lui Tom, iar el mi-a răspuns „Avansează cât de repede sau de încet vrei tu". Însă presupuneam că sfârșitul era mereu același. Puteam să-mi spun că, poate, ceea ce era necuviincios pentru o fată în 1945 nu era pentru una în 2017 – însă n-ar fi însemnat că, la urma urmei, nu exista nicio diferență între „potrivit" și „nepotrivit", și că totul depindea de ce simțeam? Apoi încercam cu disperare să înțeleg totul.

– Hei! a spus Tom.

Presupun că am căzut pe gânduri, pentru că mi-a fluturat o mână în față, dar zâmbea. I-am zâmbit și eu într-o doară.

– Nu-ți face griji! mi-a zis el. Încă am motocicleta. Nu mă poate împiedica să vin. Și uite, am început să caut informații despre părinții tăi.

Din geacă a scos niște hârtii împăturite. Am intrat în bucătărie, iar Tom le-a întins pe masă.

– Le-am printat acasă. Am adus tableta, dar... A ridicat din umeri. Știi că semnalul nu este grozav aici.

Am dat solemn din cap, deși bănuiam doar vag la ce se referea.

– Am început cu numele de familie al tatălui tău. M-am gândit că, dacă este atât de bogat, trebuie să existe ceva informații online despre el. Și e imposibil să existe prea mulți oameni cu numele acela – oricum, nu în Marea Britanie. Am avut dreptate în privința asta. Tom a inspirat profund. Numele tatălui tău nu este doar neobișnuit, ci și *rar*. Am găsit doar foarte puține. Mi-a arătat. Acesta este un articol destul de vechi despre o companie – de mărfuri, cred. Se ocupa cu importuri și exporturi. Am încercat să accesez adresa site-ului din articol, dar pe ecran mi-au apărut cuvintele „nu a fost găsită", așa că presupun că nu mai există. Se pare că a fost condusă de doi frați cu același nume de familie, unul Max și celălalt Jacob. Tom mi-a aruncat o privire. Max trebuie să fie tatăl tău. Adică, e imposibil ca pe *doi* oameni să-i cheme Max nu-mai-știu-cum. Așadar, acesta este el; așa și-a câștigat banii.

– Există și o poză de-a lui? am întrebat, întinzându-mi gâtul să mă uit.

– Nu în acest articol, a spus Tom ezitând. Situația devine un pic ciudată. De fapt, nu pe tatăl tău încercăm să-l găsim, nu? Ci pe mama ta, și vrem să aflăm dacă este cu el sau nu. Așa că am încercat să-i caut numele de după căsătorie, dar n-am găsit nimic; am încercat „Elspeth McAndrew" – și, din nou, nu am găsit nicio informație. Apoi, în motorul de căutare, am scris numele tatălui tău și „soție". Dacă nici așa nu aș fi aflat nimic, aș fi încercat să adaug și cuvântul „divorțați", doar că am dat peste asta.

Tom mi-a împins una dintre foile printate. Chiar și cu lumina soarelui de după-amiază care pătrundea în bucătărie pe fereastră,

am fost nevoită să mijesc un pic ochii ca să citesc textul; literele erau minuscule.

– „Om de afaceri dispărut declarat mort din punct de vedere legal“, am citit cu voce tare. Era și o fotografie, dar era mică și foarte neclară, de o calitate mai proastă decât cele din vechile reviste din biblioteca Langlands; la drept vorbind, putea să fie oricine în acea poză.

M-am uitat la Tom.

– Ce înseamnă „mort din punct de vedere legal“?

– Se referă la situația în care cineva dispare, iar cadavrul nu este găsit. După câțiva ani, acel cineva este declarat mort pentru că, probabil, este. Apoi, familia îi poate moșteni banii și, dacă a fost căsătorit, atunci soțul sau soția poate să se recăsătorească.

M-am uitat din nou la fotografie, dar mi-a fost imposibil să-mi dau seama cum arătase tatăl meu; n-aș fi putut să spun „Am ochii lui“ sau „Culoarea părului meu e aceeași cu a lui“. Dacă m-aș fi holbat suficient de mult, chipul i s-ar fi dezintegrat într-o masă de punctulețe.

– Atunci, e mort cu adevărat?

– Presupun că da. Tom a atins foaia cu degetul. Scrie că fratele lui, Jacob, a fost cel care a solicitat instanței să-l declare mort. Dar uite ce scrie despre mama ta. „Soție înstrăinată.“ Nu erau împreună când el a dispărut și se pare că nici familia nu are nicio legătură cu ea. De aceea fratele lui a fost cel care s-a dus la tribunal.

Pentru puțină vreme, am tăcut și m-am uitat la poză cu un amestec ciudat de emoții. Presupuneam că erau vești bune. Tatăl meu nu putea să mă contacteze; nu putea să încerce să mă revendice în niciun fel. Și mama scăpase de el. Nu era ca și când bunica m-ar fi educat să mă gândesc la el cu plăcere; ba chiar din contră – părea să se cutremure când se gândea la el. Totuși... tatăl meu era mort și lucrul acesta era foarte grav.

Totodată, faptul că fusese nevoie să fie declarat mort așa cum mi-a descris Tom mă deranja. „Acel cineva este declarat mort pentru că, probabil, este“ – așa se exprimase Tom. Cuvântul acela, „probabil“, era stânjenitor; însemna că exista o șansă, mică poate, ca persoana să nu fie moartă, la urma urmei. Dacă mi-aș fi cunoscut și îndrăgit mult tatăl, ideea ar fi putut să mă liniștească; aș fi putut să mi-l imaginez ducând o viață diferită, într-un loc îndepărtat. Însă tatăl meu era înspăimântător, o amenințare care mă urmărea. Mă agita să mă gândesc la faptul că exista și cea mai mică șansă să reapară. Nu era ca și când aș fi putut să-l recunosc, dacă ar fi făcut-o. Putea fi oriunde; putea fi oricine.

M-am cutremurat, iar Tom m-a cuprins cu un braț.

– Îmi pare rău! Ți-am dat prea brusc veștile. Nu m-am gândit.

Am clătinat din cap.

– Nu-i vorba de asta. Doar că dispariția lui mă face să mă simt ciudat. Într-un fel, mi-ar fi mai ușor dacă aș ști că este cu adevărat mort.

– *Chiar este*, a spus Tom cu hotărâre. Așa spune tribunalul. Și fratele lui spune asta. Oricum, uită-te la data articolului. A fost scris în 2007, în urmă cu zece ani. A fost dispărut șapte ani înainte să-l declare mort și, de atunci, au mai trecut zece ani. Dacă s-ar fi întors, ar fi făcut-o până acum.

Uneori, tot mai aveam probleme încercând să mă orientez în 2017, altfel, aș fi putut să-mi dau seama mai repede. Așa, am avut nevoie de câteva momente să-mi dau seama ce spunea Tom.

„2007. Și a fost dispărut șapte ani.“

– Așadar, am rostit eu lent, a dispărut în 2000. M-am întors în brațele lui Tom ca să-l pot privi în ochi. Când eram copil. Dacă tatăl meu a dispărut atunci, de ce a început bunica să mă mintă?



# Capitolul cincizeci și trei

Am citit șocul din privirea lui Tom. A căscat ochii și, pentru o clipă, nu a spus nimic, după care a zis „Rahat!“ – cuvânt despre care, între timp, am aflat că era urât. Ne-am holbat unul la celălalt.

„Nu mai suport“, mi-am zis gândindu-mă cum am urât-o pe bunica pentru faptele ei și cum am jelit-o în același timp. Nu-mi doream să fiu din nou târâtă în acel vârtej de nefericire și resentimente. Totul trebuia să aibă o explicație, iar eu trebuia să o găsesc.

– Poate nu a știut, am spus în cele din urmă, demoralizată de tonul rugător al vocii mele. Nu aducea niciodată ziare acasă și nu aveam nici măcar un radio. De unde să fi aflat că a dispărut? M-am uitat cu atenție la chipul serios al lui Tom și mi s-a părut că văd o urmă de îndoială. Nu prea vorbea cu oamenii din oraș, am zis eu. *Ne ascundeam.* Până și doctorul Robertson mi-a zis că vorbeau rar, deși el a fost cel care a ajutat-o când m-am născut. Mi-a venit o altă idee. Doctorul Robertson nu știa că tatăl meu a dispărut. Mi-a vorbit despre el ca și când ar mai fi trăit. Mi-a spus că este un om foarte bogat. N-ai zice așa ceva despre cineva, dacă ai ști că omul acela este mort de mai bine de zece ani. Dacă doctorul Robertson nu știa, de ce să fi știut bunica?

Tom clătina din cap.

– Totuși, nu are sens. Nu ar fi încercat să afle ce făcea – dacă vă căuta pe tine și pe mama ta? Adică este un gest extrem să

hotărască să te ascundă vreme de optsprezece ani într-un loc precum Langlands, fără curent electric sau măcar un telefon, și să tot spună minciuni. Nimeni nu ar face asta... decât dacă ar fi sută la sută sigur că nu există altă variantă. Probabil nici atunci. Este o *nebunie*, a rostit Tom tărăgănat.

– Nu era nebună! am zis cu încăpățânare.

– N-am vrut să spun asta, s-a auzit Tom. Doar că eu cred că ar fi trebuit să încerce să afle. Oricine ar fi făcut-o. Și, cu un nume ca al tatălui tău, n-ar fi fost atât de dificil. Adică, uite, mie mi-a luat doar o seară să găsesc articolul acela.

– Unde ai căutat?

Tom a ridicat din umeri.

– Pe internet.

– Ei bine, bunica nu știa nimic despre căutatul pe internet, i-am atras eu atenția.

– Ar fi putut să roage pe altcineva să caute. Biblioteca are acces la internet. Angajații ar fi ajutat-o.

– Dar atunci s-ar fi știut ce căuta, am spus eu. Era foarte atentă, Tom. Nu cred că ar fi riscat să ceară ajutorul unui străin.

Tom a oftat.

– Dar... *optsprezece ani*? Chiar dacă n-ar fi îndrăznit să încerce să afle la început, era de așteptat să încerce mai târziu când, probabil, tatăl tău ar fi încetat să vă mai caute pe tine și pe mama ta.

Am scuturat din cap.

– Nu cred că a făcut-o.

După aceea, amândoi ne-am uitat un pic tăcere la hârtiile întinse pe masă. Nu voiam să mă cert cu Tom din cauza bunicii; ceea ce zicea el mă făcea să mă simt oribil, ca și când aș fi avut în piept un nod gros care se tot strângea până nu mai puteam să respir. Știam că avea sens ce spunea, dar dacă i-aș fi acceptat teoria, aș fi revenit în același punct în care fusesem înainte să discut cu

doctorul Robertson: întrebându-mă dacă bunica avusese vreun motiv întemeiat pentru tot ce-mi făcuse, sau dacă nu cumva era *nebună*.

Celelalte articole nu erau la fel de interesante ca acela în care tatăl meu era declarat mort. Unul dintre ele părea să fie despre fratele său, Jacob. „Unchiul meu", mi-am spus în sinea mea. Ideea era aproape șocantă. Aveam rude în viață; dacă fratele tatălui meu era însurat, era posibil să am și veri. Totuși, nu scria nimic acolo în legătură cu asta.

Tom m-a văzut citindu-l cu atenție și a atins hârtia cu degetul.

– Scrie că Jacob a început o afacere nouă în 2008. Poate a avut legătură cu faptul că l-a declarat mort pe tatăl tău – probabil voia s-o închidă pe cea veche. Poate l-a moștenit.

Toate aceste lucruri nu aveau nicio însemnătate pentru mine.

– Aici nu scrie nimic despre mama mea, am zis aplecându-mă peste hârtii.

– Am să mai caut, a spus Tom. Doctorul Robertson a zis că a plecat în străinătate, nu?

Eu am dat aprobator din cap.

– Ei bine, chiar dacă ar fi adevărat, tot n-ar trebui să fie o problemă, dacă este în vreun fel activă pe internet ca Elspeth McAndrew. Deși, dacă și-a schimbat numele, ar putea fi mai dificil să dăm de ea.

– Pare imposibil! am zis începând să mă simt cu adevărat descumpănită.

Tom s-a gândit.

– Știi cum o chema pe bunica ta înainte să se căsătorească? Dacă mama ta și-a schimbat numele, e posibil să folosească unul din familie.

– Crezi?

– Ar fi un punct de plecare.

– Nu-mi aduc aminte care era, dar s-ar putea să apară pe vreun document din seif. Cred că acolo era și certificatul ei de căsătorie.

Culoarul spre hol era foarte întunecat când l-am traversat. În zilele înnorate, interiorul casei Langlands era mereu foarte mohorât. Auzeam vântul zăngănind ramele geamurilor și inconfundabilul sunet al apei țâșnind dintr-un jgheab spart, împroșcându-se pe pietrișul din fața casei. Mergând încrezător înaintea mea, Tom părea uluitor de vioi în mijlocul prafului și-al tuturor lucrurilor aflate în paragină, ca singura ființă vie într-o lume a fantomelor și a umbrelor.

În bibliotecă, m-am dus la ferestre și am tras draperiile grele de catifea ca să las să pătrundă cât mai mult din lumina gri și mohorâtă. Materialul părea ros până la fir, iar mie mi s-a părut că una din draperii atârna ciudat. Mi-am ridicat privirea și am văzut că, parțial, alunecase din inelele de bronz. Îmi imaginam eu sau casa se deteriorase și mai mult de la dispariția bunicii?

„Poate că nu mai sunt atentă la toate detaliile“, mi-am spus în sinea mea.

Am deschis seiful și, împreună, am început să scoatem ce era înăuntru. Tom părea reticent să se ocupe de teancurile de bancnote. Nepăsător, le-a lăsat grămadă pe podea ca și cum, dacă le-ar fi atins prea mult, le-ar fi contaminat cumva.

Am găsit certificatul de căsătorie destul de repede.

– Hepburn, am spus și i-am arătat lui Tom numele scris cu cerneală care abia se mai vedea.

– Bine. Am să încerc să-l caut.

Ne-am lăsat pe genunchi, contemplând hârtiile împrăștiate peste tot pe podea.

– Erau niște scrisori, am spus eu. Mi-aduc aminte că le-am mai văzut. Nu le-am citit pe toate pentru că nu știam cine sunt

oamenii care le-au scris. Am început să caut prin mormanele de documente. Am citit vreo două și erau destul de plictisitoare. Dar cred că pe unele erau niște timbre străine, iar doctorul Robertson a spus că mama era în străinătate.

– Să fi fost Hepburn vreunul dintre nume?

Am scuturat din cap.

– Nu cred, dar nu sunt *sigură.*

– Păi, hai să ne uităm oricum!

Tom a scos un plic ale cărui margini erau dungate în roșu și albastru.

– Era una dintre ele? m-a întrebat și a scos scrisoarea întorcând-o, hârtia foșnind în mâinile lui. Este semnată de *Marion.* Și... este din 1985. A citit câteva rânduri, încruntându-se cât s-a străduit să descifreze scrisul de mână. Și ai dreptate, este plictisitoare, a zis și a băgat scrisoarea înapoi în plic.

Am luat un tenculeț de scrisori prinse cu o fundă care se destrăma și care mi-a dat un pic de furcă până când am desfăcut-o. Scrisorile acestea nu erau în plicuri și, cu toate că le-am citit pe sărite, uitându-mă la fiecare în parte, n-am văzut nicio adresă scrisă în partea de sus a paginilor, și niciun an specificat, ci doar luna și ziua. Ar fi putut fi scrise anul trecut sau în urmă cu treizeci de ani.

„Nu se știe de când sunt, mi-am spus în sinea mea. Cum nici eu nu știu."

Eram conștientă de ușoara mea încântare. Am întors prima scrisoare din teanc și am citit numele „Edith" în partea de jos a paginii. Pentru moment, am fost dezamăgită, dar, la urma urmei, oricine putea să se semneze cu orice nume îi plăcea; nu era o dovadă că scrisorile nu erau de la mama. Le-am răsturnat pe toate și le-am răsfoit; toate purtau aceeași semnătură.

– Tom, am rostit încercând să-mi ascund entuziasmul. Uită-te la astea!

Am împărțit scrisorile între noi și, preț de câteva minute, am citit amândoi în tăcere. Fiecare dintre ele începea cu „Dragă Rose", formula de final fiind aceeași pentru toate – „Cu cele mai bune urări, Edith". Dacă aș fi putut să corespondez cu mama, nu aș fi fost atât de formală, dar probabil nu acesta era scopul; astfel de scrisori nu puteau să incrimineze pe nimeni și nici să dezvăluie domiciliul de reședință. Și conținutul era plictisitor; femeia dădea de știre că era bine, o întreba pe Rose de sănătate și descria excursiile în „oraș", fără să-i spună numele. Fie Edith chiar era o persoană foarte plictisitoare, fie încerca să comunice cât mai în siguranță posibil. Era foarte greu să decid care din cele două variante era corectă, doar că anumite rânduri, puține, mă făceau să cred că poate scrisorile transmiteau mai mult decât lăsau să se vadă; era ceva dincolo de lucrurile lumești – un soi de creatură gelatinoasă care abia se zărea mișcându-se pe sub suprafața lină și lucioasă a apei dintr-un iaz.

„Te rog să-mi scrii din nou curând; mor de nerăbdare să aflu mai multe vești", am citit la finalul uneia dintre scrisori. Cuvântul „mor" era subliniat cu o linie de cerneală.

„Asta aș spune și eu dacă aș fi disperată să aflu mai multe despre o persoană dragă", am gândit în sinea mea. Hârtia subțire îmi tremura în mâini. Deodată, mi-am dat seama că inima îmi bătea nebunește.

Într-o altă scrisoare, femeia scria: „M-ai întrebat cum mă descurc. Pe cât de bine te-ai putea aștepta – e tot ce pot să-ți zic. Cred că este mai bine să nu dezgropăm trecutul".

Asta apărea în partea de jos a paginii; am întors-o cu nerăbdare, dar nu mai scria nimic interesant. „Edith" încheiase subiectul acolo, întorcându-se la chestiuni mai banale.

– Ascultă aici, Tom! l-am atenționat și i-am citit cuvintele cu voce tare.

Îmi era greu să-mi ascund tremuratul din voce.

– Vreau să văd! mi-a zis el, iar eu i-am dat scrisoarea pe care, ca și mine, a întors-o. Asta-i tot?

Am dat aprobator din cap.

– Dar nu crezi...

M-am oprit, ezitând să dau glas speranțelor mele.

– Că ar putea fi mama ta?

Mi-am ținut respirația când Tom a ezitat.

– S-ar putea, a spus în cele din urmă. Are sens. Apoi a scuturat din cap. Dar niciuna dintre cele pe care le-am citit nu include nicio dată sau adresă. Nimic nu ne indică de unde au fost expediate. Și celelalte?

– Sunt la fel, i-am răspuns.

Probabil că m-a văzut descurajată, întrucât Tom mi-a spus:

– Totuși, s-ar putea ca numele să ne fie de ajutor. Am să le caut pe ambele, „Edith" și „Hepburn" și am să încerc și alte combinații, cu „McAndrew" și „Elspeth". Zâmbetul lui m-a liniștit și, deodată, inima îmi bătea cu putere din nou, dar din alte motive. Când Tom îmi zâmbea așa, era ca și când, din umbrele întunecate, aș fi ieșit în lumina strălucitoare a soarelui.

După aceea, ne-am uitat din nou prin restul hârtiilor, fără să găsim ceva mai util. Eu mă uitasem și înainte la majoritatea documentelor, așa că nu mă așteptam să găsim vreo informație nouă. Treptat, m-a interesat mai mult să-l urmăresc pe Tom întorcând teancurile de hârtii sau să-i privesc profilul în timp ce le studia – linia dreaptă a nasului, buza pe care și-o mușca atunci când se gândea. Voiam să mă sărute din nou.

Bineînțeles, a făcut-o. După ce am pus totul înapoi în seif, ne-am întors în bucătărie, iar Tom a încercat să facă tableta să

funcționeze, dar a spus că era inutilă; ploaia torențială afecta semnalul mai mult decât de obicei. Trebuia să-și continue căutările de acasă. Se aștepta ca ploaia să dureze până seara târziu, mult după apusul soarelui.

– Ar trebui să plec înainte ca drumul să se înnoroiască, mi-a spus el, așa că l-am condus pe culoar spre hol, dar înainte să ajungem acolo, s-a întors, m-a îmbrățișat și m-a sărutat. Era atât de întuneric, încât abia îi vedeam chipul. Încurajată de întuneric, l-am sărutat și eu, cuprinzându-i gâtul cu brațele și strecurându-mi degetele în părul său. Lipiți unul de celălalt, ne-am împleticit până când umerii mi s-au atins de lambriul de lemn. Pulsul meu părea să fi atins cote amețitoare. Era îmbătător să-mi doresc ceva atât de mult.

De data aceasta, nu din cauză că Tom mi-a mângâiat pielea nu l-am mai sărutat și m-am retras, ci pentru că-mi doream atât de mult să o facă încât abia îi mai înduram atingerea.

M-am îndepărtat, respirând sacadat. Am simțit cum mi s-au încălzit obrajii când am roșit.

Ne-am privit un moment, după care Tom s-a apropiat din nou de mine, dar de această dată nu a încercat să mă sărute pe gură, ci mi-a atins blând chipul.

– Ghost, știi... Te iubesc!

Vocea-i părea aproape rugătoare. Brusc, am rămas fără suflare și în incapacitatea de a spune vreun cuvânt. Dacă Tom m-ar fi sărutat din nou atunci, nu m-aș fi retras orice s-ar fi întâmplat. Însă nu a făcut-o.

– Mă voi întoarce curând, mi-a zis și apoi a plecat, întorcându-se când a ajuns pe hol. În lumina ce pătrundea pe ferestrele din față, l-am văzut zâmbindu-mi și apoi dispărând. Am auzit ușa imensă de stejar închizându-se.

Nu am încercat să mă duc după el. Am aşteptat în întuneric până când am auzit motorul motocicletei şi am ascultat cum roțile au scârțâit pe pietriş până când sunetul a devenit din ce în ce mai slab şi, apoi, nu s-a mai auzit deloc.

„Te iubesc." Nu-i spusesem şi eu că-l iubesc, deşi mă gândisem la asta de o sută de ori.

M-am întors în bucătărie. Foile pe care mi le printase Tom erau tot împrăştiate pe masa mare de pin. Le-am adunat ordonat într-un teanc, deasupra tuturor fiind cel în care apărea articolul „Om de afaceri dispărut declarat mort din punct de vedere legal". Chipul tatălui meu, mic şi distorsionat de efectul de mozaic al fotografiei, mă privea. Îmi doream ca Tom să fi găsit o poză de-a mamei, chiar dacă ar fi fost la fel de neclară ca aceasta. Voiam atât de mult să-i văd fața...

„Declarat mort din punct de vedere legal." Poate că sensul sinistru al acelor cuvinte era cel ce mă neliniştea, ca şi când ar fi existat ceva de neînțeles pentru mintea mea, un gând îndepărtat şi pe care nu puteai să-l formulezi, ca un cuvânt pe vârful limbii.

Mi-am amintit expresia abia mult mai târziu, când stăteam singură întinsă în patul meu, iar razele lunii pătrundeau prin spațiul dintre draperii, iar vântul şi ploaia tot băteau în fereastră.

„Cred că este mai bine să nu dezgropăm trecutul", mi-am spus în sinea mea. Asta scria în scrisoarea celei care îşi spunea Edith. În sine, nu era ceva atât de grav – era doar o figură de stil. Însă vorbindu-mi despre bunica, bătrânul doctor Robertson mi-a spus că ea îi zisese că „este mai bine ca trecutul să rămână trecut".

„S-ar putea să fie o coincidență", m-am gândit eu. M-am întors în pat, neliniştită, cu spatele la razele argintii care despărțeau camera în două. Degeaba; luceau în geamul fotografiilor înrămate de pe peretele opus, prea intens ca să le ignor. Ar fi trebuit să mă dau jos din pat şi să trag bine draperiile. În schimb, am

închis ochii cu încăpățânare. „Este doar o coincidență. Probabil că oamenii spun asta tot timpul."

Totuși, nu m-a ajutat cu nimic; gândurile se nășteau, binevenite sau nu. „Mort din punct de vedere legal. Să nu dezgropăm trecutul." În mintea mea, se contura ceva la fel de sumbru ca rămășițele unui naufragiu în apa mâloasă.

Mama era plecată; mă părăsise cu aproape optsprezece ani în urmă și plecase departe. În străinătate, dacă bunica nu-l mințise pe doctorul Robertson, iar bătrânul nu mă mințise la rândul său. Nu s-a întors niciodată după mine, deși nu o mai împiedica nimic.

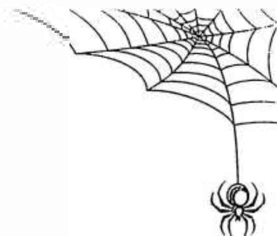
Bunica mă ascunsese; ascunsese toate urmele existenței mele mult timp după ce tatăl meu dispăruse de pe fața pământului, fără vreun motiv să se teamă că ar fi venit să mă revendice.

„Mort. Îngropat."

Două femei – una îngrozită și descurajată, cealaltă înfricoșată și ea, dar aprigă. Un bebeluș pe care amândouă erau hotărâte să-l protejeze. Ar fi făcut orice ca acel copil să nu încapă pe mâinile monstrului care venea să-l revendice – orice. Era posibil ca una din ele să fi făcut ceva atât de groaznic încât să fie nevoită să plece... pentru totdeauna.

„Mort", mi-am spus în sinea mea. Mi-am mușcat buza și m-am foit neliniștită în pat, impunându-mi să nu mă mai gândesc, să pic pradă somnului binevenit, dar întrebarea *tot* nu-mi dădea pace.

„Dar dacă mama mi-a ucis tatăl?"



# Capitolul cincizeci și patru

În dimineața următoare, m-am trezit foarte târziu și mi-am dat seama că ploaia se oprise, iar soarele de primăvară strălucea splendid, suficient de intens încât razele sale să pătrundă prin părțile rărite ale draperiilor verzi de catifea. M-am ridicat în capul oaselor mai curând precaută.

Ultimul lucru de care îmi aminteam era că stăteam întinsă și mă uitam cu ochi mari în întuneric, convinsă că nu aveam să adorm. Gândurile legate de ce ar fi putut să facă mama și bunica mi se învârtiseră în cap bolnăvicios de repetitiv, ca un vis febril. Mi-am imaginat-o pe bunica, sumbră ca un inchizitor, ascultând zgomotul unui motor de afară, scârțâitul cauciucurilor pe pietriș, demult așteptat, mereu de temut. Mi-am închipuit-o pe mama lângă ea și, întrucât nu-i cunoșteam chipul, l-am înlocuit cu al meu, iar în ochii amândurora am văzut o lumină fioroasă ce părea să le ilumineze fețele dinăuntru. Am încercat să nu mă gândesc la carabina pe care am îndreptat-o spre Tom în ziua aceea pe scări, ținută de mâini mai ferme ca ale mele, de explozia înfricoșătoare din momentul în care s-a tras. Inutil. Dacă nu era carabina, lucruri mai grave mi se înfățișau: toporul și acum înfipt cu lama în buturga de tăiat lemne din spatele casei. Mâinile bunicii, pielea ca de hârtie bine întinsă peste monturile roșii și umede din cauza sângelui.

Fusesem sigură că n-aveam să adorm, dar la un moment dat am făcut-o și am dormit până când membrele mi-au devenit greoaie, iar mintea încețoșată, gândurile desfășurându-se lent și inconsecvent. Mi se părea că trebuia să fac primele mișcări cu grijă, ca și cum mi-aș fi revenit de pe urma unui acces de febră, nesigură de propria-mi putere. După câteva momente, mi-am strecurat picioarele peste marginea patului și m-am ridicat, simțind podeaua rece. Apoi, m-am dus la fereastră și-am tras draperiile în mod nechibzuit.

Lumina era orbitoare, dar mistuia ororile nopții precedente. Am ridicat o mână ca să-mi feresc ochii. Era încă prea devreme pentru verdele primăverii, dar până și ramurile goale ale copacilor, rămășițele uscate ale tufelor de mur și peticul de iarbă rară ce se vedeau de la fereastra mea arătau mai bine sub razele soarelui. Am urmărit un stol de grauri curioși cu penajul irizant în lumină, și am zâmbit.

„Coșmaruri, mi-am spus în sinea mea. Doar coșmaruri. Nici măcar nu ți-ai cunoscut mama. Cum ai putea să-ți imaginezi că este o criminală? Și cum să crezi vreodată că bunica ar ajuta-o să omoare pe cineva?"

Acum totul părea atât de stupid, ca din paginile uneia dintre bolnăvicioasele povești vechi de dragoste din bibliotecă. Razele ce pătrundeau în dormitor scoteau în evidență toate semnele trecerii vremii și ale paraginii: podelele uzate de atâția ani de folosință, așchiile și crăpăturile din zugrăveală, micii nori de praf de sub cadrul de fier al patului și ghirlandele de pânze de păianjen ca atârnau la fel de grațios ca beteala de Crăciun din cele mai înalte colțuri ale camerei. Totul era vechi și în paragină, dar fără să fie sinistru. Nu-mi puteam imagina o crimă petrecându-se aici; cu greu îmi mai puteam închipui ceva întâmplându-se aici. Casa era

atât de veche, încât părea să fi fost fundalul pictat al unei drame demult jucate.

M-am îmbrăcat repede cu niște haine ponosite de-ale mele; nu puteam să le stric pe cele noi, cumpărate de Tom, purtându-le la lucru. Apoi, am coborât în bucătărie să fac ceaiul. Am umplut ibricul și l-am pus pe plită ca să fiarbă apa și mi-am uns câteva felii de pâine cu gem. Pâinea era făcută în casă, dar gemul era dintr-un borcan cumpărat de Tom. Tot mi se părea ciudat că Tom putea pur și simplu să se ducă în oraș și să cumpere atât de multe lucruri pe care le-aș fi pregătit singură; cumva, faptul de a găsi totul de-a gata te făcea să pari ciudat de neajutorat. Însă nu era nicio îndoială că gemul era bun; avea o consistență perfectă pe care nu întotdeauna reușeam s-o obțin de una singură, iar explozia de dulceață pe limbă era minunată.

„Tom mă iubește."

Acesta era cel mai dulce lucru. Acum că groaza nopții se evaporase, gândul avea loc să înflorească extravagant, ca o floare ce se deschidea spre soare. Nimic nu mai părea prea dificil. Urma să aflăm ce s-a întâmplat cu mama, să o înmormântăm pe bunica și să înfruntăm toate întrebările împreună.

Am zâmbit cât mi-am văzut de sarcinile de dimineață: spălatul vaselor folosite la micul dejun, hrănitul găinilor și adusul lemnelor pentru sobă. Astăzi aveam ouă proaspete; am hotărât ca, dacă găseam ciuperci, să-mi fac mai târziu o omletă. În această perioadă a anului, speram să găsesc zbârciogi. Luând un coș, m-am întrebat dacă Tom cumpăra și ciupercile de la magazin. În mod sigur nu? Crescutul găinilor era cu siguranță o bătaie de cap uneori, dar ciupercile puteau fi culese pur și simplu dacă știai care erau comestibile.

Mi-am pus un palton ca să mă protejez de aerul rece de primăvară, am luat coșul și-am ieșit pe ușa din față. La jumătatea

dealului din spatele casei era un loc pe care-l știam, unde pârâul care curgea peste stânci cădea în cascadă într-un mic iaz. Apa era înghețată aproape tot timpul anului, chiar și în toiul verii, dar îmi plăcea s-o urmăresc înspumându-se peste pietre. M-am gândit să mă duc într-acolo și, pe drum, să caut zbârciogi.

Pădurea era plină de cărări năpădite de ierburi, unele fiind potecile folosite de foștii locatari ai moșiei, altele doar urmele lăsate de iepuri. Am purces pe una dintre acestea acum, croindu-mi drum cât mai în liniște posibil. În pădure erau iepuri, vulpi, căprioare, dar și păsări bune de vânat, dar era imposibil să le vezi dacă te poticneai prin tufișuri, rupând crenguțe, sau călcai în băltoace.

Foarte repede am ajuns într-un loc în care poteca era impracticabilă; în timpul iernii se prăbușise un copac, iar drumul din față era o masă de crengi orientate în sus. M-am întors la dreapta, intenționând să-l ocolesc de departe și astfel am ajuns să zăresc vechiul mausoleu în care se odihneau pe vecie foștii locuitori ai casei Langlands, și spre care nu se mai vedea nicio cărare. Clădirea de piatră era înconjurată de un desiș de tufe de mur ce păreau la fel de nepătruns ca gardul viu cu spini care înconjura castelul Frumoasei Adormite. Nu eram tentată să încerc; fustele mi s-ar fi prins bine de tot în spini. Totuși, m-am gândit la mausoleu cât am înconjurat copacul căzut și am început să urc dealul.

Și dacă bunica nu fusese încă înmormântată sau incinerată? Mă întrebam dacă era posibil să o înmormântez în mausoleu. Bineînțeles, ar fi trebuit să curăț spațiul; momentan, nu doar că era inaccesibil, dar și lăsat în paragină. Dacă s-ar fi putut face curățenie, ar fi fost un gest frumos. Bunica își petrecuse cele mai fericite perioade din viața ei la moșia Langlands. Nu uitase asta niciodată. În cele mai întunecate momente, venise aici. Până și minciunile pe care le născocise despre viața noastră în Langlands se născuseră

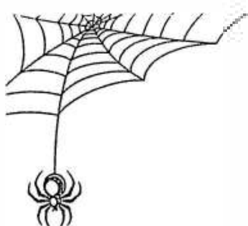
din dorința de a se întoarce în acele vremuri mai bune. Credeam ar fi ales moșia ca loc de odihnă veșnică. Era ultimul lucru pe care puteam să-l fac pentru ea; era ca și când am fi căzut la pace.

Când am ajuns la iaz, am descoperit că usturoiul sălbatic din preajma lui încolțea; mirosul acestuia se simțea puternic. Pe lângă zgârciobi, am adunat și câteva dintre frunze și flori. Era foarte plăcut să îngenunchez pe pământ, să culeg plante și să simt mirosul de usturoi devenind mai intens când striveam frunzele între degete până ce-mi lăsa gura apă. Apoi m-am lăsat pe genunchi lângă iaz și m-am spălat pe mâini în apa rece ca gheața, urmărind cum, trecând peste pietre, apa se înspuma.

Când am coborât dealul, cu coșul plin de ciuperci și frunze de usturoi, am început să simt o oboseală plăcută și sete. Gândul de a-l duce pe Tom să vadă micuța cascadă, gândul la mâncarea pe care voiam să o gătesc și, în cele din urmă, la ideea de a o putea înmormânta pe bunica în mausoleu mi se perinda leneș prin minte.

Soarele se ascunsese după un nor, dar când m-am apropiat de acea porțiune a cărării care trecea pe lângă mausoleu, s-a arătat din nou, orbitor, razele sale străbătând prin crengile desfrunzite de deasupra. În partea din față a mausoleului, ceva – o bucată de metal încastrată în zid sau, poate, un cristal în piatră – s-a aprins deodată, un punct strălucitor de lumină reflectată aurie care, pentru puțin timp, a dogorit ca inima unui mic foc. Când am înaintat să mă uit mai bine, lumina s-a schimbat și s-a stins.

Am parcurs restul drumului spre casă simțindu-mă oarecum mângâiată. Nu credeam cu adevărat în *semne;* bunica mă crescuse într-un mod prea practic și sever. Dar tot mă simțeam de parcă acel scurt moment de frumusețe mi-ar fi confirmat că ideea de a o îngropa pe bunica în mausoleu era potrivită. În ziua aceea, totul a fost bine în lume.



# Capitolul cincizeci și cinci
## Tom

Miezul nopții a trecut de jumătate de oră și afară este întuneric. Doar cu lumina albăstruie de la ecranul laptopului meu, și aici e beznă. Sper că mama nu va observa lumina pe sub ușă. Mi-e greu să fac orice în pace acum. Tata a acceptat o lucrare în Dunkeld pentru un client care s-a mutat acolo anul trecut, așa că oricum ne întoarcem mai târziu decât de obicei, iar mama vrea să luăm cina împreună; n-am cum să mă furișez la etaj cu o farfurie cu mâncare. Chiar și după ce terminăm de mâncat și pot să scap, tot caută scuze să vină la mine în cameră. Niciodată nu mi-a adus atât de multe băuturi calde. Cred că speră să mă surprindă vorbind pe Skype cu prietena misterioasă, ceea ce este cu adevărat ironic pentru că Ghost este probabil singura fată de șaptesprezece ani din Scoția care nu folosește internetul.

Căscatul meu prelung se transformă într-un oftat spre final. Nu rezolv nimic. Am încercat să combin în toate felurile acele nume – Elspeth, Edith, Hepburn, McAndrew și cel pe care niciunul din noi nu poate să-l pronunțe. Pe site-uri există câteva persoane care se numesc Edith Hepburn și McAndrew, dar niciuna nu pare a fi cea potrivită, fapt care nu mă prea surprinde. Dacă ai pleca să începi o viață nouă, nu ai anunța totul pe Facebook fără să-ți schimbi numele. N-am găsit nici pe site-urile de știri, ceea

ce ar putea să însemne ceva sau să nu însemne nimic. Se pare că nimeni nu a raportat dispariția *ei.* Pe de altă parte, nici nu s-a întors după Ghost.

Am o presimțire rea în legătură cu toată situația, una care nu-mi dă pace. Nimeni n-ar pleca și nu și-ar lăsa copilul într-un loc precum Langlands, cu o bătrână nebună care se preface că încă trăiește în anul 1945 și nu vrea să cheme un doctor când odrasla este bolnavă. „Dacă nu cumva..."

„Dacă nu cumva a fost nevoită să păstreze distanța pentru că dispariția individului avea legătură cu ea."

A fost prima idee care mi-a venit. N-ar fi fost prima persoană care să înjunghie un bărbat care o bătea.

Apoi am început să mă gândesc la alte lucruri. „Poate că bătrâna doamnă McAndrew a avut dreptate de la bun început și Elspeth este moartă. Ar avea sens. Morții nu lasă urme – nu sunt prezenți în mediul online și nici în altă parte."

„Dacă este moartă, atunci cum a murit?" este o întrebare pentru care n-am încă un răspuns.

Mă gândesc din nou la asta cât derulez în jos o altă pagină cu rezultate inutile ale căutărilor mele, în mare parte site-uri de genealogie, pline de persoane cu numele de Hepburn care au murit în anii 1800.

„Poate i-a făcut ceva tatălui lui Ghost și apoi s-a sinucis. Poate s-au luptat și-au murit amândoi. Poate chiar s-a întors la el, iar tipul a luat-o cu el peste tot pe unde s-a dus."

„Nu, gândesc eu. Este o nebunie!" Totul pare exagerat, de parcă aș încerca să descifrez scenariul unui serial de televiziune. Dar este oare mai nebunesc decât să ții un om ascuns vreme de optsprezece ani și să-i spui că al Doilea Război Mondial încă se desfășoară?

Lângă laptop am o cutie deschisă de energizant. Dau să beau, dar nu mi-a mai rămas nimic.

„Poate că pur și simplu... a murit, îmi spun în sinea mea, neputincios. Din cauze naturale. Se întâmplă."

Este inutil. N-am să-i dau niciodată de capăt. Îmi frec fața cu palmele, de parcă prin masaj aș putea să-mi impulsionez creierul să funcționeze.

„Cauze naturale, gândesc eu. Naștere. Femeile mureau din cauza asta mai tot timpul."

Analizez bine posibilitatea. Casa Langlands, în urmă cu optsprezece ani. Rece și murdară, fără apă curentă sau lumină. Fără nicio modalitate de a păstra curățenia. Și bătrâna a fost nevoită să plece după ajutor, lăsând-o singură pe mama lui Ghost.

Poate a durat mai mult decât a crezut să-l convingă pe doctor să o însoțească. Oricum, mai mult decât a spus el. Poate s-au întors prea târziu în Langlands.

Asta ar însemna că doctorul Robertson a mințit când a spus că s-a asigurat că mama și copilul sunt bine. Și că tot o minciună a fost și faptul că s-a întâlnit mai apoi pe stradă cu bătrâna doamnă McAndrew, iar ea i-a zis că Ghost era la o școală cu internat și mama ei, plecată în străinătate. Era posibil să-și fi păzit spatele, știind că nimeni nu putea să spună altceva. Nici măcar în cazul unui doctor ieșit la pensie n-ar fi dat bine să se afle că a fost implicat în așa ceva – că o persoană a murit din lipsă de îngrijiri medicale într-o casă abandonată, iar altcineva a luat odrasla, chiar dacă îi era nepoată...

Și, din senin, îmi vine cea mai monstruoasă idee. „Totul a fost o minciună. Totul." Nu doar partea cu anul 1945 și al Doilea Război Mondial. „Absolut totul." Mama lui Ghost și soțul ei, ticălosul de care a fost nevoită să fugă. Lunga călătorie cu mașina pe întuneric, din Anglia. Faptul că doctorul Robertson a fost chemat târziu în noapte. Nașterea unui copil într-o imensă casă veche părăsită, în mijlocul pustiului.

„Să presupunem, îmi spun în sinea mea, că Rose McAndrew a luat un copil. Nu pe nepoata ei. Pur și simplu copilul altcuiva."

Dacă nu ar fi fost atât de târziu, iar eu nu aș fi fost atât de obosit, poate nici măcar n-aș fi luat în considerare o idee atât de nebunească, dar cu cât mă gândesc la ea mai mult, cu atât mi se conturează mai bine în minte.

Ar mai rămâne *motivul,* dar nu este prea greu de ghicit. Mi-aduc aminte că, în copilărie, în oraș era o femeie care împingea un cărucior mare și demodat, însă gol. Am întrebat-o pe mama de ce face asta, iar mama mi-a răspuns că nu este în toate mințile și că poate a pierdut un copil și nu a mai putut să facă altul.

„Dar doamna McAndrew a avut un copil, îmi spun eu. Am văzut o fotografie pe spatele căreia scria Elspeth."

Și apoi mă gândesc imediat: „Poate a murit".

Mintea îmi zboară la lucrurile pe care le-am găsit noi în seif. Era o fotografie de-a lui Elspeth în copilărie, dar niciuna din altă perioadă a vieții. Poate nu a mai crescut. Poate nu a atins vârsta la care să se căsătorească sau să aibă un copil.

„În cazul acesta, cine s-a căsătorit cu Max?"

„Soție înstrăinată" – atât scria în articolul din ziar despre individul care se presupunea a fi tatăl lui Ghost. Nu scria „Elspeth, soție înstrăinată". E posibil ca Max, tipul pe al cărui nume de familie niciunul din noi nu poate să-l pronunțe, să nu fie tatăl lui Ghost, iar fosta lui soție să nu fie mama ei.

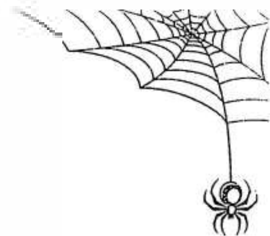
Mă trântesc cu spatele de spătarul scaunului, trecându-mi mâinile peste față și prin păr. Totul se potrivește. E înfricoșător cât de bine se potrivește. Dacă e moartă de patruzeci de ani, așa s-ar explicat de ce nu o găsesc pe Elspeth McAndrew pe internet.

„Ghost seamănă cu Rose când era tânără, zic în sinea mea. În mod sigur sunt rude."

Dar apoi mă gândesc și la asta. Crescând alături de cineva, îți însușești anumite expresii ale acelei persoane, limbajul trupului și așa mai departe. Uneori o aud pe mama spunând „Parcă sunt bunica ta". Dacă ai crește cu o singură persoană, dacă practic ți-ai petrece șaptesprezece ani numai cu ea, nu ai ajunge să îi semeni *foarte mult*?

Dacă am dreptate, Rose McAndrew era... cum? Nebună de legat? Un monstru malefic? Demnă de milă? Poate că toate la un loc. Nici doctorul Robertson nu este nevinovat – de fapt, rolul jucat în toată întâmplarea începe să pară din ce în ce mai urât. I-a spus lui Ghost că a *văzut-o* pe mama ei în casa Langlands, imediat după naștere. Mințea? Și de ce i-a dat numele lui Max?

Aud cum palierul de lemn de la etaj scârțâie. Mama mișună prin casă. Închid repede laptopul, stingând lumina ecranului și aștept pe întuneric să plece. Chiar și după ce o aud cum închide ușa, nu deschid laptopul imediat. Într-un fel, bezna e liniștitoare; pot să-i permit să mă învăluie cât mă gândesc foarte serios ce naiba am să fac în legătură cu toate astea.



# Capitolul cincizeci și șase
## Ghost

Tom s-a întors pe la sfârșitul săptămânii, într-o după-amiază senină și uscată, când sunetul motocicletei m-a atras în aerul rece cu mult înainte ca aceasta să se zărească de sub crengile copacilor.

Am ieșit din casă alergând pentru a-l întâmpina și am văzut că el coborâse deja de pe motocicletă și stătea cu capul descoperit lângă ea, legănându-și casca într-o mână. M-a cuprins cu un braț, m-a tras aproape și m-a sărutat pe frunte. Nu așa mă saluta de obicei; era un gest pe care l-ar fi făcut bunica – protector într-un fel. M-am îndepărtat un pic și mi-am ridicat privirea la el.

Tom mi-a zâmbit. Tot n-aveam încredere în capacitatea mea de a citi expresiile altor oameni, dar mi se părea că zâmbetul lui era trist. Apoi s-a relaxat, iar acea privire a dispărut.

– Hai să mergem undeva! mi-a spus el.

– Unde?

– Oriunde? L-am văzut uitându-se la partea din față a casei. Să mai plecăm o vreme de aici.

Nu i-am atras atenția asupra faptului că abia sosise. Era palpitant să părăsim moșia, deși speram că Tom nu voia să mergem într-un loc plin de oameni.

Am intrat ca să-mi schimb hainele; Tom a așteptat afară. Când am ieșit din nou, stătea pe pietriș, uitându-se iar fix la casă. Îmi imaginam eu sau era ceva neprietenos în privirea lui?

– Un bănuț pentru gândurile tale, i-am spus când m-am apropiat.

El a scuturat din cap.

– Chiar nu mă gândesc la nimic.

M-a ajutat să-mi pun casca de rezervă și, după ce m-am așezat în spatele lui pe motocicletă, am plecat. Îmi plăcea să călătoresc așa, cu aerul care trecea pe lângă noi ca un torent și ținându-l strâns pe Tom. Porțiunea dinspre pădure a potecii a fost neplăcută din cauza șanțurilor și a denivelărilor, dar după aceea a fost palpitant. În viteză, am trecut pe lângă câmpuri și am traversat orașul, după care am intrat pe o bandă flancată de gard viu și care străbătea ținutul spre un teren mai înalt și spre dealul de dincolo.

Tom a parcat motocicleta lângă o poartă care fusese încuiată cu un lanț și un lacăt greu. Mi-am scos casca și mi-am dat la o parte părul de pe față. De cealaltă parte a porții, o cărare ducea în pădure printre brazii falnici.

Tom deja escalada poarta cu ușurință. A sărit de partea cealaltă și m-a așteptat.

Mi se părea că aș fi putut să mă cațăr mai ușor cu vechile mele fuste decât cu pantalonii strâmți și moderni cumpărați de Tom, dar m-am descurcat oricum. Tom m-a luat de mână și am început să urcăm dealul.

Cât ne-am plimbat, Tom mi-a povestit despre lucrarea pe care o acceptase tatăl lui, undeva la distanță, într-un loc numit Dunkeld. Mi-a zis câte ceva despre oraș și de ce au reușit să facă, dar ce mă interesa cel mai mult era să-l aud vorbind despre tatăl său – despre ce spusese și ce făcuse. Felul în care vorbea despre el era mult mai nerespectuos decât cel în care aș fi vorbit despre

bunica în vremea în care trăia. Uneori, modul tatălui său de a percepe lucrurile îl exaspera un pic. Și totuși, mi se părea că vorbea cu o adevărată afecțiune despre omul mai în vârstă. Mă fascina să-mi imaginez toate relațiile pe care le avea Tom cu alți oameni – cu tatăl său, cu mama și cu bunica lui, care nu părea câtuși de puțin să semene cu a mea.

L-am întrebat despre mama lui, dar a părut mai puțin dornic să vorbească despre ea; când l-am întrebat, pentru o clipă, nu s-a mai uitat la mine, ci spre pădure. Apoi a scos un sunet slab, ca un oftat.

– Este tot supărată pe mine pentru că nu vreau să-i spun nimic despre tine. S-a strâmbat. Nu-i mai folosesc mașina, dar cred că o enervează și mai mult faptul că am motocicleta și că pot să plec fără să-i spun mai întâi.

– Îmi pare rău! i-am zis eu, întrucât nu m-am putut gândi la altceva.

– Chiar nu i-am spus, să știi. Nu am spus nimic nimănui.

Înainte să am timp să mă gândesc la o replică, și-a reluat mersul, trăgându-mă după el.

Nedumerită, i-am privit chipul încruntat. Brusc, Tom părea furios, și nu înțelegeam de ce. Trecuseră săptămâni de când promisese să-mi țină secretul; acum părea supărat din cauza asta. Nu-mi dădeam dacă era furios pe mine, pe mama lui sau pe întreaga situație.

Tom avea picioarele mai lungi decât mine și mergea mai repede decât îmi era comod; m-am împiedicat și apoi m-am oprit, dându-i drumul la mână, iar Tom s-a oprit și el. Ne-am holbat unul la celălalt, iar eu am încercat să citesc expresia din ochii lui.

– Tom, am spus în cele din urmă, te cred! Știu că nu ai spus nimănui. Și chiar îmi pare rău că te-ai certat cu mama ta, serios. Nu vreau să ai probleme.

Tom a tăcut preț de o clipă, după care a spus din senin:

– Cred că ar trebui să-i mai facem o vizită doctorului Robertson.

– Dar a zis să nu ne mai întoarcem și că, dacă-i mai bat o dată la ușă, n-o să-mi deschidă.

Tom s-a întors și a început să urce din nou dealul, iar eu am fost nevoită să-l urmez.

– Tom...

– Știu ce a spus. Tot sunt de părere că ar trebui să mai stăm o dată de vorbă cu el.

– Dar de ce? A zis că nu o să-mi mai vorbească și că, dacă mai spun cuiva și se trezește cu altcineva la ușă, o să nege tot.

– Da, dar Ghost... de unde știi că este adevărat ce ne-a spus? Dacă *nu este* adevărat? Sau e doar parțial? Sau dacă intenționat a omis ceva – ceva important?

Eram confuză și nu prea respiram cum trebuie din cauză că încercam să vorbesc cu Tom în timp ce mă grăbeam să țin pasul cu el.

– Nu știu, am spus, dar, dacă ne-am întoarce, de ce ne-ar spune altceva?

– S-ar putea să o facă.

– Dar cum l-am convinge? M-am gândit la ceva. Doar nu vrei să-l *amenințăm,* nu-i așa? Nu putem face asta.

– Trebuie să facem *ceva,* a zis Tom scurt și la obiect.

– Dar de ce...? am început eu, dar apoi m-am oprit. Am ținut pasul cu Tom, dar, o vreme, singurele cuvinte pe care le auzeam erau cele care mi se rostogoleau lent în minte. Ceva îl tulbura pe Tom; era la fel de evident ca mersul cu o piatră în pantof. Era ceva ce nu-mi spunea. Tom? i-am rostit numele și am așteptat să se uite la mine. Ai aflat noutăți? Despre mama?

Tom a scuturat din cap.

– Nu. Am încercat toate numele, dar... A ridicat din umeri. N-am găsit nimic.

Am așteptat să-mi spună mai multe, dar nu a făcut-o.

– Ai căutat-o cu... M-am străduit să-mi amintesc denumirea exactă. Pe internet?

Tom a oftat.

– Da, am căutat-o online. N-am aflat nimic.

– Totuși, nu toate lucrurile sunt online, nu? am insistat eu.

Nu înțelegeam de ce Tom era atât de reticent în privința asta.

– Nu, a zis Tom. Dar, despre majoritatea oamenilor, ai găsi *ceva*. Și-a mutat privirea și, cu piciorul, a lovit o piatră de pe drum. Repet, cred că ar trebui să mergem să-l mai vedem o dată pe doctorul Robertson. Am aflat mai multe vorbind cu oamenii din oraș decât căutând pe internet.

– În regulă, am zis plină de îndoială.

Îmi aminteam chipul bătrânului când a închis ușa. Îmi spusese să nu mă mai întorc niciodată.

Tom m-a luat de mână și, o vreme, am continuat să mergem în tăcere. Mi-am mușcat buza, gândindu-mă.

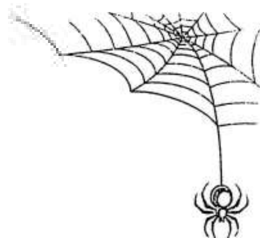
În cele din urmă, cărarea a ieșit din pădure, șerpuindu-se printre dâmburile cu ierburi înalte, spre vârful dealului. Acolo unde panta se domolea, puteai să vezi toată regiunea rurală. Am rămas nemișcată, făcându-l și pe Tom să se oprească, și m-am uitat la peisajul deluros și la colinele din depărtare, la luciul argintiu al unui mic lac. Din casa Langlands, priveliștea era mereu mărginită de copaci; prin comparație, aceasta mă uluia la fel de mult ca atunci când am văzut prima dată oceanul, de pe vârful unei stânci.

Pe ultima porțiune, am părăsit cărarea și ne-am croit drum printre buruieni spre vârf, marcat de o piatră – Tom a spus că era un „reper de triangulație", deși habar nu aveam ce însemna asta. M-am sprijinit cu spatele de piatra rece și am privit orașul de la

distanță. Rămânând aproape de mine, Tom mi-a arătat mai multe lucruri, spunându-mi ce altceva se mai afla în diferite direcții față de oraș.

L-am ascultat, dar în același timp m-am gândit la cât de mic și de liniștit părea orașul. Era ciudat să pot să-l văd în întregime. Când Tom mi-a spus că Perth era în direcția aceea sau Stirling în cealaltă, am început să văd ținutul ca pe un soi de hartă imensă care se întindea la distanță în toate părțile, orașul fiind un reper lipsit de importanță. Lucrul acesta m-a făcut să amețesc oarecum, aducându-mi aminte de panica pe care am simțit-o ivindu-se treptat în ziua în care Tom m-a dus să văd Elie și marea, și am început să mă gândesc la ce mi s-ar întâmpla dacă am fi fost cumva separați. Lumea era atât de mare, iar mie mi se părea că tot ce înțelegeam din geografie era că nu ne aflam în Langlands, acolo unde îmi era locul.

După o vreme, am încetat să mai privesc panorama și m-am sprijinit de umărul lui Tom, închizând ochii. Ne-am îmbrățișat. Când Tom mă ținea uneori, atingerea lui era ușoară, atingându-mi neliniștit fața și părul cu mâinile. Acum, ne agățam unul de celălalt de parcă ne-am fi temut să nu fim forțați să ne despărțim.



# Capitolul cincizeci și șapte

Tom a venit din nou sâmbătă, tocmai când picăturile mari de ploaie începeau să împroaște geamurile. Când am deschis ușa de la intrare chiar în clipa în care voia să bată, am simțit răcoarea cleioasă în aer.

– Mă gândeam că am putea să mergem la doctorul Robertson, a fost aproape primul lucru pe care l-a spus după ce m-a sărutat.

– Acum? M-am uitat în spatele lui, la ploaia care intra în pridvorul de piatră.

– Da.

Am aruncat o privire la casca de motocicletă care i se legăna de degete.

– O să ne udăm leoarcă, i-am atras atenția.

Tom a ridicat din umeri.

– Știu. Dar este important.

Mi-am mușcat buza.

– Tom, spune-mi *de ce* trebuie să ne ducem să-l vedem din nou pe doctorul Robertson.

M-a privit, iar mie mi s-a părut că văd ceva – o umbră de groază sau vină – traversându-i chipul.

– Pentru că este posibil să nu ne fi spus totul, a zis apoi. Ar fi putut să uite ceva sau să omită în mod intenționat sau...

S-a oprit, ridicând din umeri.

– Ce crezi că a omis? l-am întrebat cu îndrăzneală.

Tom a ezitat.

– Nu știu.

L-am țintuit cu privirea.

– Tom, *spune-mi*!

Tom și-a întins mâinile, împăciuitor.

– Ți-am zis, nu sunt sigur de nimic.

– Totuși ai o idee, nu-i așa? am insistat. M-am apropiat foarte mult de el. Eram mereu conștientă de apropierea lui fizică de mine; pielea părea să mă furnice când era lângă mine. Acum parcă scânteile săreau în aerul dintre noi. Simțeam că *trebuia* să-mi spună adevărul când eram atât de aproape încât îi vedeam fiecare geană în parte, când simțeam mirosul apei de colonie folosite. Spune-mi!

S-a gândit prea mult.

– Ghost... nu este chiar o idee. E doar ceva la care... A scuturat din cap. S-ar putea să fie o prostie.

– Spune-mi oricum. *Te rog!*

– Eu... S-a gândit. Nu cred că ar trebui.

Tom m-a văzut deschizând gura, așa că a continuat:

– Uite, bine, mi-a trecut prin cap o idee. Dar s-ar putea să mă înșel amarnic. Ce rost ar avea să te superi din cauza unui lucru care s-ar putea să nu însemne nimic?

– Deci e ceva rău, am spus eu.

– N-am zis asta.

– Păi, atunci de ce nu vrei să-mi spui? Mă străduiam să nu ridic vocea.

– Hai să mergem acolo, a zis Tom. Putem să stăm de vorbă cu el și... mda, știu că a spus că nu va mai vorbi cu noi a doua oară, dar putem să încercăm să-l convingem. Ce rost are să speculăm dinainte ce-o să zică?

– Poate n-are rost, am spus eu. Dar vreau să știu. *Tom!* L-am surprins mutându-și privirea de la mine și l-am forțat să mă privească din nou. Spune odată, orice ar fi!

– Ghost, crede-mă, *nu* vrei să știi.

– Ba vreau. Acum nu mă mai puteam abține; ridicam vocea. Tom! Nu sunt copil!

– Știu că nu ești...

– Și nu sunt proastă! Știu că nu știu tot ce-ar trebui despre lume, dar asta nu înseamnă că sunt o idioată! Scuturând din cap, mi-am dat părul care-mi căzuse peste ochi, pe spate. Așa că *spune-mi,* Tom!

Și a făcut-o. Nici măcar nu ne-am dus în bucătărie, unde era lumină și mai cald. Am rămas în hol, pe gresia ca o tablă de șah prăfuită, iar Tom mi-a spus ce idee îi venise – o idee neplăcută și oribilă care s-a conturat încet cât i-am ascultat cuvintele, la fel de grotescă precum un cap de balaur. Tom credea că bunica inventase *totul:* cruzimea tatălui meu, fuga mamei, nașterea periculoasă neasistată în casa Langlands, și nu doar aceste lucruri, ci și obârșia mea. Credea că mama și tatăl meu nu-mi erau părinți, și că Elspeth McAndrew nici nu exista. Și, cel mai grav, credea că bunica mă furase de la cineva – că mă luase de la părinții mei adevărați când eram bebeluș pentru că avea probleme mintale. Dacă spusele lui erau adevărate, nu eram Augusta McAndrew. Nu știam cine sunt; poate eram un nimeni.

Am ascultat tot ce mi-a zis într-o liniște de groază, fiind foarte agitată. Apoi, când și-a plecat capul cu regret în privire, mi-am regăsit vocea.

– Nu. Gâtul îmi era uscat, iar cuvântul s-a auzit ca un cârâit. Nu! am repetat mai tare.

Și apoi l-am țipat, fluturând din mâini și încercând să-l îmbrâncesc pe Tom departe de mine ca și când aș fi putut să alung

gândurile pe care mi le inoculase și mie. Tom a făcut un pas înapoi, involuntar, și apoi m-a apucat de încheieturi, încercând să mă împiedice din a-l îmbrânci. M-am smuls din strânsoarea lui și ne-am distanțat, aruncându-ne priviri urâte și respirând greoi amândoi.

– Ghost...

– Nu cred!

– Nu *trebuie* să crezi. Este doar o idee. Posibil întru totul greșită. O să vorbim cu el și probabil o să ne spună că sunt numai tâmpenii.

– Nu vorbesc cu el! Acum chiar țipam. Nu merg! Sunt niște minciuni gogonate!

– Îmi pare rău... a început Tom, dar l-am întrerupt.

– Nu-mi pasă! Nu merg! În ochi aveam lacrimi fierbinți. Am clipit, furioasă pe mine pentru că plângeam. N-ar fi trebuit să vorbești așa despre bunica, Tom. N-ar fi trebuit să minți. Bunica n-ar fi făcut niciodată așa ceva.

Tom s-a îndepărtat de mine, ducându-și mâinile la cap și apucându-și părul de parcă ar fi vrut să-l smulgă în smocuri. A făcut câțiva pași, aproape împiedicându-se, după care s-a întors ca și când s-ar fi plimbat în interiorul unei cuști foarte mici. Cred că era la fel de copleșit de sentimente cumplite ca și mine, dar pentru câteva clipe nu a spus nimic.

Când a vorbit, am sesizat o tensiune ciudată în vocea lui.

– Îmi pare foarte rău că te-am supărat. Dar trebuie să aflăm ce s-a întâmplat. Uite, este doar o idee care mi-a venit, și ai dreptate, probabil e o porcărie. Însă nu crezi că ar trebui oricum să vorbim cu doctorul Robertson? Chiar și cu unicul scop de a o elimina?

– Dar ce ai spus nu este adevărat. Știu că nu este. Sângele părea să-mi curgă atât de violent prin vene că mă temeam că aveam să

leşin. Am întins o mână şi-am atins peretele, sprijinindu-mă. Nu pot să cred că poți spune aşa ceva despre bunica!

– Nu are legătură doar cu ea, a izbucnit Tom. Nu-ți dai seama? Amândoi avem probleme: şi tu, şi eu. Ochii săi verzi-albaştri erau mari. Vreau să ştiu în ce sunt implicat. Ştiu că nu vrei să crezi că bunica ta a făcut ceva greşit şi, crede-mă, chiar sper că nu a făcut. Dar, dacă a făcut ceva greşit din punct de vedere penal, în ultimele două luni n-am făcut decât să te ajut să muşamalizezi totul. Aş putea să am foarte mari necazuri din cauza asta şi... Vreau să fiu avertizat.

– Atunci, du-te tu, i-am replicat. Vorbeşte-i tu despre ideea ta groaznică.

– Nu vrea să vorbească cu mine.

– Nu-mi pasă. Nu cred ce zici şi eu nu vin.

– Ghost...

– Tom, pleacă odată! Am inspirat. Du-te!

Am urcat scările în fugă şi, înainte să cotesc pe palier, el ajunsese deja la uşă. Pentru un moment, m-am oprit din fugă şi ne-am holbat unul la celălalt, eu cu mâna pe balustrada uzată, Tom cu mâna pe mânerul uşii. Apoi, m-am grăbit la primul etaj şi, când am ajuns în locul în care ursul împăiat rânjea etern, am auzit uşa închizându-se.

Am alergat în camera mea. Furia şi nefericirea pe care le simțeam erau atât de groaznice, încât m-am împiedicat spre pat şi am lovit salteaua cu pumnii până când am fost prea obosită şi fără suflare ca să mai continui. Apoi m-am prăbuşit pe ea, m-am ghemuit şi am plâns până mi s-a făcut rău. Afară, ploaia şi vântul se uniseră într-o furtună; peste şuieratul ploii, auzeam huruitul distant al unui tunet.

În cele din urmă m-am ridicat, lacrimile uscându-mi-se pe față, şi m-am gândit la Tom care se întorcea acasă pe o astfel de

vreme. Nu eram suficient de furioasă încât să-mi doresc să aibă vreun accident. M-am uitat la fereastra pătată de ploaie, la ramurile copacilor fluturând în vânt, iar conștiința m-a mustrat.

Când am coborât din nou, casa părea cumva mai goală decât înainte. Am rămas un pic pe ultima treaptă, uitându-mă în jur de parcă aș fi putut să-l mai găsesc pe Tom aici, cu toate că am auzit ușa închizându-se când a plecat. Apoi, m-am dus la ușă și am deschis-o ca să arunc o privire afară.

În pridvorul de piatră era ceva. M-am dus să văd ce anume, tremurând ușor în aerul umed. Un săculeț cu alimente; probabil Tom le lăsase acolo înainte să plece, nedorindu-și să mai intre ca să mi le dea după modul în care ne-am despărțit. Înăuntru, era un recipient cu lapte praf cu sigiliul intact, o plasă plină de portocale a căror coajă strălucea din cauza ploii, și o cutie cu prăjituri care probabil se stricaseră; cartonul era ud și aproape mi s-a rupt în mâini. În plus, mai era și o pungă cu zahăr, tot ud; hârtia era acoperită cu un soi de strat lucitor, dar ploaia tot reușise să pătrundă. Am dus totul în casă cu câtă grijă am putut.

Avusesem dreptate în privința prăjiturilor. Se dezintegrau într-un fel de terci. După ce le-am scos din ce mai rămăsese din cutie, m-am uitat o vreme la ele, întrebându-mă dacă să le dau la păsări, dar, în cele din urmă, n-am suportat să risipesc mâncarea. Le-am mâncat pe toate, deși textura era moale și scârboasă.

Am scos zahărul din pungă și l-am încălzit în cuptor, într-o tigaie. O pungă de zahăr de un kilogram era cu siguranță prea valoroasă ca să o arunci, mai ales dacă nu eram sigură cum sau când aveam să fac rost de alta...

În mine se năștea gândul neplăcut că Tom ar fi putut să nu se mai întoarcă. Fusesem atât de furioasă, încât aproape că ne luptasem, fizic, iar el... Mi-am adus aminte de sălbăticia din privirea lui când, izbucnind, mi-a spus că putea să aibă probleme din

cauză că mă ajutase. El cunoștea lumea de dincolo de Langlands; dacă se temea, probabil că avea dreptate să se teamă. Poate acum că ne certaserăm, avea să decidă că trebuie să păstreze distanța, pentru binele lui.

Când am scos tigaia din cuptor cu mâinile înmănușate, zahărul era uscat și sfărâmicios, iar lacrimile care-mi curgeau pe obraji l-au udat din nou.



# Capitolul cincizeci și opt
## Tom

Presupun că Ghost avea dreptate în legătură cu un lucru: era o nebunie să mă gândesc să mă duc acasă la doctorul Robertson sâmbăta, pe furtună. Când am ajuns la grilajul pentru vite din partea de jos a aleii, eram împroșcat cu noroi. Nu mă ajuta prea mult nici să mă ud leoarcă în drum spre casă. Să apari arătând ca un șobolan plouat nu era cea mai bună cale de a convinge pe cineva să te lase să intri în casă.

Când am ajuns, mama s-a ținut după mine pe scări, plângându-se de noroiul adus pe încălțări.

– Dacă m-ai fi lăsat să iau mașina, n-aș mai fi fost plin de noroi, i-am atras eu atenția – o prostie din partea mea.

Dacă era să mă gândesc vreodată să discut cu ea despre rahatul în care eram, cearta care a izbucnit și s-a încheiat cu faptul că am trântit ușa de la dormitorul meu și nu i-am mai vorbit până a doua zi dimineață mi-a omorât ideea.

Așadar, acum e marți după-amiază, iar eu sunt singur în fața casei doctorului Robertson. Ghost nu este aici. Nu m-am mai întors în Langlands de sâmbătă, dar mi-e destul de clar ce părere are despre ideea mea. Totuși, dacă sunt sincer, nu e singurul motiv

pentru care nu m-am întors acolo. Nu spun că nu am să mă mai duc *niciodată,* ci doar că vreau să-mi pun mai întâi ordine în gânduri. Și vreau să aflu dacă am dreptate.

Primul lucru pe care îl observ este că locuința bătrânului pare mai neîngrijită decât înainte – dacă e posibil așa ceva. Adică, nu a trecut atât de mult timp de când am mai fost pe aici. Pe verandă e un maldăr de pliante gratis pe care oamenii le bagă pe sub ușă și pe care le-a prins ploaia, așa că acum sunt o masă de hârtie udă chiar în locul în care ai călca ieșind din casă ori intrând. Trec peste ele, așa că mă aflu chiar în fața ușii de la intrare. Deschid fanta pentru scrisori cu foarte mare atenție ca să nu fac zgomot și mă uit prin ea, gândindu-mă că poate reușesc să-l surprind pe bătrân înainte să mă audă ciocănind.

Înăuntru este foarte liniște și întuneric. Probabil că jaluzelele sunt trase și la ferestrele din spate, și la cele din față.

„Nu-i bine", îmi spun eu. Pentru el, este prea târziu ca să lenevească și prea devreme ca să se ducă la culcare. Poate este bolnav sau plecat. „Sau zace mort pe podea." În cazul unei persoane atât de în vârstă, este și asta o variantă.

Mă apropii cu fața de fantă și inspir, sperând să nu simt mirosul bătrânului mort și, de fapt, simt doar aerul ușor stătut – nu suficient de mult încât să fie supărător. Seamănă mai mult cu izul hainelor vechi dintr-un magazin cu scop caritabil sau cu dulapul de sub scările din casa bunicii.

„Miroase ca locuința unei persoane neiubite." Ei bine, probabil am dreptate.

Aștept un pic, dar e liniște deplină, așa că dacă doctorul Robertson este acasă, e posibil să doarmă. Acum nu am altă opțiune decât să ciocănesc și, dacă-mi răspunde, sper să-l conving să-mi vorbească.

Bat la ușă de mai multe ori, cât de tare pot, și apoi aștept. Nimic. Mă uit din nou pe fanta pentru scrisori. E tot întuneric – nicio mișcare.

– Doctore Robertson? strig cât de tare îndrăznesc prin fantă și ciocănesc iar. După aceea, mă îndepărtez de ușă, gândindu-mă ce să fac în continuare. Dacă este plecat, pot să aflu unde? Opt zile – atât am la dispoziție.

Când cineva își drege vocea în spatele meu, aproape mor de spaimă. Mă întorc și văd o femeie de aproximativ aceeași vârstă cu doctorul Robertson, care poartă o pălărie ce pare de stofă și ține în mână un foarfece imens de grădină. Chipul de sub pălărie este atât de ridat, că parcă m-ar privi o broască țestoasă, iar felul în care ține unealta mă face să mă retrag câțiva pași.

– Pot să te ajut? mă-ntreabă ea...

Ei bine, asta spune, dar tonul său zice „Îmi dau seama că ești pus pe rele, băiete!"

– Îl caut pe doctorul Robertson, îi răspund eu.

– De ce?

Îmi stă pe vârful limbii să-i zic să-și vadă de treburile ei, dar nu e momentul să încep o ceartă. De fapt, m-am gândit ce să spun dacă mă trezesc în situația asta. Scot o mână de cărți de vizită de-ale tatei din buzunarul de la spate și i le arăt.

– Speram să-i facem o ofertă pentru niște lucrări, îi spun doamnei.

– Serios? se miră ea. Ce lucrări?

Îi arunc o privire.

– Mă tem că nu pot să discut despre afacerile confidențiale ale clienților noștri, este răspunsul meu. Asta dacă nu cumva sunteți rudă cu domnul doctor?

– Hm, spune și mijește ochii la mine. Sunt o vecină. Am grijă de casa lui, adaugă cu înțeles, de parcă aș fi vreun hoț, iar asta m-ar speria.

*Nu* este acasă. Inima mi se strânge.

– Puteți să-mi spuneți când se va întoarce? o întreb. Vreau să mă asigur că își primește oferta de preț.

– Îți pierzi timpul, îmi spune ea. A avut un atac de cord. Este la spital. Acum are griji mai mari decât oferta voastră.

– Îmi pare rău să aud asta, îi spun și chiar așa simt, însă nu din motivele la care se gândește.

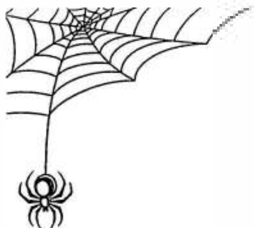
Mă fixează cu privirea așteptând să plec, iar eu nu am altă soluție.

– Vă mulțumesc, mi-ați fost de mare ajutor! reușesc să spun fără să par sarcastic.

Apoi, ies din grădină, ocolesc larg foarfecele pe care-l ține și mă întorc la motocicletă.

Deci, asta este. E posibil ca doctorul Robertson să moară sau să se simtă mai bine și să se întoarcă acasă, dar orice s-ar întâmpla, e puțin probabil să stăm de vorbă prea curând.

Înainte să pornesc motorul, stau câteva clipe în șa gândindu-mă la ce am să fac și rezistând tentației de a-mi cuprinde capul cu mâinile. Apoi, arunc o privire în jur și-o văd pe bătrână stând lângă poarta doctorului Robertson și urmărindu-mă. Pornesc motorul și mă îndrept spre casă.



# Capitolul cincizeci și nouă
## Ghost

Zilele au trecut și Tom nu s-a mai întors. Mai fuseseră dăți în care nu venise zile în șir, ca atunci când mama lui refuzase să-i împrumute mașina, iar el încă nu reușise să își repare motocicleta. Mi-am adus aminte de asta și totuși, era imposibil să nu mă gândesc foarte serios la posibilitatea ca el să nu se mai întoarcă niciodată.

I-am strigat „Pleacă odată!“ și Tom a plecat.

Nu cu mult timp în urmă îmi spusese „Te iubesc“, dar eu nu-i zisesem aceste cuvinte.

M-am gândit la acele lucruri, dar și la ce aș fi făcut dacă aș fi fost singură de ziua mea, când urma să împlinesc optsprezece ani. Acum știam drumul spre oraș, și știam că pot să ajung și pe jos; mi-ar fi luat o vreme, dar distanța nu era imposibil de parcurs. Aș fi putut să mă duc la secția de poliție, să le spun despre mine și să-i întreb ce s-a întâmplat cu bunica.

Mă gândeam că, dacă o făceam, nu trebuia să-i spun lui Tom. Așa, nu avea să mai intre în groaznicul necaz care credea că-l păștea. Nimeni nu l-ar fi acuzat niciodată că îmi păstrase secretele.

„Pot s-o fac“, mi-am spus în sinea mea. Ideea mă îngrozea de parcă m-aș fi confruntat cu propria execuție, fără niciun chip prietenos pe care să-l caut în mulțime, dar mi se părea corect să

procedez așa. Era în puterea mea să-l protejez pe cel pe care-l iubeam.

Vineri seara, la sfârșitul unei săptămâni petrecute singură, traversam holul cu intenția de a duce niște lucruri la etaj când, auzind sunetul motocicletei care se apropia, am înlemnit.

„Tom."

În câteva minute, avea să bată la ușa de la intrare. Pentru o clipă, speranța s-a aprins. Apoi, m-am gândit: „Poate nu ar trebui să-i deschid. Poate așa ar fi corect – să-l mai fac o dată să plece."

Brusc, am conștientizat cât de repede îmi bătea inima. M-am imaginat ducându-mă la ușă și întorcând cheia în broască pe furiș; m-am văzut lăsându-mă pe podea și cuprinzându-mi genunchii, plecându-mi capul și făcându-mă cât mai mică posibil astfel încât Tom să nu mă vadă dacă ar fi încercat să se uite pe ferestre. Aș fi așteptat până ar fi obosit bătând la ușă și l-aș fi auzit pornind din nou motocicleta, după care m-aș fi dus la fereastra din turn, de unde îi văzusem pe bărbații în uniformă. Aș fi urmărit încă o dată în tăcere și neobservată cum Tom se îndrepta spre pădure.

Cu ochii minții, am văzut totul întâmplându-se, și chiar m-am dus până la ușă și am întors cheia cu foarte mare grijă, după care am rămas pe loc șovăind, până am auzit pașii lui Tom în pridvorul de piatră. Acum era prea târziu să mă mișc, să mă duc într-o altă parte a casei sau chiar să mă ghemuiesc la podea; era posibil să mă audă.

Prima dată când a bătut la ușă, am tresărit; inima îmi bătea foarte repede. A urmat o pauză și în acea liniște m-am auzit respirând. Am încercat să-mi țin respirația.

Au urmat alte bătăi la ușă, după care l-am auzit strigându-mă pe nume de două ori.

Eram cu fața la ușă. Mi-am lipit palma de aceasta, simțind lemnul lustruit și rece și dorindu-mi să intru în contact cu obiectul care mă separa de Tom. Apoi, mânerul s-a întors viguros când

Tom a încercat să intre. L-a zgâlțâit, nevenindu-i a crede că ușa era încuiată.

Am făcut un pas înapoi și mi-am acoperit gura cu mâna cu care am atins ușa.

– Ghost?

Știam că nu ar trebui să-i deschid. Tonul său întrebător însemna că începuse să se îndoiască de faptul că eram acolo. Și ușa de la bucătărie era încuiată; nu putea să intre în casă. Trebuia doar să aștept suficient, iar Tom avea să plece.

„Poate se simte ușurat."

Gândul acesta m-a îmboldit. Odată ce m-am gândit că Tom s-ar putea să se bucure că are o scuză să plece, am vrut să știu. N-aveam timp să cuget prea mult la asta; dacă pleca, nu aveam cum să-l chem înapoi. Am învârtit cheia și am deschis ușa.

– Ești aici!

Tom a intrat în hol. Nu părea așa cum crezusem – nici dezamăgit că eram aici, la urma urmei, nici chinuit de remușcări din cauza certii noastre, și nici nu-și susținea vehement punctul de vedere. În schimb, emana o energie intensă. A deschis subiectul fără niciun avertisment.

– Am descoperit ceva.

L-am fixat cu privirea.

– Despre tatăl tău. Aveai dreptate – în legătură cu bunica ta, adică. Îmi pare rău pentru lucrurile pe care le-am spus. Pe atunci mi se părea o idee bună, dar presupun că a fost doar o nebunie.

– Tom... Nu înțeleg. Te-ai dus să-l vezi pe doctorul Robertson?

– Da, dar nu era acasă.

Am scuturat din cap, incapabilă să înțeleg ce spunea.

– Vino în bucătărie și începe cu începutul.

Am intrat, iar eu m-am așezat la masă. Tom s-a sprijinit de chiuvetă, aparent prea neliniștit ca să stea jos.

– M-am întors la el acasă, a spus Tom. La doctorul Robertson, adică. Nu sâmbătă. Eram ud leoarcă – și-n privința asta ai avut dreptate. M-am gândit că n-am să-l conving niciodată stea de vorbă cu mine dacă arăt ca un șobolan plouat. Așa că m-am întors marți.

– Dar nu era acasă?

– Nu, este la spital. Vecina lui a ieșit și mi-a spus. Tom s-a strâmbat. A avut un atac de cord. Chiar dacă starea lui se va îmbunătăți, nu va vorbi cu nimeni o vreme.

– O, Tom...

Nu știam ce să spun. Nu-mi plăcuse bătrânul, dar gândul că bătrâna lui inimă se oprise era prea groaznic; m-a făcut să mă gândesc la săraca mea bunică prăbușindu-se pe stradă.

Tom a oftat prelung.

– Dar cum ai aflat, dacă nu ai putut să vorbești cu el? l-am întrebat eu.

– Din întâmplare. Tom s-a aplecat în față. Nu a avut nicio legătură cu doctorul Robertson. Am fost nevoit să plec imediat din fața ușii pentru că vecina lui mă urmărea, iar eu n-am reușit să-mi planific următoarea mișcare. Adică nu mai avem cu cine să stăm de vorbă. A ridicat din umeri. Nu credeam că voi descoperi vreo noutate, dar ce altceva puteam să fac? Tom m-a privit oarecum precaut. Știam că te-ai supărat pe mine pentru că am sugerat că bunica ta te-a răpit când erai bebeluș, dar să nu te superi din nou! M-am gândit să caut și să văd dacă există vreo dovadă pe internet și... nu am găsit.

Nu am spus nimic.

– Era un articol despre o femeie care a răpit un copil de la maternitate cam în aceeași perioadă, dar copilul a fost recuperat, iar femeia arestată. Asta a fost tot. N-am mai găsit alte informații – nici despre copii dispăruți, nici despre femei gravide care s-au făcut nevăzute. Adică, dacă nu există *nicio dovadă* nu înseamnă

*cu siguranță că nu s-a întâmplat ceva*, dar, totuși... Tom a ridicat din umeri. Face să pară mai puțin probabil, nu?

– Și, deci, asta ai descoperit? l-am întrebat.

Eram nedumerită; nu părea să fi găsit, de fapt, nimic.

– Nu, mi-a răspuns repede Tom. Am continuat să caut, dar mi-a fost greu pentru că ziua lucram cu tata, iar mama mă tot sâcâia seara. Am căutat informații noaptea târziu, după ce ei doi se duceau la culcare. Apoi am obosit și-am scris niște chestii greșit de câteva ori. Practic, așa am aflat. M-am gândit să-l caut din nou pe tatăl tău și i-am greșit numele; am inversat locul literei „s" cu al literei „z" și am dat peste un articol de acum zece ani, cu aceeași greșeală de tipar.

– Greșeală de tipar?

– De ortografie, mi-a răspuns Tom cu răbdare. De asta nu l-am găsit până acum.

M-am holbat la Tom. Emoția pe care o simțeam nu era întru totul plăcută.

– Scria ce i s-a întâmplat tatei?

– Nu... adică, scria ce scria și înainte, că a dispărut și că a fost declarat mort din punct de vedere legal în 2007. Tot nu știu unde s-a dus, dar i-a fost găsită mașina.

– Unde?

– Asta-i chestia. A fost găsită într-o vale îngustă lângă Aberfeldy, la poate treizeci sau patruzeci de kilometri de aici. Cineva a mers cu mașina până acolo și a abandonat-o. A rămas acolo ani buni, năpădită de buruieni. Au găsit-o doar pentru că salvamontiștii căutau o persoană dispărută.

Tom m-a privit răbdător.

– Nu vezi? Asta dovedește că a fost și *a dispărut* aici. Coincidența este prea mare. A venit aici după ce te-ai născut și, apoi, a dispărut. *Trebuie* să existe o legătură între lucrurile astea.

Mi-am mușcat buza, uitându-mă la Tom plină de îndoieli.

– Nu se spune ce a pățit, îi atrag eu atenția. S-ar fi putut întâmpla orice.

– Da, teoretic, a spus Tom. Ar fi putut să se ducă într-un loc pustiu și să se sinucidă. Oamenii mai fac asta. Dar e puțin probabil ca, dintre toate locurile pe care ar fi putut să le aleagă, să-l fi ales doar din pură întâmplare pe cel la treizeci de kilometri distanță de Langlands.

Tom părea aproape pasionat. Îmi dădeam seama că era convins că rezolva puzzle-ul. Însă nu era vorba doar despre un puzzle de rezolvat sau o ghicitoare ca în cărți, ci despre familia mea.

Mi-am privit mâinile, nedorindu-mi să-i întâlnesc privirea când i-am adresat întrebarea.

– Tu ce anume crezi că s-a întâmplat?

– Cred că a venit aici, a spus Tom, îndepărtându-se de chiuvetă și venind să stea lângă mine. S-a uitat direct în ochii mei cu o expresie serioasă, analizând-o pe a mea. Cred că i-a dat de urmă mamei tale în Langlands. Poate i-a luat o vreme să-și dea seama unde este, dar, în cele din urmă, a reușit. Apoi și-a făcut apariția și... poate a încercat s-o convingă să se întoarcă cu el, dar ea nu a vrut, așa că a amenințat-o. Sau poate nici măcar nu a încercat să o convingă, ci a încercat să o rănească pe ea sau pe bunica ta. Ghost... dacă și ele l-au rănit, ar fi legitimă apărare.

– Dacă l-au rănit? am repetat cuvintele și mi-am auzit vocea tremurând.

– Da... Tom și-a exprimat părerea de rău strâmbând din buze. Probabil au vrut doar să-l sperie și poate el nu a vrut să plece, iar situația a scăpat de sub control...

– Vrei să spui că l-au ucis, am zis eu.

Tom a scuturat din cap.

– În legitimă apărare.

– Este tot crimă, am rostit foarte încet.

– Nu e același lucru, a spus Tom cu hotărâre.

– Dar, dacă s-a întâmplat aici, de ce era mașina în valea îngustă? am întrebat eu, iar Tom mi-a răspuns. Se gândise la toate.

– Nu e complicat. Bunica ta cunoştea zona din copilărie. Ar fi putut să aleagă un loc foarte liniştit unde maşina să nu fie descoperită ani de zile și să o conducă până acolo. Apoi, s-ar fi întors pe jos până în Aberfeldy și ar fi luat un autobuz spre casă ori ar fi putut să se întoarcă pe drumul principal și să facă autostopul. Ar fi putut să o facă. Și apoi, dacă maşina ar fi fost găsită, nu s-ar fi putut face nicio legătură cu Langlands.

M-am uitat în altă parte, muşcându-mi buza.

– Aşadar, unde este tata? am întrebat nesigură. Ai spus că nu se ştie unde s-a dus, deci nu e în maşină, nu?

– Nu, a zis Tom. A ezitat, iar tăcerea lui a fost cea care mi-a spus ce voiam să ştiu.

– Crezi că e aici, nu-i aşa? În Langlands?

Tom a oftat.

– Am încercat să mă gândesc la ce aş fi făcut dacă aş fi fost eu în locul bunicii tale. Să conduci treizeci de kilometri cu un cadavru în maşină putea fi riscant. Bine, drumurile acelea nu sunt foarte aglomerate, dar dacă erai oprit... A ridicat din umeri. Și presupunând că maşina a fost găsită imediat? În loc să dispară și să treacă șapte ani ca să fie declarat mort, s-ar fi anchetat o crimă.

– Nu pare real, am zis eu. Nu pot să mă gândesc la faptul că bunica și mama au făcut aşa ceva. L-am privit pe Tom cu îndrăzneală. Cred că te înşeli.

Tom nu a zis nimic.

– Tom, cu siguranță te înşeli. E imposibil ca trupul neînsuflețit să fie aici. Ce crezi că au făcut... că l-au îngropat în grădină? N-aş fi ştiut?

Tom clătina din cap.

– Ghost, s-a întâmplat acum şaptesprezece ani. Erai mică. Nu ai fi ştiut nimic.

– Dar locuiesc aici de atâta vreme. Am fost peste tot prin casă și împrejurimi. Tom, îți spun că *aș fi știut*.

Abia am rostit cuvintele, că m-am și gândit la ceva.

– Există un loc în care nu m-am dus.

Am strâns din buză, neavând încredere să mai spun și altceva. Fără să vreau, spusesem un adevăr, însă nu voiam să-mi retrag cuvintele, ci să fiu singură o vreme ca să mă gândesc înainte să o fac; voiam să-mi acord timp să mă dezic de ideile care se furișau ca niște lupi nemiloși în cele mai adânci unghere ale imaginației mele.

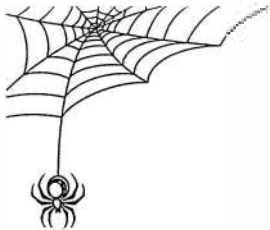
L-am ascultat pe Tom cât a încercat foarte amabil și răbdător să mă convingă de faptul că ar trebui să cercetăm casa și împrejurimile cât mai atent posibil.

– Vino mâine, i-am zis în cele din urmă.

Avea sens. Cine voia să plece în căutarea unei comori ascunse atât de sinistre ca un cadavru, când amurgul se pogora, iar umbrele se măreau și se contopeau până nu se mai zărea nimic? Tom a fost de acord.

După ce a plecat, m-am dus în partea laterală a casei, unde peluza era năpădită de buruieni. Am stat cu spatele lipit de zidul de piatră gri al casei Langlands și m-am uitat la pădurea care acapara din ce în ce mai mult terenul. Nu departe printre copaci, ascuns vederii din locul în care eram, printre ierburile crescute, era vechiul mausoleu.

Am rămas acolo până când am început să tremur în aerul rece al serii și apoi am intrat în casă, având grijă să încui ușa în urma mea.



# Capitolul șaizeci

Sâmbătă-dimineață m-am trezit devreme și am văzut că atmosfera era mohorâtă și umedă. Le-am dat de mâncare găinilor și mi-am făcut un ceai. Mai aveam un colț de pâine și câteva ouă, dar eram prea neliniștită ca să mănânc. Neliniștea era ca o boală; mă făcea să vreau să mă tot mișc de colo-colo, ca un un animal în captivitate.

Am luat ceaiul cu mine și am mers pe culoarul care ducea spre bibliotecă. Apoi am lăsat ceașca pe unul dintre dulapuri, de unde aburul s-a ridicat în aerul rece, și m-am pregătit să deschid seiful. Ca să găsesc ce voiam – teancul de scrisori semnate „Edith“ – trebuia să scot din nou aproape tot.

„Dacă aș găsi ceva care să-mi spună...“ Ce anume? Nu eram sigură. Ceva care să dovedească, în mod absolut, că mama și bunica mea nu au avut nicio legătură cu dispariția tatălui meu? Mai citisem scrisorile; știam că nu conțineau nimic care să-mi poată oferi această siguranță. De fapt, în puținele dăți în care autoarea se îndepărta de subiectele comune și plictisitoare, cuvintele folosite erau de rău augur. „Cred că este mai bine să nu dezgropăm trecutul.“ M-am holbat multă vreme la acea frază. „Să nu-l dezgroape... la propriu?“ m-am întrebat și m-am cutremurat. Subțire și îngălbenită, hârtia s-a încrețit în mâinile mele.

„Nimic nu dovedește că scrisorile sunt de la mama, mi-am reamintit eu. Edith chiar s-ar putea să fie Edith, o prietenă de-a bunicii.“ Scrisorile nu dovedeau nimic.

Am început să îndes toate hârtiile și cutiile înapoi în seif, fără prea multă grijă. Unul dintre teancurile de bancnote s-a deplasat, iar banii s-au împrăștiat peste tot, ca paginile rupte dintr-o carte pe care nu puteam să o citesc. Datorită lui Tom, acum știam că majoritatea oamenilor își păstrau banii la bancă. Când își scosese bunica toți banii și cum? De ce? Mi-am dat seama că nu mai puteam să o întreb nimic. N-aveam să aflu niciodată unele lucruri.

Am strâns toate bancnotele într-un teanc, fără să le aranjez, și când am luat-o pe ultima, am văzut ceva strălucind pe podea – ceva mic și auriu pe lemnul maroniu și prăfuit.

„Iar cheia asta!“

Am întins mâna și am luat-o de pe jos, răsucind-o între degete.

„Aurie.“

Ceva nu-mi dădea pace. Cheia era foarte strălucitoare chiar și în lumina slabă a dimineții cenușii și, când am rotit-o, razele care se reflectau au făcut-o să scânteieze auriu.

Deodată, mi-am amintit momentul în care, mergând prin pădure spre vechiul mausoleu, am văzut o strălucire aurie în fața lui. Mi-am adus aminte de lumina puternică a soarelui, de aerul rece, de crenguțele care-mi trosneau sub picioare și de aroma usturoiului sălbatic din coșul pe care-l țineam în mână. Mi-am amintit ce am simțind văzând pâlpâirea aurie: că totul era în regulă, că era un soi de semn. Acum aveam impresia că-mi spunea cu totul altceva.

O bătaie puternică în ușa de la intrare m-a luat prin surprindere.

„Tom.“

Eram atât de concentrată asupra cheii și a probabilei sale semnificații, încât nu auzisem motocicleta venind. Brusc, inima a început să-mi bată cu o rapiditate vinovată, de parcă aș fi fost prinsă făcând ceva groaznic. Am vârât cheia în corsetul rochiei, am îndesat ultimele câteva bancnote în seif și am închis ușa, după care am fugit spre holul de la intrare. Obrajii îmi ardeau și mă rugam ca Tom, privindu-mă, să nu-și dea seama că ceva era nelalocul lui.

Când am deschis ușa, l-am văzut cu brațele pline de provizii pe care mi le cumpărase și zâmbind precaut, de parcă n-ar fi fost tocmai sigur cum aveam să-l primesc. Nu ar fi trebuit să-și facă griji; eram atât de preocupată să nu mă dau de gol, că l-am întâmpinat cu prea mult entuziasm, îmbrățișându-l. Cutia de ceai pe care o așezase deasupra tuturor celorlalte lucruri a căzut pe gresia alb-negru și s-a îndoit.

– Bună! a zis Tom, părând încântat.

După ce a dus cumpărăturile în bucătărie și le-a lăsat pe masă, m-a tras într-o îmbrățișare și m-a sărutat. L-am sărutat și eu, simțind căldura cunoscută care părea să mă străbată ori de câte ori ne atingeam, o senzație aproape dureros de intensă care, atunci când eram cu Tom, mă făcea să fiu așa cum nu eram – nesăbuită și neliniștită. Dar când m-am sprijinit de el, am simțit ceva rece pe piele.

„Cheia."

Gândul m-a descumpănit și m-am retras un pic. Magia sărutului se sfârșise.

Uitasem de ceașca de ceai pe care o dusesem în bibliotecă și care, probabil, între timp se răcise de tot, trimițându-și căldura în aerul glacial. Am mai fiert niște ceai pentru amândoi și, în cele din urmă, m-am forțat să mănânc o felie de pâine cu gem. Am stat un pic de vorbă – Tom despre părinții lui, eu despre lucrurile pe care trebuia să le fac prin casă și despre grădina de legume –, dar lipsiți de entuziasm. Amândoi știam ce urma să facem în acea zi.

Gândul că aveam să căutăm atât de atent ceva ce ne doream cu disperare să nu găsim era ciudat.

În tot acest timp, am avut cheia în corset, un pic deasupra inimii. Chiar și după ce ajunsese la temperatura corpului în urma contactului cu pielea mea, mi se părea că o simt apăsându-mă rece. Nu i-am spus nimic lui Tom despre asta.

Și așa a început o foarte lungă zi. Tom a sugerat să începem cu mansarda și apoi să coborâm, idee care mi-a părut la fel de bună ca oricare alta, atunci când nu ascunzi o cheie care deschide cu totul altceva, fapt de care am fost hidos de conștientă cât am urcat treptele. De ce nu i-am spus nimic atunci? M-am gândit și am hotărât să *nu* îi spun, pentru că voiam să mai cântăresc situația. Presupun că, în mintea mea, eram deja convinsă că urma să-l găsim pe tatăl meu acolo, în mausoleu. Poate voiam să mă îmbărbătez sau poate, pur și simplu, încercam să evit confruntarea cu adevărul.

Tom ținea o lanternă ca să vedem și în cele mai întunecate unghere. Dacă aș fi crezut că am fi putut cu adevărat să deschidem forțat unul dintre cuferele încuiate și să găsim înăuntru rămășițele unei ființe umane, aș fi dat înapoi. Dar, în inima mea, eram sigură că n-am fi găsit nimic. Probabil Tom era uimit de îndrăzneala mea și de modul în care mă duceam și trăgeam cârpele de pe oglinzi și tablouri, deschideam cutii și mă uitam în interiorul pieselor mai mari de mobilier, aparent fără să mă tem de ce aveam să găsesc. Nu după mult timp, mâinile-mi erau murdare de praf, și bănuiam că și părul îmi era prăfuit.

Ne-a luat multă vreme să ne uităm prin toată mansarda. Am găsit două geamantane încuiate despre care nu-mi aminteam să fi fost deschise vreodată și am fost nevoiți să coborâm să căutăm niște unelte ca Tom să poată sparge lacătele. Unul din ele s-a dovedit a fi plin de lenjerii de pat cu monograme și atât de mucegăite, că mai degrabă aș fi folosit giulgiul unui mort pe post de cearșaf.

În celălalt erau blănuri. Mi-am afundat mâinile printre ele, iar blana de animal mort mi-a părut ciudată, aproape ca și cum m-ar fi mângâiat. Am căutat până la fundul geamantanului, dar nu am găsit și altceva.

În cele din urmă am ajuns la concluzia că am petrecut destul timp în mansardă; nu găsisem nimic. Am coborât un etaj și i-am arătat lui Tom intrarea către una dintre scările folosite de servitori. După aceea, ne-am petrecut o oră urcând și coborând toate scările ascunse și mergând pe culoare. Pe Tom îl fascina ideea de a putea merge prin casă nevăzut și-și dorea să vadă fiecare colțișor, dar culoarele erau prea pline de pânze de păianjen și, curând, m-am săturat să mi le tot scot din păr. Bineînțeles, n-am găsit nimic. Eu mai trecusem pe aici și știam că nu aveam să descoperim mare lucru.

Apoi, am trecut la camerele de la primul etaj. Era după-amiază și mai înnorat decât înainte; pe ferestre se vedeau norii întunecați și-un cer gri, mohorât.

– Ar fi trebuit să începem cu grădinile, a zis Tom, uitându-se pe geam. Va ploua. S-a strâmbat. Și mâine va ploua. Tata se plângea de asta dimineață.

M-am dus lângă el. Avea dreptate; primii stropi de ploaie udau deja sticla. Mi-am spus că poate nici n-aveam să mai căutăm pe afară, dacă începea să plouă zile în șir.

„Nu va ploua o veșnicie“, mi-am zis în sinea mea. Însă vremea urma să ne amâne planurile.

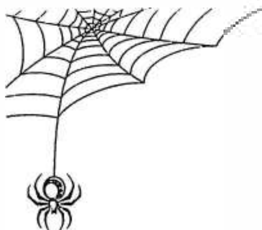
Totuși, nu am dat glas ideii. Spre sfârșitul după-amiezii, eram amândoi prea obosiți ca să mai continuăm căutările. Dacă ar fi fost după mine, am fi renunțat în urmă cu ore bune, dar pe Tom tot îl chinuia nevoia de a ști adevărul. Nu era de neînțeles că voia să știe în ce se implicase, dar tot nu i-am spus de cheia de a cărei prezență în corsetul rochiei eram foarte conștientă.

„Nu trebuie să-i spun că am ascuns-o, mi-am zis în sinea mea. Aș putea să-i spun mâine sau în altă zi ideea mea."

Știam că ar fi însemnat să-l mint, dar nu aveam o idee mai bună.

La plecare, Tom mi-a promis că avea să revină a doua zi după-amiază. Mi-a părut atât de descurajat, că abia m-am abținut să nu-i spun „Dacă tatăl meu e pe undeva pe aici, în Langlands, știu unde anume". Însă am tăcut. L-am sărutat de bun rămas agățându-mă de el o clipă, după care m-am retras și m-am îndepărtat, cu cheia tot ascunsă în rochie.

După ce sunetul motocicletei s-a contopit în depărtare cu șuieratul ploii, am intrat în casă. Am mers pe culoar către bucătărie și m-am așezat la masa de pin spălată cu peria de unde, în trecut, o privisem de atât de multe ori pe bunica făcând prăjituri sau tăind legume. Mi-am strecurat degetele în corset și-am scos cheia acum caldă. Am lăsat-o pe masă, partea care intra în broască fiind îndreptată spre mine ca un pumnal, și am fixat-o cu privirea multă vreme, până ce soarele a apus.



# Capitolul șaizeci și unu

Când m-am trezit a doua zi dimineața, ploua torențial. Era târziu; când trăia bunica, ne trezeam mereu devreme, dar acum era aproape ora prânzului. M-am îmbrăcat în grabă, însă în loc să cobor la parter, am intrat într-unul dintre celelalte dormitoare, în cel al cărui tavan s-a stricat în noaptea în care furtuna a dărâmat coșul de fum. M-am dus la fereastră și m-am uitat afară. Din cauza ploii îmi era greu să văd ceva clar, însă știam ce se afla în direcția în care mă uitam: vechiul mausoleu de piatră. O vreme, am rămas locului privindu-l și mușcându-mi buza.

„Aș putea să mă duc singură." Cheia era tot pe masa din bucătărie. Nu mi-o ascunsesem la loc în corset; cumva, nu-mi plăcea ideea de a o simți din nou pe piele. Puteam foarte ușor s-o iau, să-mi pun un palton, să ies din casă și să mă duc să cercetez mausoleul. Dacă mă înșelam în privința cheii, nu avea sens să-l fac pe Tom să spere că urma să descopere ceva.

În cele din urmă, totuși, nu am făcut-o. Dacă adevărul era îngropat acolo, voiam, *oare*, să știu? Gândindu-mă la întrebarea aceasta, am început să merg ca prin vis. Când bunica a plecat și nu s-a mai întors, am fost sigură că i s-a întâmplat ceva, dar diferența dintre a crede și a ști cu siguranță a fost foarte mare. Acum eram de părere că exista o limită privind adevărurile pe care putea să le îndure un om.

Mi-am cuprins în mâini capul care parcă începea să mi se crape din cauza gândurilor înfiorătoare. Nu aveam un răspuns pentru niciuna dintre întrebările care mă chinuiau.

Încă mă gândeam la asta când Tom a sosit după-amiază; de fapt, nu hotărâsem nimic. Însă nu am avut ocazia să decid ceva. Când Tom a intrat în bucătărie ca să se încălzească, apa picurându-i din haine, primul lucru pe care l-a văzut a fost cheia de pe masă. Uitasem să o ascund.

– E cheia din seif?

Am dat aprobator din cap, brusc simțindu-mi gâtul prea uscat ca să vorbesc.

Tom s-a aplecat peste masă și a luat-o, după care m-a privit serios și insistent.

– Ce caută aici? Ți-ai adus aminte pentru ce era?

– Da.

– Are legătură cu tatăl tău?

O clipă m-am uitat la el în tăcere, luptându-mă cu mine însămi. Nu voiam să-i confirm când nici măcar nu voiam să mă gândesc la asta.

– Poate, am spus în cele din urmă. E un loc în împrejurmi. Un fel de... este un mausoleu. Știi tu, ca un cavou. Cred că de acolo este cheia.

Tom se holba la mine.

– De ce n-ai zis mai devreme?

– Abia azi m-am gândit la asta, i-am răspuns și mi-am simțit obrajii înroșindu-se din cauza minciunii. N-am fost niciodată înăuntru. Nici nu prea m-am apropiat. Bunicii nu îi plăcea să mă duc pe acolo – spunea că nu este politicos față de cei morți.

Dându-mi seama ce am spus, m-am oprit. Și Tom și-a dat seama; am știut după expresia feței, a reacției pe care a avut-o.

Eram sigură că următorul lucru pe care urma să mi-l spună era „Hai să mergem să ne uităm, chiar acum!“

– Tom, am zis deodată, nu sunt sigură că vreau să intru acolo.

Probabil că Tom a văzut neliniştea de pe chipul meu. M-a cuprins în braţe, trăgându-mă mai aproape, şi m-a ţinut un pic. Gestul m-ar fi liniştit, dacă n-ar fi ţinut cheia în mână; o simţeam apăsându-se în mine.

– Nu ai fi nevoită să te uiţi, mi-a spus. Pot să mă duc eu.

– Dar nu ştiu dacă *vreau* să aflu, i-am zis.

– Cred... S-a oprit. Cred că *trebuie* să aflăm, Ghost.

Mi-am lăsat capul pe umărul lui, simţindu-i pe obraz geaca umedă. Era din piele tăbăcită, pentru mersul pe motocicletă, şi parcă era pielea rece şi umedă a unui om.

– Plouă cu găleata, i-am spus eu.

– Ştiu, mi-a răspuns Tom. Este doar apă.

M-a strâns uşor şi apoi mi-a dat drumul.

L-am urmărit încheindu-şi din nou geaca.

– E departe locul acesta?

– Nu, i-am răspuns.

El m-a privit.

– Îmi arăţi unde?

Am expirat prelung, parcă oftând.

– Da.

M-am dus la cuierul de lângă uşa din spate şi am luat un palton, unul lung, din bumbac cerat, prin care ploaia nu putea să treacă. Nu m-am uitat la Tom cât l-am îmbrăcat cu mâinile tremurându-mi uşor şi fără să mă grăbesc, de parcă aş fi putut să amân ce urma să se întâmple.

Tom a venit lângă mine.

– Am vorbit serios, mi-a spus el. Nu eşti nevoită să vii. Pot să mă duc singur.

Mi-am dat la o parte părul care îmi căzuse peste față și m-am forțat să-l privesc în ochi.

– Am să vin, i-am zis.

L-am luat de mână, iar pielea îi era la fel de rece ca geaca. Parcă țineam mâna unei persoane care se înecase. M-am cutremurat.

Tom a băgat cheia în buzunar și, împreună, am părăsit casa. Am auzit ploaia înainte să ieșim pe ușă și în pridvorul de piatră. Mai supărător decât șuieratul ploii era cel al apei care se revărsa dintr-un jgheab spart, curgând pe pietriș. Nu m-am deranjat să-i sugerez să așteptăm să se oprească. Știam cum era ploaia asta; avea să țină ore în șir.

În clipa în care am ieșit din adăpostul pridvorului, parcă ploaia s-a abătut asupra noastră. Niciunul din noi nu avea glugă și înainte să traversăm pietrișul, amândoi clipeam ca să alungăm ploaia din ochi, cu părul lipit de cap. Îi simțeam gustul pe buze.

Am ocolit casa și am străbătut un petic de peluză care se tot micșora cu trecerea anilor din cauza copacilor înalți. Apoi am intrat în pădure, iar șuieratul ploii s-a transformat într-un răpăit când a lovit coroanele arborilor.

Trebuia să ne mișcăm încet. Eu eram obișnuită cu umblatul prin pădure; pășeam peste tufele uscate de mur, iar mersul îmi era ușor. Tom se împiedica de rădăcinile noduroase și înainta însoțit de zgomotele crenguțelor rupte.

Nu ne-am vorbit prea mult.

Am văzut mausoleul înaintea lui Tom. Ziua era atât posomorâtă, încât zidurile gri aproape dispăreau în întunericul de sub copaci.

– Acolo! am spus și l-am auzit pe Tom înjurând în barbă.

Apoi am trecut peste trunchiurile căzute și rămășițele ude și putrezite ale buruienilor, până când am fost suficient de aproape încât să atingem piatra gri și rece.

Am văzut ușa gri de metal din fața clădirii. Pe alocuri, metalul avea adâncituri și era pătat, așa că de la distanță se contopea cu piatra din jurul său. Singurul lucru care ieșea în evidență era lacătul auriu. În acea zi, lumina soarelui nu era suficient de intensă încât să-l facă să strălucească așa cum o făcuse în ziua în care plecasem după ciuperci, dar tot lucea.

Tom ținea cheia. Am vrut să-i spun „Stai, așteaptă un moment, lasă-mă să mă gândesc la asta", dar el apucase deja lacătul cu cealaltă mână și încerca să potrivească cheia. Lacătul era modern, spre deosebire de restul mausoleului, dar nu prea fusese folosit; nu mi-o aminteam pe bunica venind vreodată aici. Cât mi-am mușcat buza și inima a început să-mi galopeze în piept, mi s-a părut că Tom s-a străduit o veșnicie. „Poate nu o să se deschidă. Poate nici măcar nu este cheia potrivită." Dar în cele din urmă a reușit să introducă acea cheie și să o întoarcă. Lacătul nu s-a deschis nici atunci; a trebuit să-l deschidă cu degetele. Cu grijă, l-a scos și mi l-a oferit, cheia fiind încă înăuntru. Am scuturat din cap. Tom m-a privit o clipă, după care l-a băgat în buzunarul său.

Nu m-a întrebat dacă eram pregătită. Ar fi fost inutil; niciodată n-aș fi fost pregătită. În schimb, a apucat mânerul ușii metalice și a încercat-o ca să vadă în ce direcție se deschidea. Nu s-a clintit spre interior. A încercat să o tragă spre el, iar partea de jos a ușii s-a înțepenit în plante și pământ. Tom a începu să-și târâie călcâiul de-a lungul solului, făcând un șanț ca ușa să aibă loc să se deschidă.

L-am urmărit cu o groază rece. Am vrut să-l apuc de braț și să-l trag de lângă ușă, să-l împiedic să-i croiască o cale în pământ. Nu am făcut nimic. Eram paralizată. O spaimă bolnavă pulsa prin mine odată cu sângele; n-am putut nici măcar să-i spun să se oprească.

În cele din urmă, Tom s-a oprit din a răscoli pământul și a încercat din nou ușa care, de data asta, s-a deschis către el cu un zgomot surd al balamalelor ruginite. Pentru o clipă, ne-am uitat amândoi la interiorul întunecat.

La ce mă așteptasem? Ca un schelet sprijinit de cealaltă parte a ușii să se rostogolească pe pământul umed și să rânjească la noi cu dinții fără buze? Când privirea mi s-a obișnuit cu lumina slabă, nu am văzut nimic alarmant, ci doar zidurile gri de piatră și două sarcofage dreptunghiulare de piatră, de o parte și de alta a micii încăperi.

Am intrat. Înăuntru era cu câteva grade mai frig decât afară, dar podeaua și pereții păreau perfect uscați; am văzut urmele ude lăsate de cizmele mele pe podea ieșind clar în evidență înainte ca Tom să mă urmeze, blocând pentru un moment lumina.

Am inhalat cu foarte mare grijă. Am simțit umezeala din pădure și când Tom s-a apropiat de mine, am simțit mirosul apei sale de colonie. În plus, am sesizat și un iz mineral dinspre piatra rece. Era ceva mai dulce dedesubt? Nu eram sigură.

Tom a trecut pe lângă mine, iar lumina slabă a pătruns din nou înăuntru. L-am urmărit lăsându-se pe genunchi între cele două sarcofage și cercetându-l pe cel din stânga, trecându-și degetele de-a lungul sigiliului dintre sicriu și capac.

– A fost cimentat, mi-a spus uitându-se la mine. Aș putea să sparg destul de ușor cimentul, dar nu sunt sigur că are vreun rost. A fost sigilat cu mult timp în urmă. De mai bine de... știi tu.

– Șaptesprezece ani, am spus încet, iar el a dat aprobator din cap.

Ne-am uitat la celălalt sicriu de piatră. Acum că vederea mi se obișnuise cu lumina slabă, am văzut ceva deasupra – ceva ofilit, uscat și de neidentificat.

L-a văzut și Tom în același timp și a întins o mână, atingându-l ușor cu degetele.

– Cred că a fost un buchet de trandafiri, a spus și și-a trecut mâinile de-a lungul marginii capacului de piatră, testându-l să vadă dacă se mișca. Apoi s-a uitat la mine cu o expresie serioasă. Am să-l deschid. Dacă vrei să ieși, acum este momentul.

L-am fixat și eu cu privirea. Inima îmi bătea atât de tare, încât mă temeam că aveam să leșin. Teroarea roia în mine până în vârfurile degetelor. Voiam să-i strig lui Tom că nu ar trebui să deschidă sicriul de piatră, că nu ar fi trebuit să venim aici. Voiam să mă întorc, să fiu din nou în bucătărie în momentul în care m-a întrebat „Îmi arăți unde?" Aș fi țipat „Nu, nu!" Aș fi aruncat cheia cât mai departe posibil în pădure sau în adâncimile cascadei înainte să-l las să o folosească. Voiam să închid ochii și să fac să se fi întâmplat așa.

Însă era imposibil, la fel cum era și să mă întorc în timp, când bunica era în viață. Nu mă mai puteam convinge să cred într-un război care se încheiase demult. Nu puteam s-o readuc pe bunica printre cei vii.

M-am uitat la Tom și am clătinat din cap foarte încet. „Nu ies de aici."

Tom s-a oprit o secundă, studiind placa de piatră care constituia capacul sicriului. Și-a întins mâinile și a apucat-o de marginile opuse. Apoi i-am văzut brațele și umerii încordându-se când a ridicat piatra. S-a auzit un hârșcâit amenințător, iar Tom a icnit. A strâns din buze și a repetat mișcarea. Eu mi-am revenit din paralizie și m-am ghemuit pe podeaua rece pentru a-l putea ajuta.

Piatra se mișca greu nu din cauza greutății sale, ci a suprafețelor dure care se lipeau una de cealaltă și nu-i permiteau să alunece liber. Când a început să se miște, a făcut-o deodată, iar Tom și cu mine am fost nevoiți să ne îndepărtăm rapid ca să nu

aterizeze pe noi. Impactul brusc cu podeaua m-a făcut să simt durerea până-n șezut; în același timp, am auzit placa ajungând pe jos cu un zgomot surd.

Tom s-a ridicat înaintea mea, s-a uitat înăuntru și s-a întors către mine cu ochi mari, dând să-mi spună „Nu te uita, nu te uita!", dar era prea târziu.

Am aruncat o privire în sarcofag și am văzut arătarea hidoasă pe care mă așteptasem să o văd: maronie, galbenă și uscată, cu rămășițele hainelor ridicate de oasele ascuțite de dedesubt, orbitele întunecate fiind ca niște cratere de demult deasupra zâmbetului sumbru al dinților ivorii dezgoliți. Mâinile subțiri erau împreunate peste pelvis, dar, descărnate și cu oasele expuse, aduceau mai mult cu ghearele unor păsări.

Mă așteptasem să văd așa ceva – da, știusem că aveam să o fac și mă pregătisem pentru asta. Însă nu mă așteptasem să fie femeie.

Pentru că *era* femeie; mi-am dat seama de prima dată, deși părțile moi ale trupului putreziseră de ceva vreme. Materialul pătat și murdar era ce mai rămăsese dintr-o rochie cu năsturei și falduri delicate pe corset. La gât îi atârna un lanț subțire cu pandantiv, ambele obiecte fiind aproape înnegrite. Craniul maroniu era culcușit în părul des, ca trupul mare și rotund al unui păianjen ghemuit într-un nor de borangic țesut.

Nu am putut să respir. Țipătul care se ridica în mine nu voia să se facă auzit; mă sufoca, zguduindu-mi dureros pieptul. M-am tot uitat la capul îngrozitor, la rămășițele maronii înfiorătoare ale feței. Părul. Îmi părea *cunoscut* – asta era grozăvia. Cu cât mă uitam mai mult, cu ochi care parcă aveau să-mi iasă din orbite, cu atât mai bine deslușeam liniile feței putrezite în conturul oaselor.

„Te cunosc."

Ceva s-a spart în mine. Țipătul a erupt în sfârșit; a izbucnit din mine răzuindu-mi gâtul, brutal și fierbinte ca sângele. M-a

devastat ca o furtună, făcându-mi întreg trupul să se cutremure, iar eu mi-am strâns mâinile în pumni. Nu îl vedeam pe Tom; nu vedeam nimic altceva decât groaza. Era de parcă aș fi fost târâtă peste marginea unei prăpastii întunecate.

Palid și cu ochii mari, dar hotărât, Tom m-a apucat de umeri.

– Ghost...

Am încercat să mă îndepărtez de el.

– Eu sunt! am strigat. Eu sunt! L-am lovit cu sălbăticie. Nu vezi? Eu sunt acolo!

– Nu, Ghost... nu ești...

Tom mi-a vorbit cu seriozitate, încercând să mă facă să mă uit din nou la el, însă eu nu mai ascultam. M-am zbuciumat și m-am luptat în brațele lui, tot văzându-mă întinsă în sicriul de piatră, transformându-mă într-un morman maroniu și dezgustător.

În cele din urmă, Tom m-a îmbrățișat și pur și simplu m-a ținut cât de strâns a putut, întorcându-se astfel încât să nu mai văd sarcofagul și ce se afla în acesta.

– Nu, mi-a tot șoptit în păr, nu ești tu, Ghost. Nu ești tu.

După ce am ajuns la capătul puterilor, pe jumătate trăgându-mă după el și pe jumătate conducându-mă, m-a scos din mausoleu. Încă ploua torențial; când mi-a cuprins fața în mâini și mi-a ridicat-o spre a lui, am simțit stropii de ploaie curgându-mi pe obraji ca niște lacrimi. Am clipit și-am gâfâit cât mi-am dat într-o parte părul ud de pe față.

– Ghost! Tom m-a obligat să-l privesc. Nu tu ești acolo. Ai înțeles?

– Părul... Voiam să îi explic, dar mă sufocam; apăsarea din piept părea să mă lase fără suflare.

– Știu. L-am văzut și eu.

– Este părul meu.

– Nu e al tău. Este al mamei tale – trebuie să fie. De aceea seamănă cu al tău.

L-am privit cu amărăciune. „E imposibil să fie ea, am vrut să spun. Nu este moartă." Însă nu am putut să dau glas cuvintelor. Ploaia ne-a curs pe fețe cât ne-am uitat fix unul la celălalt.

– Poți să rămâi aici un minut? m-a întrebat Tom și m-a împins ușor un pas sau doi, până când am atins peretele mausoleului cu umerii, iar eu m-am sprijinit de acesta. Cu degete reci, mi-a dat o șuviță de păr din ochi. Trebuie să intru. Doar pentru o clipă, bine?

Înghițind, am dat aprobator din cap. În momentul acela, nimic nu m-ar fi determinat să intru iar în mausoleu. Am întors capul ca să-l urmăresc și am simțit pe obraz răceala și umezelea peretelui de piatră.

Tom a intrat din nou. Nu a lipsit mai mult de câteva secunde și când a ieșit, trăgând ușa în urma lui, ținea ceva. Revolta și încordarea i se citeau pe chip.

– Să mergem! mi-a spus el.

În urma ploii, pământul era poros. Pe drumul înapoi spre casă, Tom și-a dat toată silința să mă sprijine. Nu era ușor; pe calea pe care o croisem printre buruieni abia putea înainta o singură persoană, cu atât mai puțin două, una sprijinind-o pe cealaltă. Crengile umede ne pălmuiau, iar picioarele ne alunecau în noroiul devenit aproape lichid din cauza apei care se scurgea de pe deal. Acum, ploaia-mi intra pe sub gulerul paltonului, iar hainele mi se lipeau de spate.

Când am ieșit de sub coroanele copacilor, am mers mai ușor, dar în bătaia ploii. Toată furia văzduhurilor se revărsa asupra noastră. Târându-mă, Tom m-a ajutat să traversez peluza și pietrișul și apoi să intru în pridvorul de piatră. Respira greoi și amândoi arătam de parcă am fi fost scoși din adâncuri; părul și pielea ne străluceau din pricina ploii.

În clipa în care am intrat în hol, Tom m-a ajutat să-mi scot paltonul. L-am lăsat pe gresia ca o tablă de șah și, împreună, ne-am împleticit pe coridor către sanctuarul bucătăriei încălzite. M-am trântit pe un scaun și m-am holbat la încăpere de parcă nu aș fi știut-o. Nimic nu era așa cum crezusem. Minciunile se adunau una peste alta, ca și amăgirile. Nu-mi venea să cred că trăisem lângă mausoleu și conținutul său înfiorător fără să știu, fără să bănuiesc măcar. „Nu este politicos față de cei morți", mi-am amintit-o pe bunica spunând și am vrut să-mi fie rău, să urlu, să mă dau cu capul de perete până aș fi rămas fără amintiri. Însă nu am avut energie să fac nimic. Cădeam într-un puț adânc și întunecat din mine și nu aveam să mă opresc vreodată.

Tom a lăsat ceva pe pervazul ferestrei, ceva care a scos un sunet slab când a atins suprafața dură, și apoi a venit și s-a lăsat pe vine lângă mine, încercând să mă privească în ochi.

Îi știam expresia. Era îngrijorat. Nu părea să însemne nimic pentru mine; nu știam de ce arăta astfel.

Mi-a luat mâna în a lui și mi-a zis „Ești un sloi de gheață", iar eu n-am făcut decât să mă uit la el. După o clipă, mi-a lăsat mâna și s-a ridicat. Presupun că s-a dus într-unul dintre dormitoarele de la etaj, dar abia dacă i-am simțit lipsa. Cu dinții clănțănindu-mi, m-am uitat în față și n-am îndrăznit să închid ochii din cauza a ceea ce vedeam când o făceam. După o vreme, Tom s-a întors cu o cuvertură pe care mi-a pus-o pe umeri. Apoi a făcut niște ceai, exclamând nerăbdător din pricina faptului că trebuia să aștepte atât de mult ca apa să fiarbă pe plită. N-am vrut ceaiul, dar când mi l-a dat, l-am băut oricum. Nu aveam lapte – Tom nu găsise laptele praf –, așa că pusese atât de mult zahăr, că era insuportabil de dulce. Totuși, am început să mă simt un pic mai bine, iar mâinile mi s-au mai încălzit după ce am ținut o vreme ceașca de ceai fierbinte.

Tom s-a așezat lângă mine, și el cu ceașca în mâini. Își scosese geaca și acolo unde pătrunsese ploaia avea pete întunecate pe cămașă. Niciunul din noi nu a zis nimic multă vreme. Ploaia tot bătea în ferestre. Din geaca lui Tom, care era atârnată pe spătarul unui scaun, apa picura pe podeaua din bucătărie.

– Tom? am rostit în cele din urmă. Chiar crezi că era...? Adică...

Am șovăit, nedorindu-mi să spun „mama mea" când vorbeam de chestia maronie și groaznică din mausoleu.

Tom a dat aprobator din cap.

– Da. S-a uitat în jos, la podea. Cred că era mama ta. Îmi pare rău!

– Crezi...? Am ezitat. Crezi că tatăl meu este în celălalt sarcofag?

– Nu știu. Nu cred. Adică, a fost cimentat. Uite, am scos ceva din sicriu. Poate că ar trebui să arunci o privire.

L-am privit cum s-a ridicat și a traversat încăperea, spre fereastră. Când a revenit, ținea ceva. Am văzut că era o cutie dreptunghiulară cu capac, una în care să păstrezi biscuiți sau dulciuri; desenul cu care fusese ornată ar fi putut să reprezinte niște flori sau ferigi.

Tom mi-a întins-o, însă eu am ezitat să o iau.

– Asta era în sicriu?

– Da. La picioare.

– Poți să o deschizi *tu?*

– Ești sigură?

Am dat aprobator din cap.

– Da.

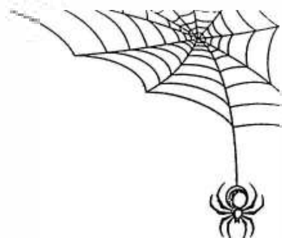
Tom s-a așezat din nou lângă mine și l-am urmărit străduindu-se să deschidă cutia. În cele din urmă, a reușit. A scos capacul și amândoi ne-am uitat la ce se afla înăuntru.

„Hârtie. O hârtie împăturită. O scrisoare."

Cine o lăsase în cutie o împăturise cu mare grijă, astfel încât cuvintele din partea de sus a hârtiei să fie clar vizibile.

„Tuturor celor interesați."

– Este scrisul bunicii, am zis eu.



# Capitolul șaizeci și doi
## Rose

Ajunul Crăciunului, 1999

În atenția tuturor celor interesați:

Eu, Rose Elspeth McAndrew, din casa Langlands, Perthshire, doresc să se știe că sunt în deplinătatea facultăților mintale și că tot ce scrie în acest document este o reprezentare cât mai exactă posibil a faptelor.

Dacă îl citiți, atunci trupul neînsuflețit al fiicei mele Elspeth Janet McAndrew a fost descoperit cu siguranță. Am ucis-o pe 29 noiembrie 1999. Nu am raportat autorităților moartea ei. Din cauza pământului înghețat și a vremii de iarnă, nu am reușit să o îngrop, așa că am așezat-o într-un sicriu de piatră nefolosit din mausoleul Langlands.

Faptele expuse vor fi evidente dacă rămășițele lui Elspeth au fost descoperite. Totuși, dacă nepoata mea, August Elspeth McAndrew, trăiește la momentul găsirii trupului mamei sale, aș vrea să înțeleagă circumstanțele celor întâmplate, cu speranța că va reuși să mă ierte.

M-am născut în Edinburgh în 1935, cu patru ani înainte de izbucnirea Războiului. În anii de război, când situația a devenit prea periculoasă ca lumea să rămână în orașe, părinții mei m-au trimis să locuiesc în casa Langlands, cu rudele. Acum sunt bătrână, dar nu cred că în lunga mea viața a existat vreo perioadă în care să

fiu mai fericită. Pentru un copil de la oraș, moșia Langlands era un loc minunat și interesant de explorat. În plus, în ciuda faptului că mâncarea era raționalizată, mâncam bine pentru că aveam foarte mult spațiu în care să cultivăm fructe și legume, iar în pădure erau multe animale ce puteau fi vânate.

Nu cred că amintirile unei bătrâne mai interesează pe cineva. Le trec în revistă pur și simplu ca să explic de ce, mai târziu, m-am întors în Langlands.

Tatăl meu a fost ucis în 1944 și, după Război, mama s-a mutat permanent în Perthshire, ca să fie mai aproape de rudele ei. Așa că am ajuns la câțiva kilometri de Langlands, deși abia după mult timp am locuit la moșie. Rudele mamei îmbătrâneau și, întrucât le era tot mai greu să întrețină casa și terenurile, primeau mai rar oaspeți. După moartea lor, casa a fost închisă deși, între timp, m-am mutat în Anglia cu soțul meu.

Angus a murit în 1981, la doar 50 de ani. Căsnicia noastră a fost una de succes, cred, iar eu l-am jelit sincer. Singurul nostru copil, Elspeth, pe atunci la anii adolescenței, a devenit centrul existenței mele.

M-am întrebat dacă era vina mea că Elspeth s-a încurcat cu un bărbat atât de nepotrivit. O protejam prea mult? Probabil. Nu o aveam decât pe ea. Angus m-a lăsat cu o situație materială bună, deci nu avea niciun motiv să îndure greutățile vieții și, pierzându-l atât de devreme, eram hotărâtă să am grijă de ea și să o protejez cât mai bine posibil.

Sunt sigură că și pe ea a afectat-o faptul că și-a pierdut tatăl. Poate că, într-o anumită măsură, este motivul pentru care s-a îndrăgostit de un bărbat cu mult mai în vârstă, deși Angus nu a fost niciodată atât de arogant și de violent. Elspeth nu a văzut aceste lucruri; i se părea că este „dur“ și „sigur pe el“. Însă eu le-am observat. Am avut îndoielile mele de la început și, desigur, el și-a dat seama de asta. Și-a ascuns bine adevărata față până după nuntă

și apoi a făcut tot posibilul să ne despartă. Nu cred că ceea ce a simțit pentru ea se poate numi dragoste. Pur și simplu își dorea să aibă pe cine să tiranizeze.

Mi-aduc aminte că atunci când l-a părăsit prima dată, s-a ghemuit în sufrageria mea – vânătăile încă i se vedeau pe brațe – și mi-a spus cu lacrimi în ochi că, de fapt, nu a intenționat să o bată. Mi-a zis că nu este crud, doar că nu se poate abține; în sinea lui, era ca un băiețel.

Eram de acord cu ea, doar că nu-l credeam un băiețel de treabă. Mi se părea că este ca unul dintre aceia care torturează animalele ca să se distreze.

Atunci s-a întors la el. Am implorat-o să nu o facă, dar a plecat înainte ca soțul ei să-i sesizeze lipsa. Cred că a sperat că nu va observa că a venit la mine.

Mai târziu în acea seară a sunat telefonul. Am răspuns, iar individul mi-a zis ce grozăvii va face dacă voi încerca să o determin să se îndepărteze de el. L-am amenințat că voi suna la poliție și mi-a închis. După aceea, când telefonul suna și nu auzeam nimic în clipa în care ridicam receptorul, știam că este el.

Aceea a fost doar prima dată. Au mai urmat și altele, desigur, iar situația s-a înrăutățit și mi-a fost din ce în ce mai greu să o văd pe Elspeth. Când a rămas însărcinată, a fost nevoită să-mi dea telefon când nu era el acasă; se ducea la un telefon public, astfel încât soțul să nu vadă numărul pe factură. Când vorbeam, plângea tot timpul pentru că știa că el nu voia să o lase să mă vadă. După aceea, luni de zile nu mi-a mai dat niciun semn. Am fost îngrijorată de moarte.

Apoi, într-o seară am auzit soneria și când am deschis ușa, am văzut-o, taxiul dispărând pe stradă. Pe atunci avea deja burta mare pentru că mai avea un pic și trebuia să nască, dar primul lucru pe care l-am observat a fost că are un ochi vânăt.

Bineînțeles, am știut că va veni după ea, și chiar a venit. Și-a făcut apariția după o oră și jumătate, iar eu l-am lăsat să intre ca să vadă cu ochii lui că ea nu este în casă. Căutând-o, a spart câteva obiecte și mi-a făcut și mie niște vânătăi. M-am prefăcut că sunt teribil de înspăimântată și i-am promis că, dacă va veni la mine, o voi convinge să se întoarcă la el. Chiar eram înspăimântată. Nu era ca un băiețel scăpat de sub control – era un căpcăun. Însă nu intenționam să-i spun lui Elspeth să se întoarcă la el.

Cu greu am dormit în noaptea aceea. Aveam prea multe de făcut. A doua zi, am făcut rost de cât de mulți bani am putut, am luat-o pe Elspeth de la hotelul la care am trimis-o și am părăsit Londra pentru totdeauna. Casa putea fi vândută mai târziu; nu am îndrăznit să facem multă zarvă cu plecarea, așa că doar am luat lucrurile care ne trebuiau imediat.

Multă vreme ne-am îndreptat spre nord, după care ne-am oprit un pic pentru că eram prea obosită ca să mai conduc. Am dormit câteva ore și apoi am condus toată noaptea până când am ajuns în Langlands.

Am fost șocată când am văzut din nou casa. Nu era așa cum mi-o aminteam – evident că nu era, pentru că, între timp, trecuseră aproape șase decenii. Însă era ascunzătoarea ideală, iar eu m-am gândit că am putea să ne descurcăm o perioadă.

Copilul lui Elspeth, nepoata mea Augusta, s-a născut acasă. Presupun că faptul acesta îi va șoca pe oameni. Dar în tinerețea mea era ceva obișnuit ca femeile să nască acasă. M-am dus după un doctor, după un bărbat pe care l-am cunoscut când eram mai tânără, dar când ne-am întors acasă, copilul venise deja pe lume.

Nu voi da numele doctorului în cauză. Dacă identitatea lui va fi oricum dedusă, doresc să se știe că nu are absolut nicio vină. A încercat să mă convingă să o duc pe Elspeth să nască la spitalul din Perth și când am aflat că a născut deja, a încercat să mă

convingă să o duc la un control, cu bebelușul. Am refuzat. Îmi asum responsabilitatea și pentru asta.

Copilul s-a născut sănătos și, treptat, Elspeth și-a revenit fizic după naștere. Am sperat să o conving să inițieze procedura de divorț, dar s-a eschivat; mi-a spus că vrea să se mai gândească la asta. Nu cred că era sănătoasă – la cap, adică. Traiul în casa Langlands i s-a părut dificil. Elspeth nu îndrăgea locul ca mine și ura să aibă grijă de copil fără lucrurile moderne pe care ajunsese să se bazeze. Stările ei de spirit au devenit imprevizibile. Uneori, tăcea și era demoralizată ore în șir; alteori, își pierdea cumpătul din orice. O dată, am găsit-o plângând amarnic, cu bebelușul în poală. Mi-a spus că i se pare îngrozitor să se gândească la faptul că Augusta nu-și va cunoaște niciodată tatăl și că el nu și-a văzut fiica. M-am înfuriat atunci. Știam că greșesc, dar nu suportam să o ascult vorbind de parcă soțul ei ar fi fost vreo sărmană ființă neînțeleasă. Ne-am certat și, după aceea, nu ne-am mai vorbit o zi întreagă.

Situația s-a agravat când Augusta avea șapte luni. Presupun că perspectiva unei ierni în casa Langlands a înrăutățit lucrurile pentru Elspeth. Ne certam din ce în ce mai des. Și apoi, în noaptea de 29 noiembrie a încercat să plece cu nepoata mea.

Am auzit-o doar din cauza plânsetelor bebelușului. Mereu mă trezeam dacă Augusta plângea noaptea. Am ieșit din camera mea cu o lampă și am văzut-o pe Elspeth pe palier cu Augusta în brațe și o geantă în spate.

Chiar de asta mă temusem: că se întorcea la el. M-am înspăimântat și m-am îngrozit la gândul de a o ști alături de soțul ei, cu fetița. Eram prea supărată ca să îi vorbesc calm și am început să ne certăm, țipând una la cealaltă. Augusta s-a speriat și a început să plângă foarte tare. Elspeth urla la mine, spunând lucruri îngrozitoare, zicându-mi că nu am niciun drept să o împiedic să plece oriunde vrea și acuzându-mă că mă amestec în viața ei. Cu

amândouă țipând, nu puteam să gândesc limpede. Mă temeam pentru ele, dar eram și furioasă pe Elspeth. Cum să se gândească să plece și să ia și copilul cu ea?

Mi-am dat seama că vrea să se întoarcă și să coboare scările. Am lăsat jos lampa și m-am întins să-i înșfac bebelușul din brațe. Dacă nu puteam să o împiedic să se întoarcă la el, puteam s-o opresc să ia copilul. Puteam să o salvez pe Augusta. Asta încercam să fac.

Aproape am reușit. Am luat-o pe Augusta înainte că Elspeth să-și dea seama ce fac. Ea a urlat furioasă și s-a repezit spre mine, iar eu...

Am împins-o.

Amândouă eram foarte supărate și furioase. Niciuna din noi nu știa ce face. A fost prea ușor să împing prea tare, să folosesc mai multă forță decât intenționam. Nu am vrut să o împing pe scări. Sunt aproape sigură de asta.

Am împins-o, iar ea a țipat când a căzut pe spate pe primul rând de trepte și, pentru o clipă, stând în capul scărilor cu fetița în brațe, i-am întâlnit privirea. Apoi s-a rostogolit și s-a auzit un zgomot când s-a lovit de balustradele de la cotitura scărilor. Brusc, a încetat să mai strige.

N-am avut încredere că pot să cobor cu bebelușul în brațe. Tremuram prea tare. Am rămas locului ținând-o pe Augusta și am așteptat ca Elspeth să se miște, să se ridice și să țipe din nou la mine din cauză că am împins-o. Însă nu s-a mișcat. Zăcea acolo, perfect nemișcată, dar parcă într-o poziție dureroasă, lemnul ridicându-i gâtul sucit.

Am strigat-o de două ori, dar nu s-a mișcat și nici nu mi-a răspuns. Augusta plângea din ce în ce mai încet, de parcă rămânea fără energie. Am privit-o, pentru că voiam să mă uit în altă parte, și nu la mama ei care zăcea pe palier, atât de tăcută și de nemișcată. Augusta avea ochii mari și fața îi era roșie din cauza plânsului.

„Este în regulă, dragă, i-am spus eu. Mama se odihnește."

Am luat din nou lampa și am dus copilul înapoi în camera pe care o împărțea cu Elspeth. Nu am găsit niciun pătuț în nicio cameră din Langlands, doar un leagăn prea mic pentru Augusta, așa că avea un fel de pat improvizat pe podea. Am învelit-o iar și m-am asigurat că închid ușa la ieșirea din cameră. Apoi m-am întors la scări.

Presupun că știam ce voi găsi. Elspeth era caldă, ochii albaștri erau deschiși, dar era moartă. Obrajii îi erau încă uzi de lacrimile vărsate de furie. I le-am șters cu degetele, dar ea nu s-a mișcat – nu a clipit. Fiica mea era moartă.

Nu puteam să o las unde era pentru că dimineața ar fi trebuit să cobor scările cu Augusta. Nu trebuia să vadă așa ceva. Așa că am târât-o pe Elspeth pe restul treptelor cât de grijuliu am putut și am închis-o într-una dintre camerele de la parter. Apoi m-am dus în bucătărie unde aveam o sticlă de vin pe care-l foloseam la gătit și mi-am turnat un pahar, ca să fac față șocului.

Potrivit literei stricte a legii, ar fi trebuit să mă duc la poliție să raportez moartea lui Elspeth. La urma urmei, fusese un accident. Nu îmi dorisem ca ea să moară. Dacă în primele clipe m-am temut să nu fiu arestată, după ce m-am calmat suficient încât să mă gândesc bine la situație, am început să văd și alte implicații.

Elspeth și soțul ei nu erau divorțați; nu erau nici măcar despărțiți oficial. Augusta era fiica lui. Și-ar fi dorit custodia.

Nu m-am amăgit crezând că ar fi făcut-o din dragoste. La urma urmei, nu își văzuse fiica. Ar fi făcut-o din același motiv pentru care și-a dorit-o pe Elspeth înapoi când ea l-a părăsit: pentru că ar fi văzut-o ca pe proprietatea lui. Pe mine nu mă suferise nici înainte, dar acum cu siguranță mă ura; sigur știa că am ajutat-o pe Elspeth să dispară. Când ar fi aflat că sunt responsabilă de moartea ei, probabil s-ar fi adresat în scris ziarelor, solicitând pedeapsa cu moartea. În niciun caz nu m-ar fi lăsat să o păstrez pe Augusta.

Presupun că se va spune că ar fi trebuit oricum să raportez moartea imediat și să-mi exprim grijile privind luarea Augustei în custodie de către tatăl ei; ar fi trebuit să las autoritățile să ia hotărârile corecte. Dar Elspeth nu s-a dus niciodată la poliție când soțul ei a bătut-o – nici măcar o dată. Ar fi fost cuvântul meu împotriva cuvântului său, iar eu stăteam acolo cu mâinile pătate de sânge, cel puțin figurativ vorbind.

De câteva ori, m-am dus să văd dacă Augusta mai plânge, dar adormise din nou. M-am întors în bucătărie și am stat acolo aproape toată noaptea, gândindu-mă ce să fac. Lampa s-a stins înainte de ivirea zorilor, iar eu am rămas pe întuneric până când primele raze gri de lumină au început să dea contur obiectelor cunoscute din jurul meu.

Mi se părea atunci, ca și acum, de altfel, că niciodată n-am fost mai fericită ca în primii ani petrecuți la moșia Langlands. Tata încă mai trăia și, cu toate că mama era severă, nu era la fel de aspră cum a devenit mai târziu, iar de bani nu duceam lipsă. Mi-am adus aminte de după-amiezile însorite în care exploram împrejurimile, de dulceața fructelor de pădure adunate în bucătăria din grădină și de sentimentul plăcut de a sta în bibliotecă cu o carte deschisă în poală în timp ce ploaia bătea în geam. E ciudat că mi-au plăcut anii de război? Mi-au plăcut pentru că Războiul m-a ținut în Langlands și pe atunci Langlands părea un fel de paradis.

Mi-am spus că voi uita toate necazurile care s-au abătut mai târziu asupra mea: faptul că Angus a murit înainte de vreme, că Elspeth s-a încurcat cu bărbatul acela, anii în care mi-am făcut griji pentru ea și în care a fost scumpă la vedere și vânătăile pe care le avea când am văzut-o. Aveam de gând să dau uitării cearta noastră și, după înmormântare, să încerc să nu mă gândesc la cum se sfârșise viața ei. Urma să mă întorc în anii de război, să o iau pe Augusta cu mine și să-i ofer fericirea pe care am trăit-o cândva.

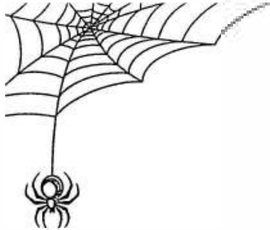
Îi dăruiesc și Războiul. Îmi aduc aminte cum era Elspeth în copilărie: curioasă și năzdrăvană. Pe măsură ce nepoata mea va crește, va trebui să existe ceva înfiorător care să o țină departe de marginile moșiei – un motiv care să o facă să se ascundă în cazul în care va veni cineva aici. La urma urmei, va fi ușor pentru că, în casă, nu există practic niciun lucru de după anii '40.

Uneori, parcă visez cu ochii deschiși că sunt din nou în 1940 și că Augusta este o versiune mai tânără a mea, iar eu sunt ruda ei mai în vârstă și că, iubind-o și îngrijind-o suficient, pot să îi ofer un alt viitor. Anii se întind ca o scară ce trebuie urcată: 1950, 1962, 1999. Și, la final, ar trebui să fie ceva mai bun decât o bătrână care târâie trupul singurului ei copil prin desișurile pădurii, până la un mausoleu de piatră.

Augusta va trebui să afle într-o zi adevărul, bineînțeles, dar nu știu când va fi acea zi. Când va împlini optsprezece ani și va fi adultă, nimeni nu va putea să o constrângă să facă nimic. Tatăl ei nu poate să insiste să locuiască împreună cu el. Măcar de asta o voi feri. Însă optsprezece ani sunt foarte mulți pentru a trăi într-o lume și o vreme care există numai în Langlands. Va trebui să sper că tatăl Augustei nu ne va găsi niciodată aici. Va trebui să sper că voi putea să găsesc răspunsuri la întrebările pe care Augusta mi le va pune inevitabil odată ce va crește, fiecare mai profundă și mai insistentă decât ultima. Va trebui să sper că voi putea să fiu tot și orice are nevoie să fiu, în tot acest timp.

Doamne Dumnezeule, ajută-mă!

Rose Elspeth McAndrew



# Capitolul șaizeci și trei
## Ghost

Am citit scrisoarea de la început până la sfârșit, iar Tom a citit-o și el, uitându-se peste umărul meu. Din ziua aceea, am citit-o de mai multe ori, încercând să înțeleg mai mult și mai bine. Am încercat să înțeleg esența cuvintelor ei. „Bunica a ucis-o pe mama" – acesta a fost singurul lucru la care m-am gândit și care mi-a zvâcnit insistent în creier acea primă dată.

A ști este *mereu* diferit de a crede. Bunica îmi spusese întotdeauna că mama era moartă; în privința asta nu mă mințise. Însă, pentru mine, nu fusese niciodată o realitate. Când am aflat că bunica mă amăgise în legătură cu atât de multe lucruri, am sperat că poate și moartea mamei fusese o păcăleală, că era pe undeva prin lumea de dincolo de Langlands. Acum știam că este moartă pentru că îi văzusem rămășițele jalnice, maronii și putrezite. Simțisem *mirosul* dulce și persistent al trupului său aflat în putrefacție. Și bunica a făcut asta. „Bunica a ucis-o pe mama."

Nu am țipat, nu am leșinat și nici nu am plâns. Pur și simplu am stat pe scaun cu scrisoarea în poală, zidită în propria-mi groază. Ușurel, Tom mi-a luat paginile din mâini. S-a așezat lângă mine, recitindu-le, iar eu l-am auzit înjurând în barbă, dar a fost de parcă aș fi ascultat ceva prin geam sau apă; nu m-a afectat. Mă transformasem într-o stană de piatră.

Tom s-a oprit din citit și a împăturit din nou scrisoarea. A pus-o la loc în cutie și a închis capacul de parcă ar fi putut să sigilieze iar conținutul. Apoi s-a așezat lângă mine o vreme, cu capul în mâini. Ploaia bătea în geam, ceasul din bucătărie ticăia, dar altfel, era liniște.

– Trebuie să mergem la poliție, a spus Tom în cele din urmă și s-a uitat la mine. Ghost? Înțelegi? Trebuie să spunem cuiva despre asta.

Fața îi era foarte aproape de a mea.

– Ghost? Tom mi-a atins umărul.

L-am fixat cu privirea.

– Tom...

– Trebuie să mergem la poliție, a repetat el.

Am clătinat din cap și mi s-a părut ciudat, de parcă încăperea ar fi înotat pe lângă mine și apoi s-ar fi retras ca o maree.

– Trebuie să încuiem mausoleul, i-am zis eu. Nu am cheia.

– Ghost...

– Este în regulă, Tom. Trebuie doar să punem cutia la loc și să încuiem ușa.

Tom a făcut ochii mari.

– Dar nu putem...

– Nu am cheia, am repetat eu. Mi-am pipăit buzunarele și mi-am trecut degetele peste suprafața mesei ca și cum cheia ar fi fost pe undeva, numai să o găsesc. Nu o am. Unde este? Tom, îmi trebuie cheia!

– Ghost! Acum Tom chiar mă strângea de umăr, suficient de tare încât să-mi atragă atenția. Nu putem pur și simplu să încuiem mausoleul. Trebuie să spunem cuiva.

– Nu! i-am răspuns și, de data asta, când am clătinat din cap a fost ca și când aș fi scuturat un glob de zăpadă; un viscol

de frânturi de gânduri păreau să-mi roiască prin minte. Nu, nu putem spune nimănui!

– Ghost, acolo e un *cadavru*. Suntem nevoiți să anunțăm pe cineva.

Mi-am frecat fața cu o mână.

– Nu, Tom! Bunica va avea probleme.

– A murit, a zis Tom. Bunica ta a murit.

Tom nu părea să înțeleagă.

– Nu, i-am spus. Mama a murit. Mama este acolo, iar noi trebuie să încuiem ușa.

Tom s-a sprijinit de spătarul scaunului și s-a uitat la mine. Fața lui părea ciudată: avea ochii mari și gura deschisă de parcă ar fi văzut ceva îngrozitor.

L-am privit și, apoi, am început să caut iar cheia.

După o clipă, Tom mi-a vorbit gâtuit.

– Ghost, nu! M-a apucat de mână și mi-a lăsat ceva în palmă. Uite, ia lacătul și cheia. Mușchii feței îi zvâcneau.

Am luat lacătul și cheia și le-am ținut în mâini. Am întors cheia și, cu un *clic* slab, lacătul s-a deschis; l-am închis din nou cu un alt *clic*. Cam atât de ușor a fost să aflu adevărul pe care nu voiam să-l știu.

Am plâns. Am plâns pentru mama și pentru bunica și pentru toate nedreptățile și greșelile; am plâns de mi-a sărit cămașa de pe mine.

Tom m-a îmbrățișat și nu mi-a mai spus „Trebuie să mergem la poliție“. Nu a mai zis nimic multă vreme. În cele din urmă, după ce am plâns până când mi s-au umflat și mi s-au înroșit ochii și mi s-a părut că nu mai am lacrimi de vărsat, l-am auzit spunând „Nu știu ce să fac“.

Mă sprijinisem de umărul lui; m-am retras și i-am privit chipul. „Oare tot așa de trasă la față și de șocată par?“ m-am întrebat eu. Ne-am uitat unul la celălalt.

– Ce... Când am încercat să vorbesc, am făcut-o răgușit. Mi-am dres vocea, ștergându-mă la ochi cu podul palmei. Ce vor face când vor veni, Tom? Adică, polițiștii. O vor lua, nu-i așa?

Tom a încuviințat cu reticență.

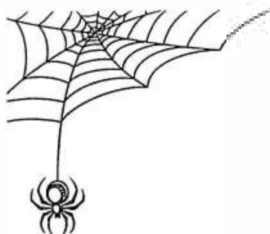
– Da.

– Nu vreau să-i chem astăzi. Te rog, Tom! Vreau să-mi petrec un timp... cu ea.

– Vrei să te întorci acolo? m-a întrebat Tom, îngrozit.

– Nu. Am scuturat din cap. Nu vreau să mai văd... chestia aia. Vreau doar ceva timp.

Tom a oftat prelung, dar nu mi-a spus „Nu, trebuie să-i chemăm astăzi“. Presupun că gândea ca mine: „Ce importanță mai are?“



# Capitolul șaizeci și patru
## Tom

Oare cum e posibil să-ți dai toată silința să faci ceea ce trebuie și să sfârșești greșind? Bătrâna doamnă McAndrew credea că procedează corect ajutându-și fiica să fugă de soțul ei, și uite cum s-a terminat totul. Apoi a hotărât că era mai bine pentru copil să rămână cu ea decât cu tatăl ticălos, chiar dacă asta însemna să o educe ca în 1940.

Și mai sunt și eu. Atât de disperat să aflu adevărul că n-am putut să mai aștept nicio secundă. „Cred că trebuie să aflăm" – astea au fost cuvintele mele. Nici măcar n-am putut să aștept să se oprească ploaia. Am scos bulgări de pământ ca să pot deschide ușa aia. Așa dornic am fost. Și, mulțumită mie, Ghost a apucat să-și vadă bine mama moartă de șaptesprezece ani. Bravo, Tom!

Mi-am cuprins capul cu mâinile, înfigându-mi degetele în păr. „Ce am făcut? mă întreb. Idiotule!" îmi zic în sinea mea. Mă tot gândesc la ce s-a întâmplat când am fost la mausoleu, la cum a tot țipat „Eu sunt! Eu sunt acolo!" Pentru o clipă, aproape am crezut-o. Orice părea posibil, după ce am văzut ceva atât de înspăimântător. Uitându-mă la femeia moartă și apoi la fata care țipa din toți rărunchii, ambele cu părul la fel, am înghețat.

„N-ar fi trebuit să vadă așa ceva. Și este numai vina mea."

Mă uit la Ghost. Stă lângă mine, sprijinită cu spatele de spătarul scaunului, cu capul de perete și ochii închiși. Este atât de palidă încât chiar arată ca o fantomă. E târziu după-amiaza, iar umbrele sunt din ce în ce mai mari. Dacă nu aprindem curând una dintre lămpi, nu voi mai putea s-o văd deloc – va dispărea în întuneric.

Mă gândesc la ce s-a întâmplat după ce a citit scrisoarea bătrânei. N-avea nicio noimă – spunea că nu trebuie decât să încuiem ușa mausoleului ca bunica ei să nu aibă probleme, de parcă ar fi uitat că doamna McAndrew a murit. M-am simțit... Bine, am să recunosc. M-am temut. M-am temut că... a luat-o razna. După aceea, după ce a plâns, mi s-a părut că este calmă și că și-a revenit. Dar cred că situația tot a afectat-o.

Mă gândesc la multe lucruri. De vreme ce soarele apune, iar în cameră este din ce în ce mai frig, n-am nimic altceva de făcut *decât* să mă gândesc.

Mă gândesc la mașina abandonată în valea îngustă de lângă Aberfeldy, năpădită încet de buruieni. Unde s-a dus tatăl lui Ghost? Poate chiar s-a sinucis. Uneori, oamenii fac asta în locuri retrase, și trec ani buni până ca trupul să fie găsit. Dar e adevărat ce i-am spus înainte lui Ghost, și anume că e o coincidență prea mare că s-a întâmplat atât de aproape de moșie. Oare până la urmă a venit în Langlands, iar bătrâna i-a făcut felul? N-am de unde să știu.

Și mă gândesc la casa mea. Acum, mama pregătește cina. În bucătărie este cald și plin de aburi. Tata își programează lucrările pentru săptămâna în curs și probabil încarcă lucrurile în furgonetă. Mâine trebuie să ne prezentăm la un client din apropiere de Comrie. Suntem așteptați luni-dimineață, la ora nouă fix; acolo crede tata că vom fi. Doar că nu ne vom duce. Nici măcar nu știu unde vom fi. Poate la secția de poliție sau în drum spre Langlands cu mașina mamei care țipă la mine și vrea să știe de ce nu i-am spus nimic niciodată.

Mâine-dimineață, la ora nouă: habar n-am nici cum o să ajungem acolo. M-am gândit la cealaltă zi în care am fost în bucătăria asta – când i-am adus lui Ghost revistele acelea ca să-i demonstrez că suntem cu adevărat în 2017. S-a dus în celălalt capăt al camerei și a scos din sertar un foarfece de bucătărie imens. Am crezut că va face ceva mult mai grav decât să-și taie părul cu el. Mi s-a părut posibil – își pierduse cumpătul și ar fi putut să facă *orice*. Mă întreb ce ar putea să facă acum, dacă își revine din transa în care pare să fie. Ar fi în siguranță dacă aș lăsa-o singură aici în seara asta?

– Ghost! spun eu. Trebuie să-i rostesc numele de două sau de trei ori înainte să mă privească. Parcă m-aș uita la un somnambul. Lentoarea cu care se mișcă mă face să cred că vrea să adoarmă. Nu cred că are sens s-o întreb cum să mă descurc pe aici. Vrei să mănânci?

Nu face decât să se uite la mine. Mă ridic oricum și-mi dau toată silința. Deschid ușa sobei și mai pun niște lemne. Pe dulap este o lampă, așa că o aprind așa cum mi-a arătat Ghost odată. Apoi caut ceva de mâncare. Găsesc niște pâine aproape comestibilă și gem, dar nu și unt. Mă uit cu atenție prin toate rafturile și dulapurile, în caz că bătrâna doamnă McAndrew a mai păstrat niște vin, dar nu găsesc nicio sticlă. Va trebui să bem și mai mult ceai, tot fără lapte. Cât aștept ca apa să se încălzească, îmi scot telefonul și-i trimit un mesaj mamei. „Mă întorc foarte târziu. Scuze! T." Mă gândesc și la alte lucruri pe care aș putea să i le spun, dar în cele din urmă, apăs pe butonul „trimite" și apoi închid telefonul ca să nu mă poată suna.

Mâncăm unul lângă celălalt la masa din bucătărie. Mâncarea nu este grozavă, iar Ghost doar ciugulește. Nici eu nu mănânc prea mult pentru că mă tot gândesc: „Ce o să fac? Chiar am să o las singură aici în noaptea asta?" Locul nu mi-a părut niciodată atât de sumbru, rece, întunecat și mirosind a praf ca acum. N-am

mai fost niciodată noaptea aici, iar ideea de a rămâne îmi dă fiori. Apoi îmi aduc aminte de ce am găsit în mausoleu și, gândindu-mă la cadavrul din întuneric și la ploaie, simt o răceală pe spate. Nici măcar n-am pus lacătul la loc.

„Este moartă, îmi spun eu. Morții nu se ridică și nu umblă decât în filmele de groază de doi bani."

Poate că și lui Ghost îi trec prin minte astfel de gânduri, pentru că tremură. Întind mâna ca s-o trag lângă mine și când o ating, fața și gâtul îi sunt *foarte* reci.

– Îngheți! O iau în brațe, încercând să o încălzesc.

– Sunt atât de obosită, Tom! Este primul lucru pe care-l spune după foarte mult timp.

Mă gândesc la lucrurile care ne-ar prinde bine acum – o baie fierbinte, o pătură electrică, un radiator – și care nu se găsesc în casa asta. Pentru numele lui Dumnezeu, în Langlands nu e nici măcar un fierbător electric!

– Ce pot să fac? o întreb.

– Am să aprind un foc în camera mea, îmi răspunde ea. Ai putea să aduci sus niște lemne.

– Este o idee bună?

– Așa încălzim dormitoarele tot timpul iarna, îmi zice Ghost. Dar, în mod normal, nu și în aprilie, pentru că bunica spune...

Și se oprește pentru că nu mai contează ce crede bunica.

– Bine, zic eu repede. O să facem un foc.

Ea ia lampa, iar eu coșul cu lemne de foc de lângă sobă. O urmez pe culoar și pe trepte, pe lângă ursul împăiat din capul scărilor și spre camera ei.

Nu ar trebui să fiu surprins. În mare parte, am văzut casa Langlands și știu cum este: ca un muzeu. Totuși, e ciudat să văd camera lui Ghost: fără mobilier de la IKEA, afișe, telefoane mobile sau instalații cu LED-uri minuscule sau alte lucruri pe care le-am

văzut în camerele fetelor; evident, nu are niciun laptop, niciun telefon fix, și nici vreun sistem audio – nici măcar un iPod. Nu văd decât un pat cu cadru de fier și un lavoar demodat cu un urcior și un rezervor.

Mă îndrept spre șemineu, las coșul pe podea și mă așez pe vine. Mă bucur când găsesc o cutie de chibrituri; cumva, mă așteptam să fiu nevoit să frec două bețe sau așa ceva. E și hârtie cu care să aprind focul, doar că nu e un ziar; foile sunt mai mici și mai groase. Pare să fi fost smulse dintr-o carte – nu dintr-una tipărită, ci dintr-una cu pagini albe, pe care să scrii.

Să faci focul e mai greu decât ai crede. După o vreme, Ghost îngenunchează lângă mine și, cu blândețe, îmi ia cutia de chibrituri din mână. Apoi umblă la grătar, iar firicelul de fum – rezultatul eforturilor mele – dispare pe coș. Nu după mult timp, reușește să aprindă focul, deși nu sunt convins că va încălzi cum trebuie toată camera.

După aceea, se așază cu un oftat, uitându-se la foc. Lumina flăcărilor îi poleiește chipul și-i face ochii negri să strălucească. Limbile focului care pâlpâie din lemn par să o hipnotizeze.

Dacă aș pleca acum, ar rămâne aici ore în șir, poate toată noaptea, holbându-se la flăcări până focul s-ar stinge și camera s-ar răci? Probabil că ar face-o.

Îmi impun să mă ridic, deși asta înseamnă să mă îndepărtez de căldura jalnică a șemineului. Pe pat sunt pături, așa că iau două; câte una pentru fiecare. Cu una îi acopăr umerii, iar cu cealaltă mă înfășor, așezându-mă lângă ea.

Mi se pare că viața la moșia Langlands e ca un fel de curs de supraviețuire, doar că unul care nu se termină niciodată – nu ai ocazia să pleci acasă, să pui ceva de mâncare în cuptorul cu microunde și să stai cu picioarele-n sus și să te uiți la televizor. E mereu tristă și rece, și totul durează de trei ori mai mult decât este

normal. Situația trebuie să se schimbe. Nicio persoană nu poate trăi așa mai ales când, în majoritatea timpului, e de una singură.

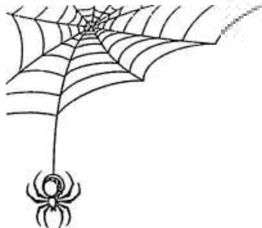
Chiar dacă n-am fi găsit chestia aia în vechiul mausoleu, chiar dacă lui Ghost nu i-ar păsa de ce i s-a întâmplat bunicii ei, tot ar trebui să plece de aici. Este o dărăpănătură înfiorătoare. După părerea mea, chiar miroase a moarte.

Cu un braț, o cuprind pe Ghost și-o trag lângă mine. „Urăsc locul acesta." Și știi ce? Cred că și el mă urăște pe mine. Frigul, întunericul și umezeală ne apasă de parcă ar vrea s-o păstreze pe Ghost numai pentru sine. Însă asta mă face și mai hotărât s-o iau de aici. Mi-e groază de ziua de mâine, dar trebuie să o fac – este ca o operație sângeroasă și dureroasă la care trebuie să fii supus.

Totuși, până atunci mai sunt multe ore și chiar dacă problemele în care m-am băgat se vor agrava și mai mult dacă nu mă duc acasă în seara asta, nu vreau să o părăsesc. Am senzația că dacă o mai las o dată singură, casa asta o să-i facă ceva. Sunt nebun? Poate. Dar aici s-au întâmplat deja atât de multe lucruri nebunești încât orice pare posibil.

Și poate Ghost își dă seama cumva că mă gândesc dacă să plec acasă ori să rămân aici pentru că se întoarce și se uită la mine. Doar câțiva centimetri ne despart chipurile, iar eu văd cum flăcările care dansează i se reflectă în privire.

– Nu pleca, Tom! Te rog! Rămâi aici, cu mine! Rămâi cu mine, Tom! îmi spune ea.



# Capitolul șaizeci și cinci
## Ghost

„Rămâi cu mine, Tom!“, i-am zis, adică „Rămâi cu mine pentru totdeauna, trăiește-ți viața cu mine, iubește-mă“, dar, în principal, „Rămâi acum. Nu pleca pentru că nu fac față!“

Până atunci nu îndrăznisem să o spun. În acel moment nu puteam să nu o fac. Mi se părea că o fac pentru propria-mi supraviețuire.

În ziua aceea, parcă m-ar fi mistuit un incendiu. Nu există o descriere mai potrivită. Mi se părea că tot ce știusem și toate lucrurile în care crezusem fuseseră nimicite de un incendiu devastator și că după ce totul fusese pârjolit, iar eu mă ghemuiam în ruinele înnegrite, din mine nu mai rămăsese decât nevoia oarbă de a nu îndura singură întreaga situație.

„Rămâi cu mine, Tom!“

Și Tom a fost de acord.

Multă vreme am stat fără să ne spunem nimic, urmărind flăcările dansând în șemineu. M-am sprijinit de Tom și i-am simțit brațul în jurul umerilor; căldura trupului său și greutatea mâinii lui erau reale – orice altceva era un coșmar pe care voiam să-l uit.

Eu l-am sărutat pe Tom. M-am întors și l-am sărutat ușor pe gură, permițându-le buzelor mele să zăbovească pe ale lui. L-am

simțit ezitând înainte să mă sărute și el foarte blând, ca și când ar fi crezut că ar putea să mă rănească, de parcă rănile pe care mi le lăsase ziua aceea mă făceau prea fragilă. Însă cele care mă răneau erau amintirile. Voiam să le șterg cu totul.

L-am îmbrățișat pe Tom și l-am sărutat din nou. I-am apucat cămașa și i-am simțit trupul încordat. L-am sărutat pentru că vorbitul și gânditul nu-mi mai erau de folos; era ca și cum ar fi trebuit să sar de la o înălțime extraordinară ca să mă salvez din incendiu sau de crimă – n-aveam cum să o fac decât închizând ochii și sărind.

Pentru o clipă, a fost ca și cum aș fi îmbrățișat o statuie. Apoi marmura rece a prins viață și s-a încălzit; Tom și-a plecat capul și m-a sărutat și el, serios.

Acum simțeam pasiunea din sărutul lui. Mă uimea și mă însuflețea; era vertijul săriturii. M-a strâns în brațe, trăgându-mă mai aproape. Mă ținea – mă ținea cu adevărat, iar energia care îl străbătea era ca o capcană ce aștepta să ne prindă.

Apoi nu m-a mai sărutat, iar eu l-am auzit icnind. M-a ținut la mică distanță de el, cu mâinile pe umerii mei și capul plecat; am simțit aerul rece între noi.

„E ultima șansă să mă opresc." Am simțit asta la fel de clar ca și când aș fi văzut un indicator pe lângă care am trecut în viteză pe motocicletă, un avertisment luminos și rapid înainte să-l lăsăm în urmă.

Nu voiam să mă opresc. Dorința de a simți *asta* și numai asta era de o intensitate sălbatică. L-am apucat pe Tom de mână. Inima îmi bătea cu putere, iar în piept simțeam o apăsare ciudată. Într-o după-amiază, cu mult timp în urmă, mă întinsesem pe pat în aceeași cameră, imaginându-mi că Tom era cu mine, imaginându-mi mâna lui pe chipul și apoi pe umărul meu, conturându-mi linia

claviculei. Voit, i-am mișcat mâna peste clavicula mea și în jos. Apoi, m-am uitat în ochii lui.

Pentru o clipă, nu s-a întâmplat nimic. Posibilitatea plutea între noi, ca un strop strălucitor pe cale să cadă.

Am căzut unul peste celălalt. Am deschis gura, sub a lui; i-am simțit mâinile pe mine și l-am tras mai aproape, nesăbuită. Degetele mele erau în părul lui Tom; el mă săruta pe chip, pe gât și pe umăr. Dorința era de nesuportat; agonia acesteia m-a făcut să mă cutremur.

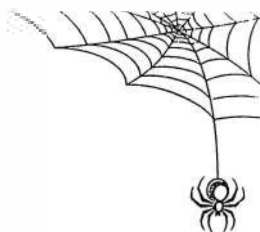
Podeaua e prea dură ca să stai întins pe ea. Tom s-a ridicat, trăgându-mă de jos, și m-a condus cu spatele spre pat. I-am simțit marginea în spatele genunchilor și, apoi, am căzut amândoi pe saltea. Cearșafurile reci erau aspre, însă nu-mi mai păsa.

Până atunci nu mai dezbrăcasem pe nimeni; m-am chinuit la început cu nasturii de la cămașa lui Tom. Apoi Tom m-a ajutat și am scăpat de toate lucrurile care ne făceau să ne găsim locul în 1945 sau în 2017, ca să fim doar noi, împreună.

Nu a durut, așa cum mă așteptasem, deși la început a fost ciudat să simt o parte din el în mine. Nu m-am uitat în jos, ci în sus, la chipul de deasupra mea, jumătate luminat de focul pâlpâitor, jumătate umbrit. La ochii lui verzi-albaștri.

„Rămâi cu mine, Tom!“

Trăgându-l spre mine, l-am sărutat și mi-am încâlcit degetele în părul lui. Ne-am mișcat împreună, ținându-ne strâns unul de celălalt, și a fost bine, a fost frumos, ștergând restul lumii pentru moment și pentru totdeauna.



# Capitolul șaizeci și șase
## Tom

Deschid ochii și în primele câteva momente nu văd nimic. Este întuneric. Apoi ochii încep să mi se obișnuiască cu strălucirea slabă a șemineului, iar camera capătă formă în jurul meu. Nu sunt acasă, în camera mea. Sunt într-una dintre încăperile cu tavan înalt din casa Langlands. Stau întins pe partea mea de pat, sub un cearșaf și o pătură cu care nu-mi aduc aminte să mă fi învelit. Sub cearșaf și pătură, sunt gol.

Clipesc, aducându-mi aminte.

„Ghost..."

Mă rostogolesc, sprijinindu-mă pe un cot, și dau să spun ceva, deși habar n-am ce și...

Aproape tresar. E în genunchi de cealaltă parte a patului, cu mâinile împreunate în poală, perfect nemișcată și tăcută. E înfășurată cu o pătură; șuvițele de păr îi cad peste umerii goi. În lumina focului, ochii îi strălucesc precum două bijuterii întunecate. Mă privește cu calm.

Mă opresc la timp să nu înjur, dar inima-mi bate cu putere.

– M-ai speriat, îi spun trântindu-mă la loc pe saltea. Ce faci? Credeam că dormi.

– Mă gândesc, îmi răspunde ea.

– Te gândești, repet eu. Îmi trec mâinile peste față și încerc să mă dezmeticesc. Sunt somnoros. La ce te gândești?

– La tine. La tot. Vom fi fericiți, nu-i așa, Tom?

– Da. Întind o mână, dorindu-mi s-o trag iar lângă mine, dar nu ajung la ea. În schimb, ating cearșaful de sub noi – este rece. A trecut o vreme de când a plecat de lângă mine.

Vorbește din nou.

– Sunt atât de multe lucruri pe care nu le-aș putea face singură. Îmi ia o mulțime de timp doar să fac ceea ce pot să fac – să tai lemne pentru foc și să cresc găinile. Și sunt unele lucruri pe care eu nu le știu, dar pe care le știi tu. Tom, crezi că am putea avea vreodată curent electric în Langlands? Poate nu în toată casa, dar măcar în câteva camere? Ai putea să te ocupi de asta?

Nu pot să țin pasul cu asta, dar Ghost nu pare să observe.

– Și mai e și apa, spune ea. Trebuie mai întâi s-o scoți cu pompa și apoi s-o încălzești pe plita din bucătărie dacă vrei să faci baie sau să speli ceva. Am putea avea un încălzitor de apă?

– Presupun că da, reușesc eu să spun. Totuși, mai întâi ai avea nevoie de curent electric, iar casa Langlands nu e conectată la rețea. Dar, Ghost... Fac o pauză, chinuindu-mă să găsesc cuvintele potrivite. Nu cred c-ar trebui să-ți faci griji acum în privința acestor lucruri.

Ea se uită neîncrezătoare la mine.

– Tu... Noi... avem alte lucruri de care să ne ocupăm. Trebuie să ne gândim la ce s-a întâmplat azi și... la ce trebuie să facem dimineață.

Tace. Ghost mă fixează cu privirea-i întunecată. Simt cum conștiința mă apasă.

– Uite ce e, chiar îmi pare foarte rău pentru ziua de azi. N-ar fi trebuit să vezi așa ceva. N-ar fi trebuit să insist să mergem și să ne uităm în mausoleu, și mă simt ca un rahat că am insistat.

– Nu trebuie să-ți pară rău, Tom, spune Ghost destul de calm.

Clatin din cap.

– Ba da. Am greșit. Ar fi trebuit să așteptăm și să-i chemăm pe cei de la poliție să deschidă mausoleul. Nu trebuia să vezi pe nimeni, indiferent cine era acolo.

– Acum e în regulă, totuși, spune ea, și modul în care o zice mă face să mă înfior. Se uită la mine, dar privirea ei e distantă, ca și când nu m-ar vedea cu adevărat, și nici camera din jurul nostru. Am fost teribil de șocată când am citit scrisoarea bunicii. A zis că a omorât-o. Mi-am adus aminte de cutia din mormântul de piatră și mi-am spus: „Bunica a făcut asta". Și m-am simțit ca și cum ceva din mine, nu trupul, ci sufletul meu, s-a năruit. Înțelegi? Bunica mea, care m-a iubit, m-a crescut și m-a îngrijit vreme de aproape optsprezece ani, a făcut *asta*. Am văzut-o în scrisul ei de mână. De parcă aveam două bunici, una iubitoare și una criminală, iar eu nu reușeam să le percep ca pe un întreg, Tom. Credeam că am să înnebunesc încercând.

Zâmbește, iar surâsul ei este mai ciudat decât starea de calm.

– Tom, îți amintești ziua în care mi-ai adus revistele cu imagini color? Cu toate lucrurile intens colorate și aparatele care fac viața atât de ușoară, lumea prezentată părea un loc minunat și atât de frumos! Am fost cu adevărat șocată că bunica m-a ținut la distanță de toate, și furioasă – atât de furioasă că mi-am ciopârțit părul. Am simțit că urăsc Langlands și întreaga mea viață aici. Însă acum îmi dau seama că totul este pe dos. Rea și ticăloasă e lumea de dincolo de moșie. Lumea exterioară e cea care a comis răutatea pe care am văzut-o astăzi. Bunica știa asta, nu-ți dai seama? Voia să se întoarcă în vremurile de demult, înainte ca aceasta să otrăvească totul, și voia să mă ia cu ea. Înapoi în Langlands în 1940, înainte ca Războiul să o lase fără tată, înainte să rămână văduvă, înainte ca mama să-l cunoască pe tata. Înainte

ca lumea exterioară să înrăutățească lucrurile. Iar când ea și mama au revenit în Langlands, lumea din afară s-a strecurat după ele și a distrus totul. Lumea de dincolo a încercat s-o ademenească pe mama și a cauzat cearta care i-a adus moartea. Lumea exterioară a ucis-o, Tom!

Am gura uscată.

– Ghost... nu poți să gândești așa. Sunt oameni care te vor ajuta. Știu că va fi greu, dar, când le vom povesti...

Ghost clatină din cap.

– Nu le vom povesti, Tom. De ce am face-o? Vor veni aici și vor pune mii de întrebări și nu-mi vor lăsa mama să se odihnească în pace – vor vrea să o vadă.

Mă ridic în șezut și mă uit la ea cu ochi mari. Și eu mă temeam de ziua de mâine și de problemele care aveau să se abată asupra noastră, dar niciodată nu mi-a trecut prin cap să nu o facem – să nu spunem nimănui. E un cadavru prin împrejurmi. Nu cred că poți, pur și simplu, să *ignori* așa ceva.

– La naiba! spun înainte să mă pot stăpâni. Uite, nu poți să trăiești aici, pretinzând că nu s-a întâmplat nimic!

– De ce nu? mă întreabă ea, cu calm. Când bunica era aici, se ducea în oraș și făcea rost de lucrurile de care aveam nevoie, iar eu rămâneam acasă. Putem să facem asta. Dacă se întâmplă să rămânem fără provizii, poți să te duci în oraș, iar eu să rămân aici. A funcționat până acum, adaugă părând un pic sfidătoare.

– Dar... Pentru o clipă, nu-mi găsesc cuvintele. Oare chiar crede că lucrurile ar putea continua așa, la infinit? Și ce o să se întâmple când am să plec la facultate? spun eu.

Ghost e neclintită, iar expresia îi este neutră. Este expresia unei persoane care trebuie să dea niște vești rele, fără să-și piardă cumpătul.

– Nu ai să pleci, spune ea.

Îmi ia o secundă să realizez ce tocmai mi-a zis. „Glumește?“ Însă-mi dau seama că nu glumește. Este cât se poate de serioasă.

– Stai puțin, spun eu. Brusc, îmi simt gâtul uscat și mă străduiesc să par calm și rezonabil când, în sinea mea, devin din ce în ce mai panicat. Nu pot să *nu* mă duc la facultate. Totul este planificat. Am locul meu.

Îi văd chipul când îi vorbesc, și nu pare dezamăgită, așa cum te-ai aștepta. Pare șocată, ca și când tocmai aș fi spus ceva scandalos.

– Nu trebuie să pleci, zice ea.

– Ba da, trebuie, îngrozitor de conștient că, brusc, parcă suntem doi copii care se ceartă. Uite, am să mă întorc ori de câte ori am să pot. Nu este imposibil. Și, în vacanțe, am să stau mult pe aici. Însă nu pot să renunț la facultate. Am nevoie de o diplomă pentru slujba pe care mi-o doresc. Nu vreau să lucrez cu tata pentru întotdeauna. Nu-mi place.

– Ai putea să faci altceva, spune Ghost cu încăpățânare.

– Fără diplomă, n-am să fac rost de o slujbă bine plătită. Și oricum...

– Am bani, zice ea. Am un seif plin cu bani la parter.

– Nu asta-i ideea, spun eu cu disperare. Și oricât de mulți ar fi, nu îți vor ajunge o veșnicie. Trebuie să-ți dai seama de asta.

Chipul i se schimonosește. Văd că se abține să nu plângă și mă simt ca un ticălos. Orice spun sau fac, îi înrăutățesc situația. Dar nu trebuie să dau înapoi. Nu pot să renunț la viitorul meu.

– Ai spus că vei rămâne aici, zice ea. Ai spus că vei rămâne aici, cu mine. Ți-ai dat cuvântul.

– Poftim? N-am făcut-o. Adică...

Și atunci înțeleg și-mi vine să-mi dau o palmă că nu mi-am dat seama mai devreme.

„Rămâi aici, Tom, a spus ea. Rămâi cu mine.“

– O, Doamne! rostesc și-mi acopăr ochii cu mâna.

Credeam că mă roagă să rămân cu ea acum, seara. În noaptea asta. Dar de fapt mă ruga să rămân... pentru totdeauna. „În Langlands." Vrea să ne jucăm de-a gospodăria în locuința asta veche, rece, dărăpănată și plină de pânze de păianjen, cu grădinile-i năpădite de buruieni și animale împăiate ciudate, ca să nu mai spun de cadavrul din mausoleu. Cel mai grav este că ea crede că este o posibilitate reală, că nu trebuie decât să mă convingă și că viitorul meu contează prea puțin. Iar pe mine ideea asta mă îngrozește. Aș prefera să mor decât să vin să locuiesc la moșie. Nici măcar nu înțeleg cum de ea poate să o facă.

– Ghost, spun eu cu foarte mare atenție, nu mi-am dat seama la ce te referi când m-ai rugat să rămân. Credeam că îți dorești să rămân în seara asta. Nu pot să locuiesc aici. Și nici tu nu ar trebui să o faci.

– Langlands este casa mea, îmi spune aprig și cu ochii scânteindu-i de lacrimi.

– Știu, îi răspund eu. Dar nu poți să-ți petreci toată viața aici.

– Aș putea, dacă ai rămâne cu mine.

Scutur din cap.

– Nu pot să fac asta.

– De ce? Ai spus că mă iubești.

– Așa este.

E adevărat, dar parcă tot simt că o mint când i-o spun, pentru că faptul acesta nu o va ajuta să obțină ce-și dorește.

– Atunci, ai rămâne. Ai *rămâne*, Tom. Ai *rămâne*.

Acum plânge de-a binelea, iar eu mă simt oribil pentru ce-i fac, pentru ce i-am făcut fără să vreau.

– Ghost... nu este atât de simplu...

– De ce nu?

– Pentru că am o viață acolo. În lumea reală. Am planuri.

– Planuri care nu mă includ?

– N-am spus asta. Sunt un pic nervos acum. Ți-am zis, am să trec pe aici în timpul vacanțelor. Nu e ca și cum nu ne-am mai vedea niciodată. Însă trebuie să-ți dai seama că, dacă locuiești în Langlands și îți imaginezi că ești în 1945, nu trăiești cu adevărat.

– Așa trăiesc de optsprezece ani, spune ea.

– Știu. Dar, uite, cum ai putea să mai trăiești aici, tăind lemne ca să aprinzi focul și scoțând cu pompa toată apa, când știi că dincolo de locul ăsta e o lume cu totul diferită? Există tot felul de lucruri care fac viața mai ușoară, pentru ca nimeni să nu se mai chinuiască. Dacă ai face-o, ți-ai irosi viața.

– Nu mi-o irosesc dacă asta vreau să fac, spune ea cu încăpățânare.

– Da, dar *nu vreau* să faci asta. Eu *nu pot* s-o fac. Nu-ți dai seama?

Cuvintele sunt brutale, ca un medicament amar pe vârful limbii. Urăsc să ne certăm așa. Urăsc să o rănesc. Dar ce altceva pot să fac? Nu pot să fiu de acord să trăiesc în Langlands doar ca să o scutesc de suferință. Gândul mă îngrețoșează.

Ghost tace pentru o clipă. Se uită în jos, iar părul îi cade peste față, așa că nu pot să-i văd chipul.

– Atunci de ce ai rămas în noaptea asta? mă întreabă foarte încet, fără să se uite la mine. Regretă. Poate se simte chiar rușinată.

Sentimentul de vinovăție mă macină.

– Pentru că te iubesc, îi spun eu. Am vrut să fiu cu tine pentru că te iubesc.

Liniștea se lasă iar.

– Nu e de ajuns, spune în șoaptă.

– Ghost...

– Nu e de ajuns! zice mai tare. Își înalță capul și, printre șuvițele care-i cad peste față, privirea ei mă mistuie. Nu mă iubești de ajuns! Acum țipă la mine, lacrimile șiroindu-i pe obraji.

Nu mă pot abține – tresar. În acest moment, nu sunt sigur ce simt. Poate teamă. Îmi aduc din nou aminte cum ținea foarfecele. Este atât de disperată încât nu știu ce ar putea să facă.

Totuși, își înăbușă durerea. Tremură din cauza efortului, dar face o ultimă încercare de a-și recăpăta controlul. Mâinile-i sunt strânse în pumni, iar tendoanele încheieturilor ies în evidență.

– Te rog! spune ea. Te rog să rămâi cu mine!

Acel moment de tăcere este un strop de veșnicie, un pendul care oscilează între ce ar putea să fie și ce trebuie să fie. Totuși, în cele din urmă trebuie să-i vorbesc.

– Nu pot. Nu așa cum îți dorești tu.

Cred că o să-și verse furia pe mine, dar nu o face. În clipa în care-mi vorbește, abia aud ce spune – atât de firavă îi este vocea.

– Atunci, pleacă!

– Ghost...

– Pleacă! îmi repetă, de data asta, mai tare și cu mai multă hotărâre. Ghost se dă jos din pat, trăgându-și pătura pe lângă ea. Apoi scutură din cap și mă privește cu un soi de demnitate deprimantă. Pleacă odată! îmi spune, iar eu îi aud vocea spărgându-se.

Mă dau și eu jos din pat. Mi se pare ciudat să port conversația asta oribilă când n-am pe mine decât un cearșaf. Încep să-mi adun hainele și să mă îmbrac, pentru că nu știu ce altceva să fac pentru a pune capăt situației. Este atât de supărată și de furioasă încât nu pot să încerc să-i vorbesc. Între noi se întinde o prăpastie sumbră și de rău augur. Nici nu pot să-i promit că am să fac ce-și dorește. Îmi închei nasturii de la cămașă, îmi pun cureaua și mă întreb cum de a mers totul atât de prost; când m-am dezbrăcat, am crezut că am să mor de fericire.

După ce mă îmbrac, mai fac o ultimă încercare deşartă.

– Ghost, nu mă obliga să plec aşa. *Te rog!* Hai să stăm de vorbă.

Dar ea clatină din cap, strângând din buze ca să nu izbucnească iar în plâns.

– Haide, îi zic eu. Afară e întuneric beznă. Cum am să văd pe unde merg?

Mi-am irosit timpul cu ultimul argument. Soluția este prea la îndemână. Lampa cu ulei se află pe un dulap cu sertare, iar ea are nevoie doar de câteva momente ca să o aprindă cu o lumânare, deşi îi tremură mâinile.

Acum parcă-mi vine mie să plâng. Îmi iau geaca, dar o țin în mână; nu o îmbrac pentru că nu vreau ca plecarea mea să fie finală. Totuşi, nu am ce face. Îmi întinde lampa, iar eu sunt nevoit să o iau.

– Am să mă întorc, îi spun. Mâine. O să găsim noi o soluție.

– Nu, zice ea.

– Nu pot pur şi simplu să plec aşa...

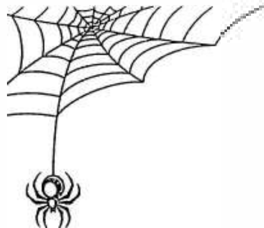
– Pleacă odată! Practic, țipă la mine. *Pleacă!*

Aşa că plec. Nu ştiu ce altceva să fac. Ies din cameră şi pe culoar, iar strălucirea galbenă a lămpii mă însoțeşte, luminând spațiul din jurul meu, dar fără să pătrundă în cele mai întunecate unghere. Trec pe lângă ursul împăiat şi cobor treptele care scârțâie.

Când ajung în holul de dedesubt, las lampa pe podea şi mă îndrept de spate când aud strigătul groaznic, plin de mânie şi durere – strigătul de agonie care sfârtecă aerul.

Nu-mi era menit să-l aud. Nimeni nu trebuia să-l audă. Înghețat de groază, stau pe hol în mica mea sferă de lumină aurie.

Apoi plec. Îndepărtându-mă de lumină, ajung la uşa din față pe care o deschid făcând cât mai puțin zgomot posibil. Afară, abia văd pe unde merg. Împiedicându-mă, plec de lângă uşă. Spre motocicletă şi spre casă.



# Capitolul șaizeci și șapte
## Ghost

După ce Tom a plecat, am izbucnit. Agonia era prea mare ca să o stăpânesc. A erupt din mine într-un strigăt care mi-a ars gâtul; am vomitat-o ca pe o otravă. Nu simțisem niciodată o astfel de durere. Suferința mușcătoare a pierderii bunicii, melancolia mocnită care a urmat apoi și groaza zilei nu se comparau cu ce simțeam acum. M-am împiedicat prin cameră și, când am dat peste obiecte, nu am simțit nimic. Dacă izbitul de pereți ar fi putut să alunge nefericirea din mine, m-aș fi izbit.

„M-a refuzat."

Visurile pe care le-am avut cu noi doi aici, în Langlands, petrecându-ne zilele și nopțile împreună, nu mai păreau o frumoasă posibilitate. Erau un chin, o iluzie superbă ținută pentru totdeauna la distanță de demoni clevetitori. Imaginile mi se perindau prin minte, chinuindu-mă: Tom deschizând seiful cu mine și luându-mi reticent teancul de bancnote din mâini; ziua în care am ieșit alergând din casă și m-am aruncat în brațele lui înainte să ne sărutăm măcar; Tom în hainele din 1945, în ziua în care ne-am îmbrăcat cu lucrurile din mansardă. Fusese atât de chipeș și se încadrase atât de bine în decorul casei încât chiar îl văzusem locuind aici; simțisem posibilitatea asta. Și totul s-a transformat în praf și cenușă. Faptul că am făcut dragoste nu însemna nimic.

Tom a spus că mă iubește, dar nu avea de gând să rămână, iar eu nu puteam să-l însoțesc în abisul lumii exterioare.

Am bătut cu pumnii salteaua pe care am stat întinși. Am apucat cearșafurile cu mâini ca niște gheare și le-am tras de pe pat, gâfâind și suspinând. Dacă aș fi avut puterea, le-aș fi sfâșiat. În schimb, le-am călcat în picioare, târându-le pe podeaua plină de praf.

Am luat fotografia cu mine și cu Tom de pe perete și am aruncat-o prin cameră. Am auzit sticla spărgându-se. După aceea, am aruncat și alte lucruri – peria și oglinda de pe măsuța mea de toaletă, o cutiuță de bijuterii de porțelan, orice mi-a fost la îndemână.

Degeaba. Nu era nimeni să-mi audă țipetele, nimeni căruia să-i pese de mizerie – în afară de mine. Nu era nimeni care să-mi spună cum să îndur agonia care izbucnea în mine. Strigătele mele răsunau prin casă și nicăieri în Langlands nu era nimeni care să-mi răspundă. Camerele erau întunecate și pustii. În ramele lor aurite, foștii locatari ai casei erau tăcuți și nemișcați. Transformându-se încet în praf, cărțile din bibliotecă nu aveau ce să mă învețe.

Am început să văd cât de proastă am fost, cât de jalnic de naivă. În acea primă zi, ascunzându-mă în mansardă și spionându-i pe Tom și pe tatăl lui, m-am crezut atât de îndrăzneață! Mai târziu, mi-am asumat riscuri și am permis să fiu văzută. Tom s-a îngrozit când m-a văzut prima dată, la doar câțiva metri, dar dorindu-mi atât de mult ca el să mă iubească, mi-am îngăduit să uit asta. Ar fi trebuit să știu că prima lui reacție – oroarea de cineva atât de diferit de el, de fata ciudată și anormală din trecut – era cea adevărată. N-ar fi putut niciodată să renunțe la lumea sa pentru o astfel de persoană. Pentru cineva ca mine, cu numele meu stupid, hainele mele demodate și întrebările prostești.

„Proasto, proasto!“

Și m-am dăruit lui. Am căzut pe spate chiar pe patul acesta și l-am lăsat să mă dezbrace. Goală și fără nicio rușine, i-am permis să exploreze fiecare parte din mine cu ochii, mâinile și buzele. A făcut dragoste cu mine, iar eu am fost extrem de bucuroasă, crezând că este iubire. Și poate că *a fost* iubire, însă ce i-am strigat lui Tom era adevărat; nu era de ajuns.

Amintindu-mi cum a fost, m-am aprins de rușine. M-am gândit cum, întinsă sub el, m-am uitat în ochii lui verzi ca marea, simțind ritmul trupurilor noastre care se mișcau ca unul, și mi-am acoperit fața cu mâinile de parcă aș fi putut să alung imaginile care-mi alergau prin minte. De parcă țipetele mele furioase ar fi putut să înece amintirea gemetelor lui și a suspinelor mele.

Ceva se rupea în mine. Nu reușeam să înțeleg nimic și nu-mi dădeam seama cum lucrurile ar fi putut să fie ca înainte. Totul era în neregulă, totul era groaznic.

Bunica m-a învățat că dincolo de granițele moșiei Langlands, era Război – un Război groaznic și de mari proporții care putea să transforme oamenii într-o ceață de sânge și fragmente de os, o mașinărie al cărei singur scop era să distrugă. M-a făcut să mă tem de invazie chiar și aici, în Langlands – de scârțâitul cizmelor pe pietrișul de afară, de bătăile furtunoase la ușă, de vocile dure de pe hol, de primitivismul soldaților.

Și a avut dreptate. Lumea exterioară a invadat moșia Langlands și a distrus totul. Mai întâi, a luat-o pe bunica și nu mi-a mai înapoiat-o. Ba chiar mi-a pângărit amintirile despre ea; mi-a spus că a greșit încercând să mă protejeze de ce era acolo. Mi-a spus că a fost o mincinoasă.

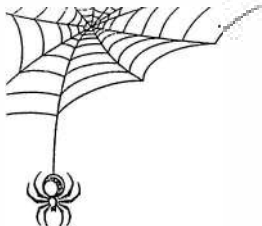
Și apoi, când am rămas aici singură și izolată, Războiul a venit la mine. Tom a intrat în casa Langlands. L-am întâmpinat cu o carabină încărcată, însă nu am tras. M-a dezarmat cu vorbe, cu povești, cu propaganda vremii sale. Acum înțelegeam. Mi-a

invadat căminul și, în cele din urmă, m-a invadat pe *mine* – mi-a invadat trupul gol și tremurând.

Totuși, nu a fost cel mai grav lucru; cel mai grav era că știa că mi-a cucerit *sufletul*. I-am spus că îl iubesc; mi-am dorit cu înfocare să mă iubească și el. La fel de bine aș fi putut fi un dezgustător prizonier de război, care sărută mâna ce ține sabia sângeroasă și imploră să fie lăsat să trăiască.

Furia care a pus atunci stăpânire pe mine a fost groaznică, de parcă un demon mi-ar fi intrat pe sub piele. Eram supărată pe Tom pentru că m-a infectat cu o durere atât de sălbatică; eram furioasă pe mine pentru că am fost atât de proastă încât să-i permit să pătrundă în inima și trupul meu. Nu puteam să-mi dau seama când furia față de Tom s-a transformat în furie față de mine; nu vedeam cine era în avantaj. M-am aprins cu o furie de un alb atât de fierbinte încât a mistuit tot ce era omenesc în mine.

Și apoi... Tom s-a întors.



# Capitolul șaizeci și opt
## Tom

Stau pe motocicletă, gata să pornesc motorul, când îmi dau seama că nu pot să fac asta. Nu pot să plec așa, pur și simplu.

Știu că aș putea să mă întorc dimineață, pe lumină, după ce Ghost va avea ocazia să se calmeze și când ar fi posibil ca niciunul din noi să nu privească situația cu atâta disperare. Da, aș putea s-o fac. O parte din mine își dorește asta, dar nu pare în regulă.

Era atât de supărată, că mă tem de ce ar putea să facă. Nu e ca și cum aș putea să mă păcălesc singur că mai are cine să-i fie alături. Nu mai are pe nimeni. Chiar dacă nu și-ar face rău intenționat, ar putea să se neglijeze. Abia dacă a mâncat ceva toată ziua, iar în casă este foarte frig și întuneric. Chiar am de gând s-o las așa?

Scot cheile din contact.

Sunt genul de băiat care face dragoste cu o fată și apoi, când ea plânge amarnic, pleacă fără să arunce o privire în urmă? Mă gândesc la asta. Mi-a spus să plec, dar nu sunt sigur că pot.

În cele din urmă, pare inevitabil. Cobor de pe motocicletă și, târșâindu-mi picioarele, mă îndrept spre casă. Ce am să-i spun? Nu știu. Dar nu vreau să las lucrurile așa.

Lampa cu ulei încă mai arde în hol, lumina galbenă și slabă a acesteia văzându-se pe una dintre ferestrele din față. Locul pare sinistru.

Traversez pietrișul și intru în pridvorul de piatră, pașii răsunându-mi pe dale. Când ajung la ușa mare de stejar, ezit o clipă înainte să bat tare, de două ori, ca să o anunț că m-am întors. Apoi deschid ușa câțiva centimetri și o strig pe nume.

– Ghost?

Nu primesc niciun răspuns. Aud doar vântul care suspină printre copacii din apropierea casei.

Ușa scârțâie lugubru când o împing și intru în casă. Primul lucru pe care-l văd este lampa cu ulei, exact unde am lăsat-o. În întuneric, strălucirea aurie atrage atenția. Dincolo de aceasta, nu văd nimic pe scări.

Mă întorc și închid ușa, împiedicând aerul rece și șuieratul vântului să pătrundă în casă. În acel moment, când ușa se închide și se lasă tăcerea, aud cel mai slab scârțâit; cineva pășește pe o scândură slăbită. Îmi ridic privirea spre sunet.

– Ghost?

Și apoi o văd apărând din umbrele din colțul scărilor, unde lumina lămpii abia răzbate. Poartă o cămașă de noapte care-i ajunge aproape până la glezne și când înaintează, e o pată de lumină în întuneric. Tace și mă privește cu ochii mari și negri printre șuvițele de păr brunet care-i atârnă de parcă ar fi ud. Chipul frumos îi este pătat de lacrimi, făcând-o să semene oarecum cu o operă de ceară – superbă, dar mânjită. Observ toate aceste lucruri, dar apoi, îndreptându-mi privirea de la chipul la mâinile ei, văd altceva... ceva care-mi face stomacul să se întoarcă pe dos cu o groază rece.

Ține carabina.

Ghost mă fixează cu privirea, iar fața i se schimonosește, buzele tremurându-i când încearcă să nu mai plângă. Ridică arma și țintește spre mine cu mâini nesigure; de aici, le văd că tremură.

– Ghost, nu trage!

Îmi aud tremurul din glas. La cum își tot mișcă degetul pe trăgaci, arma ar putea să i se declanșeze în mâini fără să vrea.

– M-am întors ca să stăm de vorbă! îi strig eu. Nu-mi dau seama dacă înțelege ce spun. Începe să coboare treptele, mișcându-se încet, cu arma în continuare țintită spre mine. Aud cum treptele scârțâie sub pașii ei. Te rog! spun eu. Lasă arma jos!

Pentru o clipă, chiar cred că o să mă asculte. Coboară ușor carabina, dar apoi se șterge la ochi cu dosul palmei, iar eu îmi dau seama că voia doar să vadă mai bine. Țeava carabinei se înalță din nou, o mișcare la fel de sumbră ca balansul toporului unui călău.

Am gura uscată și-n piept simt o apăsare de parcă deodată tot aerul ar fi fost scos din încăpere. Inima îmi bate cu putere, pompându-mi sângele în mușchi, spunându-mi „Fugi, fugi, fugi!" Însă ușa e închisă în spatele meu. Nu pot să fug, pur și simplu. Dacă arma este încărcată, dacă se pricepe cât de cât să țintească, m-ar împușca înainte să apuc să o deschid.

Treaptă cu treaptă, coboară scările. Cu fiecare mișcare, se mai apropie un pic, țintind mai sigur. Tot nu-mi adresează niciun cuvânt.

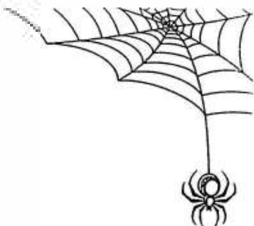
– Nu trage! o implor. Îmi pare rău! M-am întors ca să vorbim. Nu putem să lămurim lucrurile? *Te rog?*

Lent și deliberat, își mișcă dintr-o parte în alta capul. „Nu." Suspină profund, însă nu coboară arma, ci continuă să coboare pe scări. Un tremur străbate țeava puștii, de parcă ar adulmeca aerul. Felul în care degetul îi joacă pe trăgaci mă face să-mi fie rău.

– Ghost, te rog! îi spun eu. Te iubesc!

Și arma se descarcă.

Văd șocul pe chipul ei. Simt un impact care aproape mă dărâmă. Mă clatin și mă uit în jos și văd roșu, văd roșu... O, Dumnezeule, văd roșu! Ghost!



# Capitolul șaizeci și nouă
## Ghost

Tom a căzut, iar eu am rămas încremenită cu arma în mâini, împușcătura încă răsunându-mi în urechi. Am așteptat să mă trezesc, să fie un coșmar, să nu fie așa. Dar așa era. L-am împușcat pe Tom.

Am scăpat carabina. Am vrut să mă duc unde zăcea pe plăcile albe și negre, dar membrele n-au vrut să mă asculte. Picioarele îmi tremurau și nu voiau să mă sprijine. M-am prăbușit pe podea.

Nu păream să mă pot gândi limpede la cele întâmplate. După o vreme, m-am târât pe coate spre locul în care zăcea pentru că nu simțeam că am puterea să mă ridic.

Tom era foarte alb și tăcut. Un violet intens îi păta cămașa albastră și, peste tot în jurul lui, o peliculă roșie acoperea plăcile. Era nemișcat. M-am uitat cu atenție, dar nu i-am văzut pieptul mișcându-se. Cred că știam că a murit.

Totuși, m-am gândit că altcineva, o persoană dotată cu toate lucrurile moderne despre care mi-a povestit Tom – progresele din medicină – ar putea să facă ceva. Dacă exista o scânteie de viață, putea fi reaprinsă. L-am căutat prin buzunare până când i-am găsit telefonul, gândindu-mă că, într-un fel, aș putea să sun după ajutor. Am tot întors obiectul în mâini, încercând să-mi aduc aminte ce-mi spusese Tom despre el, dar degeaba. Am apăsat butonul care

ar fi trebuit să-l pornească, dar nu s-a întâmplat nimic. În cele din urmă, i l-am pus înapoi în buzunar. Nu mi se părea corect să i-l iau.

Apoi am încercat să-l scutur pe Tom și să-mi apropii urechea de buzele-i palide ca să-i aud sau să-i simt respirația. Nimic. În sfârşit, tremurând, mi-am lăsat capul pe cămașa pătată violet, simțind umezeala lipindu-mi-se de piele, și i-am ascultat inima, dar nu am auzit nicio bătaie.

Nu aveam energie să mă mișc. Am rămas așa multă vreme, până când o stare de inconștiență asemănătoare unui somn m-a cuprins.

Când m-am trezit, afară era lumină. Razele soarelui intrau pe fereastră. Le-am văzut printr-o ceață roșie; genele îmi erau pline de sânge.

Încă-mi odihneam capul pe pieptul lui Tom și chiar și prin haine simțeam cât de îngrozitor de rece și rigid era.

M-am ridicat în capul oaselor, îndepărtându-mă speriată de fața lipsită de sânge, de ochii care se uitau în gol, incapabilă să stau în picioare. În schimb, am traversat podeaua cu fața la el, în patru labe și cu ochii mari, până când am atins peretele cu spatele. Mi-am cuprins genunchii cu brațe și m-am holbat la Tom, întins pe podea.

Nu știu cât am mai stat acolo după aceea. La început, lumina soarelui care intra pe fereastră era foarte puternică, dar odată cu mișcarea astrului, n-a mai fost la fel. Intra și pe ferestrele de la etaj, sporind și scăzând în intensitate odată cu trecerea zilei. În cele din urmă, a început să se stingă.

Nu-mi aduc exact aminte ce am făcut în tot acel timp. Poate că i-am vorbit și chiar i-am cântat un pic lui Tom sau poate că mi-am imaginat ori am visat că am făcut-o. Cred că am plâns o vreme. Uneori mi se părea să dispar cu totul, că sunt absentă deși trupul meu încă era pe podeaua din hol. Ori de câte ori îmi reveneam

după acele momente, mă uitam la Tom, iar el era tot acolo, atât de rece și de palid pe podea, înconjurat de propriul sânge înghețat.

Nu-mi era foame nici măcar după atâta vreme în care consumasem foarte puțină mâncare, dar în cele din urmă, setea m-a obligat să mă mișc. Eram așa de înțepenită după ce am stat atât de mult pe jos, încât prima dată când am încercat să mă ridic, am căzut pur și simplu. Într-un final, am reușit. Am mers clătinându-mă pe culoarul spre bucătărie, unde am găsit un urcior cu apă scoasă în dimineața zilei trecute. Când Tom mai trăia încă. Mi-am turnat un pahar și am băut și apoi mi-am mai turnat unul și l-am băut și pe acela.

M-am așezat la masa din bucătărie în întunericul care se lăsa și m-am întrebat ce ar trebui să fac. Pe bufet era o cutie cu prăjituri de ovăz; am deschis-o și am mâncat două. Erau foarte uscate, iar gura mi s-a umplut de un gust neplăcut, dar nu mă puteam gândi să caut altceva.

Focul nu mai ardea în soba din bucătărie. Mai mult din obișnuință decât mânată de vreo motivație reală, l-am aprins din nou. Avea să dureze mult ca bucătăria să se încălzească de-a binelea, dar acum că se lăsa seara, nu mă puteam imagina întorcându-mă în holul unde zăcea Tom. În cele din urmă, mi-am petrecut noaptea în bucătărie, făcând tot posibilul să-mi țin de cald îmbrăcându-mă cu vechiul palton al bunicii, încă agățat pe ușa din spate. Nu am dormit foarte mult.

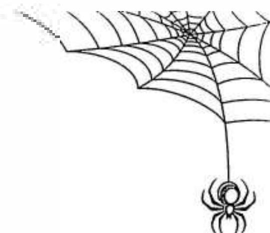
La un singur lucru m-am gândit toată noaptea. Am vrut sau nu să trag? Eram atât de furioasă și de îndurerată! Întreaga lume îmi părea un război, iar Tom era inamicul. Propriul meu trup fusese colaboratorul. Mi-era atât de silă de mine și de el... Eram plină de furie și de o rușine atât de intensă, de parcă ar fi fost o nebunie. Când l-am auzit întorcându-se, am luat carabina și, în agonia mea extremă, am îndreptat-o spre el. Dar am intenționat,

oare, să apăs pe trăgaci? Mi-am adus aminte că arma îmi tremura în mâini pentru că orice făceam, îmi erau nesigure. Mi-am amintit că am zăbovit cu degetul tremurând peste trăgaci, riscând în orice moment ca mişcarea convulsivă să declanşeze arma. Era atât de uşor să se petreacă un accident – cea mai uşoară şi neintenționată zvâcnire a degetului ar fi fost de ajuns.

Nu ştiu de ce mi se părea atât de important să înțeleg dacă am făcut-o sau nu intenționat. Rezultatul final era acelaşi. Tom zăcea mort pe podeaua din hol, şi nimic nu putea să schimbe asta. L-am împuşcat. Mâinile mele au făcut-o, nu ale altcuiva.

Totuşi, mi se părea că aş fi putut să mă împac mai uşor cu gândul că era mort dacă ar fi fost un accident, şi nu un fapt pe care l-am comis intenționat. Fusese un accident? Mâinile îmi tremuraseră atât de tare încât cu greu aş putea spune că mi le controlam. Uneori, chiar credeam că a fost un accident, dar în alte clipe mai sumbre, mă temeam că pur şi simplu mă amăgeam singură; că, dincolo de protestele şi dezmințirile mele, chiar intenționasem să îl omor.

La un moment dat, pe parcursul acestor dezbateri groaznice, am adormit, prăbuşită pe masa din bucătărie în cămaşa de noapte pătată de sânge şi înfăşurată în paltonul bunicii. Nici măcar nu-mi spălasem sângele lui Tom de pe față.



# Capitolul șaptezeci

Când m-am trezit a doua zi, eram din nou amorțită, dar un calm ciudat se pogorâse peste mine. Toate emoțiile sălbatice pieriseră. Mă simțeam goală. Îmi era greu să-mi imaginez că aveam să mai simt ceva vreodată. Cu toate acestea, curios de detașată de parcă n-aș fi avut nimic de-a face cu situația, am început să mă gândesc la ce ar trebui să fac.

Tom zăcea mort pe holul casei, într-o mare de sânge care probabil între timp se uscase. Motocicleta lui era pe undeva pe afară. Aveam sânge pe haine, pe piele și în păr. Și, în dormitorul meu de la etaj, numai cel mai neghiob dintre oameni n-ar fi reușit să vadă totul drept semne ale unei lupte.

Ce s-ar fi întâmplat dacă cineva din exterior ar fi descoperit ceva? Credeam că m-ar fi spânzurat, asta dacă, din 1945, nu se gândiseră la o pedeapsă mai groaznică. Presupuneam că o meritam, și totuși... Nu vedeam niciun motiv să mă predau. Nu l-aș fi adus pe Tom printre cei vii.

Mai întâi trebuia să îmbrac niște haine de lucru. Nu puteam să rezolv nimic în ținuta mea deloc practică – un palton și o cămașă de noapte cu mâneci lungi și tiv care atârna până la pământ. Mi-am făcut curaj să mă întorc pe culoar și pe hol ca să pot urca treptele spre camera mea.

Nu a fost atât de rău pe cât mă așteptam. Știam ce ar trebui să văd. Tom nu părea să doarmă, așa cum se presupunea în cărți. Nici măcar nu semăna cu el. Ceva esențial dispăruse; nu mai rămăsese decât un înveliș. Niciodată nu mai văzusem pe cineva atât de inert. Nu aveai cum să confuzi moartea. Nici măcar nu puteam să-i spun că-mi pare rău; plecase pentru totdeauna.

Am urcat în camera mea, m-am dezbrăcat de palton și de cămașa de noapte și m-am îmbrăcat repede cu niște haine de-ale mele foarte vechi. Am avut grijă să mă încalț cu cizmele; în jur erau destule cioburi de sticlă spartă și nu voiam să-mi sfâșii pielea. M-am surprins în mica oglindă de deasupra lavoarului și am fost nevoită să mă privesc. Sângele uscat îmi acoperea chipul, ca vopseaua de război, iar unele șuvițe de păr erau rigide din cauza asta. Am turnat niște apă din urcior în lavoar și m-am curățat cât de bine am putut. Mai târziu, după ce terminam totul, trebuia să fac o baie în toată regula, însă gândul de a umbla cu sângele lui Tom pe față mă îngrozea teribil.

Am măturat sticla spartă și am strâns cearșafurile ca să le spăl la parter. După ce aranjam patul, camera avea să arate aproape la fel ca înainte. Apoi am coborât scările cu câteva lucruri.

Am încercat să-mi dau toată silința pentru Tom. Nu puteam să-l las în hainele pătate de propriul lui sânge. Nu mai era rigid, așa că am reușit cu o oarecare dificultate să îl dezbrac și să-l spăl. M-am străduit să nu privesc rana. Aceasta îi făcea moartea prea brutală, iar eu voiam să cred că acum era împăcat.

Am curățat cât am putut podeaua în jurul lui și sub trupul neînsuflețit și apoi l-am îmbrăcat cu hainele pe care le alesesem împreună din cuferele din mansardă, lucru care mi-a luat multă vreme. Nu fusesem niciodată nevoită să îmbrac pe altcineva, și cu siguranță nu un tânăr. Știam ce erau butonii pentru guler și altele, dar mi-a luat o vreme să le potrivesc.

Mi-am păstrat calmul cât m-am ocupat de asta. Doar o dată, când era gol, mi-am adus aminte cum eram în pat împreună, trupul său cald mișcându-se împreună cu al meu. Apoi am ieșit afară în fugă, cu mâna la gură, și am vomitat neputincioasă pe pietriș.

Mi-am impus să intru iar în casă și să termin ce aveam de făcut. Acum nu mai aveam cum să-l ajut pe Tom.

După ce l-am spălat și îmbrăcat, l-am înfășurat în cel mai mare cearșaf pe care l-am găsit. Altfel, nu exista nicio modalitate de a târî cadavrul fără să-l murdăresc.

Am simțit că aș putea să iau o pauză numai după ce l-am învelit pe Tom în giulgiul improvizat. Am mers împleticit pe culoarul spre bucătărie și am băut cât de multă apă am putut. Am găsit și altceva de mâncare – biscuiți și un măr trecut – și m-am forțat să mănânc. Am luat lacătul de la mausoleu, cu cheia încă în el, și l-am pus în buzunar.

Am deschis ușa din față și am proptit-o cu o bucată de lemn, după care am ieșit să mă uit la pământ. Nu știam când se oprise ploaia, dar acum soarele strălucea, iar o mare parte din apă se evaporase ori se scursese. Era de bine; iarba și solul tot aveau să fie ude, dar speram să nu fiu nevoită să-l târâi pe Tom chiar prin noroi. M-am întors în hol ca să-i iau trupul.

Mi-am strâns mâinile în pumni în capătul cearșafului și l-am târât din casă. N-aveam altă metodă. Nu aș fi putut să îl ridic. Când am ajuns la colțul casei, brațele, mâinile și spatele mă dureau și gâfâiam zgomotos. Cearșaful a alunecat peste iarba din partea laterală a casei cu un sunet ca o șoaptă neîndurătoare și o pasăre, deranjată de zgomot, a ieșit bătând din desiș din aripi și-a plecat în zbor. În afară de mine și de pasăre, nicio altă vietate nu s-a agitat.

A durat mult să târâi cadavrul lui Tom până la mausoleu. În locurile în care rădăcinile copacilor sau crengile căzute îmi tăiau calea, trebuia să-l ridic. Deseori, am fost nevoită să mă opresc și să

mă odihnesc; m-am aplecat peste trupul neînsuflețit și i-am șoptit „Îmi pare rău, îmi pare rău“, ultima umilință pe care trebuia să o îndure făcându-mă să plâng.

În cele din urmă am reușit să-l târâi în bezna rece din mausoleu. Nu m-am uitat în sicriul de piatră deschis. Am îngenuncheat pe podea și am tras cearșaful de pe chipul mort; am sărutat buzele moarte, dar deja mi-era greu să-l recunosc drept băiatul pe care l-am iubit. I-am acoperit fața cu grijă și am ieșit în lumina zilei.

Apoi, am intrat în casă, m-am spălat pe mâini și pe față cât de bine am putut și m-am dus în bibliotecă, de unde am ales un mic volum legat în piele neagră, cu titlul scris cu litere aurii pe cotor: *Carte de rugăciuni obștești*[1]. Nu știam în ce credea Tom, dar mi se părea cuviincios să-i citesc ceva.

M-am dus cu volumul în locul în care zăcea și am răsfoit-o până când am găsit rânduielile pentru îngroparea morților. Am citit totul cu voce tare. Vocea mi-a șovăit și mi s-a spart, iar eu mi-am înfipt unghiile în palmă fără să țin cartea, dar până la urmă am terminat. Era destul de ridicol să respect formalitățile după ce omorâsem pe cineva, dar pe de altă parte, era ciudat de liniștitor. Nu puteam să îndrept lucrurile, însă nu puteam să le înrăutățesc scăpând de trupul lui Tom fără demnitate.

După aceea am închis mausoleul și l-am încuiat cu lacătul. Apoi, am mers cu greu prin pădure spre locul în care pârâul se revărsa în cascadă într-un lac și am aruncat cheia acolo unde apa atingea adâncimea maximă.

Motocicleta lui Tom mi-a făcut ceva probleme. O parcase în capătul îndepărtat al aleii unde, sub ramurile copacilor, era la adăpost de ploaia torențială. M-am dus până acolo și am privit-o multă vreme. Cheile erau în contact, dar nu îndrăzneam să încerc să o pornesc și să plec undeva cu ea. Nu eram sigură că

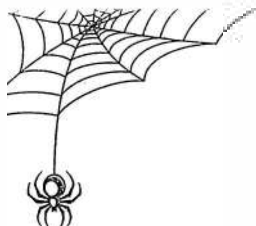
---

1 Carte de slujbe a ritului anglican (n.tr.)

mi-aş fi amintit în ce ordine îşi folosea Tom mâinile şi picioarele ca să o pornească nici dacă aş fi fost relaxată şi bine odihnită; acum eram tristă şi epuizată. Însă îmi aduceam aminte de puterea maşinii şi cum huruia şi vibra când motorul era pornit, şi nu-mi inspira încredere; la fel de bine aş fi putut să călăresc un balaur care scuipă foc.

În cele din urmă, am împins motocicleta în desişul pădurii. Am luat o prelată veche ca să acopăr metalul strălucitor şi apoi m-am străduit să ascund totul sub crengi rupte şi muşchi. Rezultatul nu a fost pe deplin satisfăcător, dar câtă vreme nu trecea nimeni chiar pe sub copaci şi nu căuta intenționat, credeam că ar fi putut să scape neobservată. Aşa speram. Cât timp nu era găsită, iar trupul lui Tom zăcea ascuns în siguranță în mausoleu, familia lui nu ar fi aflat ce i se întâmplase. Ar fi putut să-și imagineze că mai era pe acolo, pe undeva, plimbându-se cu motocicleta cu părul în vânt. Și eu îmi doream să fi fost adevărat. Când am intrat în casă, am început să plâng.

În ziua următoare împlineam optsprezece ani.



# Capitolul șaptezeci și unu
## Ghost: câteva săptămâni mai târziu

Vin, așa cum credeam că probabil o vor face: doi, în uniforme negre. De data asta, un bărbat și o femeie.

M-am gândit mult la asta. Puteam să încui ușile ca și cum nu ar fi nimeni aici, așa cum am procedat ultima dată. Era posibil să plece, dar dacă nu plecau? Puteau decide să înconjoare casa și să vadă dacă mai era o altă intrare și, dacă o făceau, atunci exista posibilitatea să vadă locul de sub copac, unde este ascunsă motocicleta. Ori puteau să revină mai târziu și să cerceteze totul cu simț de răspundere. Era mai bine să le dau niște răspunsuri și să-i las să plece o dată pentru totdeauna.

Bineînțeles, puteam să le spun adevărul.

„L-am ucis pe Tom McAllister. Este în vechiul mausoleu din împrejurimi."

Însă nu vreau să mă spânzure sau să primesc cine știe ce altă pedeapsă li se dă acum oamenilor. Știu că nu merit să trăiesc de vreme ce am luat viața altcuiva, dar tot vreau să mă agăț de existența mea, așa bântuită cum este.

Tom e cel care mă bântuie – sau, cel puțin, absența lui. Oriunde mă duc în casă – la fereastra lângă care am stat și l-am privit, în mansarda în care am ales hainele împreună, în dormitorul în care

am făcut dragoste – îmi aduc aminte de el. E aproape ca și cum ar mai fi aici. Însă nu-l văd niciodată, deși îmi doresc cu ardoare. Durerea provocată de lipsa lui este de nedescris. Aș vrea să mai am un lucru care să-i fi aparținut, oricât de neînsemnat.

Nu voi pleca niciodată din Langlands. O, presupun că, la un moment dat, voi rămâne fără provizii și voi fi nevoită să fac un drum până-n oraș, mergând greoi pe jos de vreme ce nu am mașină. Însă nu voi intra prea mult în contact cu lumea exterioară. Acolo *se dă* un fel de Război, cel puțin din punctul meu de vedere.

Voi rămâne aici pentru totdeauna, cu umbrele celor întâmplate și presupunerile a ceea ce ar fi putut să fie. La urma urmei, s-ar putea dovedi că *veșnicia* nu este atât de lungă. Este ceva în neregulă cu mine. Îmi este rău tot timpul; în ultimele trei zile, am vomitat ce am mâncat la micul dejun. Nu seamănă cu niciuna dintre bolile pe care le-am avut; poate m-am molipsit de ceva din lumea exterioară. Și dacă nu mă voi simți mai bine? Atunci, până la urmă, poate se va face dreptate.

Între timp, trebuie să mă gândesc la ce să le spun acestor oameni. Când bat la ușa din față, o deschid. Văd că sunt surprinși și că se uită unul la celălalt. Nu prea se așteptau să fie cineva aici. Presupun că nici eu nu arăt prea grozav. Sunt palidă și obosită pentru că n-am reușit să mănânc la micul dejun. Totuși, încerc să arăt prezentabil chiar dacă sunt singură. Port o rochie curată, dresuri și pantofi. Vechi, dar îngrijiți. În timp, s-ar putea să-mi las iar părul să crească.

– Bună dimineața, spun eu cu politețe.

– Bună dimineața, domnișoară, zice bărbatul. Nu știam că locuiește cineva aici.

– Da, e răspunsul meu.

Doar atât.

Se uită din nou unul la celălalt. Presupun că se întreabă cine sunt și dacă eram aici înainte și, poate, dacă am dreptul să mă aflu în casa asta. Însă nu pentru această chestiune au venit acum.

– Cercetăm dispariția unei persoane, spune femeia și îmi întinde ceva.

Ghicesc ce este înainte să mă uit. E momentul în care trebuie să fiu tare. Nu trebuie să reacționez când o văd. Nu trebuie să mă dau de gol.

Este o fotografie de-a lui Tom. A lui Tom cel chipeș, blând și mort. I-o iau din mână și mă uit la ea cu solemnitate, de parcă m-aș fi gândit dacă am văzut această persoană înainte. O aud pe femeie vorbind, spunând că este Tom McAllister, în vârstă de nouăsprezece ani, dispărut de când a plecat cu motocicleta, și că familia este îndurerată.

Clatin din cap.

– Nu l-am văzut niciodată.

– Sunteți sigură? mă întreabă ea.

– El și tatăl lui au avut ceva de lucru aici în timpul iernii, se aude bărbatul. Nu erai aici pe atunci?

– Nu, răspund eu.

– Și de când ești aici, nu l-ai mai văzut cu altă ocazie?

Scutur din cap.

– Locul acesta are o anumită reputație pe plan local, rostește bărbatul uitându-se la mine. Privirea lui nu este neprietenoasă, dar eu tot sunt atentă. Părinții lui Tom McAllister cred că există o mică șansă ca el să se fi întors aici; că a vrut să-și dovedească ceva. Păreau să creadă că locul era părăsit, acum că fosta proprietară a murit. El ridică din umeri. Clădirile abandonate sunt periculoase. Dacă intri prin efracție, te accidentezi...

– Nu este abandonată. Acum eu locuiesc aici, este răspunsul meu.

– Și dumneavoastră cine sunteți? mă întreabă femeia.

– Sunt Augusta McAndrew.

– Rudă cu fosta proprietară? Păcat că n-ați fost aici mai devreme, spune ea. Am auzit că le-a luat o vreme să-i găsească ruda cea mai apropiată.

– Da, confirm eu.

Aș vrea să pot să-i întreb de bunica, dacă știu unde este îngropată, dar mă înfrânez. Le-am spus că nu eram prezentă când Tom și tatăl lui au lucrat aici iarna trecută. Cel mai bine e să nu spun nimic. Tot e ceva că am aflat că au găsit o rudă de-a bunicii – pe cineva care să aibă grijă de ea.

– E posibil ca tânărul dispărut să fie aici și dumneavoastră să nu-l fi găsit? întreabă bărbatul. Există părți nefolosite ale clădirii, dependințe sau așa ceva?

Eu scutur din nou din cap.

– Nu cred. Dacă vreți, puteți să aruncați o privire.

Îi conduc în casă, pe coridor și în bucătărie, unde pot să vadă clar că, de la micul dejun, nu au rămas decât tacâmurile pentru o singură persoană; nu ascund o persoană vie în casă. Apoi ieșim pe ușa din spate și le arăt cotețul de găini și spațiul în care-și ținea bunica mașina. Nu e nimic nelalocul lui, deși femeia strâmbă din nas la mirosul găinilor.

Îmi dau seama că urmează să plece. Nu bănuiesc adevărul. La drept vorbind, mai mult îi interesează cât de autonomă e moșia Langlands și cum poate locui cineva aici, de unul singur. Însă nu asta au venit să ancheteze.

Bineînțeles, e încă posibil să am probleme. Dacă le dă prin cap să se întoarcă la rudele îndepărtate ale bunicii pe care le-au găsit și să le întrebe despre mine, vor fi întrebări. O vor face? Nu știu. La urma urmei, acum îl caută pe Tom, nu pe ruda cea mai apropiată a bunicii. S-ar putea să fiu în siguranță.

Sunt atât de obosită și tot îmi este greață.

„Dă, Doamne, să plece mai repede!“

Și chiar pleacă și, în drum spre ieșire, femeia mă întreabă:

– Nu vă este teamă, așa, singură aici?

– De ce? o întreb la rândul meu.

Pare ușor stânjenită.

– Ei bine, se spunea că acest loc este bântuit de fantoma unei fete care a murit aici cu mult timp în urmă, spune ea.

– O, de asta! zic eu. Sunt prostii. Nu este adevărat.

– Da, păi este doar o poveste, spune femeia. Pentru copii.

Îi privesc întorcându-se la mașină și îi urmăresc în continuare când bărbatul întoarce mașina și pleacă pe alee, dispărând sub copaci.

– Nu este deloc adevărat, zic eu, deși știu că acum nu mă aud; sunt prea departe. Nu este fantoma unei fete care a murit aici. E fantoma unui tânăr care și-a pierdut viața aici.

Și mă rog ca asta să fie adevărat.



# Mulțumiri

Această carte a fost inspirată de acea parte a Scoției în care eu și familia mea am locuit vreme de câțiva ani. Sunt încântată că este publicată de Fledgling Press și aș dori să le mulțumesc lui Clare Cain și colegilor ei pentru că au fost cei care i-au făcut lumii cunoștință cu Ghost. De asemenea, aș dori să-i mulțumesc lui Graeme Clarke pentru frumoasa prezentare grafică a copertei.

Aș vrea să-i mulțumesc agentei mele, Clare Wallace, de la agenția Darley Anderson.

Sunt două persoane cărora le datorez mulțumiri deosebite: fiicei mele, Iona, și prietenei mele, Ann Giles, căreia îi este dedicată această carte.

Vă mulțumesc pentru sprijin și pentru că ați crezut în Ghost! Și, ca întotdeauna, îi mulțumesc soțului meu, Gordon – în special pentru faptul că m-a ascultat!

# *biblioteca rao*

## OFERTA PENTRU TINERI ȘI COPII

### FICȚIUNE TINERI

JESSE ANDREWS / *Eu, Earl și sfârșitul Ei*
JOSEPHINE ANGELINI / *Predestinați* • *Regatul umbrelor* (seria *Predestinați*) • *Profeția* (seria *Predestinați*)
M. ANJELAIS / *Fluturi striviți*
ANN BRASHARES / *O vară în Long Island*
DAN BROWN / *Codul lui Da Vinci* – ediție nouă
NICHOLAS BOWLING / *Destinul unei vrăjitoare*
MELVIN BURGESS / *Decizie mortală*
SEBASTIEN DE CASTELL / *Duelul vrăjilor*
KRISTIN CASHORE / *Darul*
KRISTIN CASHORE / *Fire, domnița monstru*
CRYSTAL CHAN / *Zbor frânt*
ANNA DAY / *Fandom: Fantezie periculoasă*
KELLY DREWERY / *Celula 7* vol. 1 din trilogia *Celula 7* • *Ziua 7* vol. 2 din trilogia *Celula 7*
AMY EWING / *Bijuteria* vol. 1 din *Trilogia Orașul solitar*
GAYLE FORMAN / *Dacă aș rămâne* • *Dacă te-aș găsi*
ALEX FLINN / *Bestia*
STEPHANIE GARBER / *Caraval*
KAMI GARCIA & MARGARET STOHL *Cartea Lunilor* vol. 2, *Cronicile Casterilor* • *Luna de foc* vol. 3, *Cronicile Casterilor*
BRITTANY GERAGOTELIS / *Vrăjitoare la ananghie*
ELIZABETH GOUDGE / *Călutul alb*
MICHAEL GRANT / *Dispăruți* vol. 1 seria *Dispăruți* • *Foamea* vol. 2 seria *Dispăruți* • *Minciunile* vol. 3 seria *Dispăruți*
JILL HATHAWAY / *Alunecare*
KIRAN MILLWOOD HARGRAVE *Cerneală și stele*
PAUL HOFFMAN / *Ultimele patru lucruri* • *În bătaia aripilor* vol. 3 seria *Mâna stângă a lui Dumnezeu*
IMOGEN HOWSON / *Conexiunea*
MAUREEN JOHNSON / *Fata și marea*
CARRIE JONES / *Setea*
LAUREN KATE / *Lacrima* vol. 1 • *Cascada* vol. 2
JACQUELINE KELLY *O descoperire neobișnuită* vol. 1 seria *Calpurnia Tate* • *În numele prieteniei* vol. 2 seria *Calpurnia Tate*
SARAH J. MAAS *Tronul de cleștar* vol. 1 • *Diamantul de la miezul nopții* vol. 2 seria *Tronul de cleștar* • *Moștenitoarea focului* vol. 3 seria *Tronul de cleștar* • *Regina umbrelor* vol. 4 seria *Tronul de cleștar* • *Imperiul furtunilor* vol. 5 seria *Tronul de cleștar* • *Regatul spinilor și al trandafirilor* vol. 1 • *Regatul ceții și al furiei* vol. 2 seria *Regatul spinilor și al trandafirilor* • *Regatul aripilor și al pieirii* vol 3. seria *Regatul spinilor și al trandafirilor*
KATHERINE MARSH / *Turistul nopții*
MEG MEDINA / *Fata care a îmblânzit vântul*
MELISSA MARR / *Obsesie*
MICHAEL MORPURGO / *Calul de război*
JAMES NICOL / *Ucenica Vrăjitoare*
GARTH NIX / *Abhorsen* vol. 3 din *Trilogia Vechiul Regat*
ALISON NOEL / *Luna albastră*
DAWN O'PORTER / *Avioane de hârtie*
CHRISTOPHER PAOLINI / *Eragon I* • *Eragon II* • *Moștenirea* vol. 4 seria *Eragon*
URSULA POZNANSKI / *Erebos – Jocul răzbunării*
PHILIP PULLMAN *Rubinul din fum* vol. 1 seria *Sally Lockhar* • *Umbra din Nord* vol. 2 seria *Sally Lockhar* • *Tigrul din fântână* vol. 3 seria *Sally Lockhart* • *Prințesa de tinichea* vol. 4 seria *Sally Lockhart*
J.D. RINEHART *Coroana celor trei. Cartea întâi* • *Coroana celor trei. Cartea a doua: Tărâmul pierdut*
MAGGIE STIEFVATER / *Fior* (vol. 1 seria *Lupii din Mercy Falls*) • *Șovăire* (vol. 2 seria *Lupii din Mercy Falls*)
ERIKA SWYLER / *Cartea speculațiilor*
LICIA TROISI / *Războaiele Lumii Pământene vol. 1 – Secta asasinilor* • *Războaiele Lumii Pământene vol. 2 – Cele două războinice*
RACHEL WARD / *Numere*
L.A. WEATHERLY / *Îngeri*
JEANETTE WINTERSON / *Tornadele timpului*
MONNEY WITCHER / *Nina și numărul de aur*
EUGENE YELCHIN / *Cum i-am spart nasul lui Stalin*

ROBERT BEATTY
*Serafina și mantia neagră* vol. 1 • *Serafina și toiagul răsucit* vol. 2 • *Serafina și inima frântă* vol. 3
JOHN BOYNE / *Băiatul cu pijamale în dungi*
JEANNE BIRDSALL / *Familia Penderwick*
KATE DICAMILLO / *Povestea lui Desperaux*
CRISTINA BRAMBILLA / *Cheia Alchimistului*
IAN BECK TOM / *Inima Curată și Ținutul Poveștilor Întunecate*
CHRIS CALLAGHAN / *Marele complot al ciocolatei*
L.A. CAMPBELL
*Puștiul, căruciorul și capsula timpului* • *Puștiul cu căruciorul merge în tabără*
VERONICA COSSANTELI / *Dispăruții*
GITTY DANESHVAR
*Școala fricoșilor 1* • *Școala fricoșilor 2 – Lecția nu s-a terminat* • *Școala fricoșilor 3 – Examen final*
SALAMANDA DRAKE DRAGONSDALE
*Ținutul dragonilor* • *Călăreții furtunii*
MAZ EVANS / *Zei scăpați din lesă* • *Zei în misiune*
CORNELIA FUNKE / *Igraine Fărădefrică*
KALLIE GEORGE / *Agenția de adopție a animalelor magice: Trifoi și norocul ei*
HELEN GRANT / *Misterioasa dispariție a Katharinei Linden*
MICHELLE HARRISON / *13 comori* • *13 blesteme*
ELIZABETH KAY *Cumpăna Apelor* • *Întoarcerea la Cumpăna Apelor* • *Blestemul de la Cumpăna Apelor*
SONJA KAIBLINGER / *Scary Harry vol. 1*
ELENA KEDROS / *Fetele din Olimp – Puterea viselor*
ASA LARSSON PAX
*Prăjina malefică* • *Câinele demonic* • *Răzbunarea strigoiului*
M.G. LEONARD / *Băiatul și gândacul magic* • *Regina Gândacilor*
OISIN MCGANN / *Răzbunarea strămoșilor*
TRACY MACK & MICHAEL CITRIN
*Sherlock Holmes – În căutarea lui Watson* • *Sherlock Holmes – Misterul spiritului invocat* • *Sherlock Holmes – Confruntarea finală*
KAI MEYER
*Mătase și sabie* (vol. 1 seria *Oamenii Văzduhului Înalt*) • *Lance și lumină* (vol. 2 seria *Oamenii Văzduhului Înalt*) • *Dragon și diamant* (vol. 3 seria *Oamenii Văzduhului Înalt*)
WILEY MILLER / *Extraordinarele aventuri ale lui Basil cel Banal*
JO NESBO
*Pudra pentru pârțuri a Doctorului Proctor* • *Doctor Proctor și cada timpului* • *Doctor Proctor și sfârșitul lumii. Poate*
JOANNE OWEN / *Maestrul păpușar*
HAKON ØVREAS / *Maro*
SARAH PRINEAS / *Hoțul vrăjitor furat* • *Hoțul vrăjitor pierdut* • *Hoțul vrăjitor găsit*
J.D. Reinhart / *Tărâmul pierdut*
R.M. ROMERO / *Păpușarul din Cracovia*
STEPHANIE S. SANDERS / *Școala ticăloșilor*
MICHAEL SCOTT / *Magicianul*
EMER STAMP
*Incredibilul jurnal secret al purcelușului* • *Super uimitoarele aventuri ale purcelușului*
JOHN STEPHENS
*Atlasul de smarald* (vol. 1 seria *Cărțile Începutului*) • *Cronica focului* (vol. 2 seria *Cărțile Începutului*)
LUCY STRANGE / *Secretul din pădurea privighetorii*
TUI T. SUTHERLAND / *Avatar II*
P.L. TRAVERS
*Mary Poppins* • *Mary Poppins deschide ușa* • *Mary Poppins se întoarce* • *Mary Poppins în bucătărie* • *Mary Poppins în parc* • *Mary Poppins și casa de alături* • *Mary Poppins pe aleea Cireșilor*
SABINE ZETT
*Hugo pur și simplu genial* • *Planul genial al lui Hugo* • *Hugo dă-ți în petic*
ELLIS WEINER
*Gemenii Templeton au o idee* • *Gemenii Templeton intră în scenă*
JENNIFER WEINER / *Cel mai mic Bigfoot*
CARMEN AGRA DEEDY, RANDALL WRIGHT / *Motanul de la hanul Cheshire Cheese*
CAO WENXUAN / *Bronz și Floarea-Soarelui*

## CULTURAL: CULTURĂ GENERALĂ, ISTORIE, ARTĂ, RELIGIE

SIMON ADAMS / *Atlasul explorărilor și al Imperiilor • Atlasul lumii moderne • Atlasul lumii medievale*
JUDY ALLEN / *Enciclopedia Fantasy*
ALAN GIBBONS / *Charles Darwin • Cleopatra*
OLIVIER CLEMENT / *Biserica ortodoxă*
JOHN HOWE / *Lumi dispărute*
ANNA NILSEN / *Detectivi de falsuri în artă • Misterul licitației de artă*
JULIEN RIES / *Originile creștinismului*
JOYCE TYLDESLEY / *Misterele mumiilor*

## CĂLĂTORII

RON & VALERIE TAYLOR / *Oceane*
DR. KENT WEEKS / *Egiptul antic*
*** *Incredibila călătorie a atomului spre centrul Pământului*

## COLECTII LAROUSSE

LAROUSSE / *Primele mele descoperiri*
LAROUSSE / *Descoperim 1000 de animale • Descoperim 1000 de cuvinte*
LAROUSSE / *Marea carte a invențiilor*
LAROUSSE / *Marea carte a corpului omenesc • Micul meu atlas despre animale*
LAROUSSE / *Cele mai frumoase 10 tablouri din lume povestite copiilor*
LAROUSSE / *Cele mai frumoase 10 minuni ale lumii povestite copiilor*
LAROUSSE / *Cele 10 capodopere ale lui Leonardo da Vinci povestite copiilor*
LAROUSSE / *Cele 10 capodopere de la Luvru povestite copiilor*
LAROUSSE *ENCICLOPEDIA PENTRU PRICHINDEI*
*Prima mea carte cu personaje • Prima mea carte despre eroi • Prima mea carte despre mări și oceane*
LAROUSSE *ENCICLOPEDIA MICILOR CURIOȘI*
*Enciclopedia micilor curioși – Natura • Enciclopedia micilor curioși – Dinozaurii*
LAROUSSE *INCREDIBILA ENCICLOPEDIE* 5-8 ANI
*Pirații – Incredibila enciclopedie • Terra – Incredibila enciclopedie*
LAROUSSE *ENCICLOPEDIA PENTRU COPII / Animale dispărute • Conviețuirea • De jur împrejurul Pământului • Lumea animalelor • Marea • Planeta Terra • Religiile • Romanii • Viața*
*MINIENCICLOPEDII LAROUSSE*
*Animalele din savană • Bebelușul • Cavaleri și fortărețe • Delfini și balene • La munte*
LAROUSSE *ENCICLOPEDIA CELOR MICI*
*De ce? • Animale domestice • Grădina • Dinozaurii • Anotimpurile • Emoțiile • Veterinarul • Cum? • Universul • Planeta Pământ*
LAROUSSE / *Prima mea carte ilustrată și audio în limba engleză*
LAROUSSE / *Primul meu dicționar englez-român*
LAROUSSE / *Prima mea mare enciclopedie*
LAROUSSE / *Prima mea mare enciclopedie despre animale*
LAROUSSE – *SPUNE-MI*
*Spune-mi! Dinozaurii! • Spune-mi... Despre corpul omenesc! • Spune-mi... Câte? • Spune-mi... Despre animale! • Spune-mi... Cum se face? • Spune-mi! Așa deci! • Spune-mi despre Pământ și cer! • Spune-mi despre Egiptul Antic!*
*PRIMA MEA ENCICLOPEDIE LAROUSSE*
*Istoria • Marea • Meseriile • Plantele • Știința • Universul • Corpul omenesc*
*MICA ENCICLOPEDIE LAROUSSE*
*Apa – bătălia pentru viață • Clima • Globalizarea – o singură planetă, proiecte divergente • Lumea musulmană – o religie, societăți multiple • Mări și oceane • Specii pe cale de dispariție*
LAROUSSE *JUNIOR / Egiptul • Mitologia*
LAROUSSE *ENCICLOPEDIA PENTRU TINERI / Aventura cărții • Corpul omenesc • Energia și materia • Lumea artelor • Matematica și informatica • Muzica • Religiile lumii • Sporturile*
LAROUSSE *LUMEA ȘTIINȚEI*
*Viața și ecologia*
LAROUSSE / *Girls' Book: Micul manual al fetelor curioase și descurcărețe • Boys' Book: Pentru micii aventurieri*

## SET INSIDERS

SUSAN LUMPKIN & JOHN SEIDENSTICKER / *Animale de pradă*
PHILIP DIXON / *Cavaleri și castele*

WELDON OWEN / *Invenții*
JOYCE TYLDESLEY / *Egiptul*
NOEL TAIT / *Insecte și păianjeni*
BEVERLY MCMILLAN &
JOHN A. MUSICK / *Oceane • Rechini*
RICHARD C. VOGT / *Păduri tropicale*
KEN RUBIN / *Vulcani și cutremure*

CE SI CUM JUNIOR
EVA DIX / *Cetăți și cavaleri*
INA LUTTERBUSE, EVA DIX / *La fermă*
TINA BEUTNER / *Pe șantier*
CE ȘI CUM
*Câinii • Comori pierdute și regăsite • Europa • Evul Mediu occidental • Minerale și roci • Multimedia • Mumii din toată lumea • Munții • Orașe dispărute • Samuraii • Tâlharii mărilor • Zodii și constelații*

ENCICLOPEDIE ILUSTRATĂ
*** *Castele*
*** *Marele atlas ilustrat pentru copii preșcolari și școlari*
ANNE LISTERLIN / *Marea carte a spațiului cosmic*

CĂRȚI EVENIMENT
ALAN DYER / *Misiune către Lună*
TONY DITERLIZZI, HOLLY BLACK
*Cronicile Spiderwick*
JOHN TOPSELL / *Cum să crești și să îngrijești un dragon*

MINIONII
LUCY ROSEN / *Minionii – Trăiască regele Bob! • Minionii – Cine-i șeful?*
TREY KING / *Minionii – Drumul către Congresul Ticăloșilor*
*** *Minionii în Paradis – Phil salvează vacanța*
*** *Minionii grădinari*

PROGRAMUL MICUL PRINT
ANTOINE DE SAINT EXUPÉRY
*Frumoasa poveste a Micului Prinț • Micul Prinț* – Ed. softcover
DESPINA CALAVREZO / *Le français avec Le Petit Prince – vol. 1 (L'Hiver) Le français avec Le Petit Prince – vol. 2 (Le Printemps) • Le français avec Le Petit Prince – vol. 3 (L'Été) • Le français avec Le Petit Prince – vol. 4 (L'Automne) • English with The Little Prince – vol. 1 (Winter) • English with The Little Prince – vol. 2 (Spring) • English with The Little Prince – vol. 3 (Summer) • English with The Little Prince – vol. 4 (Autumn)*
*** *Micul Prinț – Caiet de activități*
*** *Să învățăm să numărăm cu Micul Prinț*
*** *O zi cu Micul Prinț*
*** *Să învățăm geografia cu Micul Prinț*
*** *În călătorie cu Micul Prinț*
*** *Să învățăm politețea de la Micul Prinț*
*** *Să învățăm culorile cu Micul Prinț*
*** *Carnet de însemnări*
*** *Cele mai frumoase citate din Micul Prinț*
*** *Jurnalul prietenilor cu ilustrații din Micul Prinț*

RAO MINI CLASIC
LEWIS CAROLL / *Aventurile lui Alice în Țara Minunilor. Alice în Țara Oglinzii și ce a găsit acolo*
J.M. BARRIE / *Peter Pan*

EDITIE SOFTCOVER
**AGATHA MISTERY**
SIR STEVE STEVENSON *Agatha Mistery – Crimă pe Turnul Eiffel • Agatha Mistery – Enigma faraonului • Agatha Mistery – Jaf la Cascada Niagara • Agatha Mistery – Perla din Bengal (vol. 2) • Agatha Mistery – Spada regelui Scoției • Complot la Lisabona • Misteriul din New York*
**GERONIMO STILTON**
GERONIMO STILTON *Banda Motanului* – Ed. softcover • *Călătoriile, ce pasiune* – Ed. softcover • *Furtul diamantului uriaș* – Ed. softcover • *Iubirea e ca brânza* – Ed. softcover • *Misteriosul hoț de brânză* – Ed. softcover • *Numele meu e Stilton* – Ed. softcover
TEA STILTON *Cazul straniu al hoțului de coji de brânză* seria *Geronimo Stilton* • *Misterul papirusului negru* seria *Geronimo Stilton*

CARTE ILUSTRATĂ
*** *Basmele mele preferate*
*** *Flautul fermecat*
*** *E.T. Extraterestrul descoperă comunicațiile*
*** *Nu știam că poți sări mai sus pe Lună*
*** *Nu știam că rechinii își schimbă mereu dinții*
*** *Nu știam că unele vase au aripi*
*** *Viața cotidiană în lumea antică*

ELLA BURFOOT / *Domnul Întuneric se strecoară*
VAN GOOL / *Micul meu dicționar român-englez • Micul meu dicționar român-francez • Micul meu dicționar român-german*
DESPINA CALAVREZO / *Wintertime*
HELENE LASSERRE & GILLES BONOTAUX / *Motanul meu este un ipocrit*
VIC PARKER / *40 de povești cu ponei și cai*
TIG THOMAS / *50 de povești cu prințese*

CARTEA JUCĂRIE

*Fereastra spre Crăciun – Ciorăpelul*
*Fereastra spre Crăciun – Hărnicuța*
P. FLEMMING, J. BLACKMAN / *Aripioare – Papagalul • Aripioare – Pinguinul*
J. GODE, P. FLEMMING / *Lucy își ascute cleștii, ca să tremure toți peștii*
*** *Multiplan – Broaștele fantastice*
*** *Multiplan – Corpul uman*
*** *Multiplan – Mumiile egiptene*
*** *Multiplan – Sistemul solar*

CĂRȚI DE ACTIVITĂȚI

ARINA ALEXANDRU / *Alfabetul desenat mai ușor de învățat • Numărăm până la 10*
*** *365 de lucruri de creat și confecționat*
*** *Atelier de jocuri și activități Montessori: Descoperă lumea înconjurătoare • Atelier de jocuri și activități Montessori: Descoperă matematica*
MINNA LACEY / *365 de activități științifice și distractive*
LAROUSSE / *Caietul meu de grafică 3-4 ani*
LAROUSSE / *Caiet de jocuri și activități pentru copii isteți (grupa mică)*
LAROUSSE / *Caiet de jocuri și activități pentru copii isteți (grupa mijlocie)*
LAROUSSE / *Caiet de jocuri și activități pentru copii isteți (grupa mare)*
LAROUSSE / *Sunt un campion – corpul uman*
LAROUSSE / *Sunt un campion – țările lumii*
*** *Marea carte a labirinturilor*
*** *Marea carte de colorat și activități*
PARRAGON *Pinkabella*
*Pinkabella – Carte activități • Pinkabella e la modă • Pinkabella adoră să deseneze • Pinkabella casa de păpuși*
HINKLER BOOKS / *Perfect albastru – Ne jucăm și învățăm*
FIONA WATT / *Artă și imaginație*
*** *Să ne pregătim de școală*
SUDOKU / *Sudoku peste 8 ani*
USBORNE / *Carte puzzle cu imagini*
POVEȘTI ILUSTRATE – Ilustrații Francesca Rossi
*Albă ca Zăpada • Alice în Țara Minunilor • Cenușăreasa • Pinocchio • Scufița Roșie • Vrăjitorul din Oz*

RAO EDUCATIONAL

VIORELA ANASTASIU / *Geografia României, pentru admiterea în învățământul superior*
ZVETLANA APOSTOIU, MARIANA POPA, ANGELA SOARE / *Manual de limba franceză, clasa a 4-a*

www.raobooks.com | www.facebook.com/rao.editura
office@rao.ro | libraria.rao@rao.ro

Tipărit la Regia Autonomă „Monitorul Oficial“






HELEN GRANT s-a născut în Londra și a avut încă din copilărie înclinații artistice, fiind dată afară din timpul orelor de matematică pentru că scria povești pe sub bancă. A studiat limbi clasice la St. Hugh's College, Oxford și apoi a lucrat în marketing timp de zece ani pentru a avea suficienți bani pentru călătorii. În 2001, s-a mutat împreună cu familia într-un oraș din Germania care păstrează încă zidurile unei cetăți medievale și care a inspirat-o să scrie primul ei roman, *Misterioasa dispariție a Katharinei Linden*.

Helen locuiește acum în Scoția împreună cu soțul ei, cei doi copii și cele două pisici ale familiei.

„Foarte stimulatoare și incredibil de seducătoare.
O lecție de măiestrie în ceea ce privește dezvoltarea intrigii și creșterea tensiunii narative."
C.J. Skuse, autoarea romanului *Sweetpea*

„E ușor să-ți dai seama că e o carte superbă, scrisă foarte frumos, cu un fir narativ care te atrage și te ține captiv până la final."
*Undiscovered Scotland*

„Această carte este un prag din toate punctele de vedere. Un punct de trecere între trecut și viitor. Între două lumi diferite. E o crăpătură în zidul timpului, care te acaparează printr-o narațiune splendidă despre dragoste, despre viață și despre moarte. Te va face să te gândești la propria viață mult timp după ce ai părăsit povestea Augustei."
*Chocolate'n' Waffles*

ISBN: 978-606-006-424-4






www.raobooks.com